

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Samanta Kūṭa Waraṇā
About 1240 AD. - description
of Ceylon and an introductory
life of Gotama Buddha. See Preface,
page vii. By Vedāha Thero

IndL 4119 .13

**Harvard College
Library**

THE BEQUEST OF

Charles R. Lanman

PROFESSOR OF SANSKRIT
1880-1926

72.
D

SAMANTA KŪṬA WARNANĀ,

BY THE
VENERABLE VÉDĒHA[†] MAHĀ STHAVIRA,

Principal of the Pratirāja Parivēṇa.

*+ See Honours Essay on
Védēha!*

TRANSLATED INTO SINHALESE AND EDITED BY

p. 8

THE REV. W. DHAMMĀNANDA STHAVIRA,

Principal of the P. Dhammachētiya Parivēṇa at Ratmalāṇa.

AND

THE REV. M. ÑĀṆISSARA,

AT THE SUGGESTION OF THEIR TEACHER,

THE VEN. H. SUMANGALA,

*Chief Nayaka Thēra of the Western Province and of the Shripāda;
Principal of the Vidyodaya Parivēṇa at Māligāṇḍa.*

COLOMBO :

H. C. COTTLE, ACTING GOVERNMENT PRINTER, CEYLON.

1890.

Ind L 4119.13

HARVARD COLLEGE LIBRARY
FROM THE ESTATE OF
CHARLES ROCKWELL LANMAN
MARCH 15, 1941

සම නතකූටවංශීන් නාව.

ප්‍රතිරූප පරිවෘත්තකරණය

පුස්තකාලයේ වෙළෙඳ මහාසාම්පාදනයන්ගෙන් විසින්

විවරණය.

කොළඹ මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදායකපරිවෘත්තකරණය

පුස්තකාලයේ නික්කඩුවේ ශ්‍රීසුමාසාමාන්ත

දකුණු බටහිර පලාත් සභාව

ශ්‍රීපාදසාමාන්තයේ ප්‍රධාන සාමාන්තයක සාම්පාදනයන්ගෙන් විසින් ගිණිවු

රත්මලාභයේ පරමධර්මවේදකරණය

ආචාර්ය වලාභයේ ධර්මානන්ද සම්ප්‍රදායේ සහ

සෞභාග්‍යයේ සාමන් විසින්

සකස්කොට ලියනලද පද්ධතියේ සමන්ත.

ආර්තර් හැමිල්ටන් ගෝර්ඩන් ලබ්‍රෙකැන්ග්ගෙන් විසින්

පිළිගන්නාලදී.

කොළඹ :

එච්. සී. කොටල්, ලබ්‍රෙකැන්ග්ගේ රජයේ මුද්‍රාපත්‍රාලයේ

මාලිගාප්‍රධානගෙන් විසින් මුද්‍රණයකරනලදී.

*Presented to
A. C. Warren Esq. U.S.A.
by his friend
Revd W. Subhiti, P. N. M.
High Priest, Ceylon.*

TO

HIS EXCELLENCY

THE HONOURABLE ARTHUR HAMILTON GORDON,

KNIGHT GRAND CROSS OF THE MOST DISTINGUISHED ORDER OF
ST. MICHAEL AND ST. GEORGE,

GOVERNOR AND COMMANDER-IN-CHIEF IN AND OVER

THE ISLAND OF CEYLON,

ETC. ETC.

AS A TOKEN OF GRATITUDE FOR THE ENCOURAGEMENT OF
ORIENTAL LITERATURE AND THE
PATRONISING OF THE PRINCIPAL SEATS OF LEARNING IN THE COLONY,

This Work is respectfully inscribed by

THE EDITORS.

PREFACE.

HE "Samanta Kúṭa Waraṇā" is a Páli poem composed by a renowned Elder of the Buddhist Church, named Vedeha, about six hundred and fifty years ago, at the request of Ráhula Maha Théra, an Abbot of the Brotherhood. The name of the poet is quite familiar to the student of Páli literature as the author of several excellent works, including the only ancient Sighalese Grammar now extant, "The Sidatsangaráwa."

The author has introduced his poem, entitled "A Description of the Peak," with a life of Gautama Buddhá, describing in detail many extraordinary incidents in his history. In the course of the narrative of Buddhá's visits to Laṅká, the poet takes occasion to describe, in glowing language, many parts of the Island, little known or explored at that time,—its hills and dales, mountains and rivers, especially the Kēlani and the Mahaveḷi-gaṅga—their fountains and scenery.

The descriptions of mountains and rivers, some by name, are truthful, though poetic. Forests and cities and their inhabitants are vividly depicted. Every part is duly apportioned and put in its proper place; and the whole poem is replete with chaste and beautiful imagery, clothed in language at once graceful and elegant,—all showing the master-hand of one who was a poet born and bred.

The want of a Sighalese paraphrase to this work has, however, deterred beginners in Páli studies from taking full advantage of its attractive contents. The Editors have, therefore, endeavoured to supply this need by subjoining a Sighalese translation to the Páli text.

In this work, as well as in that of revising and settling the text, we have received, and beg to acknowledge with thanks, the able assistance of our learned tutor, H. Suman-gala Mahanáyaka Théra, the celebrated Principal of the Vidyódaya Parivéna.

We trust that the work, as now presented, will facilitate its study, and attract greater attention from students of the Páli Classics.

W. DHAMMÁNANDA THÉRA.

M. ÑĀNISSARA BHIKSHU.

P. Dhammachétiya College,
Ratmalāna, May 4, 1890.

විශ්‍යාසනය.

සුමනාකූටවංශිණිනා නම්වූ මෙම මාගධිපද්‍යප්‍රබන්ධයෙහි අප මහබෝසතානන් තුසිත දිව්‍යලොකයෙහි “සනතු සිත” දිව්‍යපුත්‍රව උපන් තැන් පටන් අතැවැස්සත් සමගවූ උරුවෙල්කසුප් මහනවුසානන්ගේ අභිත්ඵලප්‍රාපතිය දක්වා ඇති ශ්‍රීසෞඛ්‍යොදහී සමුඛවර්තය සමපූර්ණයෙන් ප්‍රකාශවී තිබේ.

එම ශාක්‍යමුනීභූවර්තය ප්‍රකාශවූ බොධිචංශ, දුඨාවංශ, ජනවර්තාදී වෙනත් නොයෙක් ග්‍රන්ථ ඇති නුවත් ඒ එකම ප්‍රකරණයකින්වත් ප්‍රකාශනොවන සෞගත වර්ත රාශියක් විශේෂවශයෙන් මෙහි ප්‍රකාශවෙයි.—එනම් අප බුදුන් ලක්දිව වැඩ ගමන් ආදියයි. මේ ප්‍රකරණ කතරිංආ ආවායසීයත්වහන්සේගේ මුඛපෙක්‍ෂාවත් ඒම විසසුතුයි. ඒ අප ගොසුම් මානිමියානන් ලක්දිව වැඩ ප්‍රසංගවත්තිදී ලක්දිව යක්‍ෂභය සංසිදවිම්, නසිදබර සංසිදවිම්, කැලණි වැඩ ගමන්, සමන්දෙවිරුන් අයදමින් සමන්තුඵපව්වෙහි සිරිපාලකුණු පිහිටවිම් ආදිය මෙහි විසදකොට දක්වා තිබෙන හෙයින් විශිෂ්ට සමුඛවර්ත රාශියක් මෙහි ප්‍රකාශ වන බව වැඩිදුරටත් සැලකියයුතුයි. එසේ ඒ විශේෂවයඝ්‍රීප්‍රකාශ යෙහිදී ලබ්‍හාවේ ඒ ඒ පලාත් විශේෂ හා ඒ ඒ පලාත්වල පථිතාදීන්ගේ විශේෂවිභාගද, කැලණි, මහවැලි ආදී ගඟනා සමිතවාකෘතිද මනාසේ විභාවනයකොට තිබේ.

ග්‍රන්ථකරණයෙහි ප්‍රාජ්‍යසථානයන්හි ප්‍රමාණ සලකා කවි ජනයන්ගේ සිත් දිනාගන්නාලෙස පුරවණිණිනා වන වණිණිනාදියෙන් සලකානකොට තිබෙනහෙයින් ජයෙසු ලබ්‍හාගදියෙන්ද සමුලුසිත බව පෙනෙයි.

එහෙයින්ම ලබ්‍හාවේ මාගධි කාව්‍යකතරිංආවරයන් විසින් මෙම පද්‍යබන්ධනය සමාදරයෙන් පරිශීලනය කරගෙණ එනලද සිරිත මේ දක්වා පවතිනවා මෙන් දුඨාවංශ, අතනන ගලුවංශ, ජනවර්තාදී උසස් පඬකතරිංආ මාගධි කාව්‍ය විෂ

යෙහි මෙම සමනතකුටවණිණනා නම් පාලිකාවායන් වාඩි පණ්ඩිතයන් විසින් බුහුමන් පෙරවුව පිළිගන්නාලදී.

මෙම ගාථාමය ප්‍රකරණයෙහි ගෞරවය මාගධි කාව්‍ය භාවිතාකිරීමෙහි තත්පරවූ වාඩිපනයන් විෂයෙහි ස්වකාන්තයයි. මෙහි කාලය කලිකාලසාහිත්‍ය සම්ප්‍රදායෙහි පරිසරවලට මහරජතුමන්ගේ කාලය හෙයින් පූජ්‍යපණ්ඩිතයන්ගෙන් ලබනා ව එකොහාස කාලයයි.

මීට අනුව භාවිතවන්නා වූ කොට අපේ ධර්මවාදයෙහි තනම විද්‍යාදය පිරිවෙත් මානිමියානන්ට ආවායෙහි ප්‍රාග්ධනයක් වශයෙන් පුදනලෙස රත්මලානේ පරමධර්මවෙතිසාරාම විහාරාධිපති අපගේ ආවායෙහි දෙතිපිටියේ සංඝරත්නානුමාන සචරිත භාවිතපාදයන් විසින් කරණලද ආරාධනාව පිළිගෙන අපේ සංඝරත්නානුමාන භික්ෂුනම් සමග මෙම අනුව භාවිතව ලියා ඉන් පුද, යථොක්ත විද්‍යාදය පරිවෙණ්ඩිපති අපේ ආවායෙහි තනම ශ්‍රීසුමංගලානුමාන නායක සචරිත භාවිතපාදයන් වහන්සේගේ විශිෂ්ටාපදෙශයෙන් ශබ්දකරණලදී.

අපේ මේ අනුව භාවිතයට පෙර තුබුනැති අසනුලාභි පුකසේ සොයාගන්නාලද මෙහි ගැටපද පත්ඉරු තුණ ඉවහල්වූ බව සතුටින් මතක් කරමු.

යථොක්ත අප ආවායෙහි තනම විද්‍යාදය පරිවෙණ්ඩිපතින් වහන්සේ විසින් මේ පොත සංග්‍රහ කාරණ ලබනාණුව කාර උදාමානන්වහන්සේට මතක් කරණලදින්, එම අති ගෞරවාහී ආර්තර් හැමිල්ටන් ගෝර්ඩන් ලබනාණව ගෞරවයන්ගේ ආඥාවට රජකීය මුද්‍රායනුලයෙහි මුද්‍රණය කරවනලදී.

මුද්‍රණයෙහිදී එහි ප්‍රධානතාත්පත් ස්කීන් මහතා සහ උපප්‍රධානවූ කොටල් මහතාත් ඉතා ඕනෑකමින් සහ සැලකිල්ලෙනුත් මෙහි කටයුතු ඉහිකල බවද මතක් කරමු.

මේවගට, වලානේ බමමානඤ සචරිතෝග්‍ය.

ශ්‍රී බු. ව. 2433 වෙසක් පුර 15 වක් ලක් 8 වී දින
රත්මලානේ පරමධර්මවෙතිස පිරිවෙණේදි.

ERRATA.

ශ්‍රේෂ්ඨය.

ගාථාවන්ති.

පිඨ.	ගාථා.	අප්‍රබ.	සුබ.
21	75	දුගගකිං	දුගගකිං.
48	180	හෙබ්බව	හෙහ්බ්බව
76	296	නාරසාරපි.	නරසාරපි.
96	381	පකඛ්පනන	පකඛ්පනති
149	539	සනතිහෙන	සනතිහෙන
192	684	සුධාසින.	සුධාසින.

සන්තසෙති.

පිඨ.	සන්ත.	වරද.	නිවරද.
27	100	(ඒ හන්සඵව)	නං, ඒ හන්සඵව ;
29	107	පුරසුත්තේ;	පුරසුත්තේ; සොම, සො මාවු ;
36	132	බෝසත්තෙම ;	බෝසත්තෙම; අධිවාසෙකා, ඉවසා ;
39	147	සේක්;	සේක්; දුලාමානසො, දුඛි සිත්ඤ්ඤිකේ ;
43	161	ලග්ගමි	ලග්ගමි
65	251	සම්පසෙති;	සම්පසෙති; නහසා, අහසිත්;
66	258	දුමමනො, අසනානු සිතිත් ඇතිවුසේ;	දුමුතො හුකා, අසනානු සිත්ඤ්ඤිකේ ;
79	310	මාපෙකාන	මාපසිකාන;

පිට.	සන්ත.	වරද.	නිවරද.
82	324	දිගරනතරං,	දිගනතරං,
83	329	මුහුණු ඇති ;	මුහුණු ඇති; අකුච්චලිල ලාවකො, මුහුණු රැළි සහිත නලලක් ඇති ;
94	373	සඛතෙම;	සඛතෙම; තද, එකල්හි ;
98	388	විසිවු ;	විසිවු; මහනතං, මහත්වු ;
109	423	තං.	එතං.
115	441	ධිරයන්වහන්ස ;	ධිරවු; සාමි, සාමිත්වහන්ස ;
128	477	සුගකිරෙ	සුගකිරමහි
141	515	උරුනාගවනාහි ධානං,	තං උරුනාගවනාහිධානං, ඒ
157	559	අත්;	අපයන් ;
157	559	කකිඳුවාහු ;	කකිඳුවාහු ; ගජතං ගජ ගතතා, හිඟුම් අඟුරුවන් නාහු ;
164	578	සිතා	සිතන
174	607	නිගගත	පරිනිගගත
182	637	දන්වුන්;	දන්වුන්;
190	675	තස්ස, ඒ පාවිල්හි ;	තස්ස උපරි, ඊමත්තෙහි ;

ප්‍රසන්නාවතා.

නමාම සාරයනමාමකාසකිං
සකිං මහාකාරමහානතිප්පහං,
පහබ්බරං සබ්බකරසාධුදස්සිනං
සිනං ජනනතස්ස ජනනතකාරිනං.

නමාමග්‍රමායනමාමග්‍රයනං
යනං නිරෝධස්ස නිරෝධමග්‍ගදං,
ගදං මුනිඤ්ජස්ස මුනිඤ්ජප්ප්ප්තං
ජ්ජනප්පදං ධම්මපදං පරයණං.

නමාම සන්තං පනමාම සගගුණං
ගුණප්පදං ධම්මපදංසුඛොධිතං,
ධිතඛගසුඛිං තරසුඛිද්ධිරං
නිරිඛගණං තං ගණනිරුත්තරං.
(සද්දාසමස්ස.)

විවාදිසංකෘතපදප්පඨංසිනා
පසස්සස්සනතරපාරදස්සිනා,
විදුහ මෙදෙහ මහාසිවෙසිනා
කතා තතා යා සුමනද්ධිවණ්ණනා.

තස්සාස්සත්තමවගනතුමනප්පසඤ්ඤ,
පඤ්ඤතතනතිනිපුණ නිපුණස්ථදස්සි,
ගොනතිප්පහු න පහවො කිල යෙ'ප්පසඤ්ඤ
තනතං භිතස්ථවරමස්ස සම්ප්පකාදුති.

විනිතවාණි නිපවාණිට්ඨියා
පාඨප්පසුඛිකරණනුප්පබ්බකං,
විනඤ්ඤනතං භතසබ්බකිබ්බිසා
ව්‍යපාරිතෙහාම මයං මනව්‍යාකා.

සමනතකූටවණිණිනාව.

“සංඥා නිමිත්තං කතීතාරං පරිමාණං ප්‍රයෝජනම,
ප්‍රාගුකතා සඵතනත්‍රාණං පඤ්චායකතානුවණිණි යෙත්”

යනු ප්‍රාසන්නාවායී වචනහෙයින් ප්‍රථමකොට සංඥාදෘෂ්ටි පමක විභාවනය වණිණිනාසාරයන්ගේ පුරෝහතාවා බණිතාවක්ව තිබේ. එහෙයින් එකී ආවායී වචනානුශක්තව “සමනතකූට වණිණිනා” නම්වූ මෙම පද්‍යප්‍රකරණය සඹකි සංඥාදෘෂ්ටි පමකය සථානුමයෙන් දක්වනු ලැබේ.

සංඥා—“සමනතකූට වණිණිනා” යනු මෙහි සංඥ (නාම)යි.

හුදෙක් සමනතකූට පඵතය සඹකි වණිණිනාවම නොව කදුලුත අනාසථා ප්‍රබකි ඇතද මුඛාවශයෙන් සමනතකූට පඵත වණිණිනාවිෂයකොට ග්‍රහ්ණී කතීතා ආවායීයත්වයන් සේ ප්‍රකරණ ක්‍රියායෙහි ප්‍රසබ්ගහෙයින් අනුච්ඡි වශයෙන් මේ ප්‍රකරණය “සමනතකූට වණිණිනා” නම් වී.

නිමිත්ත—බාහ්‍යභානතර වශයෙන් විවිධයි—ඉන් බාහ්‍ය නිමිත්තනම්, අරණ්‍යවාසී රුහුල මහාසඵරිචරෙතතමයත්වයන් සේගේ ආරධනාවයි; අනාර්ථනිමිත්ත හෙවත් අභානතර නිමිත්තනම්, මේ ප්‍රකරණය පරිශීලනයෙන් පඤ්ච ජනතාවට අභිසිඛියක් උවමැනව යන කරුණපරවෙනතයි.

කතීතා—කවිකුලතිලසායමාන වනරත්නානඤ්ඤිතාන මහාසඵරිචරෙතතමයත්වයන්සේගේ ශිෂ්‍යවූ, කලිකාලසාහිතා සඵඤ්ඤානිතපරනුමබාහු මහරජකන්ගේ ප්‍රතිරූපදෙව නම් ඇමතිසානන් විසින් කරවනලදහෙයින් ප්‍රතිරූප නම් පිරිවෙත්ති අභිසාමිවූ බ්‍රාහ්මණවංශොදහුත පුජ්‍යවායී වෙදෙහ මහා සාමිපාදයෝයි.*

* මහාසාම රජු දවස අභිකථාවායී බුබුභ්‍යාස මහාසඵරි සාමිත් පවත් කලිකාලසාහිතාසඵඤ්ඤානිතපරනුමබාහු මහරජකන් කාලය දක්වා ඇතිවූ ශ්‍රද්ධාකරණදයෙන් බොහෝ ශාසනසබ්දානු කල උතුමන් “ශාසනාවතාර” නම් ප්‍රකරණයෙහි “සටකී මහාසාමරජු දවස බුබුභ්‍යාස නම් අටුවාවාරී මහාසඵරිපාදයන් පවත් මේ අතුරෙහි බුබුද්ගතය, බමම

පටිමාණ—පඨම මාරවිජයකථා, දුතිය මාරවිජයකථා, තතිය මාරවිජයකථා, චතුස් මාරවිජයකථා, පචම මාරවිජයකථා, ඡඨ මාරවිජයකථා, සත්තම මාරවිජයකථා, අභිම මාරවිජයකථා, නවම මාරවිජයකථා, දසම මාරවිජයකථා, එකාදසම මාරවිජයකථා, (නත්සාමාන්‍ය) අභිසංඛොධිකථා, පඨමසත්තාහ, දුතිය සත්තාහ, තතිය සත්තාහ, චතුස් සත්තාහ, පචම සත්තාහ, ඡඨ සත්තාහ, සත්තම සත්තාහ, ලුඛකාය පඨමාහ මනකථා, දුතියාහමන කථා, කල්‍යාණීදෙසාහමන කථා, සමනනාකුට වණ්ණනාකථායසි භාගවශයෙන් දෙවිජසකි; ගාර්ථවශයෙන් ඡණ්ණවතාසික සප්තශත* ගාථාකෙණන් වෙති.

ප්‍රභෝජන—මෙම කථාප්‍රබන්ධය දැනගැනීමෙන් ලෝක යාගේ ශාස්ත්‍රානම පටුතිය හා එහෙසින්ම රත්තත්‍රය කෙරෙහි හකතිශ්‍රව්‍යාතිශය ඇතිවීමෙන් සම්ප්‍රදායයට ශාන්තසුඛ ප්‍රාප්ති යෙහි කොඟලායයි.

මේ මෙහි සංඥාදායී පව්කවිභාවකයයි.

පාලය, ජේතිපාලය, කෙසෙය, ධර්මප්‍රිය, නන්දය, ආනන්දය, අනුරාධය, උපතිංසය, බුබුරුක්ඛය, මොදගලායනය යනාදි ආචාරී මහාසම්මිත්තයන් හා එකමුතුව භෙදනසහසුත්‍රාසාරණයට සමාජීය වජ්‍රඥානඥාති ශාරිපුත්‍ර මහාසාමිපාදයන් පටන් සම්මරක්ඛය, සුමඛලය, වාගිච්චරය, ධම්මකීර්ති, නාගසෙනය, ආනන්දය, චෛදෙහය, බුබුද්ධිය, අනම්මදර්ශිය, යනාදි මහාසම්මිත්තයෝ නොයෙක් විකාශිතථා හා තත්ප්‍රච්ඡෙදාපායවූ අනෙකුත් ධර්මප්‍රබන්ධ හා සත්ත ගැටපද පිටපත් ආදිය උපදවා බුදුන්ගේ පශ්චාත් ශාසනය බැබළුවහ" යනාදීන් දක්වා තිබෙන ආකාර සලකාගැනීමේ ග්‍රහණී ගෞරවය හා ග්‍රහණීකයා ආචාර්යයන්ගේ ගෞරවය පිණිසත් ප්‍රමාණවේයි.

* ග්‍රහණීකයා සඳහාදි ජ්‍යෙෂ්ඨ භික්ෂූන් හැරයි.

සත්ත සතිත

ස ම න්‍යා කූ ට ව ඡේණ නා ව.

SAMANTA KÚṬA WARNANĀ.

නමො නංගු හගවතො අරහතො
සමාසමුධංගං.

1. සතනවිතනනිනාතිං ධසනාකඤ්ජපදපං
තිහවතිනවිධානං සබ්බලොකෙකකෙතො,
අමිනමනිමනග්ගං සනතිදං මෙරුසාරං
සුගතමහමුදරං රූපසාරං නමාමි.

“අහං සුගතං නමාමි” යනු මෙහි ක්‍රියාකාරකපදසමූහකි.
අහං, මම ; සුගතං, සම්ඥයන්වහන්සේ ; නමාමි, වදිමි.

(කෙබඳුවූ සම්ඥකෙණින්ද යත්?)

1. සතත, අනවරතයෙන් ; විතත, පතලාවූ ; කිතතිං,
(“ඉතිපි සො හගවා අරහං” යනාදීන් උක්ත) කීතීතිඇති ;
ධසන, නසනලද ; කඤ්ජපදපං, අනඛතාභිමාන ඇති ;
තිහව, හවත්‍රයට ; හිතවිධානං, අභිවෘත්ති කරන්නාවූ ; සබ්බ
ලොක, මුළුලොවට ; එකකෙතො, අවිතියධවජයක් වැනිවූ ;
අමිනමතිං, අප්‍රමාණප්‍රඥතිශය ඇති ; අනග්ගං, අනසීවූ ;
සනතිදං, ශාන්ති සම්බන්ධතනිච්ඡාණය දෙන්නාවූ ; මෙරුසාරං,
(වතුර්විධ විශ්චිතියානාදී ගුණයෙන්) මහාමෙරුපඵ්‍යය
මෙන් සරිසාරවූ ; රූපසාරං, (වාත්‍රිශත්වර මහාපුරුෂ
ලක්ෂණසමෙත) රූපයෙන් සාර (උතුම්) වූ ; උදරං, (ගුණ
යෙන්) මහත්වූ ; සුගතං, සම්ඥයන්වහන්සේ ; අහං, මම ;
නමාමි, (සකසා) වදිමි.

2. හතදුර්තකුසාරං මොහපබ්බසාපනාපං
මනකමලවිකාසං ජනතුනං සෙසකානං,
කුමතිකුමුදනාසං බුබුසුබ්බාවලග්ගා
උදිතමහමුදරං ධම්මොත්තං නමාමි.
3. සකලවිමලසීලං බුතපාපාරිජාලං
සුරතරමහනිසං පාත්‍රණේශ්වරණේශ්වරං,
උජ්ජපථපටිපත්තං පුඤ්ඤබෙහතං ජනානං
ගණමහමතිවජෙඤ සාරදං සාදරෙන.

2. හතදුර්තකුසාරං—හත, නසනලද; දුර්තකුසාරං, පාප නැමති කුසිත ඇති; මොහපබ්බසාපනාපං, අවිද්‍යා නැමති කඳිම ශුෂ්ක කරත්තාවු; සෙසකානං, යහපත් නිව්‍යාණමාගී ගවෙසිවු; (නොහොත්) අසෙසකානං, නිරවශේෂවු; ජනතුනං, සකියන්තේ; මනකමලවිකාසං, විරතසන්තාන නැමති පදම ප්‍රබෝධකාරිවු; කුමති, දුර්වුති නැමති; කුමුදනාසං, කෙරව නභිකාරිවු; බුබු, සඵලනැමති; පුබ්බාවලග්ගා, උදයපඵලානුයෙන්; උදිතං, පහලවු; උදරං, (ගුණයෙන්) මහත්වු; ධම්මොත්තං, සබ්බි නැමති සුඤ්ඤා; අහං, මම; නමාමි, (සකසා) වදිමි.

3. සකලවිමලසීලං, අශේෂ නිව්‍යාණසීල (සකසා) ඇති; බුත පාපාරිජාලං—බුත, කම්පාකොට හරණලද; පාපාරිජාලං, පාප නැමති ශත්‍රුසමූහ ඇති; සුරතර, දිව්‍යමනුෂ්‍යයන් විසින්; මහනිසං, පිදියසුකුටු; පාත්‍රණේශ්වර, අමුතු පවුරු පිදිමට සුදුසුවු; ආත්‍රණේශ්වර, සියලු සත්කාරයට සුදුසුවු; උජ්ජපථපටිපත්තං, (ආයතී අභිනිකමාගීසම්බන්ධ) සාජ්ච මාගීයට පිළිපත්තාවු; ජනානං, සකියන්ත; පුඤ්ඤබෙහතං, පුණ්‍යකොටුවු; සාරදං, උරතමඵල දයකවු; ගණං, ආයතීසම්බන්ධයන්තේ; අහං, මම; සාදරෙන, ආදරනවිත සිතින් සුකතව හෙවත් ස්වකීයාදරයෙන්; අභිවජෙඤ, (සකසා) වදිමි.

4. ඉති කළිනපණ්ණා හනච්ඡ සබ්බාසසග්ගෙ
සුගතච්චිලපාදමෙහාස්සමපානසුතං,
සුමනසිබිරිතස්. වංශිණිසිසං සුරතං
වසන්තිකුලමෙනං සාධුජනතු සුණ්නතු.
5. සවණ්ණ ලපනාවෙව සතිසාවාපි වඤ්ඤා,
යසං සමමා සුඛි හොති තිබ්බාණ්ඩාධිගච්ඡති.
6. තසමා සප්පරිසෙගෙදං පඤ්ඤානෙහි තිසම්පදං,
සවණ්ණංති සාධුති අවිකම්මෙනාන වෙනසා.

4. ඉති, මෙසේ ; කළිත, කරණලද ; පණ්ණා, පුණ්මහෙතු වෙත් ; සබ්බලපසග්ගෙ, සියලු උපද්වයන් ; හනච්ඡ, නසා ; සුගත, සඵලයන්වගන්සේගේ ; ච්චිලපාදමෙහාස්, නිමිලප්පි පාදපද්මය ; සමපාත, තැබීමෙන් ; පුතා, පවිත්‍රවූ ; සුරතං, දෙවියන්ගේ ; වසතිං, වාසස්ථානවූ ; සුමනසිබිරිතස්, සමනත කූටපථිතරුජයා ; වංශිණිසිසං, (පද්‍යාඛිකනමුඛයෙන්) වංශිණිනාකරන්තෙමි ; ජනතු, සතියෝ ; සාධු, මනාකොට ; (නොහොත්) සාධුජනතු, සජ්ජනයෝතුමු ; අතුලං, අසද්දමු ; එතං, මේ (වක්‍යාමාණ වංශිණිනාව ; සුණ්නතු, (ශ්‍රෝත්‍රාවධාන කොට) අසත්වා.

5. යසං, යම් (සඵල) කෙණතුගේ ; සවණ්ණ, (ගුණ) ශ්‍රවණයෙන්ද ; ලපනාවෙව, (ගුණ) කීමෙන්ද ; සතිසාව, (ගුණ) සිහිකිරීමෙන්ද ; අපි, නැවත ; වඤ්ඤා, (යම් සඵලකෙණ කූට) වැදීමෙන්ද ; සමමා, මනාකොට ; සුඛි හොති, (යම්හෙය කින් කතාවීමෙන්) සුව ඇත්තේවේද ; තිබ්බාණ්ඩ අධිගච්ඡති නිව්‍යාණයෙන් පැමිණේද.

6. තසමා, එහෙයින් ; තිසම්පදං, (මානුෂික දිව්‍ය නිව්‍යාණ යන) ත්‍රිවර්ගිකමපතති ; පඤ්ඤානෙහි, ප්‍රාණිනා කරන්තාවූ ; සප්පරිසෙහි, සතපුරුෂයන් විසින් ; ඉදං, මේ ප්‍රකරණය ; සාධුති, සොභන ධර්මයන් කරණකොටගෙණ ; අවිකම්මෙනාන නවෙනසා, විකම්මෙනාවූ සිතින් සුකතව ; සවණ්ණංති, ශ්‍රවය කටයුත්තේමය.

උපනාසයි.

7. යො ලොකතිලකො නාථො පුරෙඛා දසපාරමී,
ජාතො'සි තුසිතො කායෙ සනතුසිතො'ති විහසුතො.
8. ආරාධිතො සුරදිති කාලො මාරිස නෙ අසං,
තිණ්ණො නාරසිමං ලොකං ඔහු අපපරජකඛකා.
9. එතදදාය නෙ වීර පුරිතා දසපාරමී,
ඛාහුං පිතුසං පුතොනා'ව ලොකො ආලබ්බො තුවං.
10. නෙසං තං වචනං සුඛා මහාසංගො මහාමුති,
විලොකනෙ විලොකෙඛා පචාමලවිලොචනො.

7. ලොකතිලකො, තුන්ලොවට තිලකාසමානවූ ; යො නාථො, යම් (ලොක) ක්‍රමිකෙණක් ; දසපාරමී, දසපාරමි ධර්මයන් ; පුරෙඛා, පුර ; තුසිතො කායෙ, තුසිතදෙවතා යෙහි ; සනතුසිතොති, සනතුසිත දිව්‍ය (පුත්‍රයා)ගසි ; විහසුතො, ප්‍රසිද්ධවූයේ ; ජාතො ආසි, උත්පන්න වූයේද.

8, 9. මාරිස, නිද්‍රතානන්වහන්ස ; නෙ, නුබවහන්සේට ; අසංකාලො, (බුදුවීමට) මේ කල් වන්නේය ; තිණ්ණො, (සසර සසුරෙන්) එතරවූයෙක්ව ; ඉමං ලොකං, මේ ලෝවැසි ජනයා ; තාරය, (සසරින්) එතර කරව ; අපරජකඛකා, ප්‍රඥවක්‍ෂ්‍යයෙහි අලංකාරිතාදී රජස් ඇත්තෝ ; ඔහු, බොහෝ වෙති.

වීර, වීරයන්වහන්ස ; නෙ, නුබවහන්සේ විසින් ; එත දදාය, මේ අතීය පිණිස ; දසපාරමී, දසපාරමි ධර්මයෝ ; පුරිතා, පුරණලද්දක, පිතුසං ඛාහුං, පියා අත (එල්ලෙන්නාවූ) ; පුතොනා ඉව, පුතකු මෙන් ; ලොකො, ලෝවැසිතෙමේ ; තුවං, නුබවහන්සේ ; ආලබ්බො, එල්බීමයි ; සුරදිති, දිව්‍ය බ්‍රහ්මාදීන් විසින් ; ආරාධිතො, ආරාධනා කරණලද්දේද.

10. මහාමති, මහත් බුද්ධිමත්වූ ; අමලවිලොචනො, නිමිල ප්‍රඥවක්‍ෂ්‍යැති ; මහාසංගො, ඒ මහාබෝධිසන්ධිතෙම ; නෙසං, ඔවුන්ගේ ; තං වචනං, ඒ (ආරාධනා) වචනය ; සුඛා, අසා ; පච්චිලොකනෙ, පස්බැලුම් ; විලොකෙඛා, බලා.

11. ජබ්බදිපගගකමලෙ කණණිකා'ම මහොරමා,
පුරි කපිලවත්ථු'සි විසාණ'ම සුධාසිනං.
12. සිහිනිකමසාහාස භූතසිතසමතිනා,
මණ්ඩිතපජරකිණිණි (1) පාසාද යඤ්ච භාසරෙ.
13. සසතෙ ගගතෙ නිව්චං සතෙරතසනානි'ව,
අභිලෙරිතපජජාතසාණිණිකෙතු අහු සතිං.
14. ජනානං නිලතෙතොති වදනෙති භූ සාපුරි,
මධුපාලිසමොනඛ කජනිසිරිමාවතෙ.

11. ජබ්බදිප, ජබ්බවිප නැමති; අගගකමලෙ, උතුම්වූ පදම්
යෙහි; මහොරමා, සිත්කලවූ; කණණිකා ඉව, අනාකාණ්ණි
කාවක් වැනිවූද; සුධාසිනං, දෙවියන්ගේ; විසාණ ඉව, විසාණ
නම් ගජධානිය වැනිවූද; කපිලවත්ථු, කිබුල්වත් නම්වූ; පුරි,
නගරියක්; අසි, වි.

12. යඤ්ච, යම් පුරයෙක්හි; සිහිනිකමස, සිහි කිණි
යෙන් කරණලද්දවූ; අහාස, අලොක ඇත්තාවූ; භූත, ප්‍රාං
ශුවූ; සිත, (ප්‍රාසාද) ශාගයෙන්; සමතිනා, සමුපෙනවූ; මණි
සිතපජර, මිණිසිමැදුරෙන්; අකිණිණි, ගැවසිගත්තාවූ;
පාසාද, ප්‍රාසාදයෝ; භාසරෙ, බලවත්ද.

13. යහිං, යම් පුරයෙක්හි; සසතෙ, මෙක සහිතවූ; ගග
තෙ, අභස්තෙලෙහි; සතෙරතසනානි ඉව, සියගණන් විදුලි
සෙසින්; අභිලෙරිත, වාතයෙන් කමරිතවූ; පජජාත, (එහෙ
සින්ම) බෙලුත්තාවූ; සාණිණිකෙතු, කිණිකිට්ටියෝ;
නිව්චං, සතතයෙන්; අහු, වූද.

14. සා පුරි, යම් නගරියක්; ජනානං, ජනයන්ගේ; නිල
තෙතොති, නිලවණිණිතෙතනුයෙන්ද; වදනෙතිතු, වකනු
යෙන්ද; මධුපාලි, හාගශ්‍රෙණින් විසින්; සමොනඛ, ගැවසි
ගත්තාවූ; කජනිසිරිං, පදම්වි විලාසයක්; අවතෙ, උසු
ලන්නිද.

15. රහතුහතුරගෙහි ගජජිහෙහිව යා පුරි,
සසොසුතාතුහකලෙලාල ලොලසාගරසහනිහා.
16. අවහමාහා'ව දෙවානං පුරලබ්බා අජාපිව,
මජ්ඣානිලෙපිතා තුහනානාග්ගබජා සහිං.
17. නානාවෙසධන් සසම්මි නානාභුසනභුසිනා,
නානාසම්පනතිසංසුතනා නානාවිජජාසු පාරගා.
18. නවයොධබ්බතඋද්දමා රූපෙන ව මනොහර,
සචෙවසු නිරතා නිව්වං අනකකුඨකුලා සිසුං.

15. යා පුරි, යම් පුරියක්; රහ, නාතා ග්‍රහණය කලාවූ; තුහ, උස්වූ; තුරගෙහිව, අශ්වයන් කරණකොටගෙනුද; ගජජිහෙහිව, (ගසනාදීන්ගේ) ගජ්ජනායෙන්ද; සසොස, සොසා සහිතවූ; ලතතුහ, උස්ව නැංගාවූ; කලෙලාල, රළුපතරින්; ලොල, පුලිතවූ; සාගරසහනිහා, සමුද්‍රය සමාන වීද.

16. සහිං, යම් පුරයෙක්හි; දෙවානං, දෙවියන්; අවහමා නාඉව, කැඳවන්නන් වැනි; පුරලබ්බා, නගරක්‍රියයෙන්; අජාපිව, බාහුන් මෙන්; මජ්ඣනිල, මජ්ඣමාරූතයෙන්; ඊරිතා, කවි තවූ; තුහ, ප්‍රාංශවූ; නානාග්ගබජ, නානාවර්ණික ධවරයෝ, (බබලන්ද.)

17. සසම්මි, යම් පුරයෙක්හි; නානාවෙසධන්, අනෙකලෙස ධාරිතූද; නානාභුසන භුසිනා, නානාගරණයෙන් සැරසුනා හුද; නානාසම්පනති, නොයෙක් සම්පතන්; සංසුතනා, සුඝනවූවාහුද; නානා විජජාසු, නොයෙක් විද්‍යාවන්හි; පාරගා, පරතෙරට ගියාහුද.

18. නවයොධබ්බත, අභිනව යොවනයෙන්; උද්දමා, අති ශයින් උඩඟු වූවාහුද; රූපෙන, රූපලාවණයෙන්; මනොහර ව, මනොඥයෝද; නිව්වං, සතතයෙන්; සචෙවසු, සබ ඛස්හි; නිරතා, ඇළිනාහුද; අනකකුඨකුලා, (ජනිවාදයෙන්) ආක්‍රොශ නොකරණලද වංශවන්හුද; සිසුං, වෙද්ද.

19. නිව්වං කිලාච්ඡිදාමාති නරනාරිති සෙව්නා,
සා පුච්ඡි සාමු රූපා'හි මධුන්ද්‍රාපිනිතිව.*
20. නාස්මිං සමාදයොපෙන ඔක්කාකකුල කොකුකො,
සුඛොදනවහයො ආසි විසසුනො භුවනනගයො.
21. සසාඛකිකමලෙ සබ්බභූතානං මහිතලෙ,
කිරිටමණිභිභාලි කිලනතිව නිරහතරං.
22. සසා පඤ්ච නෙරෙත පුරනොති දිවාකරෙ,
වහනිවඛරෙ ලීලං ඔසධිපතීනො දිවා.

19. සාපුරි, යම් පුරිසක්තොමෝ; නිව්වං, නිරහතරයෙන්; කිලාච්ඡිදාමාති, ක්‍රියාවන්ති නිපුණවූ; නරනාරිති, පුරුෂස්ත්‍රීන් විසින්ද; මධුන්ද්‍රාපිනිතිව, මිසුරුභි කියන්තියන්විසින්ද; සෙව්නා, සෙව්නාලද්දි සාමුරූපා ආසි, මනොහර කරුප ඇත්තියක් වීද.

20. නාස්මිං, ඒ පුරයෙහි; සමාදයොපෙන, ශ්‍රාවණෙන්හා දසා වෙන් සුකතවූ; ඔක්කාකකුල, ඉක්කවාකුටංගයට; කොකුකො, ධවරයක්වූ; භුවනනගයො, ලොකත්‍රයෙහි; විසසුනො, ප්‍රසිඛවූ; සුඛොදනවහයො, ශුඛොදන නම් පෘථිවිභවරෙහිතමයෙක්; ආසි, වී.

21. මහිතලෙ, පෘථිවිතලයෙහි; සබ්බභූතානං, සියලු නරෙහුයන්ගේ; කිරිටමණි, මකුටමාණිකා නැමති; භිභාලි, භාගශ්‍රෙණිහු; සසා, යම් රජෙකුගේ; අඛිකමලෙ, පාපි යුමිති; නිරහතරං, සතතයෙන්; කිලනති ඉව, ක්‍රියාකරන් නන් මෙන් වෙන්ද.

22. අඛරෙ, ආකාශයෙහි; සසා, යමෙකුගේ; පඤ්චනෙරෙන, පතලාවූ තෙරෙමතිමයෙන්; පුරනොති, නගරහා නතරයෙහිවූ; දිවාකරෙ අපි, හිරුනෙමේද; දිවා, දවල්හිවූ; ඔසධිපතීනො, වහ්‍යයාගේ; ලීලං, ලීලාව; වහනිඉව, උසුලන් නාක් මෙන් වීද.

* "මධුන්ද්‍රාපිනිතිවයා."

23. යසස දුනප්පවාහොතු නානායාවකරනතුන,
මනොදබ්බු වෙලනෙතනිකාමනෙතාම සනතතං.
24. මනියා සුරමනනිව ධනෙන ධනදෙවිය,
රූපෙන කුසුමෙසු'ව යො ජුමනනි මහිතලො.
25. නසාහිසිනා රජෙජන මහාමායා'නි විසසුනා,
වජ්ඣා විය වජ්ඣා හිටිජා'ව කපාලිනො.
26. ලක්ඛි'ව වාසුදෙවසා සිතා'ව රාමරාජිනො,
මහෙසි'සි වරාරොහා සුඤ්චි සුඤ්චරා.

23. යසස, යමෙකුගේ ; දුනප්පවාහොතු, දුනනුමති ජල ප්‍රවාහයකෙම ; නානායාවකරනතුන, නොයෙක් යාවකරන යන්ගේ ; මනොදබ්බු, විතරාණිණ්වයන්ති ; වෙලනෙත, වෙරල කණ ; සනතතං, නිරන්තරයෙන් ; අනිකකමනොතා ඉව, (පුර) ඉක්මවන්නෙක් මෙන් වීද.

24. යො, යමෙක්තෙම ; මනියා, ප්‍රඥාවෙන් ; සුරමනනි ඉව, වාහසපති මෙන්ද ; ධනෙන, වස්තුවෙන් ධනදෙවිය, කුවේ රයා මෙන්ද ; රූපෙන, රූපශෝභාවෙන් ; කුසුමෙසු ඉව, පුෂ්ප වාණ්සාමෙන්ද ; මහිතලො, මිහිතෙලෙහි ; ජුමනනි ; බබ්‍රාද.

25, 26. වජ්ඣා, වජ්‍යයාගේ ; වජ්ඣාපිය, මට්ටිය වැනිවූ ; කපාලිනො, ඊශ්වරයාගේ ; හිරිත් ඉව, පාචිතිය වැනිවූ ; වාසු දෙවසා, විෂණුගේ ; ලක්ඛිඉව, ශ්‍රීකෘතාව වැනිවූ ; රාමරාජිනො, (දශරථ පුත්‍රවූ) රමරජනුගේ ; සිතා ඉව, (ජනකාර්ථ පුතියාවූ) සිතාදෙවියවැනිවූ ; වරාරොහා, ප්‍රසංග කායප්‍රදෙශ ඇති ; සුඤ්චරා, සොදුරුවූ (බිඹුපල වන්) නොල් ඇති ; රජෙජන, රජුයෙන් ; අහිසිනා, අහිමෙක කරණලද්දවූ ; මහාමායානි විසසුනා, මහාමායායයි ප්‍රසිද්ධවූ ; සුඤ්චි, සුඤ්චත නාමොමෝ ; තසා, ඒ දෙබාදන මහරජතව ; මහෙසි අසි, මෙහෙසි වී.

27. තස්සා කුච්ඡිකරඛමති අනග්ගරතනං විස,
ඛනාතිංසාති නිමිත්තෙති විමතාපෙතොතා සදෙවකං.
28. සිතචුජකරෙ සතොතා සිතෙතචජාපකො විස,
කායා පදකුණිං මාතු පටිසංඛිමගණති සො.
29. දසෙකාදසමාසෙන තසෙවං ආසි චෙනතා,
පසිකුං සකඤ්ඤිතං ගතොතා නගරං තද.
30. නිවෙදෙකා තමකං සාරඤ්ඤං තෙන සුසප්පිතො,
සප්පිවස්ද තද මගෙහ (2) ගවස්නති අනග්ගරපථො.

27. තසා, ඒ මාසාදේවින්ගේ; කුච්ඡිකරඛමති, කුඤ්ඤිතමති සුමුගෙති; අනග්ගරතනං විස, අනති මිණිරුවනක් මෙන්; ඛනාතිංසාති නිමිත්තෙති, දෙතිස් පුළුනිමිතින්; සදෙවකං, දෙවියන් සහිත ලෝකයා; විමතාපෙතොතා, විස්මය ප්‍රාප්ත කෙරෙමින්.

28. සිත අචුජකරෙ, හෙලපිසුමක්ගත් සොඛ ඇති; සිතෙතචජාපකොවිස සතොතා, යෙවන ගසතිපොතකයෙකු මෙන් වෙමින්; සො, ඒ මහාසාධනෙම; මාතු, මව; පදකුණිං කායා, පදකුණු කොට,* පටිසංඛිං අගණති, පිළිසිද ගත්තෝයි.

29. තද, එකල්හි; දසෙකාදසමාසෙන; දසමාසාථි මාස සකින්; නගරං ගතොතා, (සකිස) නුවරට ගොස්; සකඤ්ඤිතං, සියන්දයන්; පසිකුං, දක්නට; තසා, ඒ මහාමාසාදෙවින්ට; එවං, මෙසේ; චෙනතා ආසි, සිතිවිල්ලක් විස.

30. තද, එකල්හි, සා, ඒ මහාමාසා දෙවිනොමෝ; රඤ්ඤං, ශුඛොදනමගරපථට; තමකං, ඒ අභිලාසය (නොහොත්) ඒ සිතිවිල්ල; නිවෙදෙකා, දන්වා; තෙන, ඒ රජසුවිසින්; සුසප්පිතො, මොනවට සදනලද; මගෙහ, මාගී යෙති; සප්පිවස්ද, පිරිවර සහිතවූවා; ගවස්නති, යන්නී; අනග්ගරපථො, අතරමගදී:—

* ස්වපනයෙන් පෙනුණු පරිදියි.

31. දෙවතානං මනෝනානුකරං නානුසංකතං,
දික්ඛාන උභිතිං නාම උසානං මහනානුකං.
32. තස්මිං කිලිතුමුස්සාහා පච්ඡිකාන තං චනං,
කිලනති උපගතකාන මහලං සාලපාදපං.
33. විලොලපලලාකිණිණං සුඵලලකුසුමොනනං,
ගහෙනා සාලසාඛං සා සුරතත කරපලලා.
34. දෙවෙති ගතිනාරක්ඛා මහමානෙ සදෙවකෙ,
ජනෙසි තනසං මාසා තත්ත්වා ලොකලොචනං.

31. දෙවතානං, දෙවියන්ගේ ; මනෝනානුකරං, විතතා නානුකරවූ ; නානුසංකතං, නානුකොප්පනය වැනිවූ ; මහ නානුකං, විතතානානුකරවූ ; උභිතිං නාම, උභිති නමිවූ ; උසානං, (සල්) උසන ; දික්ඛාන, දෑක.

32. තස්මිං, ඒ සල්වෙතෙති ; කිලිතුං, ක්‍රියාකරන්ට ; උස්සාහා, උරස්සාහ ඇත්ති (නොහොත්) උපසාහයෙන් ; තං චනං, ඒ චනයට ; පච්ඡිකාන, ප්‍රවිෂ්ටව ; කිලනති, ක්‍රියාකර න්ති ; මහලං සාලපාදපං, මහල්සල්ලැකක් වෙත ; උප ගතකාන, පැමින.

33. සා, ඒ මාසාදෙවිතොමෝ ; සුරතත, අතිරික්තවූ ; කර පලලා, අත්තල නැමති ලපලපතින් ; විලොල, විශෙෂයෙන් චම්බවූ ; පලලාකිණිණං, ලපලයෙන් ගැවසී ගත්තාවූ ; සුඵලල, සුරච්ඡලවූ ; කුසුමොනනං, පුෂ්පභාරවනනවූ ; සාල සාඛං, සල්අත්තක් ; ගහෙනා, ගෙණ.

34. සදෙවකෙ, දෙවියන්සහිත ලොකයා ; මහමානෙ, පුරු විධි පවත්වන කල්හි ; තත්ත්වා, ඒ සල්ලැක වෙත සිටියාවූ ; මාසා, මහාමාසාදෙවිතොමෝ ; දෙවෙති, දෙවියන් විසින් ; ගතිනාරක්ඛා, ගන්තාරද ආරක්ෂා ඇත්ති ; ලොකලො චනං, තිලොචට නෙත්‍රයක් වැනිවූ ; තනසං, පුත්‍රරතනය ; ජනෙසි, වැදූ.

35. බ්‍රහ්මානො ලොකපාලා ච මනුස්සා කමතො තදා,
සොණණජාලාජිනාදිහි ගණනිංසු ජනනාදනං.
36. මහිං පතිඝිතො ධිරො පසයිධාන නතො දිසා,
උත්තරානිමුඛො සත්තපදං ගතධාමුපෙ ඩිතො.
37. දිසනනමවලොකෙධා සුපුලලඬුජලොචනො,
නිවජාරෙසාසනිං වාචං අග්ගො සෙසො'නි ආදිනා.
38. බ්‍රහ්මාමරතරදිහි සුජිතො ච නමසිතො,
කමෙන අභිවඩ්ඪගොතා ජුණපකෙඛ සසි යථා.

35. තදා, එකල්හි ; බ්‍රහ්මානො, බ්‍රහ්මරජයෝද ; ලොක පාලාව, ලොකපාල දෙවියෝද ; මනුස්සාව, (උතුම්) මනුෂ්‍යයෝද ; සොණණජල, රත් දූල්ය ; අජිනාදිහි, අඳුන්දිවි සම යන මේ ආදින් ; කමතො, අනුක්‍රමයෙන් ; ජනනාදනං, ජනානාදකරවූ මහාබෝධිසතියන්වහන්සේ ; ගණනිංසු, පිළි ගත්හුය.

36. තතො, ඉක්කිත්තෙන් ; ධිරො, ප්‍රාඥවූ ඒ මහාබෝධි සතියෙම ; මහිං, පාවිටියෙහි ; පතිඝිතො, පිහිටියේ ; දිසා පසයිධාන, දිශා විලෝකනය කොට ; උත්තරානිමුඛො, උතුරු දිශානිමුඛව ; සත්තපදං, සත් පියවරක් ; ගතො, ගොස් ; අමුපෙ, (සත්වූවු) පිහුම් පිට ; ඩිතො, සිටියේක්.

37. සුපුලල, ප්‍රබුඩුවු ; අමුජලොචනො, නිලෝථපල වැනි නෙත්‍ර ඇති මහබෝසත්තෙම ; දිසනනං, දිශානනය ; අව ලොකෙධා, විලෝකනය කොට ; “අග්ගො සෙසො” ඉති, අග්‍රයෙම ශ්‍රේෂ්ඨයෙම ; ආදිනා, මේආදින් ; ආසනිං, නිර්භිතවූ ; වාචං, වචනයක් ; (නොහොත්) ආසනිංවාචං, අභිනාසිංහනාද යක් ; නිවජාරෙසි, නිකුත්කලසේක (නොහොත් වදලසේක.)

38. බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මරජයෝය ; අමර, දෙවියෝය ; නර, මනුෂ්‍යයෝය ; ආදිහි, යන මේ ආදින් විසින් ; සුජිතො ච, සුදනලද්දේද ; නමසිතොච, නමසිතාර කරණලද්දේ ; ජුණ පකෙඛ ; ශුක්‍රලපක්‍ෂයෙහි ; සසි යථා, වක්‍රයා මෙන් ; කමෙන, ක්‍රමයෙන් ; අභිවඩ්ඪගොතා, වැඩෙන්නේ.

39. බ්‍රහ්මිනං ඡත්තජායාය මඤ්ඤාසුමනනරො,
සානඤ්ඤාසුමනනරො ධුනවාමරමරකකො.
40. දිබ්බිකි රූපසංඥාති ගඤ්ඤිති ච රසෙති ච,
ථොඨබ්බිකි ච දිබ්බිකි මොදමානො අනෙකධා.
41. දිබ්බිකි රමණීයෙති නචෙවති වාදිනෙති ච,
පදනෙකසහසෙසෙති පුසමානගුණකධො.
42. පඤ්ඤා සොලසමං වස්සං ඤාතිසංඝස්ස මර්කකො,
දසෙසඤ්ඤාසුමනනරො නං ලොකෙ විජ්ජති යං නදො.

39. බ්‍රහ්මිනං, බ්‍රහ්මයන්ගේ ; ඡත්තජායාය, සේසත් සෙව
නෙහි ; මඤ්ඤාසුමනනරො, මඤ්ඤාමල් අතුරෙහි ; සානඤ්ඤා,
සනෙකසහසහිතවූ ; අමඤ්ඤා, ඉතා බොහෝවූ ; දෙවෙති, දෙවි
යන් විසින් ; ධුන, සලනලද ; වාමරමරකකො, වල්විද්‍යා
මධ්‍යගතවූයේ.

40—41. දිබ්බිකි, දෙවියන්විසින් පරිභොගකවස්තු වූ ; රූප
සංඥාතිව, රූපයෙන් හා අබ්ධියෙන්ද ; ගඤ්ඤිති, සුගඤ්ඤියෙන්ද ; රසෙතිව, රසයෙන්ද ; දිබ්බිකි, දිව්‍යවූ ; ථොඨබ්බිකිව,
සානඤ්ඤාසුමනනරො ; දිබ්බිකි, දිව්‍යවූ ; රමණීයෙති, සිත්කලාවූ ;
නචෙවති, නෘත්‍යයෙන්ද ; වාදිනෙතිව, වාදකයන්ද ; අනෙකධා,
අනෙකප්‍රකාරයෙන් ; මොදමානො, සතුටුවන්නේ ; පදනෙක
සහසෙසෙති, නොයෙක් දහස්ගණන් පදකයෙකුදු ;
පුසමාන, සතුතිකරණලබන්නාවූ ; ගුණ, ගුණයන් ; ආකරො
ලතපතතිසාන වූයේ.

42. ඤාතිසංඝස්ස, නෘත්‍යමයයාගේ ; මර්කකො, මධ්‍යගතවූ
ඒ මහාබෝධිසතවනෙම ; සොලසමංවස්සං, සොලසාවර්දිවය
සට ; පඤ්ඤා, පෑමින් ; තද්‍ය, එකල්හි ; ලොකෙ, ලොකයෙහි ; යං,
යම් ශීලයක් ; විජ්ජති, විද්‍යමානවේද ; නං අසෙසඤ්ඤා, ඒ
සියලු ශීල ; දසෙසඤ්ඤා, දක්වා.

43. ඤාතිසඛිං පමොදෙනො දෙවෙ ව මනුජෙ'පි ව,
ලබා යසොධරං දෙවිං 'නුකුලං ජාතිජාතිං.
44. සොණ්ණදසණසඛිං සොමොනන විතුසිනං,
නිලනිරජසඛිං විසාලායනලොචනං.
45. සිඛිතාරමඤ්චාරො ධජොපමනුචයං,
හෙමකාහලසඛිං නාසිකං රූපලකිණිං.
46. නිලවෙලිතධමිල ජිමුනොගයකොට්ඨං,
නිවච්ඡජලතාවකකමනුඤ්ඤාණපාසකං.

43. ඤාතිසඛිං, නෑසමුහයාද; දෙවෙ ව, දෙවියන්ද; මනු
ජෙපිව, මනුෂ්‍යයන්ද; පමොදෙනො, පොලඹවන්නේ; ජාති
ජාතිං, ජාතියක් ජාතියෙක්හි; අනුකුලං, විභතානුකූලවූ;
යසොධරං දෙවිං, යශෝධර නම් දෙවියන්; ලබා, ලැබ; (කෙබ
ඳවූ යශෝධර නම් දෙවියන් ලබාද යත්)

44. සොණ්ණදසණ සඛිං, රත්කැටපත්බඳවූ; සො
ම, සොමාවූ; ආනන, මුහුණින්; විතුසිනං, විශේෂයෙන්
අලංකාරවූ; නිල නිරජ සඛිං; නිල්පුල් සමාවූ; විසාල,
පුළුල්වූ; ආයන, දික්වූ; ලොචනං, නෙත්‍ර ඇත්තාවූ.

45. රූපලකිණි, රූපශ්‍රියමේ; සිඛිතාර මඤ්චාරො,
නානාශාලාවාරයෙහි (බඳිනලද්දවූ); ධජොපම, ධවජයක්
බඳවූ; හමුචයං, මුහුණමයක් ඇත්තාවූ; හෙමකාහලසඛිං,
රත්කාලමකට බඳවූ; නාසිකං, නාසයක් ඇත්තාවූ.

46. නිල, නිල්පැහැ ඇත්තාවූ; වෙලිත, අක්බුරුවූ;
ධමිල, කෙසෙල්ප නැමති; ජිමුන, මේඝයාමේ; උගය
කොට්ඨං, දෙකෙලවරෙහි; නිච්ච, නිරන්තරයෙන් (පවත්
නාවූ); විජුලතා වකක, විදුලි කලමක් මෙන්; මනු
ඤ්ඤ, මනෝඤ්ඤ; කණ්ණපාසකං, (සොහොන) කන්වැල්
සලකක් ඇත්තාවූ

47. සාතකුමිතිනිසාසාසපයොධරසවයං,
සුවණ්ණදදිතවාසානතිර්කිත්තාරහාරකං.
48. දෙහදෙවදුමාලම පාරෙහානගුපයං,
අභුලිපලවනනමු බිඳුචාරුතබාවලිං.
49. දෙහමාලාලිමාලාහ රෙමරුපිට්ඨිකං,
රූපණ්ණවතරහාන වලිතතය විවිතතකං.
50. සොණ්ණරමහාසමාවට්ටිපිණාරුපසුඤ්ජරං,
සහතිරකලිකාකාරචාරුපඛසාවිභුසිතං.

47. සාතකුමිතිනි, උතුමවු සිණ්ණවණ්ණයෙන් මෙන්; ආසාස, බැබළුම්ඇත්තාවූ; පයොධර, පියසුරුනැමති; සවයං, පුත්තලස් දෙකක් ඇත්තාවූ; සුවණ්ණදදිතව, සිණ්ණ පච්චතතවයෙකින්; ආයාන, පැමිනියාවූ; නිර්කිත්තාර, ගඟල් හැල්ලක් බඳු; භාරකං, මුත්තාභාර ඇත්තාවූ.

48. දෙහ, ශරීර නැමති; දෙවදුම, සුරතරෙහි; අලම, (හටගෙණ) එලෙන්නාවූ; පාරෙහාන, අරඳුවැනිවූ; ගුපයං, බාහුසුගමයක් ඇත්තාවූ; අභුලි, ඇහිලි නැමති; පලවනන, පලපත් අග ලැසියන්; අභුබ්ඤ්ඤ, දියබිඤ්ඤ බඳු; චාරු, මනොඥවූ; නබාවලිං, නියපබ්බති ඇත්තාවූ.

49. දෙහමාලා, ශරීර නැමති මල්දම්හි; අලිමාලාහ, හාන මාලාවකට බඳු; රෙමරුපි, රෙමලෙණින්; විට්ඨිකං, හෙබි යාවූ; රූපණ්ණව, රූප නැමති සාහරයාගේ; තරහාන, රල පනතියක් වැනිවූ; වලිතතය, වලිත්තයකින්; විවිතතකං, විසිතුරුවූ.

50. සොණ්ණරමහා, සිණ්ණකදලිසනායකයක් මෙන්; සමා වට්ට, මොනවට වටවූ; පිණ, පිරුණවූ; උාරුවය, සත්ති සුගලයෙන්; සුඤ්ජරං, සොඳුරුවූ; සහතිරකලිකාකාර, තැඹිලි මල්කැනුණු බඳු; චාරු, මනොඥවූ; ජඛසා, කෙඩාපුගම් යෙන්; විභුසිතං, අලඛකතාවූ.

51. පච්චක්ඛරුපලක්ඛිංව ලීලාතිවයසනනිහං,
ගුණානමාකරං සාධු චෙලංව රතීසාගරෙ.
52. කතොතා වසනාත්තථා'ව කඤ්ඤො'ව සුරුපවා,
සසී'ව දසසනියො ව සුසියො විස තෙජවා.
53. අවලකොතන මෙරු'ව ගමහිරෙනණ්ණවො විස,
බ්‍රහ්මසූරෙහි පියංවාදී පඤ්ඤාය ව අනුපමො.
54. වසනොතා සො මහාවීරෙහි පුරස්මිං කපිලවහයෙ,
දිස්වා නිමිතොත වතුරෙහි උසනනගමනජසෙ.

51. පච්චක්ඛ, ප්‍රත්‍යක්ඛ; රූප, රූඥාති; ලක්ඛිං ඉව, ශ්‍රී දෙවිය වැනිවු; ලීලාතිවයසනනිහං, ලීලා පුරස්සත් වැනිවු; ගුණානං, (ශීලාදී) ගුණසත්ව; ආකරං, උත්තරාතිස්ථානවු; රතීසාගරෙ, රතී සසුරෙහි; සාධු, යහපත්වු; චෙලංඉව; චෙරලස් වැනිවු; (යසොධරං දෙවිං, යසොධර නම් දෙවිත්; ලබා, ලැබ).*

52. වසනාත්තථා ඉව, වසන්තරජ මෙන්; (3) කතොතා, මනො ඥවු; සුරුපවා, යහපත්තු රූ ඥාති; කඤ්ඤො ඉව, අනගයා මෙන්වු; සසීඉව, වජ්‍රයා මෙන්; දසසනියොව, දකුම් කට යුතු; සුරියොවිය, සුසනියාමෙන්; තෙජවා, තෙජස් ඥාත්තාවු.

53. අවලකොතන, නිශ්චලතාවයෙන්; මෙරු ඉව; මහා මෙරුපථිතය වැනිවු; ගමහිරෙන, ගැඹුරු ගුණයෙන්; අණ්ණවොවිය, සාගරය වැනිවු; බ්‍රහ්මසූරෙහි, බ්‍රහ්මධවනී ඥාත්තාවු; පියංවාදී, ප්‍රියතෙජල් ඛණ්ඩ සුලු; පඤ්ඤායව, ප්‍රඤ්චෙන්ද; අනුපමො, උපමා රහිතවුයේ.

54. කපිලවහයෙ පුරස්මිං, කපිලවහු නම්වු පුරපුවර යෙහි; වසනොතා, වාසයකරන්නාවු; සො මහාවීරෙහි, ඒ මහාවීරවු බොධිසත්වතෙම; උසනනගමනජසෙ, උසන්සන මාග්ගියෙහිදී; වතුරෙහි නිමිතොත, (ජරය, රෙහය, මාතය, ප්‍රව්‍ර්තය යන) සිවුවැදූරුම් නිමිති (රූපයන්); දිස්වා, දැක.

* “සමිසො'පි ත සමයො අසමයා සභාවනො
පුරුභො'පිව සො හොති චච්චාවිය සමාකරං.” සි
කියනලද හෙයින් “යසොධරං දෙවිං ලබා” යනු සමකිය.

55. පබ්බජ්ජාභිඤ්ඤා නාමො රතනා උප්පාදානං,
සුචුලචම්පකාසොකනාගාදගෙහි මඛිනං.
56. ඵුලපබ්බජ්ජාභිඤ්ඤා ජලාලසනාකුලං,
මඤ්ඤානිලාසානනාමොදෙහි වාසිනං.
57. සත් සරං සමාසානමධුබ්බතනිසෙවිතං,
ඵලපුප්ඵරසුද්දම විජසබ්බ නිකුජ්ජිතං.
58. නච්චනන* මතතමොග්ගනං නිච්චං මඛපසහනිතං,
ද්ධබ්බනන† මිගසඛ්ඛානං කීලාමඛපසහනිතං.

55. පබ්බජ්ජාභිඤ්ඤා, පැවිදිවීමෙහි ඇලුනාවූ ; නාමො, අනාථයන්ට නාථවූ ඒ මහාබෝධිසත්තතෙම ; උප්පාදානං, උදාසන භූමියෙහි ; රතනා, රත්නය කොට ; සුචුලච, සුසුලලවූ ; චම්පක, සපුය ; අසොක, හෝපලය ; නාගාද්, නාගස්ථානවූ ; අගෙහි, වාසනයෙන්ගෙන් ; මඛිනං, හෙබියාවූ.

56. ඵුලච, පිපියාවූ ; පබ්බජ, පිපුමිය ; කුලාල, හෙල්මැලිය සහ මෙසින් සුකතවූ ; ජලාලසනාකුලං, සියගණන් ජලාලයෙන්ගෙන් ගැවසුනාවූ ; මඤ්ඤානිල, මද මද පවතින් ; ආසාන, පැමිනියාවූ ; නානාමොදෙහි, අනෙක පරගයෙන් ; වාසිනං, සුවඳකවනලද්දවූ.

57. සත්සරං, විලින් විලට ; සමාසාන, සමාරණය කරන් නාවූ ; මධුබ්බතනිසෙවිතං, හාසගලයෙන් සෙවිනාවූ ; ඵලපුප්ඵරස, මල්පල රස (පාන) යෙන් ; උද්දම, උසස්වූ මද ඇති ; විජසබ්බනිකුජ්ජිතං, පසේ සමුගයා විසින් රැවිපිළි රැවි දෙතලද්දවූ.

58. නිච්චං, නිරන්තරයෙන් ; නච්චනන, නටන් නාවූ ; මතතමොග්ගනං, මතත මසුරයන්ට ; මඛප සහනිතං, රහමඩුල්ලක් වැනිවූ ; ද්ධබ්බනන, ක්‍රියාකරන් නාවූ ; මිගසඛ්ඛානං, මාග සමුගයන්ට ; කීලාමඛපසහනිතං, කෙළිමඩුවක් වැනිවූ.

59. සමරසිසිඳෙදර ධාතසිකරවාරිති,
ධාතමඛපපනතිති ජනානඤ්ඤරං වරං.
60. උසතනවනමාගමම දෙවර්ජාව නඤ්ඤං,
කිලනනා නිජපුතනසස පුඩාන ජාතසාසනං.
61. නිවරෙනා විසසකමමන සහසසකෙඛාව භුසිනො,
පුරං පවිසමානොව කිසාගොනමිහාසිනං.
62. පුඩාන නිබ්බුතපදං* තද විතතානුකුලකං,
සනතුඝො සානුරුගොව ලකඛණං තාරහාසුරං.

59. සමර, මාරුතයෙන් ; සිසිර, සිහිල්වූ ; උදර, මහත්වූ ; ධාත, ජලධාතුවෙන්ද ; සිකරවාරිති, ජලකණ්ණිකා ජලයෙන්ද ; ධාතමඛපපනතිති, ජලයනුමඛපපෙලින්ද ; ජනානඤ්ඤරං, ජනසාගේ විතතානඤ්ඤරවූ ; වරං, උතුම්වූ.

60. උසතනවනං, උසත්වනසව ; ආගමම, පැමින ; නඤ්ඤං, නඤ්ඤොදකනසව (පැමිනියාවූ) ; දෙවර්ජ ඉව සක්දෙව් රජු සෙසින් ; කිලනනා, ක්‍රිඩාකරන්නේ ; නිජපුතනසස, තම පුතුගේ ; ජාතසාසනං, උපන් හස්ත ; පුඩාන, අසා.

61. නිවරෙනා, නැවැත්වේ ; විසසකමමන, විභවකමීයා විසින් ; භුසිනො, සරසනලද්දේ ; සහසසකෙඛා ඉව, ශක්‍රදෙවෙඤ්ඤ විලාසයෙන් ; පුරං, පුරසව ; පවිසමානොව, (පෙරලා) ප්‍රවිණවන්නේම ; කිසාගොනමි හාසිනා, කාශාගොනමින් විසින් කියනලද්දවූ.

62. තද, එකල්හි ; විතතානුකුලකං, විතතානුරූපවූ ; නිබ්බුතපදං, (“නිබ්බුතා නුත සා මානා” යනාදීන් ප්‍රකාශිත) නිව්තපදය ; පුඩාන, අසා ; සනතුඝො, සතුටුවූයේ ; සානුරුගොව, අනුරුගසහිත සිත් ඇත්තේ ; ලකඛණං, ලක්‍ෂණයක් අගනාවූ ; තාර, මහත්වූ ; හාසුරං, බබලන්නාවූ.

63. භාරං තිස්සාය පෙසෙධා ගනධාන සකමඤ්ඤං,
දෙවරජවිලාසෙන නිසිදි පවරසනෙ.
64. අඵගමම නද්ද භෙනකභාවිකා පරිවාරසුං,
වජ්ජන්ති හෙරියො නාසු පගගග්ග කාවි නාරියො.
65. නානාලයසමාකිණ්ණං ගීතං ගායනති කාවි'පි,
ධමනති සුසිරං කාවි කාවි වාදෙනති නනතියො.*
66. වාරුඛිඛාධර රමමපයොධරහර සුභා,
විසාලායනතිලකඛා සොමසොමානනා නද්ද.

63. භාරං, මුත්තාභාරය ; තිස්සාය, ඒ කාශාගොතමියට ; පෙසෙධා, යවා ; සකමඤ්ඤං, සමකීය භවනයට ; ගනධාන, ගොස් ; දෙවරජවිලාසෙන, ශක්‍රදෙවෙඤ්ඤාකාරයෙන් ; පවරසනෙ, උච්ඡායාසනමසනකයෙහි ; නිසිදි, වැඩිහුන්සේක.

64. අඵ, ඉක්බිත්තෙන් ; නද්ද, එකල්හි ; අභෙනකභාවිකා, තොයෙක් නලභතෙන් ; අගමම, එලම ; පරිවාරසුං, පිරිවැරුහ ; නාසු, ඔවුන්අතුරෙන් ; කාවි නාරියො, ඇතමි සත්‍රිහු ; හෙරියො, හෙරින් ; පගගග්ග, ගෙණ ; වජ්ජන්ති, වයන්.

65. කාවි අපි, ඇතමි තැනැත්තියෝද ; නානාලය සමාකිණ්ණං, අභෙනක තාලයෙන් ගැවසුනාවූ ; ගීතං, ගීතියා ; ගායනති, ගායනාකෙරෙන් ; කාවි, සමහරු ; සුසිරං, කුලල් (නලා) ; ධමනති, පිඹිත් ; කාවි, සමහරු ; නනතියො, තනනින් ; වාදෙනති, වාද්‍ය කෙරෙන්.

66. නද්ද, එසමයෙහි ; වාරු, මනොඥවූ ; ඛිඛඅධර, ඛිඛුපල වැනි තොල් ඇත්තාවූ ; රමම, සිත්කලවූ ; පයොධරහර, පිය යුරින් බරවූ ; සුභා, සොභනාවූ, විසාල, මහත්වූ ; අයන, දික්වූ ; නිලඅකඛා, නිල්වන් ඇස්ඇත්තාවූ ; සොම, වජ්‍රයා වැනිවූ ; සොමමආනනා, සොමය වකු ඇත්තාවූ.

67. නව්වනති පුරතො නසා හෙරිමබ්ලමජ්ඣගා,
දෙවකඤ්ඤව රහමති රසභාවතිරනතරං.*
68. දිසාන සො නමවජ්ජියං විරතොනා විසයෙ නදා,
උරතතාලං'ව අද්දකති සබ්බතං හෙරිනාලතං.
69. පරිදෙවං'වුපඨාසි ගීනං සංසාරසාගරෙ,†
වායුචෙගචිකාරං'ව නව්වං විනොනසි නායකො.

67. හෙරිමබ්ල මජ්ඣගා, බෙරමචුළුමැදට පැමිනි නල හතෝ ; දෙවකඤ්ඤ ඉව, දිව්‍ය කතාවන් මෙන් ; රහමති, රහමචුල්ලෙහි ; නසා, ඒ මහබෝසතුන්ගේ ; පුරතො, ඉදිරි යෙහි ; රසභාවතිරනතරං, (අභවිධ) නාට්‍යරසයෙන් හා † (අභවිධ) නාට්‍යභාවයෙන් || නිරතුරුකොට ; නව්වනති, නවත්.

68. තදා, එකල්හි ; සො, ඒ මහබෝසත්තෙම ; නං අවජ්ජියං ; ඒ අභවයීය ; දිසාන, දැක ; විසයෙ, කාමයෙහි ; විරතොනා, නොඇලුණේ ; නං සබ්බං හෙරිනාලතං, ඒ සියලුබෙර වැසීම ; උරතතාලං ඉව, ලෙහි ගැසීමක් මෙන් ; අද්දකති, දිවි.

69. ගීතං, ගීතිකාව ; පරිදෙවං ඉව, විලාපයක් සෙසින් ; උපඨාසි, එලැඹිය ; නායකො, ලොකනායකතෙම ; සංසාර සාගරෙ, සසරනැමති සයුරෙහි ; වායුචෙග චිකාරං ඉව, වාන චෙගයෙන් හටගත් විකාරයක් මෙන් ; නව්වං, නෑතිය ; විනොනසි, සිතී.

* “රසභාවතිරනතරං”

† “සංසාරදුක්ඛතරං”

‡ “ශාඨාර, භාසා, කරුණ, රෝද්‍ර, විර, ගයානකාඃ
බිහතසාද්දාන ඉතාශෝ මනාතොන නෙ මුනිඤ්ඤාඃ” සි
ශාඨාරරසය අභවිධ කොට දක්වුවද, ආවාය්‍යී මොද්ගලායන
යන් විසින් “සිතාගෙ කරුණ” යනාදින් නවනාට්‍යරසයෙහි
දක්වනලදී.

|| “භාසඤ්ච, ශොකඤ්ච, ක්‍රොධ, උත්තාපසංගයං තථා
ජ්ඣුපසාවිසමයවාශෝ යථාසිභාවා ඉමෙ මනාඃ” සි
අභවිධභාවය උක්තයි.

70. කදුහං සරමොසාප්ප පබ්බජ්ජාසිරිමුඛිකො,
ඉච්චවං විනායගොතා සො සුපගොතාච සසී නතිං.
71. සං නිසසාය මයං එඤ්ඤානිච්චගිතොසු වතචමා,
සො'සංදුනි සුපි අමෙහ කසා දුනිකරොම නං.
72. ඉති විනායිකො නො නඤ්ඤානිච්චගිතොසු සකො සකො,
ආලමා සසීනා කඤ්ඤානිච්චගිතොසු සකො සකො.
73. බාදනා කාචි දනනාති කාචි ලාලා වතනතිසො,
කාචි රුදනතිසො නඤ්ඤානිච්චගිතොසු සකො සකො.

70. අහං, මම ; කදු, කවරනම් දිනයෙක්හි ; සරංඛසප්ප, ගිහිගෙයහැර ; පබ්බජ්ජාසිරිං, ප්‍රව්‍ර්තමාන ; උඛිකො, උසු ලත්තෙමිඳොහෝසි ; ඉති එවං, මෙයාකාරයෙන් ; විනායගොතා, සිතන්නාවූ ; සො, ඒ මහබෝසත්තෙම ; සුපගොතා ඉච්ච, නිදන්තෙක් මෙන් ; නතිං, එහි ; සසී, හොත්තෙයි.

71. මයං, අපි ; එඤ්ඤානිච්ච, මෙහි ; සංනිසසාය, සමෙක්නිසා ; නිච්චගිතොසු, නැවිම් ගි කීමිහි ; වතචමා, සුතාවූවෝ වෙමුද ; සො අයං, ඒ මේ මහසතෙම ; ඉදුනි, දන් ; සුපි, සයනය කෙළේය ; අමෙහ, අපි ; කසා, කවරෙක්හට ; නං, ඒ නාතෘ ගිහිකා ; ඉදුනි, දන් ; කරොම, කරමුද.

72. ඉති, මෙසේ ; විනාය, සිතා ; නො සකො සකො තුරියෙ සු,* ඒ සබ්බසංඝායානාම අනුරාධා ; ආලමා, එල්ලුවා ; සුසංඝායා, සහපත් සංඝාය ; අඤ්ඤා, (අරමුණු) දන්මද ; අනිසිකා, ඇසුරු නොකලාවූ ; (නොහොත්) සුසු, තරුණු ; කඤ්ඤා, කනාකරවූ ; අඤ්ඤා, ඔවුනොවුන් ; අනිසිකා, නිශ්චිත නුවුවාහු ; තඤ්ඤා, ඒ රහමවුල්ලෙහි ; සසීනා, සයනය කලාහුයි.

73. කාචි, ඇතම් තැනැත්තියෝ ; දනනාති, දන් ; බාදනා, කන්නියෝ ; කාචි, ඇතම් තැනැත්තියෝ ; ලාලා වතනතිසො, (කුණු) කෙල වගුරුවන්නියෝ ; කාචි, සමහර සහුහු ; රුදනතිසො, හඬන්නියෝ ; අථ, තවද ; තඤ්ඤා, එහි ; අපරා, අන්තරා ; වලපනති, වලපෙත්.

74. කාකවජනනි'පි සෙමනමිපි ගිලනනි ව වමනනි ව,
කරෙන්නි නාදං නාසාය ඝරු'නි ව ඛිපනනි ව.
75. මුත්තායනනි තද කාවි රහස්සං විවරනනි ව,
දුගගඤ්ඤං වානි නං ඨානං සුසානං ආමකං යථා.
76. පබ්බො අඛඨරතතවනි ගනෙ තස්ස නිසිදිය,
අදදකඛි නා සං නෙකානි විකාරනි නතිං තද.
77. නසෙසවං පෙකඛමානස්ස හවෙ සංවිගගවෙනසො,
ආදිත්තං උපඨාසි මනෙ ඛදු හවත්තං.

74. අපි, යළිත් ; කාකවජනනි, (සමහරක්) කසිත් ; සෙමනමි, සෙමද ; ගිලනනිව, (සමහරක්) ගලිත් ; වමනනිව, (සමහරක්) වමාරත් ; නාසාය, නාසිකාවෙන් ; ඝරු ඉති, “ඝරු” යන ; නාදංව, ශබ්දයද ; කරෙන්නි, කෙරෙත් ; ඛිපනනිව, කිවිසිත්.

75. තද, එකල්හි ; කාවි, කිසියම් සත්ත්තු ; මුත්තායනනි, මුත්තකෙරෙත් ; රහස්සං, ගුහාස්ථානය ; විවරනනිව, විවෘතද කෙරෙත් ; තං ඨානං, ඒ ස්ථානය ; ආමකං සුසානං යථා, අමු සොභානක් මෙන් ; දුගගඤ්ඤං වානි, දුගඳ හමිසි.

76. තද, එකල්හි ; අඛඨරතතවනි, මධ්‍යමග්‍රහය ; ගනෙ, (ඉක්ම) ගියකල්හි ; පබ්බො, ප්‍රබ්බවු ඒ මහාසකිත්තෙම ; තස්ස, එහි ; නිසිදිය, වැඩහිද ; නතිං, ඒ රහමඛලෙහිවු ; තාසං, ඒ සත්ත්වයෝ ; නෙකානි විකාරනි, නොයෙක් විකාරයන් ; අදද කඛි, දිවි.

77. එවං, මෙසේ ; පෙකඛමානස්ස, බලන්නාවු ; හවෙ, සංසාරයෙහි ; සංවිගගවෙනසො, සංවේගයට පැමිණි සිත් ඇත්තාවු ; තස්ස, ඒ මහබෝසතුන්ගේ ; මනෙ, සිත්හි ; හවත්තං, තුන්ලොව ; ඛදු, එකානායෙන් ; ආදිත්තං ඉව, ගිනි ඇවිලගත්තාක් මෙන් ; උපඨාසි, වැටහුනේය.

78. ද්‍රව්‍යානුසංඛිත* මහාරක්‍ෂකා යථා ගතො,
නථොචාසි නරිඤ්ජන ගෙහනො ගමනෙ මති.†
79. තතො වුඨ්ඨාස සසනා කුරුණෙතා අභිනිකම්මං,
විනාකෙකාසි මහාරජා පසස්සිතුං සකම්මුජං.
80. පටිසිඬා තතො ගම්මං සනිකං සතනමානසො,
පසස්සිඬා සහ පුරුණතන නිද්දසනතිං සසොධරං.
81. විරහනං මහාපෙමං ධාරයං සකමානසෙ,
වුඬො හුඬාපිමං සකකා පසස්සිතුං ඉති විනතිස.

78. ද්‍රව්‍යානු, ලැවිඟිත්තෙන්; සමාදිතා, අතිශයින් ඇවිල ගෙණ දිලියෙන්නාවූ; මහාරක්‍ෂකා, මහවනයකින් (නික්මෙන්නාවූ); ගතො යථා, හසරියෙක් යම්සේද; තථාච්ච, එ පරිද්දෙන්ම; නරිඤ්ජන, නරේන්ද්‍ර වු මහාබෝධිසඬයන්ට; ගෙහනො, (තම ගිහි) ගෙන්; ගමනෙ, (නික්ම) යාමෙහි (අභිනිකුත මණයෙහි); මති, අදහසක්; අසි, වී.

79. තතො, ඉක්බිති; සසනා උඨ්ඨාස, යෙකටෙන් නැගිට; අභිනිකම්මං කුරුණෙතා, මහබිනික්මන් කරන්නාවූ; මහාරජා, මහාරජවු එ මහාබෝධිසඬයන්ට; සකං අනුජං, සිකිය පුත්‍රයා; පසස්සිතුං, දක්නට; විනාකෙකාසි, විනාකිකාණය කෙළේය (ගෙවත්) සිතුවේක.

80. තතො, ඉක්බිත්තෙන්; සතනමානසො, සත්පුත් සිත් ඇති මහබෝසත්තෙම; සනිකං, සෙමින්; ගම්මං, සැතපෙන ගෙට; පටිසිඬා, ප්‍රවිහිට; පුරුණතනසහ, පුත්‍රයා සමග; නිද්දසනතිං, නිදන්තිවූ; සසොධරං, බිම්බාදෙවින්; පසස්සිඬා, බලා.

81. විරහනං, දීඝිකාලයක පටන් පැවත ආවාටු; මහා පෙමං, මහත්වූ ප්‍රේමය; සකමානසෙ, සියසිත්ති; ධාරයං, දරමින්; වුඬොහුඬාපි, වුඬවද; ඉමං, මේ (පුත්‍ර යා); පසස්සිතුං, දක්නට; සකකා ඉති, හැකියසි; විනතිස, සිතා.

* “ද්‍රව්‍යානුසංඛිතාදිකං.”

† “මති.”

82. ගතො නාථො තතො ධානා බොධියාබ්බමානසො*
තදනෙවාසි බුබොති කාමුකො කො හ විහතසෙ.
83. සිතෙරුමුඛරතෙනාව පාදබසිස නික්ඛමං,
ජනනමාත්‍රස ආනිතං කන්ථකං තුරගාධිපං.
84. අසසරජං නමාරුයන සහ ජනෙනන රතනියං,
දෙවෙහි විවච්චාර පටිපජ්ජි මහාපථං.
85. වකකවාලෙසු නෙකෙසු දෙවතා සුසමාගතා,†
දීපබුපබජෙතෙව ගතමාලෙහි‡ පුජසුං.

82. බොධියාබ්බමානසො, සමාක්සමොධිය කෙරෙහි බැඳුනු සිත් ඇති ; නාථො, ලොකස්වාමීවූ මහාසතතෙම ; තතොධානා, එතැනින් ; ගතො, (නික්ම) වැඩිසේක ; තද නෙව, එදවසම ; බුබොආසි ඉති, බුදුවුසේකැයි ; කො කාමුකො, කවරනම් කාමී පුද්ගලයෙක් ; නවිනාසෙ, නොසිතාද ; (සිතා මය).

83. සිතෙරුං, මහමෙර ; උඛරතෙනා ඉව, උදුරන්නාක් මෙන් ; පාදං, පාදය ; උඛරිය, උදුර ; (පයනගා) ; නික්ඛ මං, මහබිනික්මන් නික්මෙන්නේ ; ජනනං, ජනනනම් ඇම තියා ; අසුය, කැඳවා ; ආනිතං, ගෙණඑතලද ; තුරගාධිපං, තුරගශ්‍රෙෂ්ඨවූ ; කන්ථකං, කන්ථක නම්වූ.

84. තං අසසරජං, ඒ අසවරජයාපිට ; ආරුයන, නැඟී ; ජනෙනන සහ, ජනන නම් අමාත්‍යයා සමග ; රතනියං, (මධ්‍යම) රත්නයෙහි ; දෙවෙහි, දෙවියන්විසින් , විවච්චාර, හල දෙරින් (නික්ම) ; මහාපථං, මහාවිචිමාග්ගියට ; පටිපජ්ජි, පිළි පැද්දේය.

85. අනෙකෙසු වකකවාලෙසු, නොයෙක් සක්වල ; දෙවතා, දෙවියෝ ; සුසමාගතා, රැස්වූවාහු ; දීපබුපබජෙතිඵව, පහන්දුම් කොටියෙන්ද ; ගතමාලෙහි, සුවදමලින්ද ; පුජසුං, පිදු.

* “බොධිබ්බාවමානසා.” † “දෙවතාසුං සමාගතා.”

‡ “දීපබුපබජෙතෙව ගතමාලෙව.”

86. පුරතො සර්වසතස්සානි දණ්ඩදීපානි ධාරසු,
තථා දකුණිණපස්සමිති වාමපස්සෙ ව පවජතො.
87. ගගනා පුපථවස්සානි වස්සාපෙසුං සදෙවකා,*
මජ්ඣරවං කොකනදං සුගඤ්ඤං විතතපාටලිං.
88. වමපකාසොකපුගනාග නාගපුගාගසමහවං,
මාලනීවසසිංහිසාදි නානාවලලිති සමහවං.
89. පද්මපලකලාරාද කුමුදදාමුසමහවං,
සුගඤ්ඤමධුමනනානි ජපපද්මලිති කුජිතං.

86. පුරතො, ඉදිරියෙහි; සර්වසතස්සානි, සැවදහසක් පමණ; දඩ්ඩදීපානි, දඬුවැටපහන්; ධාරසු, දරුන්; තථා, එසේම; දකුණිණපස්සමිති, දකුණුපස්තිද; වාමපස්සෙ ව, වම් පස්තිද; පවජතො, පිටිපස්තිද; [දඩ්ඩදීපානි, දඬුවැට පහන්; ධාරසු, දරුන්].

87. සදෙවකා, දෙවියන්සහිත ජනයෝ; ගගනා, අහසින්; සුගඤ්ඤං, සුවදැන්තාවූ; මජ්ඣරවං, මදුර (පරසතු) ස; කොකනදං, රත්පිසුම්ය; විතතපාටලිං, විහුපාටලිය (යන මේ); පුපථවස්සානි, මල්වැසි; වස්සාපෙසුං, වැස්සුහ.

88. වමපක, සපය; අසොක, හෝපලය; පුගනාග, දෙමය; නාග, නාය; පුග, පුවක්ය (යන); අගසමහවං, වාක්සයන්ගෙන් හටගත්තාවූ (මල්වැසිද); මාලනී, සිනිඳුය (නොහොත්) සමන්ය, වස්සිකියාදී, දෘසමන්ය යනමේ ආදිවූ; නානාවලලිති සමහවං, නන්ලියෙන් හටගත්තාවූ (මල්වැසිද).

89. සුගඤ්ඤමධු, සුවදම් බීමෙන්; මනනානි, මන්වූ; ජපපද්මලිති, හාගපබ්බන්තීන් විසින්; කුජිතං, නාදපවත්වනලද; පද්ම, පිසුම්ය; උපල, උපුල්ය; කලාරා, හෙල්මැලිය; කුමුද, හෙලුපුල්ය යන; ආදී, මේ ආදිවූ; අමුසමහවං, පලපවූ (මල් වැසිද).

* “ජදෙවකා.”

90. පුප්ඵවස්සං පවසසිත්ථ තිංසයොජනමජ්ඣසෙ,
පසතෙතා තත්ථ* තුරගො දුක්ඛතො අගමි තද.
91. එවං පුජාවිධානෙති ගතඤ්ඤානොමං මහානදිං,
සිතසෙක්ඛනසංඛිණිණං බහුමිතකුලාකුලං.
92. තීරණො පසසි සො ධිරො ගඟානාරිං රසාවහං,
කරොහති විවිඛාහාති ඵෙණපුප්ඵොපහාරකං.
93. අසෙසන නං මහානොමං ලබ්භාපෙඤ්ඤා මහාමති,
පරතීරෙ පතිඤ්ඤා විමලෙ වාදුකානලෙ.

90. පුප්ඵවස්සං, (යනමේ) මල්වැසි ; තිංසයොජනමජ්ඣසෙ, තිස්සයොදුන් මාංග්ගියෙහි ; පවසසිත්ථ, වැස්සේස ; තද, එක ලේඛි ; [තස්ස, ඒ මහාසනිධයන්ගේ] ; තුරගො, අනෙකෙහි ; තත්ථ, ඒ මල්හි ; පසතෙතා, එරුණේ ; දුක්ඛතො, දුකින් ; අගමි, ගියේස.

91. එවං, මෙසේ ; පුජාවිධානෙති, පුජාවිධියෙන් යුක්තව ; සිතසෙක්ඛන සංඛිණිණං, සුදු වැල්ලෙන් ගැවසුනාවූ ; බහු, බොහෝවූ ; මිතකුලාකුලං, මතස්ස සමූහයාගෙන් ගැවසීගත් තාවූ ; අනොමං, මහානදිං, අනොමා නම් මහාගඟාතිරයව ; ගතඤ්ඤා, වැඩ.

92. ධිරො, ධෘතිමත්වූ ; සො, ඒ මහාසනිධෙම ; තීරණො, ඉටුරෙහි සිටියේ ; රසාවහං, ස්වරස (හෙවත්) ජලවහනය කරන්නාවූ ; විවිඛාහාති, තරඟ නැමති බාහුවෙන් ; ඵෙණපුප්ඵො, පෙණනැමති මලින් ; උපහාරකං, අසෙනියමල්පුජා ; කරොහති, කරන්නාවූ ; ගඟානාරිං, ගඟානැමති කෘතාතාව, අපසසි, දිවි.

93. මහාමති, මහාප්‍රාඥවූ ඒ බොධිසනිධෙම ; අසෙසන, අනෙකරයාලවා ; නං මහානොමං, ඒ අනෝමා නම් මහගත ; ලබ්භාපෙඤ්ඤා, පත්වා ; පරතීරෙ, පරතෙරුවූ, විමලෙ, නිමිමලවූ ; වාදුකානලෙ, වැලිතලාපිට ; පතිඤ්ඤා, පිහිටියේසි.

94. පබ්බජිතං මයෙකෙථව සුත්තං නො මෙ පපච්ඡං,
ඉති විහරිස ඛතාස ධාරිතාභරණානි සො.
95. ජනනස්ස පටිසාදෙත්වා කන්ථකච හයාධිපං,
තිසිතං ඛගගමුගගස්ස සමොථිං ජිඤ්ඤානතලං.
96. එවමාවජ්ජස්ස භාථො සචෙ'හං'සුගතො හචෙ,
තිඨතු ගගතෙ ගතත්වා ඉති උක්ඛිපි වඛරං.
97. නතො සකෙකා මහගෙසන මණ්ඩබෙහාටකෙනනං,
පටිගගතෙත්වා සිරසා නෙත්වා දෙවපුරං වරං.

94. මයා, මාවිසින් ; එකෙථව, මෙහිම ; පබ්බජිතං, පැවිදි වන්ට ; සුත්තං, සුතුය ; මෙ, මට ; පපච්ඡං, පමාවන්ට ; නො (සුත්තං), සුතුනොවෙයි ; ඉති, මෙසේ ; සො, ඒ බොධිසත්ව තෙම ; විහරිස, සිතා, ධාරිතාභරණානි, පැලඳි ආභරණයන් ; ඛතාස, මුදු.

95. හයාධිපං, තුරගශ්‍රෙෂ්ඨවූ ; කන්ථකච, කන්ථකයාද ; ජනනස්ස, ජනන ඇමතියන්ට ; පටිසාදෙත්වා, භාරකොට ; තිසිතං, තිසුණුකරණලද ; ඛගගං, කඩුව ; උගගස්ස, මසවා ගෙණ ; සමොථිං, මෞලිසහිතවූ ; ඤ්ඤානලං, කෙශකලාපය ; ජිඤ්, සිඳි.

96. භාථො, ලොකතාථවූ ඒ මහාසත්වතෙම ; සචෙ, ඉදින් ; අහං, මම ; සුගතොහචෙ, බුදුවන්නෙමිනම් ; ගගතෙ, අහස් කුස ; ගතත්වා, ගොස් ; තිඨතු ඉති, සිටිවයි ; එවං, මෙසේ ; ආවජ්ජස්ස, ආවජ්ජනාකරමින් ; අඛරං, අහසට ; උක්ඛිපිව, දූමය.

97. නතො, ඉක්බිති ; සකෙකා, ශක්‍රදෙවෙඤ්ඤතෙම ; මහ ගෙසන, මාහැඟිවූ ; මණ්ඩබෙහාටකෙන, මිණිමුවාසුමුගකින් ; වරං, උතුම්වූ ; තං, ඒ කෙශකලාපය ; සිරසා, මසාකයෙන් ; පටිගගතෙත්වා, පිළිගෙණ ; දෙවපුරං, දිවාපුරයට ; නෙත්වා, ගෙණ ගොස්.

98. කාරෙඤා මණ්ඩ්පං සො නිබ්බෙඤා නං සිරෝරුහං
අනවතං පතිමානෙති සහ දෙවෙහි නෙකධා.
99. මහාබ්‍රහ්මාපනිනඨපරික්කාරං මහාමනි,
පටිග්ගහෙඤා කාසාවං නිවරෙඤා පාරුකො නදා.
100. පුබ්බෙ විසඬං ගස්ස අඬරෙ ඛිපි නායකො,
පටිග්ගහෙඤා නං බ්‍රහ්මා නෙඤා බ්‍රහ්මපුරං වරං.
101. වාදසයොජනුබ්බධං කඤා ථූපවරං සුභං,
තස්ස නං නිදහිකාන පණිපානෙති සබ්බදා.

98. සො, ඒගක්‍රදෙවෙඤුතෙම ; මණ්ඩ්පං, මණිසායස් ; කාරෙඤා, කරවා ; නං සිරෝරුහං, ඒ කෙශධාතුව ; නිබ්බෙඤා, (එහි) පිහිටුවා (නිධානකොට) ; සහ දෙවෙහි, දෙවියන්සමග ; අනෙකධා, නානාප්‍රකාරයෙන් ; අනවතං, දවස්පතා ; පතිමා නෙති, පුදයි.

99. නදා, එකල්හි ; මහාමනි ; මහාප්‍රාඥවු බොධිසත්තතෙම ; මහාබ්‍රහ්ම, (භවිකාර නම්) මහබ්‍රහ්ම විසින් ; උපනිත, ඵලවත ලද ; අඬපරික්කාරං, අටපිරිකර ; පටිග්ගහෙඤා, පිළිගෙණ ; කාසාවං, කාශාය වස්ත්‍ර ; නිවරෙඤා, හැන්දේ ; පාරුකො, පෙර විශේද වී.

100. නායකො, ලොකනායකවු මහා බොධිසත්තතෙම ; පුබ්බෙවිස, පෙරමෙන් (සිතා) ; අඬරං, හත්සඵසතල ; ගස්ස, ගෙණ ; අඬරෙ, අහසෙහි ; ඛිපි, දූමිය ; වරං, උතුම්වු (ඒ හත් සඵව) ; බ්‍රහ්මා, මහාබ්‍රහ්මතෙම ; පටිග්ගහෙඤා, පිළිගෙණ ; බ්‍රහ්මපුරං, බ්‍රහ්මලොකයට ; නෙඤා, ගෙණ ගොස්.

101. වාදසයොජනුබ්බධං, දෙලොස්සොදුනක් උසඇති ; සුභං, මනොඥවු ; ථූපවරං, උතුම්බෙවතායක් ; කඤා, කොට ; තස්ස, එහි ; නං, ඒ වස්ත්‍රධාතුව ; නිදහිකාන, නිධානකොට ; සබ්බදා, සෑමකල්හි ; පණිපානෙති, නමස්කාර කරයි.

102. සම්පුණ්ණ මනසඩකපො පබ්බජ්ජාසිව්වුබ්බතං,
ඡාදෙනො කම්මෙතෙව මරුං වඩකම් නායකො.
103. තනො අඛවනං ගතො විඤ්ඤානො පිතිරං සුඛං,
විතිනාමසි සත්තාහං රමෙම පාදපමණ්ඩපෙ.
104. තනො රුජගහං ගතො පාරුපිනාන විවරං,
ගහො මණ්ඩණ්ණං සො පතං කරතලමුජා.
105. බන්ධංසලකම්මෙතො අනුඛාරනමණ්ඩිතො,
බ්‍රහ්මජජ්ගහොහං හගවා පුරසෙඨිමුපාගම්.

102. නායකො, ලොක නායකවු මහාබෝධිසතීතෙම ; සම්පුණ්ණ මනසඩකපො, පරිපුණ්ණ මනසඩකපො; ඇත්තේ ; පබ්බජ්ජාසිව්වු, ප්‍රව්‍රත්තත්‍රිය (ගොභාව); උබ්බතං, උසුලන්නේ ; කම්මෙත, පදමයකින් ; මරුං, වැලිතලාව ; ඡාදෙනො ඉව ; ප්‍රතිච්ඡාදනය කරන්නාක් මෙන් ; වඩකම්, සක්මන්කල සේක.

103. තනො, ඉක්කිත්තේ ; අඛවනං, (අනුපිය නම්) අඛපය නව ; ගතො, ගොස් ; පිතිරං, ප්‍රීතියෙන්තිපත් ; සුඛං, සැපය ; විඤ්ඤානො, විදිමින් ; රමෙම, සිත්කපුවු ; පාදපමණ්ඩපෙ, වාස ව්‍යායාම මණ්ඩපයෙහි ; සත්තාහං, සත් දිනක් ; විතිනාමසි, ඉක්මවි.

104. තනො, ඉක්කිත්තේ ; සො, ඒ මහාසතීතෙම ; විවරං, සිවුරු ; පාරුපිනා (සුපිළිසන්ව) පොරවා ; මණ්ඩණ්ණං (ඉදුනිල්) මිණිපැහැ ඇති ; පතං, (සන ශෛලමය) පාත්‍රය ; කරතලමුජා, හසනල නැමති පදමයෙන් ; ගහො, ගෙණ ; රුජගහං, රුජගහ නගරය ; ගතො, වැඩ.

105. බන්ධංසලකම්මෙතො, දෙතිස් මහාපුරුෂලක්ෂණයෙන් ; උපෙතො, සුකතවු ; අනුඛාරන, අසුඅනු වාචනයෙන් ; මණ්ඩිතො, හෙබියාවු ; බ්‍රහ්මජ්ජගහො, බ්‍රහ්මකාය මෙන් සෘජුවු කයක් ඇත්තාවු ; හගවා, හාගාවත් (වු මහාබෝධිසතී) තෙම ; පුරසෙඨිං, ශ්‍රේෂ්ඨිවු රුජගහ නම් නගරය ; උපාගම්, එලඹි සේක.

106. විසිබන්තරෙන ගවජනං ලොකෙකතයනං ජනා,
දිඤ්ඤා එවං විවිතෙනසුං නාසං යො යො ජනාධිපො.
107. කාමං පුරවද්ධසොමම්චන්තසම්චක්ඛිකාරණං,
වඤ්ඤාසමාගතො අපජ සකචෙසෙන නො මති.
108. සුඤ්ඤාන නං නදු කෙවි හසනනා වචනනගරං,
නාසං සසි සසබ්බසා සො භානුමෙසොති නො මති.
109. බොධෙතුමාගතො කාමං පොටිනං වදනමුජෙ,
සකියෙතෙව රූපෙන විමහසං පොටිමානුසෙ.

106. ජනා, ජනයෝ; විසිබන්තරෙන, විවි මබ්බයෙන්; ගවජනං, වචනාදි; ලොකෙකතයනං, ලොවට අසභායෙන තුඩු මහාබොධිසකියන්; දිඤ්ඤා, දැක; යො, යමෙක්; ජනාධි පො, රජද; යො, හෙතෙම; අයං න, මෙතෙම නොවේයයි; (නොහොත්) අයං ජනාධිපො, මේ ජනශ්‍රේෂ්ඨතෙම; න යො සො, එසේමෙසේ කෙනෙක් නොවේයයි; එවං, මෙසේ; විවිතෙනසුං, සිතුනු.

107. කාමං, එකානතයෙන්; පුරවද්ධ, පුරස්ථිත්තේ; චන්ත සම්චක්ඛි කාරණං, වක්‍රසමචක්ඛි හෙතුවෙන්; අපජ, අද; වඤ්ඤා, ව්‍යුතෙම; සකචෙසෙන, සකියෙවිලාසයෙන්; අගතො, අයේ යයි; නො, අපගේ; අයං මති, මේ මතයයි.

108, 109. නදු, එකල්හි; කෙවි (නග්), ඇතම් (මනුෂ්‍යයෝ) නං වචනනගරං, ඒ වාග්විශෙෂ; සුඤ්ඤා, අසා; හසනනා, සිතායෙන්නානු (මෙසේ කිවු); අයං, මෙතෙම; සසි න, ව්‍යු යාද නොවන්නේය; යො, ඒ ව්‍යුතෙම; සසබ්බසා, සසලොඛා ඇත්තෙක; එසො භානු, මේ සුසරීතෙම; සකියෙතෙව, සකියෙවුම; රූපෙන, රූපයෙන් සුකතව; පොටිමානුසෙ, පුරවාසි මිනිසුන්; විමහසං, විසමප්‍රාපත කරමින්; කාමං, එකානත යෙන්; පොටිනං, පුරස්ථිත්තේ; වදනමුජෙ, වක්‍රපදමයන්; බොධෙතුං, ප්‍රබොධකරන්ව; අගතො ඉති, අයේයයි; නො, අපගේ; මති, මතයයි.

110. කිං හො උමමත්තකා අත්ථ ඵං මා වදථාධුතා,
සතරංසි උණ්හරංසි න සො ඵසො අවිගගහො.
111. කාමෙනාලසජනතුති කිළිතුං පුරමාගහො,
සරුපෙන න නො අත්ථි සංසයො ඛද්ධ මාගසෙ.
112. තෙසං නං වචනං සුඤ්ඤා භසනතා කෙවි ජනතුහො,
තුමෙහ ඛද්ධ න ජානාථ සබ්බාණ්ණං සධනු ති සො.
113. ඉසසරෙ කන්තරුපෙන තුගමඤ්ඤරතා පුරං,
කෙලාසො ඉති සමපහොතා ජහාථ විමතිං ඉධ.

110, 111. කිං, කිමෙක්ඳ ; හො, හවත්ති ; උමමත්තකා අත්ථ, උමතුටුවහුඳ ; ඵං, මෙසේ ; අධුතා, දන් ; මාවදථ, නොකියව් ; න සතරංසි, සුඤ්ඤාද නොවේ ; සො, එතෙම ; උණ්හරංසි, උණ්හු රඹේ ඇත්තෙකි ; ඵසො, මේ ; අවිගග හො, අනතතෙම ; කාමෙන, කාමයෙන් ; අලසජනතුති, මැලිවු ලොකයා සමග ; කිළිතුං, රතිත්‍රිඩාකරණපිණිස ; සරු පෙන, සමය රූපයෙන් සුන්තව ; පුරං, (අප) පුරයට ; ආගහො, ආයෝග ; නො, අපගේ ; මාගසෙ, සිත්ති ; ඛද්ධ, එකානතයෙන් ; සංසයො, අනිශ්චය ; න අත්ථි, නොමැත්තේයි (කීතු).

112. කෙවි ජනතුහො, ඇතමි දනෝ ; තෙසං, ඔවුන්ගේ ; නං වචනං, ඒ වචනය ; සුඤ්ඤා, අසා ; භසනතා, සිතාසෙන් නාහු ; තුමෙහඛද්ධ, තෙපිඳු ; නඤ්ඤා, නොදන්නාහු ; ති, යම්තෙයකින් ; සො, ඒ අනඛතතෙම ; සබ්බාණ්ණං, ඊසතිතඳු ; සධනු, දුනු සතිතඳු (එතෙයිනි).

113. ඉසසරෙ, ඊශ්වරතෙම ; කන්තරුපෙන, මනොඤ්ඤ රූපයකින් ; තුගමඤ්ඤරතා, ප්‍රාඤ්ඤා ගත ඇති බැවින් ; කෙලාසො ඉති, කෙලාසපඵලය ප්‍රභේදය ; පුරං, (මේ අප) පුරයට ; සමපහොතා, පැමිනියේයි ; ඉධ, මෙහි ; විමතිං, විවිධ මතය ; ජහාථ, අත්හරව් (යි කීතු).

114. නෙසමිටි වචනං සුඛා හසගෙනසෙ ජනා නද,
නාසං හරෙ තිනෙනෙතා සො කෙසවෙසො
ඉධාගතො.
115. විවිණෙනො සිරිං අප්ප පුරසෙඨමුපාගතං,
වෙසෙනෙඤ්ඤන මඤ්ඤම ඵස්ථ නො නනථී
සංසයො.
116. පහරිතා කරං කෙවි සුඛා නං වචනං නර්,
හසගෙනවං නදවොටුං වාසුදෙවො න වෙ අසං.

114, 115. නද, එකල්හි; එකෙ ජනා, ඇතම් ජනයෝ; නෙසං අපි, ඔවුන්ගේද; වචනං, කීම; සුඛා, අසා; හසනා, සිතා පහලකරන්නෝ; අසං, මේතෙම; හරෙ න, ඊඤ්ජරද නොවන්නෝ; සො, හෙතෙම; තිනෙනෙතා, තෙත් තුණක් ඇත්තෙක; එසො, මේ; කෙසවො, ශ්‍රීවිෂ්ණුතෙම; පුරසෙඨං, පුරප්පවරයට; උපාගතං, පැමිණියාවූ; සිරිං, ලක්ෂ්මිය; විවි නෙනො, සොයමින්; අඤ්ඤන වෙසෙන, අප්‍රසිඛ වෙසෙ කින්; අප්ප, අද; ඉධාගතො, මෙහි අපේයසි; මඤ්ඤම, හඬමු; ඵස්ථ, මෙහිලා; නො, අපට; සංසයො, සැකයක්; නනථී, නැති (සි කීහු).

116. නද, එකල්හි; කෙවි නර්, ඇතම් මනුෂ්‍යයෝ; නං වචනං, ඒ වචනය; සුඛා, අසා; කරං පහරිතා, හසනාසේථාව නස කොට; හසනා, සිතාසෙන්නාහු; ඵවං, මෙසේ; අවො ටුං, කීවූ; අසං, මේතෙම; වෙ, එකානනයෙන්; වාසුදෙවො න, විෂ්ණුද නොවන්නෝය.

117. කාමං සරේජනාහො සො වාමනො කණ්ණ
විග්ගහො,
අසමඤ්ඤතරවණේණන ආගතො පාකසාසනො.
118. පුරං දෙවපුරතෙනනං මඤ්ඤමානො මහාජුතී,
පසස්සිතුනති පටිඤ්ඤතො මා හොතෙනා විල
සනතු වෙ.
119. සුඛා නෙසං ගිරං කෙවි කෙළිං කඛාන නෙකධා,
තුමෙහ සකකං න ජානාථ සොති හො වජ්ජිසුධො.
120. එසො ති හො මහාබ්‍රහ්මා බ්‍රහ්මලොකා ඉධාගතො,
සමන්තා කිනත්‍ර වෙදමති බ්‍රහ්මබිඤ්ඤා පුරෙ ඉධ.

117, 118. සො, ඒ විෂණුතෙම; කාමං, එකානතයෙන්; සරේජනාහො, පදම් නාහිස; වාමනො, වාමනාවතාර ඇත්තෙක නොහොත් ලකුණටකය; කණ්ණවිග්ගහො, කාණ්ණ වණ්ණ ගිර ඇත්තේය; අසං, මේ; පාකසාසනො, ගනුදෙවෙසුතෙම; එතං පුරං, මේ නුවර; දෙවපුරං ඉති, (බ්‍රහ්මේ) දිවාපුරයයි; මඤ්ඤමානො, හඟනේ; මහාජුතී, මහත්වූ මොහාව; පසස්සිතුං ඉති, දකින්නයයි; පටිඤ්ඤතො, ප්‍රතිඤ්ඤා ඇත්තේ; අඤ්ඤතර වණේණන, එක්තර (අප්‍රසිධ) විලාසයකින්; ආගතො, (මෙහි) ආයේය; හොතෙනා, පිත්තත්‍ර; වෙ, එකානතයෙන්; මා විලපනතු, පුලාප නොදෙඩත්වා (සි කීත්‍ර).

119. කෙවි, සමහරෙක්; නෙසං, බවුන්ගේ; ගිරං, (ඒ) කීම; සුඛා, අසා; අනෙකධා, අනෙක ප්‍රකාරයෙන්; කෙළිං කඛාන, පරිහාස කොට; තුමෙහ, තෙපි; සකකං, ගනුය; න ජානාථ, නොදන්නතුද; හො, හවත්ති; සොති, ඒ ගනු තෙමවනාහි; වජ්ජිසුධො, වජ්‍රාසුධයක් ඇත්තේයි.

120. හො, පිත්තත්‍ර; එසොති මහාබ්‍රහ්මා, මේ මහාබ්‍රහ්ම තෙමවනාහි; ඉධ පුරෙ, මේ නගරයෙහි; බ්‍රහ්මබිඤ්ඤා, බ්‍රහ්ම බිඤ්ඤා (බ්‍රාහ්මණයෝ); වෙදමති, වෙද හැදෑරීමෙහි; කිනත්‍ර, කීමෙක්ඥා; සමන්තා, ප්‍රමාදවූවාහුදයි; බ්‍රහ්මලොකා, බ්‍රහ්ම ලොවින්; ඉධ ආගතො, මෙහි ආගිය (කීත්‍ර).

121. අඵසං වචනං සුඛා කෙවි පණ්ඩිතජාතිකා,
නෙතෙ වජ්ජදසො කාමං මා මොහං හො
පකාසථ. (3)
122. චතුර්තනො මහාබ්‍රහ්මා සොමසොමමානනො
අසං,
සමනතපොඤ්ඤා බ්‍රහ්මා පතතතපොඤ්ඤා
මබ්බතො.
123. කාමං පාරමිතාපුණ්ණ* පසඤ්ඤා පුරිසො අසං,
නිව්චං වජ්ජථ පුජෙථ ථොමෙථෙනං මහාපුරිසං.

121. අථ, ඉක්කිත්තෙන්; කෙවිපණ්ඩිතජාතිකා, ඇතම් පණ්ඩිත ජාතිකයෝ; එසං වචනං, ඔවුන්ගේ වචනය; සුඛා, අසා; කාමං, එකානුයෙන්; එතෙ වජ්ජදසො න, තෙල සද අදිහු නොවෙත්; හො, පිත්වත්ති; මොහං, මොහය; මාපකාසථ, නහමක් ප්‍රකාශකරවි.

122. මහාබ්‍රහ්මා, මහබ්‍රහ්මයා; චතුර්තනො, චතුර්ත්වකයන් ඇත්තේය; අසං, මේතෙම; සොම, වජ්ජයාවැනිවූ; සො මොහනො, සොමං මුහුනක් ඇත්තේය; සො මහාබ්‍රහ්මා, ඒ මහාබ්‍රහ්මයෙම; මනතපොඤ්ඤා, වෙදපුස්තකධාරීය; අසං, මේතෙම; පතතතපොඤ්ඤා, පාත්‍රයක් ගත් අත් ඇත්තේය; අබ්බතො, අදහුනයි.

123. අසං, මේතෙමේ; කාමං, එකානුයෙන්; පාරමිතා පුණ්ණ, පාරමිධර්මයන්ගෙන් පිරුණුවූ (නොහොත්) පිරිණු පෙරුමිදම් ඇති; පසඤ්ඤා, ප්‍රශස්තවූ; පුරිසො, පුරුෂයෙකි; එතං මහාපුරිසං, මේ මහාදුර්ගිමත් පුරුෂොත්තමයන්; නිව්චං, අනවරතයෙන්; වජ්ජථ, වදව්; පුජෙථ, පුදව්; ථොමෙථ, පස සථ (යි කීහු).

* “කාමං පාරමි සමුපුණ්ණං.”

124. එවං වදන්තා සබ්බ භූතාහර පුරිසුත්තමං,
ගඤ්චුපෙඵභි පුජෙන්නා නමස්සන්නා නමනවතුං.
125. භෞත්තාරිකොති පාඨෙන්නා මුනිනො රූප
සාගරෙ,
ජනතවො මනනාවාසො පාරං පස්සිංසු නො නදු.
126. තදු ලොකෙකකතසනො සපදුනෙන විපිසං,
වරං සාපනමත්තංව ලබාගම්ම පුරි බභි.
127. පණ්ඩිතං ගිරිමාසජජ නස්සව්ජායාස සො මුනි,
සබ්බාපිං පඤ්ඤාපෙට්ඨාන නිසජජ පුරිසාසනො.

124. එවං වදන්තා, මෙසේ කියන්නාවූ; සබ්බ භූත නාහර, ඒ මුලිකවරවැස්සෝ; තං පුරිසුත්තමං, ඒ පුරුෂොත්තමයන්; ගඤ්චුපෙඵභි, ගඳමලින්; පුජෙන්නා, පුදන්නාහු; නමස්සන්නා, නමස්කාර කරන්නාහු; අනිතුං, (මිත්‍ර) අනුව (පස්සේ) ගියාහුයි.

125. තදු, එකල්හි; ජනතවො, ලොකවාසීහු; මුනිනො, මුනිහු වූ බෝසත්තන්වහන්සේගේ; රූපසාගරෙ, රූප නැමති සාගරයෙහි; මනනාවාසො, සිත් නැමති නොකා වන්; භෞත්තාරිකොති, නුවන් නැමති පලපතින්; පාඨෙන්නා, පදින්නාහු; පාරං, පරතෙර; නො පස්සිංසු, නොමුදු වූ.

126. තදු, එකල්හි; ලොකෙකකතසනො, ලොවට අසහාය නෙහු වූ බෝසත්තෙම; සපදුනෙන, ගෙපිළිවෙළින්; විපිසං, විපිසෙහි; වරං, හැසිරෙන්නේ; සාපනමත්තං එව, සැපෙන පමණක් වූම ආහාරය; ලබා, ලැබ; පුරි, පුරයෙන්; බභි ආගම්ම, පිටතට අවුත්.

127. පුරිසාසනො, පුරුෂොත්තම වූ; සො මුනි, ඒ මුනිහු වූ බොධිසත්තෙම; පණ්ඩිතංගිරිං, පාඩුව නම් වූ පච්ඡන්දනා යට ආසර්, පැමින; නස්ස, ඒ පච්ඡන්දනාගේ; ඡායාස, සෙවෙ නෙහි; සබ්බාපිං, සහලැ සිවුර; පඤ්ඤාපෙට්ඨාන, පණ්ඩා ගෙණ; නිසජජ, වැඩකිද.

128. අද්ධිපුබ්බං දිස්වාන පතෙත මිසසකඝොජනං,
සඤ්ජානපටිකුලො නං නුදිධා පච්චවෙක්ඛණි.
129. අමනං විස නං ගුහා වික්ඛාලොධා මුඛං දකා,
පතෙත චතනං චරිතාන මුහුතනං නපථ විසසමි.
130. පච්චතභිං නං නිසාමෙධා බිඞ්ඝාරෙ නරිසසරෙ,
සිසං තමුපගනතාන කතානුඤ්ඤා නිසිද්ධිස.
131. නිමනනසිධා රජජන අනිවජ්ජනෙත සතීසසරෙ,
අනුගගහාස මෙ සුතනං බුබුගුතෙතිධාගමං.

128. පතෙත, පාත්‍රයෙහි ; අද්ධි පුබ්බං, නුදුටුවීරු ; මිසසක ඝොජනං, මිශ්‍රකාශාරය ; දිස්වා, දැක ; සජාතපටිකකුලො, හට ගත් පිළිකුල් ඇත්තේ ; පච්චවෙක්ඛණි, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා ගෙන චෙත් ; නං, ඒ ප්‍රාතිකකුලාය ; නුදිධා, දුරුකොට.

129. නං, ඒ ඇවිලිලි ආහාරය ; අමනං විස, අමානයක් මෙන් ; ගුහා, වලය ; මුඛං, මුඛය ; දකා, පැතින් ; වික්ඛාලො ධා, පවිත්‍රකොට නොහොත් සෝදු ; පතෙත, පාත්‍රයෙහි ; චතනං චරිතාන, චත්තකොට ; මුහුතනං, මුහුර්තා කාලයක් ; නපථ, එහි ; විසසමි, විඩා හලසේක.

130. බිඞ්ඝාරෙ නරිසසරෙ, බිම්සර රජතෙම ; තංපච්චතභිං, ඒ ප්‍රචාතනිය ; නිසාමෙධා, අසා ; සිසං, සුත්‍රව ; තං උපග නචාන, උත්තභත්තේවෙන එලඹ ; කතානුඤ්ඤා, කරණ ලද අනුඤ ඇත්තේ ; නිසිද්ධිස, හිඳ.

131. රජජන, රජුයෙත් ; නිමනනසිධා, පවර ; සතී සසරෙ, සතීකරවූ බෝසත්තු ; අනිවජ්ජනො, නොකැමත් කල්හි ; බුබුගුතෙන, බුදු වූ නුඹවහන්සේ විසින් ; මෙ, මට ; අනු ගගහාස, අනුග්‍රහපිණිස ; ඉධාගමං, මෙහි ඊම ; සුතනං, සුතු වන්නේයි.

132. එවං නිමනනිතො තෙනාධිවාසෙධා මහාමනි,
අගමාසුරුවෙලාස මතුලොරුවරකකමො.
133. පධානං පදනිධාන ජබ්බසාමනිදුකකරං,
පකාසෙධාන ලොකස්ස මොකඛං නසට්ඨිති
තෙන සො.
134. තතොපභුති වතෙනගොතා මරණිමප්පට්ඨි
පනතිස්සං,
කාසස්සානුගගං කථා තතො සමපිණ්ණි
ඤ්ඤො.
135. මූලෙ'පපාලතිග්‍රොධපාදපස්ස මහාමුනි,
නිසීදි නිජසොභාති ඛතාසෙනො දිසොදිස්සං.

132. තෙන, ඒ රජුහු විසින් ; එවං, මෙසේ ; නිමනනිතො ආරාධනා කරණලද්දවු ; අතුල, අසදාශවු ; උරුවරකකමො, මහත් පර්වතමතැති ; මහාමනි, මහාප්‍රාඥවු බෝසත්තෙම ; උරුවෙලාසං, උරුවෙල් දනව්වට ; අගමාසි, වැඩිසේක.

133. සො, ඒ මහබෝසත්තෙම ; ජබ්බසාමං, සාවුරුද්දක් මුලුල්ලෙහි ; අනිදුකකරං, අනිශඬින් දුෂකරවු ; පධානං පදනිධාන, විසෑකොට නොහොත් විසෑ වඩා ; තෙන, ඒ විසෑ කරණයෙන් ; මොකඛං, මොක්කයක් ; නසට්ඨිති, නැතැයි ; ලොකස්ස, ලොවට ; පකාසෙධාන, ප්‍රකාශකොට.

134. තතොපභුති, එතැන්පටන් ; මරණිමප්පට්ඨි, මරණ ප්‍රතිපදාවෙහි ; වතෙනගොතා, පවත්නේ ; කාසස්ස, ශරීරයට ; අනුගගගං කථා, අනුග්‍රහ කොට ; තතො, එයින් ; සමපිණ්ණි, ඉඤ්ඤා, පිණිස ඉඳුරන් ඇත්තේ.

135. මහාමුනි, මහාතපස්වු බොධිසත්තෙම ; අරපාල නිග්‍රොධපාදපස්ස, අරපාල නිග්‍රොධවාසයාගේ ; මූලෙ, මූල සමීපයෙහි ; නිරසොභාති, ස්වයං ඡායාමවන් ; දිසොදිස්සං, දිශානුදිශාවන් ; ඛතාසෙනො, බවුලුවමින් ; නිසීදි, වැඩ උත්සේක.

136. තද සෙනානිනිගමෙ සුජාතා ධීරදුසිකා,*
සමපුණ්ණමනසඛකප්පා සාවිඤ්ඤා වට්ඨෙවනං.
137. ධීරං දෙවොනි මඤ්ඤනති තුඨහඨා පමොදිනා,
හෙමපාතිං සපායාසං දඤ්ඤාන ඉදමබ්බුචි.
138. යථා මය්හං මහාදෙව ඉඛා පනථිත පඤ්ඤා,
තථෙව තව සඛකප්පො ධීපපමෙව සමිජ්ඣතු.
139. ඉති වඤ්ඤා වඤ්ඤා කඤ්ඤා ව නං පදකඛිණං,
පකානනනාස සුජාතාස ධීරෙ පාතිං සමාදිස.

136. තද, එකල්හි; සෙනානිනිගමෙ, සෙනානි නම් නියම ගමිහි; සුජාතා ධීරදුසිකා, සුජාතා නම් ඤීරදුසිකානොමෝ; සමපුණ්ණ, පිරුණුවූ; මනසඛකප්පා, චිත්ත සඛකප්පානා ඇත්ති; වට්ඨෙවනං, නුගරුක්වැසි දෙවියාට; සාවිඤ්ඤා, යැද.

137. ධීරං, ප්‍රාඥවූ ඒ බෝසතානන්; දෙවොනි, (වෘක්කාධි වාසී) දෙවියෙකැසි; මඤ්ඤනති, හඟති; තුඨහඨා, තුටුපහටු වූවා; පමොදිනා, ප්‍රමොදයට පැමිණියා; සපායාසං, කිරිපිඬු සහිතවූ; හෙමපාතිං, රත්තැවිය; දඤ්ඤා, දී; ඉදං, මේ මතු කියන කාරණය; අබ්බුචි, කී.

138. මහාදෙව, මහාදෙවයන්වහන්ස; මය්හං, මාගේ; පනථිත පඤ්ඤා, පනතලද ප්‍රාථිතාව; යථා ඉඛා, යම්සේ සමෘඬ්චුවාද; තථා එව, එපරිද්දෙන්ම; තව, නුඹවහන්සේගේ; සඛකප්පො, සඛකප්පානාව; ධීපං එව, වහාම; සමිජ්ඣතු, සමෘඬ වේවා.

139. ඉති වඤ්ඤා, මෙසේ කියා; නං, උන්වහන්සේ; වඤ්ඤා, වැද; පදකඛිණං ව කඤ්ඤා, පැදකුණුද කොට; සුජාතාස, සුජාතාවන්; පකානනනාස, බැහැර ගිය කල්හි; ධීරෙ, ප්‍රාඥවූ මහබෝසත්තෙම; පාතිං, තලිය; සමාදිස, රැගෙන.

* “සුජාතා ධීරදුසිකා.”

140. උපගතධානාතිරමමං නදිං සො නිලවාහිනිං,
සුපපතිට්ඨිනනාමමති නදිතිසෙව නිසිදිස.
141. භුඤ්ඤිධා උභපණ්ණසපිණ්ඩං කඛාන
භොජනං,
විස්සරෙජ්ඣා තභො පාතිං පටිසොතං නරසභො.
142. තභො සාලවනුයතභො විස්සමභෙතො දිවාදිනෙ,
දිස්සාන සුපිනෙ පඤ්ච අස්ථං භෙසං විචිනතිස.
143. ආබොධිමුලභො (4) මග්ගෙ දෙවෙහි සමලඛකභො,
මණිතොරණපාලිති* සුණ්ණකුමභවජාදිති.

140. සො, ඒ මහබෝසත්තෙම ; අතිරමමං, ඉතා රමාවු ; නිලවාහිනිං, නිල්දලා නමවු ; නදිං, භොස කරු ; උපගතධානා, එලම ; සුපපතිට්ඨිත නාමමති, සුප්පතිඡ්ඡිත යන නාමයක් ඇත්තාවු ; නදිතිසෙව, ගංතොට ; නිසිදිස, වැඩහිද.

141. නරසභො, නරශ්‍රෙෂ්ඨවු මහබෝසත්තෙම ; උභ පණ්ණස පිඬං කඛාන, එකුත්පණ්ණ පිඬක් කොට ; භොජනං, බෝජන ; භුඤ්ඤිධා, වලඳු ; තභො, ඉක්කිති ; පාතිං, රත්තලිය ; පටිසොතං, උඩුගං බලා ; විස්සරෙජ්ඣා, යවා.

142. තභො, ඉක්කිති ; දිවාදිනෙ, දවල්දවස ; සාලවනු යතභො, සාලවනොදානනයෙහි ; විස්සමභෙතො, පරිශ්‍රමය දුරුකරන්නේ ; පවසුපිනෙ, පව ස්වපනයත් ; දිස්සාන, දක ; භෙසං, ඒ ස්වපනයත්ගේ ; අස්ථං, අස්ථිය ; විචිනතිස, සිතා.

143. ආබොධිමුලභො, බොධිවාක්‍ෂමුලය දක්වා ; මණිතොරණපාලිති, මිණිතොරත්පෙළින්ද ; සුණ්ණකුමභ, සුත්තලස්භා ; ධජදිති, ධජදියෙන්ද ; දෙවෙහි, දෙවියන් විසින් ; සමලඛකභො, මොනවට සරසනලද්දවු ; මග්ගෙ, මාග්ගියෙහි.

* “මණිතොරණදි පාලිති.”

144. සායනසමයෙ නාමො ගවජනෙනා බොධි
සහතිකං,
දිස්සාන සොනනිසං නාම පුසමානං දිජ්ඣතමං.
145. තෙන දිනනඨ මුට්ඨිනතු ගහෙකා නිලසද්දලං,
බොධිමුලමුපාගමිම කකාන නං පදක්ඛිණං.
146. අකාසි තිණසජ්ජාරං පාචිනාතිමුඛං තද,
තතො මහිං * විධා කකා සමුදාසි මහාසනං.
147. උච්චං වුද්දසහසෙත්ත නානා විතත විවිතතිනං,
අධිඨතිත්ත නත්තො ඉඳෙච්චං දලාමානසො.

144. නාමො, ලොකස්සාමිච්ඡ ඒ මහබෝසත්තොම ; සායනසමයෙ, සවජචේලෙහි ; බොධිසත්තිකං, බොධිදෑම සමීපයට ; ගවජනෙනා, වඩනේ ; පුසමානං, සතුති ගායනාකරන් නාම ; සොනනිසං නාම, සොනනිස නමිච්ඡ ; දිජ්ඣතමං, බමුණුතුමන් ; දිස්සාන, දෑක.

145. තු, වැලි ; තෙන, ඒ සොනනිස නම් බමුණන් විසින් ; දිනන, දෙනලද ; අභිමුඛං, අටමටවු ; නිලසද්දලං, නිල් කුසතණ ; ගහෙකා, ගෙණ ; බොධිමුලං, බොධිවෘක්ෂ සමීපයට ; උපාගමිම, පැමිණ ; තං, ඒ බෝරුක ; පදක්ඛිණං කකාන, පැදකුණු කොට.

146, 147. තද, එකල්හි ; පාචිනාතිමුඛං, පැදුම්දෙසට අභිමුඛ කොට ; තිණසජ්ජාරං, තණ ඇතිරියක් ; අකාසි, කෙළෙය ; තතො, ඉක්කිති ; මහිං, පෘථිවිය ; විධා කකා, දෙපල කොට ; වුද්දසහසෙත්ත, තුදස් රියනක් ; උච්චං, උස්වු ; නානා විතත, අනෙක ප්‍රකාර සිතියමින් ; විවිතතිනං, විසිතුරු කරණලද්දවු ; මහාසනං, මහත්වු ආසනයක් ; සමුදාසි, පැණනැගෙය ; නත්තො, ඒ වජ්‍රාසනයවුසේක් ; ඉති එවං, මේ වක්‍රාමාණ කාරයෙන් ; අධිඨතිත්ත, ඉථි.

148. කාමං නවො නහාරු ව අට්ඨි ව අවසිස්සතු,
උපසුස්සතු මෙ ගතොත සබ්බතං මංසලොභිතං.
149. න උඨ්භාමබුජ්ඣතා න ජගෙ විරියං මම,
අධිඤ්ඤා එවං සො නිසිදි වජ්ජසනෙ.
150. අනනිකකමං ඨපෙඤාන වරණං වරණුපරි,
කමලං කමලෙනෙව මණ්ඩකං විධාය සො.
151. බාලාසොකදලාසත්ත පරංවාසොකපලලවං.
නිධාය තසතානඤ්ඤ පාණිං පාණිතලෙ ජිනො.

148, 149. මෙ, මාගේ ; ගතොත, ගරීරයෙහි ; නවො, සමද ; නහාරු ව, නහර ද ; අට්ඨි ව, ඇට ද ; අවසිස්සතු, අවසිභි වේවා ; තං සබ්බං, ඒ සියලු ; මංස ලොභිතං, මස් ලේ ; උප සුස්සතු, විසලී සේවා ; කාමං, එකානතයෙන් ; අබුජ්ඣතා, බුදු නොවී නොභෞත් සත්තවබ්බොධි නොකොට ; න උඨ්භාමී, නොනැගී සිටිමි ; මම, මාගේ ; විරියං, විශ්චය ; න ජගෙ, නොහරිමි ; සො, ඒ මහාබෝධිසත්තනෙම ; එවං, මෙසේ ; අධිඤ්ඤා, අධිෂ්ඨාන කොට ; වජ්ජසනෙ, විදුරසුන් මතු යෙහි ; නිසිදි, වැඩහුන්සේක.

150. සො, ඒ මහාබෝධිසත්තනෙම ; කමලං, පදමයක් ; කමලෙන ඉව, පදමයකින් මෙන් ; වරණං, ශ්‍රීපාදය ; අන නිකකමං, නොඉක්මවමින් ; වරණුපරි, ශ්‍රීපාදය පිට ; ඨපෙ ඤාන, තබාගෙණ ; මණ්ඩකං, මිණිබහන්ද ; විධාය, (එකි නෙක පිට) පිහිටුවාගෙණ.

151. ජිනො, ඒ මහාබෝධිසත්තයන්වහන්සේ ; බාලාසො කදල, ලා හෝපලපතෙක්හි ; අසත්ත, වැලඳුනාවු ; පරං අසොකපලලවං ඉව, අනික් හොපලපලපතක් මෙන් ; පාණි තලෙ, අත්ලෙහි ; තසතානඤ්ඤ, නෙත්‍රොර්ථසවටු ; පාණිං, ශ්‍රීහස්තය ; නිධාය, පිහිටුවාගෙණ.

152. සඨා සඤ්ඤාසනාදිඨ තුගකඤ්ඤාපඤ්ඤා,
සුරතනවිවරවජනන වාරුගතනවිවරජනො.
153. උදසාවලකොට්ඨි දිසානොව දිවාකරො,
කඨාගෙපරි දිසානන මුඛමණ්ඩලමණ්ඩිනො.
154. සඨා වාමිකරණමෙන සුනිලං සිහපඤ්ඤරං,
අකමෙපා'කමපමෙනති* පිහිතබසුලොවනො.
155. නිලසලකලාපං ජනනෙනනාදිපානනං,
සජ්ඣාදණ්ඩසමාබ්ධබොධිකබ්ධමපසි සො.

152. සඤ්ඤාසන, සකාසවලායෙන් ; ආලිඨ, වැලඳගත් තාවු ; තුග, ප්‍රාංශු ; කඤ්ඤා පඤ්ඤා, ස්වකපඨිතයක් ; සඨා, යම්ඥෙද (එ පරිද්දෙන්) ; සුරතන, අතිරක්තාවු ; විවරවජනන, සිවුරින් වැසුනාවු ; වාරු, මනොඤ්ඤ ; ගතන, ශ්‍රීගිරියෙන් ; විවරජනො, බලෙන්තාවු.

153. උදසාවලකොට්ඨි, උදගිරි මුදුනෙහි ; දිසානොව, බලෙන්තාවු ; දිවාකරො ඉව, සුය්‍යා මෙන් ; කඨාගෙපරි, ශ්‍රීවයෙන් මත්තෙහි ; දිසානන, බලෙන්තාවු ; මුඛමණ්ඩල, මුහුණුවලින් ; මණ්ඩිනො, විභූෂිතවු.

154. වාමිකරණමෙන, ස්වකප්‍රාසාදයෙන්හි ; සුනිලං, ඉතානිල්වු ; සිහපඤ්ඤරං, සිමැදුරක් ; සඨා, යම්ඥෙද (එමෙන්) ; අකමෙපා, අකමපාවුයේ ; අකමපමෙනති, අකමප මාන පක්ෂමාලායෙන් උපලක්ෂිතවු ; පිහිතබ, අඩක් පියන ලද ; සුලොවනො, මනා නෙන්සහල ඇත්තාවු.

155. සො, ඒ මහාබෝධිසඤ්ඤාම ; නිලසලකලාපං ඉව, නිලසල්කලමකට මෙන් ; ජන, ජනයාගේ ; නෙතන, නෙත්‍ර නැමති ; අලිපානනං, භාසන (ශ්‍රේණින්) හිම ඇති ; සජ්ඣාදණ්ඩ සමාබ්ධ, රජතසකාසයක් මෙන් බලෙන්තාවු නොහොත් වටවු ; බොධිකබ්ධං, සිරිමහ බෝකඳට ; අපසි, පිට දුන්නේක.

* “අකමප කමප පකෙකති.”

156. නිසිහෙනා බොධිනො ඡෙජජ පවාලනරුණඛකුරු,
පනමානා සමනනාසුං නෙජං විස කුබ්බිනං.
157. දෙවා නන්ද සමාගඤ්ජං ඛිප්පං දසසහස්සිං,
කමලාසනොරගා චෙව සිඛවිජජාධන්දසො.
158. සහමපති මහාබ්‍රහ්මා බ්‍රහ්මසෙනාපුරකඛනො,
සීනානපතනං ධාරෙනොනා සීනො සමුඛසනතිකො.
159. විසං* රතනසනායාමං විජසුත්තරනාමකං,
සඛබ්බං ධමෙනොනා අභාසි සාදරෙ පාකාසාසනො.

156. නිසිහෙනා, බොධිසත්‍වයන් වැඩලත් කල්හි; පවාල තරුණඛකුරු, පඬු වැනි ලදල; කුබ්බිනං, දුර්වුඛි (මිස දිවුච්ච) න්ගේ; නෙජං විස, නෙද මෙන්; බොධිනො, බොධිදාම යෙන්; ඡෙජජ, සිද්ධි; සමනනා, භාග්පස; පනමානාසුං, හෙත්තානු වූ.

157. දසසහස්සිං, දසදහසක් ලෝකය; දෙවා, දෙවි යෝ; කමලාසන, බ්‍රහ්මය; උරගාචෙව, නාගයෝද; සිඛ, සිඛය; විජජාධර, විජජාධරය; ආදයො, මේ ආදීහුද; නන්ද, එතන්හි; ඛිප්පං, වහා; සමාගඤ්ජං, රැස්වූ.

158. සහමපති මහාබ්‍රහ්මා, සහමපතිනම් මහාබ්‍රහ්මහෙ මේද; බ්‍රහ්මසෙනාපුරකඛනො, බ්‍රහ්මසෙනා පිරිවැරුයේ; සීනානපතනං, ධවලවස්ත්‍රය; ධාරෙනොනා, දරමින්; සමුඛ සනතිකො, සමුද්‍රවෙන බෝසතුන් වෙත; සීනො, සිවියේසි.

159. පාකාසාසනො, ශක්‍රදෙවෙඤ්ජනෙම; සාදරෙ, ආදර සහිත වූයේ; විසං රතනසනායාමං, එක්සිය විසිරියන් අයම්වූ; විජසුත්තරනාමකං, විජයොත්තර නම්වූ; සඛබ්බං, (දක්‍ෂිණ වාතන ශෝචන) ශඛබ්බය; ධමෙනොනා, පිඞ්ගින්; අභාසි, සිවියේස.

160. සුසාමො සහසෙනාය ථොමසගෙනා නර්ධපං,
මණිනාලවණ්ටං පගගග්ග (5) මඤ්ඤෙන විජති.
161. ජිනානිනරිලනගගමි සසං* පුප්ථංව පුප්ථිනං,
වාලවිජතිමුගගග්ග අඬා සනතුසිනො නතිං.
162. බෙලුවං විණ්මාදය ගීනං නානාලයානුගං,
පඤ්චසිබො ඩිනො නාඨ ගායමානො අනෙකධා.
163. මහාකාලො'පි නාගිඤ්ඤ නාගසඬසපුරකඛනො,
ථොමෙනො නාඨ අඬාසි නවාරගගුණදිති.

160. සුසාමො, සුසාම නම් දිව්‍යපුත්‍රතෙම ; සහසෙනාය, සෙනාව සමග ; නර්ධපං, නරෙඤ්ජර (වූ ඒ මහාබෝධිසඤ්ඤා) යන් වහන්සේට ; ථොමසගෙනා, සතුති කරමින් ; මණිනාල වණ්ටං, මණිනල්වැට ; පගගග්ග, රැගෙන ; මඤ්ඤෙන, මදින්මද ; විජති, පවත් සලයි.

161. සනතුසිනො, සනතුමිත නම්වූ ; සො, ඒ දිව්‍යපුත්‍ර තෙම ; අසං, ඒ මහබෝධිසඤ්ඤානන්ගේ ; ජින කිනරිලනගමි, ජයකීර්ති නැමති ලතාග්‍රයෙහි ; පුප්ථිනං, පිපිසාවූ, පුප්ථං ඉව, පුෂ්පයක් වැනිවූ ; වාලවිජතිං, වල්විදුනාව ; උගගග්ග, ඔසවාගෙන ; නතිං, එතන්හි ; අඬා, සිටියේයි.

162. පච්චසිබො, පච්චිබ නම්වූ දිව්‍යපුත්‍රතෙම ; බෙලුවං විණ්මං, බෙලුව නම් විණුව ; ආදය, ගෙන ; නානා ලයානුගං, අනෙකප්‍රකාර ලයානුගත කොට (නොගොත්) අනෙක ප්‍රකාර තාලානුරූපවූ ; ගීනං, ගීතිකා ; අනෙකධා, අනෙක ප්‍රකාරයෙන් ; ගායමානො, ගායනා කෙරෙමින් ; නථ, එහි ; ඩිනො, සිටියේයි.

163. මහාකාලො නාගිඤ්ඤ අපි, මහාකාල නම් නාගෙඤ්ඤ තෙමේද ; නාගසඬසපුරකඛනො, නාගසමුගයා විසින් පෙරවූ කරණ ලද්දේ ; නවාරගගුණදිති, නව අරභාදි ගුණයෙන් ; ථො මෙනො, සතුති කරමින් ; නථ, එහි ; අඬාසි, සිටියේයි.

164. රචනාකූමි මාපසිකා ගහෙනාන වරචනා,
උපහාරං කරෙන්නායා නිබරුසුරියවචසා.
165. ආගනකා සහ සෙනාය සිතගො සිතකුසලො,
ධතරඬො සිතො පුබ්බ(6)ආරක්ඛං කුරුමානකො.
166. පුරෙතො සකසෙනාය දකිණිසං විරුලනකො,
ආරක්ඛං කුරුමානකා නිලගො නිලකුසලො.
167. විරුපකො'පි අසාසි පාලයං පච්ඡිමං දිසං,
රතනබ්බාහරණෙ වමම් නිජසෙනාපුරකබ්බො.

164. රචනාකූමි, නානාකූමියක්; මාපසිකා, මවා; වරචනා, උත්තමාචනාවන්; ගහෙනාන, ගෙණ; උපහාරං කරෙන්නා, උපහාර (පුජා) කරමින්; නිබරු සුරියවචසා, එනම් දෙවිදු තොමෝ; අසා, සිටියා.

165. සිතගො, යෙවනවණ්ණගාත්‍ර ඇති; සිතකුසලො, යෙවනවණ්ණතරණ ඇති; ධතරඬො, ධාතරුහු නම් වරම් මහරජතෙම; සහසෙනාය, සෙනා සමග; ආගනකා, අවුත්; ආරක්ඛං කුරුමානකො, ආරක්‍ෂා කරමින්; පුබ්බ, පූර්ව දිශාව; සිතො, සිටියේය.

166. නිලගො, නිලවණ්ණ දෙහයක් ඇත්තාවූ; නිලකුසලො, නිලවණ්ණාහරණයෙන් සැරසුනාවූ; විරුලනකො, විරුද්ධ නම් වරම් මහරජතෙම; සකසෙනාය, සියසෙනායින්; පුරෙතො, පුරත්තේ; ආරක්ඛං කුරුමානො, ආරක්‍ෂා කරමින්; දකිණිසං, දකුණුදිග; අසා, සිටියේය.

167. රතනබ්බාහරණෙ, රතනවණ්ණ ගරිර හා ආහරණ යන් ඇත්තාවූ; වමම්, සනනාහ සනනබ්බ; නිජසෙනා පුරකබ්බො, සාධක සෙනා විසින් පෙරටුකරණලද්දවූ; විරුපකො, අපි, විරුපාක්‍ෂ නම් වරම් මහරජතෙමෙද; පච්ඡිමං දිසං, පෞර්ව දිශාව; පාලයං, ආරක්‍ෂා කරමින්; අසාසි, සිටියේය.

168. උත්තරස්සං සසෙනාය ආරක්ඛං කුරුමානකො,
සොණණ්වණ්ණභාරණේ අඩාසි තරවාහනො.
169. කීමෙත්ථ ඛුලාපෙන ජාතිකෙඛතාමහි දෙවතා,
නාගතා තෙව වාගෙසුං සබ්බෙ එතෙත්ථ ඔසවා.
170. ගගනානොතිණ්ණකෙතු පාදෙති පඨවිතලෙ,
නාගාදයො හ ධුනාසුං කෙතුනං ඛු කා කථා.
171. හ ධුනා ධජපාදෙති වාසුතුදුමවුතතිති,
තාරකා ගගනෙ බ්‍රෑමො කිනතු තත්ථ ධජාථතා.

168. සොණණ්වණ්ණභාරණේ, ස්වණ්ණවණ්ණ ගර්ථ හා ආභරණ ඇති; තරවාහනො, වෛලවණ නම් වරම් මහරජතෙම; සසෙනාය, සිය සෙනග සමග; ආරක්ඛං කුරුමානකො, ආරක්ෂා කරමින්; උත්තරස්සං, උතුරුදිග; අඩාසි, සිටියේය.

169. එත්ථ, මෙහිලා; ඛුලාපෙන, බොහෝකොට කීමෙන්; කිං, කිම; ජාතිකෙඛතාමහි, ජාතිකෙත්‍රයෙහි (තෙවත් දසදහසක් සක්වල); දෙවතා, දෙවියෝ; නාගතා, නොආවාහ; තෙව වාගෙසුං, නොමවූහ; සබ්බෙඑව, සියල්ලෝම; එත්ථ, මෙතැන්හි; ඔසවා, රැස්වූහ.

170. ගගනා (ගගනානො), අහසින්; ඔතිණ්ණ, ඔවුවාඩු; කෙතුපාදෙති, ධජපාදයන් කරණකොටගෙණ; පඨවිතලෙ, පෘථිවිතලයෙහි; නාගාදයො, නාගාදීහු; නධුනාසුං, කළානුඩුහ; කෙතුනං, ධජයන්ගේ; ඛු, ඛුනුථය; කාකථා, කියනුම කවරේද?

171. වාසුතො, පවතින්; උදුමවුතති, වමලවූ පැවතුම් ඇති; ධජපාදෙති, ධජ පාදයන් කරණකොටගෙණ; ගගනෙ, අහසෙහි; තාරකා, තාරකාවෝ; නධුනා, කළානුඩුහ; තත්ථ, එහි; ධජාථතා, ධජ බාහුලය, කිනතු බ්‍රෑමො, කුමට කියමුද?

172. පුබ්බාදිසාවකකවාලසිලාසුග්ගනකෙතුනං,
පාදානි පරභාගාදි වකකවාලසිලනවගුං.
173. වකකවාලමහාමෙරුසුගඤ්චරනගාදසො,
පුජ්ඣාවනංසකා'වාසුං නානාවණේණි සබ්බතා.
174. වාමාමඤ්චකරඤ්චිඤ්චසංඥාගසුඤ්චරං,
උලෙලාල* පද්මාකිණිණි විතානංවාසි අඛරං.
175. ඛිතතසොගඤ්චිණිණි දෙවබ්බහාදිනා නතිං,
විතානං විස බාසනති වකකවාලග්ගමඛපෙ.

172. පුබ්බාදිසා, පුච්ඡිකාවෙතිවු ; වකකවාලසිලාග, සක්වල ගලින් ; උග්ගාන කෙතුනං, නැහැවූ ධවරසන්ගේ ; පාදානි, පාදයෝ ; අපරභාගාදි, අවරදිගු ආදිවු ; වකකවාලසිලා, සක් වලගල දක්වා ; අනිගුං, ගියාහුයි.

173. වකකවාල, වක්‍රවාට පථිතය ; මහාමෙරු, මහාමෙරු පථිතය ; සුගඤ්චර නගාදසො, සුගඤ්චර පථිතයාදිහු ; නානා වණේණි, අනෙකප්‍රකාර වණිණියෙන් ; සබ්බතා, අභිසංසක රණය කරණලද්දහු ; පුජ්ඣාවනංසකා ඉව, පුෂ්පශෙඛර මෙන් ; අසුං, වූහ.

174. වාම, මනොඤ්චු ; අමඤ්ච, මදනොචු ; මකරඤ්චිඤ්ච සංඥාග, මුවරද පොදරැසින් ; සුඤ්චරං, සොඤ්චරුවු ; අඛරං, ආකාශය ; උලෙලාල, ලෙලෙන ; පද්මාකිණිණි, පද්මයන් ගෙන් ගැවසිගත්තාවු ; විතානං ඉව, විසනක් මෙන් ; අසි, වි.

175. නතිං, එහි ; දෙවබ්බහාදිනා, දිව්‍ය බ්‍රහ්මාදී ලොකයා විසින් ; ඛිතත, විසුරුවනලද ; සොගඤ්චිණිණි, සොගඤ්චික වුණිණියෝ ; වකකවාලග්ගමඛපෙ, වක්‍රවාට නැමති උතුම් මවුටෙහි ; විතානං ඉව, විසනක් මෙන් ; බාසනති, වැටගෙත්.

* “උලෙලාක.”

176. කපුරුගරුබුපෙති තඨ නනුගගතෙති මා,
කාලබහකුටච්ඡෙනොව ආසි මඤ්ඤං කථෙමු තිං.
177. ජාතිකෙබ්බෙනසු දෙවෙති කතගසිකුසුමාදිනා,
නොසිනා ධරණී භාග දිසෙහානං බලං අහො.
178. අඛලබ්බමානාහි පුප්ඵමාහි භූතලං,
ආකඛ්ඪිණස දෙවෙති* බ්බරජ්ජව භාසරො.
179. අඤ්ඤාඤ්ඤකරමුගගසා ගගනෙ සුරසුඤ්ඤි,
පරිබහමනා ගාසනාහි තඨ තඨ මනොරමං.

176. තඨ තඨ, ඒ ඒ තත්ති; උගගතෙති, නැගැටු; කපුරුගරුබුපෙති, කපුරු හා අභිල්ථුමින්; මා, වසුතෙම; කාලබහකුටච්ඡෙනො ඉව, කාලභ්‍රකුටයකින් වැසුනාක් මෙන්; ආසි, විය; අඤ්ඤං තිං කථෙමු, අනිකක් කුමටකියමුද?

177. ජාතිකෙබ්බෙනසු, ජාතිකෙහෙවුයෙහි (දසදහසක් සක් වල වාසයකරන්නාවූ); දෙවෙති, දෙවියන් විසින්; කතගසි කුසුමාදිනා, කරුණුලද ඇඟෑ කුසුම් ආදීන් කරුණකොටගෙන; භාග, බරවූ; ධරණී, පෘථිවිතොමෝ; නගසිනා, නොබැස් සාය; දිසෙහානං, දිගැතූන්ගේ; බලං, බලය; අහො, ආශ්‍රයයි.

178. අඛරො, ආකාශයෙහි; ආලබ්බමානාහි, එල්බෙන්නාවූ; පුප්ඵමාහි, මාලාදාමයෝ; පඨවිතලං, පෘථිවිතලය; ආකඛ්ඪිණස, ආකඞ්ඪණස කරුණුපිණිස; දෙවෙති, දෙවියන්විසින්; බ්බ, බඳිනලද; රජ්ජව, රැහැන් මෙන්; භාසරො, බබලන්.

179. සුරසුඤ්ඤි, දිව්‍යාසාරුවෝ; අඤ්ඤාඤ්ඤකරං, ඔවු නොවුන්අත; උගගසා, අල්වාගෙන; ගගනෙ, ආකාශයෙහි; තඨ තඨ, ඒ ඒ තත්ති; පරිබහමනා, පරිභ්‍රමණය කරන්නියෝ; මනොරමං, සිත්කලකොට; ගාසනා, ගාසනා කෙරෙත්.

* “ආකඛ්ඪිණස දෙවෙති”

180. උභො භූජෙ විකාසෙධා මඛිනා සුරසුඤ්චි,
භමනභි භනනගෙච්ච නස්ස නස්සඛරෙ සුභා.
181. නිලසලකලාපාදි ගභෙධාන සුරභනා,
සීනාසුං පරිවාරෙධා පුජමානා නරිසුරං.
182. රත්තපලලවකලාරකමලසලසගනො,
සනාහිරකුසුමාකිණිණි පුණ්ණි සොගකවාටිති.
183. කමනාදිසටෙ ගසන අඛරෙ සුරසුඤ්චි,
කථාන සුගතං මරෙති පුජසිංසු සමනතතො.
184. කමනාදසහස්සා ච කාවි කඤ්ඤා නථා සීනා,
තාලවණ්ණෙ ගභෙධාන සීනාසුං කාවි දෙවතා.

180. මඛිනා, සැරසුනාවූ ; සුරසුඤ්චි, දිව්‍යගනාවෝ ; උභොභූජෙ, දෙඅත් ; විකාසෙධා, දිගහැර ; අඛරෙ, අහස්තල සෙහි ; නස්ස නස්ස, ඒ ඒ තත්ති ; සුභා, සුගලවූවාහු ; භනනගෙ ච්ච, කරකැවෙන බඹර මෙන් ; භමනභි, භුමණ්‍ය කෙරෙත්.

181. නිලසල කලාපාදි, නිලපුල්කලඹ ආදීන් ; ගභෙධාන, ගෙණ ; සුරභනා, දිව්‍යගනාවෝ ; නරිසුරං, නරෙඤ්ජරවූ මහාබෝධිසතියන් ; පුජමානා, පුදමින් ; පරිවාරෙධා, පිරිවර ; සීනාසුං, සිරියෝ වූහ.

182, 183. රත්තපලලව, රත් ලපලසෙන්ද ; කලාර, ගෙල්මැල්ලෙන්ද ; කමල, පිසුමෙන්ද ; උසල, උපුලින්ද ; සගනො, ගැවසිගත්තාවූ ; සනාහිරකුසුමාකිණිණි, සනාහිර පුෂ්පයෙන් ආකීණිවූ ; සොගකවාටිති, සුවද පැනින් ; පුණ්ණි, පිරුණුවූ ; කමනාදිසටෙ, භිණ්ණමයාදි සටයන් ; ගසන, රැගෙණ ; අඛරෙ, අහසෙහි ; සුරසුඤ්චි, සුරගනෝ ; සුගතං, සුගතවූ බෝධිසතියන් ; මරෙති කතාන, මැදිකොට ; සමනතතො, හත්පසින් ; පුජසිංසු, පිදු.

184. කමනාදසහස්සා ච, රත්කැටපත් ගත් අත් ඇත්තා වූද ; කාවිකඤ්ඤා, කිසි කතාකෙනෙක් ; සීනා, සිරියාහ ; නථා, එපරිද්දෙන් ; කාවි දෙවතා, කිසි දෙවතාකෙනෙක් ; තාලවණ්ණෙ ගභෙධාන, තල්වැට ගෙණ ; සීනාසුං, සිරියාහුයි.

185. කාචි මහලසංයුතතවචනා නව පඨනා,
සමිජකතුනි සොසෙනති පරිවාරෙකා සීනා ජීනං.
186. සිරිවච්ඡාදි පගගණ අභිමහලමුනතමං,
සීනාසුං ගගනෙ නාරි පරිවාරෙකා මුනිසාරං.
187. නවචනි කෙචි කීලනති සෙලෙනති ව ලලනති ව,
වාදෙනති කෙචි ගායනති වෙලකෙඛපං කරෙහති ව.
188. නෙකපුපඨගසිපනති ව තථා දිපගසිපනති ව,
මණිවාමිකරුසංකුඤ්ඤාසනතිසො තථා.

185. කාචි, ඇතම් දෙවගනෝ ; තව, නුඹවහන්සේගේ ; පඨනා, ප්‍රාථිනාව ; සමිජකතුනි, සමාඛම්චිසි ; සොසෙනති, සොසාකරන්තිගේ ; මහලසංයුතතවචනා, මහලාසව්‍යුහන වචන ඇත්තිගේ ; ජීනං, ජීනවූ මහබෝසතානන් ; පරිවාරෙකා, පරිවර ; සීනා, සිරියානුසි.

186. නාරි, (ඇතැම්) සත්‍රීහු ; සිරිවච්ඡාදි, ශ්‍රීවතභාදියද ; උතතමං, උතුම්වූ ; අභිමහලං, අවමහලද ; පගගණ, රැගෙන ; මුනිසාරං, මුනිශ්වරවූ බොධිසතියන් ; පරිවාරෙකා ; පරිවර ගණ ; ගගනෙ, ආකාශයෙහි ; සීනාසුං, සිරියෝ වූ.

187. කෙචි, කිසිකෙනෙක් ; නවචනි, නවන් ; කීලනති, (කිසිකෙනෙක්) ක්‍රියාකෙරෙත් ; සෙලෙනති, (කිසිකෙනෙක්) එළඹෙත් ; ලලනතිව, ලලිතදවෙත් ; කෙචි, කිසිකෙනෙක් ; වාදෙනති, වාදකෙරෙත් ; ගායනති, (සමහරු) ගායනාකෙරෙත් ; වෙලකෙඛපං, පිළි ගිස සිසැරීමද ; කරෙහති, (ඇතමිඳය) කරත්.

188. නෙකපුපඨගසිපනතිව, නොයෙක් පුප්ඇඟ පඩිකතිද ; තථා, එසේම ; දිපගසිපනතිව, පහන් ඇඟ පහතිනුද ; තථා, එසේම ; මණි, මණිය ; වාමිකර, රන්ය සජ්ඣා, රිදිය (යන මෙයින් නිපදවනලද) ; අගසිකාපනතිසො, අගසිකාපනතිනුද ;

189. අබ්‍රහමහවනුගමම වක්කවාලසමනනතො,
තිඨනති ජලමානායො බ්‍රබ්‍සු මහලුසුචෙ.
190. සනතරනනසමුදා නානා තොරණපනිසො,
හෙමරමහාමයා වාපි තථා දුස්සමයා සිසුං.
191. නානාවණ්ණෙහි නෙකෙහි ජනෙනති ව නිරනතරං,
වක්කවාලොදරං අසි සරංච කමලාකුලං.
192. තස්ස නනච්ඡජලානෙක සහනදීපාවලී මහී,
තාරකාජාලකාකිණ්ණ ගහනගනසහතිතා.
193. ධජහනිතජනනාසුං වක්කවාලගිරුපරි,
නිරනතරාසුං තස්මව සට්ඨිපා ව තොරණ.

189. ජලමානායො, දිලියෙමින් ; අබ්‍රහමහවතා, බ්‍රහ්මවතා දක්වා ; උගතම, උස්වගොස් ; බ්‍රබ්‍සු, බුදුන්ගේ ; මහලුසුචෙ, මහලුකසවයෙහිදී ; වක්කවාලසමනනතො, සත්වල ගල හාත්පස ; තිඨනති, සිටිත්.

190. හෙමරමහාමයා ව, රන්රඹමුවාවූ ද ; අපි, නැවත ; තථා, එසේම ; දුස්සමයා, වසුමයවූද ; නානා තොරණපනිසො, නන්වැදූරුම් තොරන් පනතිනු ; සනතරනනසමුදා, සපතවිධ රතනයෙන් සැදුනානු ; සිසුං, වූ.

191. නෙකෙහි, නොයෙක් ; නානාවණ්ණෙහි ; නානා ප්‍රකාර වණ්ණඇති ; ජනෙනති ව, ජනුයන්ගෙන්ද ; නිරනතරං, නිරතුරුවූ ; වක්කවාලොදරං, සත්වලගැබ ; කමලාකුලං, පිසු මින් ගැවසුනු ; සරං ඉව, තඩාගයක් මෙන් ; අසි, වී.

192. තස්ස තස්ස, ඒ ඒ තත්ති ; උජ්ජල, උජ්ජලවූ ; අනෙක, නොයෙක් ; යනා දීපාවලී, යනු ප්‍රදීප පඬකන්ඇති ; මහී, පාචි විතොමෝ ; තාරකා ජලකාකිණ්ණ, තරුරුසින් ගැවසිගත් තාවූ ; ගහනගනසහතිතා, ආකාශානනය වැන්නිය.

193. වක්කවාලගිරුපරි, වක්කවාටපථිත මසාකයෙහි ; ධජ නතරිතජනනා, ධවජනතරගත ජනුයෝ ; අසුං, වූහ ; තස්ම එව, එහිම ; සට්ඨිපා ව, සුන්කලස් හා ප්‍රදීපයෝ ද ; තොරණ ව, තොරන් (පනති) හුද ; නිරනතර අසුං, නිරතුරු වූ.

194. නානාතුරියනාදෙති නානාසභිනිකාහි ව,
සාධුවාදෙති නෙකෙති චක්කවාලො ඵ්ථො අහු.
195. අහො මහනනා නසස චුඛසස කතමහලො,
පුජාච්ඡෙසං නං කො හි මුඛෙනෙකෙන භාසති.
196. චතුමුඛො සහසසකෙඛා විසහසසනසනො එණි,
දසකණ්ණාපි නං සබ්බං නෙව සකෙකාහති
භාසිතුං.
197. එවං සුරසුරභුම චෙනනෙසෙතරගාදිති,
තිරනතරං කතානෙක මහාමහසමාකුලො.

194. නානා තුරියනාදෙති, නොයෙක් තුරියනාදයෙන්ද ; නානා සභිනිකාහි ව, නොයෙක් හිනිකා නාදයෙන් ද ; නෙකෙති, නොයෙක් ; සාධුවාදෙති, සාධුකාර වචනයෙන්ද ; චක්කවාලො, චක්‍රවාටය ; ඵ්ථො අහු, සජ්ච වී.

195. නසස චුඛසස, ඒ සලුඛු මහාබොධිසභියන්වහන්සේගේ ; කතමහලො, කාතමහලොත්ථයෙහි ; මහනනා, විපුලභිය ; අහො, ආශ්චර්යය ; නං පුජාච්ඡෙසං, ඒ පුජාච්ඡෙසය ; කොති, කවරෙක් නම් ; එකෙන මුඛෙන, එක් මුඛයකින් ; භාසති, කියාද (නොකියාමය.)

196. චතුමුඛො, මහාමුඛවතෙමේද ; සහසසකෙඛා, ශක්‍ර දෙවෙඤ්ඤතෙමේද ; විසහසසනසනො, දෙදහසක් නෙත් ඇති ; එණි, (අනන්ත නම්) නාගරාජතෙමේද ; දසකණ්ණාපි, රාවණ තෙමේද ; නං සබ්බං, ඒ සියලු ; භාසිතුං, කියන්ට ; නෙව සකෙකාහති, නොම හැකි වෙත්.

197. එවං, මෙසේ ; සුර, දෙවිය ; අසුර, අසුරය ; භුම, භූමිය ; චෙනනෙස, ගරුභය ; උරගාදිති, නාගය යන මේ ආදීන් විසින්ද ; තිරනතරං, අනවරතයෙන් ; කත, කරණලද ; අනෙක, නොයෙක් ; මහාමහසමාකුලො, මහත් පුජේත්ථයෙහි යෙන් ගැවසීගත්තාළු :—

198. තසමිනතු වාසරෙ මාගෙ පස්සිධා ගුවනං ඉදං,
ආමගෙනධා සානුවරෙ ආගෙවං සතුතුහලො.
199. සබ්බදිබ්බවිමානා හො සුඤ්ඤ දිස්සන්ති ඡබ්බිනා,
පුරපාලපිපහාපෙධා කච ගනාසුං සදෙවකා.
200. කිමෙහා මාර නජානාසි මනෙහා සුනෙහාසි
අජ්ජ කිං,
සුඛොදනිසසිබ්බෙධා මායාස නනෙසො අයං.
201. පුරෙධා පාරමි සබ්බා කායාන අභිනික්ඛමං,
බොධිමුලෙ නිසිනෙහාසි අජ්ජ වුඛො හවාමිති.

198. තසමිනතු වාසරෙ, එදවසැ ; මාගෙ, මාර නම් දිව්‍ය පුත්‍රතෙම ; ඉදං ගුවනං, මේ පාරිවි තලය ; පස්සිධා, බලා ; සතුතුහලො, තුනුල් සහිත වූයේ ; සානුවරෙ, සාක්ෂිය අනුවරයන්ට ; ආමගෙනධා, අමනත්‍රණය කොට ; එවං, මෙසේ ; අහ, කිය.

199. හො, හවත්ති ; සබ්බ දිබ්බවිමානා, සියලු දිව්‍යභව නයෝ ; සුඤ්ඤ, සුන්‍යාවාහු ; ඡබ්බිනා, හරණලද්දහු ; දිස්සන්ති, පෙනෙත් ; සදෙවකා, දෙවියන් සහිතවූවෝ ; පුරපාලවට්ඨි, නගරපාලයාත් ; අහාපෙධා, නොපහා ; කච ගනාසුං, කොසි ගියාහුද ?

200. හො මාර, හවත් මාරය ; කිං, කිම ; න ජානාසි, නොදන් නෙහිද ; කිං, කිම ; අජ්ජ, අද ; මනෙහා, (ඔබ) මත්වූයෙහිද ; සුනෙහාසි, සයනය කෙලෙහිද ; මායාස, මහාමායා දෙවියගේ ; නනෙසො, පුත්‍රවූ ; අයං, මේ ; සුඛොදනිස සිබ්බෙධා, සෞඛ්‍යොදනී සිබ්බාදී කුමාරතෙම :—

201. සබ්බා පාරමි, සියලු පාරමිධර්මයන් ; පුරෙධා, පුරණය කොට ; අභිනික්ඛමං, මහාභිනික්ඛමණය ; කායාන, කොට ; අජ්ජ, අද ; වුඛොහවාමි ඉති, වූවෙමිති ; බොධිමුලො, බොධිදාම මූලයෙහි, නිසිනෙහාසි, වැඩවත්සේක් වී.

202. තසස පුජාවිධානත්ථං දසසහස්සිසු දෙවතා,
සමාගතා හඨතුඬා කඟේනනප්ප මහාමහං.
203. කිනනු නෙ ඛධිරං සොනං කිනනු පටිහාසි
ලොවනං,
ධජග්ගා නෙ න දිස්සන්ති උලෙලාලං නෙ න සුසතී.
204. නෙසං තං වචනං සුඛා අනනකො ඔදු පාපිමා,
දුක්ඛිනො දුම්මනො නෙසං සොචනෙතා ඉදමමුචි.
205. අහො වතා'තිපටිහාති සංසාරස්ස මහා අසං,
අසාගේ ඔදු සංසාගේ සිඛජෙථ විහවං ගනෙ.

202. තසස, උත්චතන්සේට; පුජාවිධානත්ථං, පුජකරණ පිණිස; දසසහස්සිසු, දසදහසක් ලොකධාතුවාසිවූ; දෙවතා, දෙවියෝ; සමාගතා, රැස්වූවාහු; හඨතුඬා, තුටුපහවූවාහු; අජ්ජ, අද; මහාමහං, මහත්වූ පුජාවක්; කඟේනති, කෙරෙත්.

203. කිනනු, කිමෙක්දෝ; නෙ, ඔබගේ; සොනං, කණ; ඛධිරං, ඛිතිරිද; කිනනු, කිමෙක්ද; ලොවනං, ඇස්; පරිහාසි, පිරිහිනිද; නෙ, ඔබට; ධජග්ගා, ධවජග්‍රයෝ; න දිස්සන්ති, නොපෙනෙද්ද; නෙ, ඔබ විසින්; උලෙලාලං, උසස්වූ කැල ඹීම; නසුසතී, අසනුනොලැබේද.

204. පාපිමා, පාපිවූ; අනනකො, මාරතෙම; නෙසං, ඔවුන්ගේ; තං වචනං, ඒ කීම; සුඛා, අසා; ඔදු, එකානනයෙන්; දුක්ඛිනො, දුඃඛිත වූයේ; දුම්මනො, නොසතුටු සිත් ඇත්තේ; සොචනෙතා, ශෝක කරමින්; නෙසං, ඔවුන්ට; ඉදං, මෙය; අමුචි, කී.

205. අහො, බෙදය; වත, එකානනයෙන්; සංසාරස්ස, සංසාරයට (වූයේ); අතිපරිහානී, ඉතා පිරිහීමක; සිඛජෙථ, සිඛාජීකූමාරයා; විහවං ගනෙ, නිවන් ගිය කල්හි*; අසං මහා සංසාරෙ, මේ මහාසංසාරය; අසාගේ ඔදු, නිසසාරමැසි.

* “අනිත් ප්‍රකරණලලිතා දොවතා දෙශකාලතා
ශබ්දානාං ප්‍රවිහරාගෙන හ ශබ්දාදෙව කෙවලාත්”
සි උක්තගෙනි “විහවං ගනෙ” යන තන්හි ප්‍රකරණයෙහි
නිවාණය ගතයුතුයි.

206. අහො වනා'නිනඨවනා නිවට්ටං පරිපුරිතං,
හොති හො දහනා දඬුවනං වානිඅලක්ඛිතං.
207. නිත්ලොකං තිලොකං හො අසුරං වාසරං යථා,"
පරිමොසරතනං හොති රජජංචෙදං† ජගත්තයං.
208. මමෙස විසයං හිත්වා යාති සිඛස්ථදුරකො,
නෙන යානෙන මග්ගෙන නික්ඛමනති බහුජජනා.
209. භවග්ගං න කතෙතොසො යාව සුඛොදනත්‍රපො,
ඵඨ ගචජාම සිඛස්ථමසිඛස්ථං කතෙම හො.

206. අහො, බෙදය ; වන, එකානනයෙන් ; අතිනඨවනා, විනානවුමු ; හො, භවත්ති ; පරිපුරිතං, සපුරුණුණුවු ; නිවට්ටං, (කම්මට ආදී) නිවට ; දහනා, වහනියෙන් ; දඬුව, දනලද ; වනං ඉව, වනලැහැබක්මෙන් ; අතිඅලාක්ඛිතං හොති, අතිශයින් නිශ්ක්‍රීය වේ.

207. හො, පින්වත්ති ; අසුරං, සුසෑ නැත්තාවු ; වාසරං, දවස ; යථා, යම්සේද (එමෙන්) ; තිලොකං, තුන්ලොව ; නිත් ලොකං, ආලොක රහිතය ; ඉදං ජගත්තයං, මේ ජගත්‍රය ; පරි මොසරතනං, පැහරගන්නාලද රතන ඇති ; රජජං ඉව, රජය යක් මෙන් ; හොති, වේ.

208. එසො සිඛස්ථදුරකො, මේ සිඛාභීකූමාරතෙම ; මම, මාගේ ; විසයං, දෙශය ; හිත්වා, හැර ; යාති, යන්නේය ; නෙන යානෙන මග්ගෙන, ඒ මහු ගිය මගින් ; බහුජජනා, බොහෝවු ජනගේ ; නික්ඛමනති, නික්මෙත්.

209. හො, පින්වත්ති ; එසො සුඛොදනත්‍රපො, මේ ශුඛොදන මහාරජපුත්‍රතෙම ; යාව, යම්තාක් ; භවග්ගං, භවයාගේ කෙළවර ; නකතෙති, නොකෙරේද (ඒතාක්) ; ඵඨ, එව් ; ගචජාම, යමු ; සිඛස්ථං, සිඛාභීකූමාරයා ; අසිඛස්ථං කතෙම, නොසිදුහත් (සිඛනොවු අභී ඇත්තාක්හු) කරමු.

210. මාපෙථ හෙරවං වණ්ණං ඛිතච්ඡං දුද්දසං ඛරං,
සද්දෙනව පලාපෙථ තුලහටංව වාසුනා.
211. තසස නං වචනං සුඛා මාරසෙනා සමාගමුං,
නානාවෙසධන් හුඛා නානාසුධසමභිනො.
212. යොජනානං තද මාරෙණ දිසඛඨසනමුච්චනො,
තිරිමෙඛලමාරුඤ්ඤ සෙනාස සහසාගමී.
213. දිඤ්ඤාන දුරනො එනනං දෙවා මාරං සවාහිනිං,
හසධාපගමුං* ඛිප්පං ධාවමානා දිසොදිසං.

210. හෙරවං, හයානකවු ; ඛිතච්ඡං, නොකැමතිවු ; දුද්දසං, නොබැලිය හැකිවු ; ඛරං, කුරවු ; වණ්ණං, රූප ; මාපෙථ, නිමිති කරව ; වාසුනා, වාතයෙන් (දුර ගසන්නාවු) ; තුල හට්ටං ඉව, පුළුන්පෙදක් මෙන් ; සද්දෙන එව, ශබ්දයෙන්ම ; පලාපෙථ, පලා හරිවි.

211. මාරසෙනා, මාරසෙනාවෝ ; තසස, ඔහුගේ ; නං වචනං, ඒ වචන ; සුඛා, අසා ; නානාසුධසමභිනො, අනෙකා සුධයෙන් සුකතවුවාහු ; නානාවෙසධන් හුඛා, නානාප්‍රකාර වෙසධාර්ථ ; සමාගමුං, රැස්වුහු.

212. තද, එකල්හි ; මාරෙණ, මාරතෙම ; උච්චතො, උසින් ; යොජනානං, යොදුන් සමන්වි ; දිසඛඨසනං, යෙලසියසක් ඇත්තාවු ; තිරිමෙඛලං, තිරිමෙඛල නම් ඇතු පිට ; ආරුඤ්ඤ, නැඟි ; සෙනාස, සෙනහින් සුකතව ; සහසා, සුහුව ; ආගමී, ආයෝග.

213. දෙවා, දෙවියෝ ; සවාහිනිං, සෙනාසහිතවු ; එනනං, (දිව) එන්නාවු ; මාරං, වශවතීම්මාරයා ; දුරනො, දුරින් ; දිඤ්ඤාන, දැක ; හසධා, හසින් පෙළුනාහු ; දිසොදිසං, දිශානු දිශාවන්හි ; ධාවමානා, දිවන්නාහු ; ඛිප්පං, වහා ; අපගමුං, පහව ගියාහුයි.

* “හසධාපගමුං.”

218. එකොව තත්ථ සුගතො නිසිදි වජිරසනෙ,
පජ්ජලං නිජසිරියා සුරියොව සුගඤ්ජරෙ.
219. අකමොපා ච අසනත්‍රාසි ලොමහංසවිචජ්ජිතො,
අභිතො සිහරුජාව මිගවජාපානමගගතො.*
220. තතො ධම්මසාරසංගෙහ දුහතිමිත්තානි ජායරුං,
අඤ්ඤාත් දිසා ආසුං ධුමකෙතු ච අභිරෙ.
221. දිනං දුද්දිනං ආසි හතරංසි දිවාකරෙ,
උකකාපාතො'පි පඤ්ඤාසි දිසාධාගොපපජ්ජථ.

218. සුගඤ්ජරෙ, සුගදුරු මත්තෙහි; සුරියො ඉව, සුයෂී මෙන්; නිජසිරියා, ස්වකීය ශ්‍රියෙන්; පජ්ජලං, ප්‍රජ්වලවූ; සුගතො, සුගතවූ මහාබෝධිසත්තෙම; එකො එව, තනිවම; තත්ථ, එතන්හි; වජිරසනෙ, විදුරසුන් මත්තෙහි; නිසිදි, වැඩහුන්සේකි.

219. මිගවජාපානං, මුවපොල්ලන්මත්; අග්ගතො, ඉදිරියෙහි; අභිතො, නිර්භිතවූ; සිහරුජා ඉව, මාගරුජ (වූ සිංහ) යෙක් මෙන්; ලොමහංස විචජ්ජිතො, තොරකරණලද ලොමු ඩැහැනැණුමැති මහාබෝධිසත්තෙම; අකමොපා, නිශ්චලද විය; අසනත්‍රාසි, සනත්‍රාසරුතයෙක්ද වී.

220. තතො, ඉක්කිති; ධම්මසාරසංගෙහ, ධම්මසාරවූ මහාබෝධිසත්තයන්ගේ; අග්ගෙහ, ඉදිරියෙහි; දුහතිමිත්තානි, දුර නිමිත්තයෝ; ජායරුං, උපන්නාසය; දිසා, වතුදිශාවෝ; අඤ්ඤාත් ආසුං, අදුරු වූහ; අභිරෙ, අහසෙහි; ධුමකෙතු ච (ආසුං), ධුමකෙතුද ඇතිවූවාසය.

221. දිනං, දවස; දුද්දිනං ආසි, වලාගක ප්‍රතිවර්තන දිනක් විය; දිවාකරෙ, සුයෂී දිවාරුජතෙම; හතරංසි, විනාශ රහම් ඇතිවිය; උකකාපාතො අපි, උලකාපාතද; පඤ්ඤාසි, පෙණින; දිසාධාගො, දිග්ධාගයද; උපපජ්ජථ, උපත.

* “මිගවජාපකමජකංගො.”

222. අසනෙ ගගනෙ අසුං ඉඤ්චාපාවරජස්සී
අනලාසනියො දිත්තා තත්ත තත්ත පනනති ව.
223. කාකොලසඛ්භා වසිංසු උණ්ණා සකුණ්කොසියා
වරිංසු අඛරෙ පෙනා කඛකා* ව හසාවතා.
224. සෙනං† සංවිදනිධාන නතො මාරෙ අභිඤ්චි,
අගනධා වකකවාලමති ඩීතො ජිනමුදිකඛිස.
225. එකකස්ස මනුස්සස්ස සනතිකොපගමං මම,
න සුතතා හි ගජො යාති ගජං නො යාති
කොනච්ඡකං.

222. අසනෙ, අපගත මෙඝ ඇති ; ගගනෙ, ආකාශයෙහි ;
ඉඤ්චාපා, ඉඤ්චාපයෝද ; අවිරුණි, විදුලිද ; අසුං, වූහ ;
දිත්තා, දීප්තිමත්වූ ; අනලාසනියොව, හිනිහෙනද ; තත්ත තත්ත,
තත්ති තත්ති ; පනනති, හෙත්.

223. කාකොලසඛ්භා, මහවනකවුඩුසමූහයෝද ; උණ්ණා
සකුණ්කොසියා, උණ්ලිනිණියන් හා මහවුහුනෝද ; වසිංසු,
(අමතොඥ) නාද කලාසය ; අඛරෙ, අගසෙහි ; හසාවතා, බිය
එලවන් නාවූ ; පෙනා, ප්‍රෙතයෝද ; කඛකාව, හිස් සුන් රූද ;
වරිංසු, හැසුරුණුසු.

224. මාරෙ, වශවතීම්මාරතෙම ; සෙනං සංවිදනිධාන,
සෙනගගට විධානකොට (සෙනගසද) ; අභිඤ්චි, දිවිය ; නතො,
ඉක්බිත්තෙන් ; අගනධා (පෑණ) අවුත් ; ජිනං, ජිනවූ මහා
බෝධිසඤ්ඤා ; උදිකඛිස, බලාගෙණ ; වකකවාලමති, සක්වල
ගල මත්තෙහි ; ඩීතො සිටියේය.

225. එකකස්ස, හුදකලාවූ ; මනුස්සස්ස, මනුෂ්‍යයෙකුගේ ;
සනතිකං, සමීපයට ; මම, මාගේ ; උපගමං, එලඹීම ; නසුතතං,
නුසුදුසුය ; හි, ඒ එසේමැයි ; ගජෙ, හසයෙක් ; ගජං, හසය
යෙකු කර ; යාති, යෙයි ; කොනච්ඡකං, ශාඛාලයෙකු කර ;
නො යාති, නොමයයි.

* “කඛකා.”

† “හෙසං.”

226. නෙනං ගරු පලාපෙනං කාලො ඉති විවිහරිය,
මාපෙසි කුපිනො ඛිපං කප්පාතිල* සමාතිලං.
227. ඛිපනෙනා ගගනෙ ඛිපං උඛරිකා වනස්සති,
කකාන වනමුමුලං විඛංසෙනො අසෙසකං.
228. වාලෙකා තාලසාලාදිං දුච්චා ගගනෙ ඛිපං,
පානෙනො වක්කවාලනෙ වාජිසිහගජාදයො.
229. පහරිකා විවතොකා † ගිරිකුටාති උකඛිපං,
හමයනො නහොමජේකු ධාවනෙව නතො
නතො.

226. එතං, මොහු; පලාපෙනං, පත්තාහරිත්ව; නගරු
බර නොවේ; ඉති, මෙසේ; කාලො, වගවැඩිමාරතෙම;
(නොහොත්) කාලො ඉති, (ඊට) කලැයි; විවිහරිය, සිතා;
කුපිනො, කිපිසේ; කප්පාතිලසම, කප්පාන මාරුතය වැනිවූ;
අතිලං, වාතයක්; ඛිපං, වහා; මාපෙසි, මැපිය.

227. (සො, ඒ වාතයතෙම); වනස්සති, (අභිවැඩි) වන
ස්සති වෘක්කයන්; උඛරිකා, උදුරු; ඛිපං, වහා; ගගනෙ,
අහසෙහි; විපතො, දමන්නේ; අසෙසකං වනං, සියලු
වනය; උමුමුලං කකාන, මුලොත්පාටනය කොට; විඛං
සෙනො, විඛංසනය කරන්නේ.

228. තාලසාලාදිං, තල් සල් අදි වෘක්ක; වාලෙකා, අඹරු;
දුච්චා, උදුරු; ගගනෙ ඛිපං, අහසෙහි දමන්නේ; වාජි;
අභිය; සිහ, සිංහය; ගජාදයො, හස්තිය යනාදීන්; වක්ක
වාලනෙ, වක්කවාලනෙයෙහි; පානෙනො, හෙලන්නේ.

229. ගිරිකුටාති, පඵතකුටයන්; උකඛිපං, ඔසවමින්;
පහරිකා, ගසා; විවතොකා, පෙරලා; නහොමජේකු,
ආකාශ මධ්‍යයෙහි; හමයනො, (බඹර මෙන්) කරකව
මින්; නතො නතො, ඒ ඒ තැනින්; ධාවති එව, ධාවනය
කෙරේමැයි.

* “පලසාතිල.”

† “පරිවතොකා.”

230. සිලාහි සිලසඛ්‍යට මහානාදං පච්ඡත්තං,
පානෙනනා දහනමාපි ධුමමඛරමුක්ඛිපං.
231. හමසනෙනා ගහෙධාන අඛරේ ඡදනිට්ඨිකා,
පාසාදෙ පට්ටනෙනධා පහරෙනනා නගාදිසු.
232. ඛිනෙනනා පඨවිං පංසුං ගහෙධාඛරමඤ්ඤලො,
බ්බිහෙනනාට පරං භූමිං භිඤ්ඤෙනනා තුගපබ්බතො.
233. හසානකෙන සද්දෙන උපගමම මහාමුනිං,
වාලොකුං නෙව සො සක්ඛි අංසුමත්තමපි විවරෙ.
234. තදුසි විජයො නස්ස සමුඛස්ස සිට්ඨෙනො,
පඨමෙ මාරසුඛමහි මාරස්සාසි පරුජයො.

230. සිලාහි, ගලින් ; සිලාසඛ්‍යට, පථිත ගල් ගැහැටි මෙන්වූ ; මහානාදං, මහත්වූ ශබ්ද ; පච්ඡත්තං, පවත්වමින් ; දහනම, ගිනිද ; පානෙනනා, හෙලමින් ; අපි, නැවත ; ධුමං, දුමද ; අඛරෙ, අහස ; උක්ඛිපං, නගන්නේ.

231. ඡදනිට්ඨිකා, පියසි උළු ; ගහෙධාන, ගෙණ ; අඛරෙ, නිහසලයෙහි ; හමසනෙනා, හුමණය කරන්නේ ; පාසාදෙ, ප්‍රසාදයත් ; පට්ටනො, නිවා, පෙරලා ; නගාදිසු, පථිතාදීන්හි ; පහරෙනනා, ගසන්නේ.

232. පඨවිං, පෘථිවිය ; ඛිනෙනනා, කනින්නේ ; පංසුං ගහෙධාන, පස් ගෙණ ; අඛරමඤ්ඤො, ආකාශමඤ්ඤො ; අපරං භූමිං, අන්‍ය භූමියක් ; බ්බිහෙනනා, ඉව, බඳින්නෙක් මෙන් ; තුගපබ්බතො, ප්‍රාග් පථිතයත් ; භිඤ්ඤෙනා, බිඳිමින්.

233. සො, ඒ වාතයනෙම ; හසානකෙන, හස ඵලවත් නාවූ ; සද්දෙන, ශබ්දයෙන් යුක්තව ; මහාමුනිං, මහාමුනිවූ බොධිසත්වයන්වහන්සේ කරු ; උපගමම, පැමින ; විවරෙ, සිවුරෙහි ; අංසුමත්තමපි, හුසක් පමණකුත් ; වාලොකුං, සොල වත්ව ; නෙවසක්ඛි, නොමගැකිවිය.

234. තදු, එසමයෙහි ; පඨමෙ මාරසුඛමහි, පළමුවන මාර සුඛයෙහි ; සිට්ඨෙනො, ශ්‍රීමත්වූ ; තස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමයක් සමුඛයන්වහන්සේට ; විජයො ආසි, ජය විය ; මාරස්ස, වග වර්ගිමාරයාට ; පරුජයො ආසි, පරුජය විය.

235. එවං මහානුභාවොති මනඩාන නරසාරපිං,
තිව්වං වඤ්චං පුප්පථ සොති වො සරණං සදු.

ඉති පඨමො විජයො.

236. දිස්වා නමුච්චි ධීරස්ස මාලුතෙනානුපද්දවං,
දුක්ඛි ච දුමමනො ආසි කොධෙනාතුරමානසො.
237. හොතු දුති මහොසෙන පවාහෙමි ඉමං යතීං,
මාපෙධාන මහාමෙඝං සොචනාස අලං මම.
238. ඉති විනතීස සො මාගෙ මහාමෙඝමමාපසි,
දිසාසුමපිතිනා සබ්බා අකිකාගෙ අවස්ථි.

235. නරසාරපිං, නරදල්සසාරපිච්ච මහොත්තමයන්; එවං, මෙසේ; මහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාව ඇත්තෙකැයි; මනඩාන, දූත; තිව්වං, නිරන්තරයෙන්; වඤ්චං, වදිනි; පුප්පථ, පුදවි; සොති, ඒ මහොත්තමතෙමවනාති; වො, තොපට; සදු, හැමකල්හි; සරණං, පිහිටයි.

පළමුවෙනි මාරවිජය කථාවයි.

236. කොධෙන, ක්‍රොධයෙන්; ආතුරමානසො, පීඩිත සිත් ඇති; නමුච්චි, වගවකීනිමාරතෙම; ධීරස්ස, ධෘතිමත් බෝසතානන්ව; මාලුතෙන, වාතයෙන්; අනුපද්දවං, නිරූප ද්‍රවය; දිස්වා, දූත; දුක්ඛි ච, දුක් ඇත්තේද; දුමමනො ච ආසි, නොසතුටුසිත් ඇත්තේද වී.

237. හොතු, (එසේ) චේවා; ඉදුති, දූත්; මහාමෙඝං, මහත් මෙඝයක්; මාපෙධාන, මවා; මහොසෙන, මහවතුරෙන්; ඉමං යතීං, මේ තවුසා; පවාහෙමි, උල්පවා හරිමි; සොචනාස, ශොක කිරීමෙන්; මම, මට; අලං, කම් නැත.

238. සො මාගෙ, ඒ වගවකීනිමාරතෙම; ඉති, මෙසේ; විනතීස, සිතා; මහාමෙඝං, මහාමෙඝයක්; අමාපසි, මැවීය; සබ්බාදිසා, සියලු දිශාවෝ; පිතිනා අසුං, වැසුනාහ; අකිකාකාගෙ, මෙඝාධාකාරය; අවස්ථි, පැතුරුණේය.

239. උපරුපරි (7) ගුණ හුඬා සහසානි සතානි'පි,
ධාරධර මහාධාර වතතසිංසු (8) සමනතතො.
240. සොදුමිනිසහසෙසති විනඩංව නභං අහු,
තඤ්ඤාති දිසාභාගෙ ඉඤ්ඤාති අවතතථ.
241. මහාරජතරජ්ජති සිඛිතිනාම නභාවනී,
ධාරධරොරුධාරාති නිරතතරපවතති.
242. තඤ්ඤාති පතනනාති සොරාසනිසතා අහුං,
මහාතිමතොගෙරිසසංඤ්ඤාති* අහුං තතිං තතිං.

239. ධාරධර, මෙසයෝ ; උපරි උපරි, මතුමත්තෙති ; සතානි අපි, සියගණන් ද ; සහසානි අපි, දහස්ගණන් ද ; ගුණහුඬා, ගුණිතව (වැඩිව) ; මහාධාර, මහත් ජලධාර ; සමනාතො, හාත්පසින් ; වතතසිංසු, පැවැත්වූ.

240. නභං, ආකාශය ; සොදුමිනි සහසෙසති, දහස්ගණන් විදුලියෙන් ; විනඩංව අහු, වලඳිතා ලද්දක්ම විය ; තඤ්ඤාති දිසාභාගෙ, ඒ ඒ දිසාභාගයෙන් ; ඉඤ්ඤාති, ඉඤ්ඤාති ; අවතතථ, (පැතිරගෙණ) පැවැත්තාහ.

241. නිරතතරපවතති, නිතර පවත්නාවූ ; ධාරධර, මෙසයන්ගේ ; උරුධාරති, මහත්වූ ජලධාරවත් කරුණකොට ගෙණ ; නභාවනී, අහස් පොළොව දෙක ; මහාරජත රජ්ජති, මහරිදී රැහැණින් ; සිඛිතිනා ඉව, විනාශිත මෙහි.

242. තඤ්ඤාති, ඒ ඒ තත්ති ; පතනනාති, පතිත වෙන් නාවූ ; සොර, දරුණුවූ ; අසනිසතා, සිය ගණන් කෙන ; අහුං, වූහ ; තතිං තතිං, තත්ති තත්ති ; මහාතිම, මහත් හස උපදවන්නාවූ, නභොගෙරිසසංඤ්ඤාති, ආකාශගෙරිධවතිහු ; අහුං, වූ.

* “නභොගෙරිසසා.”

243. උඩරතො මහාසෙලෙ මහොසො ව නද්ධතවෙ,
කෙලාසසිඛරාකාර ඵෙණ්දුරෙ සමුඛතං.
244. මහාථුපප්පමාණදි මහාබුබුලමුඛතං,
ගමිතො පුථුලො වණොධා උපගමම ජිනනිකං.
245. සරිරෙ ලොමමනනමපි නෙමෙතූමසමප්පකො,
ගතො මහොසො බුබුසුභො*නුභාවමහනනනා.*
246. නද්ධි විජයො නසු සමුඛසු සිරිමනො,
දුතියෙ මාරසුඛමනි මාරසුභාසි පරජයො.

243. මහොසො, (ඒ) මහාචලොකයනෙම ; මහාසෙලෙ, වීදුල ශෛලයන් ; උඩරතො, උදුරන්ගේ ; නද්ධතවෙ, නිජානවු ; කෙලාසසිඛරාකාර, කෙලාසසිරිඬිඛරාකාරවු ; ඵෙණ්දුරෙ ව, පෙණ් පිබුද ; සමුඛතං, උසුලන්ගේ (නගන්ගේ.)

244. මහාථුපප්පමාණදි, මහාසතූප ප්‍රමාණදිවු ; මහාබුබුලං, මහත් බුබුලු ; උඛතං, නගන්ගේ ; ගමිතො, ගැමිරුද්දියේ ; පුථුලො, පලල්වූයේ ; වණො, තිත්තණ්ඩුයේ ; ජිනනිකං, සම්පූර්ණවනන්සේ සම්පත ; උපගමම, පැමිනි :—

245. සරිරෙ, (උන්වනන්සේගේ) සිරුරෙහි ; ලොමමතමපි, ලොමමානුසකුදු, තෙමෙතූ, තෙමන්ට ; අසමප්පකො, පොහොසත් තුවූයේ ; මහොසො, මහොසයනෙම ; ගතො, (පහව) ගියේ ; බුබුසුභො, සමුඛයන්වනන්සේගේ ; අනුභාව මහනනනා, අනුභාව මහිමය ; අහො, අනුසාරීයි.

246. නද්ධ, එකල්හි ; දුතියෙ, දෙවෙනිවු ; මාරසුඛමනි, මාරසමුඛයෙහිදී ; සිරිමනො, ශ්‍රීමත්වු ; නසු සමුඛසු, ඒ සමුඛයන්වනන්සේට ; විජයො අසි, (ශත්‍රුඵෙතය විමෙන්) ජයවිය ; මාරසු, වශවතීතිමාරයාට, පරජයො අසි, පැරදීම විය.

* “බුබුසු භො”නුභාවමහනනනා.”

247. එවං මහානුභාවොති මනඤ්චන නරසාරථිං,
නිව්වං වඤ්ථ පුරෙථ සොති වො සරණං සදු.

දුට්ඨො විජයො.

248. නනොමාගෙඅසකෙකානෙනාවසෙසාසෙන උපද්දවං,
කාතුං නසස උසුයාදි කොපාකුලමනො නදු.
249. හවනප්ප කිමෙනෙත මාරණේ නසස කිං ගරු,
ඉදුනගාරවුට්ඨිති කොපෙමි සහසා ඉමං.
250. ඉති විනායික සො මාගෙ මාපෙකගාරවුට්ඨිසො,
පෙසෙසි නහසා නසස සමුඛස්ස උපනානිකං.

247. එවං, මෙසේ ; මහානුභාවො ඉති, මහානුභාව ඇත්තෙකැයි ; මනඤ්චන, සලකා ; නරසාරථිං, නරදමාසාරථීන් ; නිව්වං, නිරන්තරයෙන් ; වඤ්ථ, වදිති ; පුරෙථ, පුද්ඪි, සොති, හෙතෙමවනාහි ; වො, සුඡමකුන්ට, සදු, හැමකල්හි ; සරණං, පිහිටයි.

දෙවෙනි මාරවිජය කථාවයි.

248. තදු, එකල්හි ; මාගෙ, වශවතීතිමාරතෙම ; නසස, උන්වහන්සේට ; වසෙසාසෙන, වෂිප්පවාහයෙන් ; උපද්දවං, කාතුං, උපද්වයක් කරන්ට ; අසකෙකානෙනා, නොහැකිවන්ගේ ; නතො, එහෙයින් හෝ ඉක්බිති ; උසුයාදි, ඊෂ්ඨිකාදිය හා ; කොපාකුල මනො, කොපයෙන් අවුල් වූ සිත් ඇත්තේ :—

249. හවතු, චේවා ; අරු, අද ; එතෙන, මෙයින් ; කිං, කිම ; එතසස මාරණේ, මොහු මැරවීමෙහි ; කිං ගරු, කුමන බරක්ද ; ඉදුනි, දන් ; ඉමං, මොහු ; අභාරවුට්ඨිති, කිහිඟුරු වැස්සෙන් ; සහසා, වහා ; කොපෙමි, දවමි.

250. සො මාගෙ, ඒ වශවතීතිමාරතෙම ; ඉතිවිනායික, මෙසේ සිතා ; අභාරවුට්ඨියො, අඟුරුවෂ්ටිවන් ; මාපෙකා, නිමිත්තකොට ; නසස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛයන්වහන්සේගේ ; උපනානිකං ; සමිපයට, නහසා, අහසින් ; පෙසෙසි, යැවි.

251. මහාපබ්බතසංඛ්‍යාස ජලිතභාරණසංඝො,
ධාමිංසු නභසා නඤ්ඤ ආවිමනො මහබ්බසා.
252. විච්චිවායනසංඝොති පුරයනො දිසනතරං,
ධුපායනො ඵලිගෙති මාරස්සාපි හසාවතා.
253. උජ්ජාලෙනා මහාරුකෙති පබ්බතෙ'පි ව සමමුඛෙ,
නරකොදරුගතො අග්ගි (9) රාසිවාතිහසාවතා.
254. උපගන්වා මුත්තතො නිසිනං මුනිපුඤ්ඤං,
මධුමනාරාථිකඛ්‍යාර (10) නාදකුලදිසාමුඛා.

251. අවිමනො, ගිනිසිඵ ඇතාවූ; මහබ්බසා, මහත් හස ඵලවත්තාවූ; මහාපබ්බතසංඛ්‍යාස, මහත් පථන බඳුන්; ජලිතභාරණසංඝො, දිලියෙන අගුරුරැහිල්ල; නඤ්ඤ, එහි (බෝස තානන් සමීපයෙහි); ධාමිංසු, දිව්වාහුය.

252. විච්චිවායනසංඝොති, “විච්චිට” යන අනුකරණ ශබ්ද යන් කරණකොටගෙණ; දිසනතරං, දිශානතර; පුරයනො, පුරවත්තාහු; ඵලිගෙති, ගිනිකණින් යුක්තව; ධුපායනො, දුමත්තාහු; මාරස්ස අපි, වශවතීතිමාරයාට පවා; හසාවතා, හස ඵලවත්තාහු.

253. සමමුඛෙ, හමුටු; මහාරුකෙති, මහා වාක්‍යයන්ද; පබ්බතෙපි ව, පථනයන්ද; උජ්ජාලෙනා, දල්වත්තාහු; නරකොදර, නරකාභ්‍යන්තරයෙන්; උගතො, නැංගාවූ; අග්ගි රාසි ඉව, වහන්සේන් මෙන්; අතිහසාවතා, ඉතා බිය ඵලවත්තාහුය.

254. නිසිනං, වැඩිලත්තාවූ; මුනිපුඤ්ඤං, මුනිශ්‍රේෂ්ඨයන් කර, මුත්තතො, මොහොතකින්; උපගන්වාන, ඵලම; මධු මතා, මීපානයෙන් මත්වූ; අලි, භාහයන්ගේ; කඛ්‍යාර නාද, කඛ්‍යාරනාදයෙන්; ආකුල, ගැවසීගත්තාවූ; දිසාමුඛා, දිශාමුඛයෙන් හෝ දිශාමුඛ ඇති:—

255. පාතෙනති සනනාමඤ්ඤාකරඤ්ඤාපඤ්ඤා,
මාලාවතංසකා හුඤා පාදමුලෙ පතීංසු තා.
256. තද්ධි විජයො නස්ස සමුඛස්ස සිරිමනො,
තතියෙ මාරසුඛමති මාරස්සාසි පරාජයො.
257. එවං මහානුභාවොති මනව්‍යාන නරසාරපීං,
නිවං වඤ්ඤා පුරෙථ සො හි වො සරණං සද.

තතියො විජයො.

258. නෙනානුපද්දතං බුඛං පස්සිකාන පජාපති,
දුක්ඛිනො දුමමනො හුඤා එවං විනෙනසි දුමමති.

255. සතත, නිරන්තරයෙන් ; අමඤ්ඤ, මදනොවු ; මකරඤ්ඤාපඤ්ඤා, මුවරදින් හටගත් මධුකිඤ්ඤා ; පාතෙනති, කෙලන්තාවු ; තා, ඒ අභාරවාහිනු ; මාලාවතංසකා හුඤා, පුෂ්පසිරිතේශ්ව ; පාදමුලෙ, (බුදුන්ගේ) ශ්‍රීපාද මුලයෙහි ; පතීංසු, වැටුනාහුයි.

256. තද්ධි, එසමයෙහි ; තතියෙ, තෙවැනිවු ; මාරසුඛමති, මාරසුඛයෙහිදී ; සිරිමනො, ශ්‍රීමත්වු ; තස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛයන්වහන්සේට ; විජයො ආසි, අතිශයින් ජය විය ; මාරස්ස, වශවතී මාරයාට ; පරාජයො ආසි, පරාජය වී.

257. එවං, මෙසේ ; නරසාරපීං, නරදමාසාරපීවු මහා බොධිසත්තියන් ; මහානුභාවො ඉති, මහානුභාවමතිම ඇත් තෙකැයි ; මනව්‍යාන, දෑත ; නිවං, සතතයෙන් ; වඤ්ඤා, වදිවි ; පුරෙථ, පුදවි ; සොහි, හෙතෙමවනාහි ; වො, යුෂ්මතුන්ට ; සද, සැම කල්හි ; සරණං, පිහිටයි.

නෙවැති මාරවිජය කථාවයි.

258. දුමමති, දුර්වුක්ඛිවු ; පජාපති, වශවතී මාරතෙම ; තෙන, එසින් ; අනුපද්දතං, උපද්‍රැත නොවු ; බුඛං, බොධිසත්තියන් ; පස්සිකාන, බලා ; දුක්ඛිනො, දුකිත වූයේ ; දුමමනො, අසනාතුහි සිත් ඇතිවූයේ ; එවං, මෙපරිද්දෙන් ; විනෙනසි, සිති.

259. පාසාණවස්සං මාපෙධා චුණ්ණතා පනිමං යනි,
විඩංසෙමිති විනෙතතා මාපෙසුපලවස්සකං.
260. තස්මිං වස්සෙ'තිඛිතවජා ධුමායනතා සපොතිමා,
ජලිතභාරසඛිනාසා පාසාණ්ථවාවවා බහු.
261. කන්තඤ්ඤාඤ්ඤසඛසට්ඨා මහනතං හෙරවං රවං,
දුද්දිනං ධුමජාලාති කුරුමානා සමනතතො.
262. සනථුපගනාධාග්ගුඛං සනතමාලාගුලා විස,
පනිංසු සිපිපාදෙ තෙ අමජ්ඣමොදවාතිනො.
263. තදාසි විජයො තස්ස සමුඛස්ස සිව්වතො,
වතුසෙට්ඨ මාරසුඛමති මාරස්සාසි පරජයො.

259. පාසාණවස්සං, පාෂාණවම්ඵවත් ; මාපෙධා, මවා ; ඉමං යනිං, මේ යනියා ; චුණ්ණතාපන, සුණ්ණකොටම ; විඩංසෙමිති, විනාශකරමිසි ; විනෙතතා, (ගම්භාකරාකාරයෙන්) සිතා ; උපලවස්සකං, පාෂාණ වම්ඵවත් ; මාපෙසි, මැව්.

260. තස්මිං වස්සෙ, ඒ වම්ඵයෙහි ; අතිඛිතවජා, ඉතා පිළිකුල් හයානකවූ ; ධුමායනතා, දුමන්තාවූ ; සපොතිමා, සකිකාලොක ඇත්තාවූ ; උච්චාවවා, කුඳු මහත්වූ ; ජලිතභාරසඛිනාසා, දිලෙන ගිනිඅතුරු බදුවූ ; පාසාණ, පාෂාණයෝ ; බහු, බොහෝයි.

261. අඤ්ඤාඤ්ඤසඛසට්ඨා, මවුනොවුත් ගැටීමෙන් ; මහනතං, මහත්වූ ; හෙරවං, හයානකවූ ; රවංකරතා, තාදකරන්තාහු ; සමනතතො, හාත්පස ; ධුමජාලාති, දුම්දලින් ; දුද්දිනං කුරුමානා, වැලැලි දිනක් කරන්නෝ වූහ.

262. තෙ, ඒ පාෂාණයෝ, සත්ථු, ශාස්තෘන්වහන්සේගේ ; අභිමුඛං, අභිමුඛයට ; උපගනාධාන, පැමින ; අමජ්ඣ, නොමදවූ ; අමොදවාතිනො, දුර හමන සුවඳ වහනය වන්නාහු ; සනතා, යහපත්වූ ; මාලාගුලාවිස, පුෂ්පපිඬයන් මෙන් ; සිරිපාදෙ, ශ්‍රීපාද සමීපයෙහි ; පනිංසු, පතිතවූහ.

263. තදා, එසමයෙහි ; වතුසෙට්ඨ, සිව්වෙහිවූ ; මාරසුඛමති, මාරසුඛයෙහි ; සිව්වතො, ශ්‍රීමත්වූ ; තස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛයන්වහන්සේට ; විජයො ආසි, ජයවූයේය ; මාරස්සා, මාරයාට ; පරජයො ආසි, පරජය විස.

264. එවං මහානුභාවොති මනස්සාන නරසාරථී,
නිවං වඤ්චි සුචෙට්ඨ සොති චො සරණං සදා.

වතුණො විජයො.

265. දිස්වානතතමනො මාරො දිනෙතා කොධගහිනානදා,
මාපෙත්වාසුඛවසං සො පෙසෙසි නදුපනතිකං.
266. තිණ්හධාර, තිසුණු මුඛයන් ඇති; පඤ්චිකා, විශේෂයෙන් දිලිසෙනලද; අවිරජ්ජනිසනාහා, විදුලලතාබදු; නෙතනිංස, කවුස; සුරිකා, සිරිස; සතති, අඛයවිස; හෙති වාල, නාභිකාසත්තය; ගදදයො, ගදසුඛ යනාදීහු:—
267. පුළු, (ගෙතු නොගෙතු) මල්ය; උපහාර, අසෙනිය මල්ය යන මොහු; යථා, යම්සේද; එවං, එපරිද්දෙන්; ගහන ගතා, අකාශගතයෙන්; උපගතචාන, සම්පස්ථව; පරිව නතිතා, අපසු පෙරළියාහු; සමුඛපාදෙසු, බුදුන් පාමුල්හි; පතිංසු, හුනුවාහුයි.

264. එවං, මෙසේ; මහානුභාවො ඉති, මහදානුභාව ඇත්තෙකැයි; නරසාරථී, නරදමාසාරථීන්වහන්සේ; මනසාන, දැන; නිවං, සතතයෙන්; වඤ්චි, වදිති; පුචෙට්ඨ, පුදති; සොති, උත්තරයෙන්වනාහි; චො, තොපට; සදා, හැමකල්හි; සරණං, පිහිටයි.

සිවිවෙති මාරවිජය කථාවයි.

265. තදා, එකල්හි; තං, ඒ උපද්වනනුදු උත්තමයන්; දිස්වා, දැක; අනතතමනො, නොසතුටු සිත් ඇත්තාහු; සො මාරො, ඒ මාරදිව්‍යපුත්‍රතෙම; කොධගහිනා, ක්‍රොධාගහිතයෙන්; දිනෙතා, දිලිසුනේ; ආසුඛවසං, ආසුඛවසීවක්; මාපෙත්වා, මවා; උපනතිකං, (මහාබොධිසනියන්) සම්පයට; පෙසෙසි, යැවී.

266. තිණ්හධාර, තිසුණු මුඛයන් ඇති; පඤ්චිකා, විශේෂයෙන් දිලිසෙනලද; අවිරජ්ජනිසනාහා, විදුලලතාබදු; නෙතනිංස, කවුස; සුරිකා, සිරිස; සතති, අඛයවිස; හෙති වාල, නාභිකාසත්තය; ගදදයො, ගදසුඛ යනාදීහු:—

267. පුළු, (ගෙතු නොගෙතු) මල්ය; උපහාර, අසෙනිය මල්ය යන මොහු; යථා, යම්සේද; එවං, එපරිද්දෙන්; ගහන ගතා, අකාශගතයෙන්; උපගතචාන, සම්පස්ථව; පරිව නතිතා, අපසු පෙරළියාහු; සමුඛපාදෙසු, බුදුන් පාමුල්හි; පතිංසු, හුනුවාහුයි.

268. නදුසි විජයො නස්ස සමුඛස්ස සිරිමනො,
පචමෙ මාරස්සඛච්ඡි මාරස්සාසි පරජයො.
269. එවං මහානුභාවොහි මහාධාන නරසාරථිං,
නිව්චං වඤ්ඤා පුරෙඤ්ඤා සොති වො සරණං සදා.
- පචමො විජයො.

270. නං දිස්වා පාපිමා කුඛො යංයං නස්ස කුරුමහං,
නංනං දාහි න සකෙකාති කිචි කාතුමුපකකමං.
271. මාපෙසි කුකුලං වස්සං මාරෙමිනධුනා මුනිං,
සොභා කාසා සමපදිවොතා ධුමාසනොච
පජ්ජං.

268. නදු, එසමයෙහි; පචමෙ, පස්වැනිවූ; මාරස්සඛච්ඡි, මාරස්සඛයෙහිදී; සිරිමනො, ශ්‍රීමත්වූ; නස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛ යන්වහන්සේට; විජයො ආසි, විශේෂයෙන් ජයවිජය; මාරස්ස, මාරයාට; පරජයො ආසි, පරජය වී.

269. එවං, මෙසේ; නරසාරථිං, නරදමාසාරථීන්වහන්සේ; මහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාව ඇත්තෙකැයි; මහාධාන, දාන; නිව්චං, නිරතතරයෙන්; වඤ්ඤා, වදිනි; පුරෙඤ්ඤා, පුදවි; සොති, හෙතෙමවනාහි; වො, තොපට; සදා, සියලුකල්හි; සරණං, පිහිටයි.

පස්වෙනි මාරවිජය කථාවයි.

270. පාපිමා, වයවතීම්මාරතෙම; නං දිස්වා, ඒ දැක; කුඛො, කිපියේ; අහං, මම; යං යං යම් යම් කමිසක්; කුරුමහ, කෙරෙමිද; නංනං, ඒ ඒ කමිස තෙම; ඉදාහි, දැන්; නස්ස, මිහට; කිචිඋපකකමං, කාදා, කිසි උපක්‍රමයක් කරන්ට; නසකෙකාති, නොහැකිවෙයි.

271. මුනිං, මුනිසුයන්; අධුනා, දැන්; මාරෙමිනි, මරමිසි; කුකුලං වස්සං, උණුඅළු වළාවක්; මාපෙසි, මැවිය; සො; ඒ උණුඅළුවැස්ස; සමපදිවොතා, විශේෂයෙන් දිලිසුයේ; පජ්ජං, ඇවිලෙමින්; ධුමාසනොච, දුමන්තේම; ආකාසා, අහසින්; අහං, ගියේය.

272. ජිනසාහිමුඛං ගතවා කුකකුලො පටිවනාය,
වජ්ජනස්ස සිතඛහස්ස ධුලි හුඤාන පග්ගරි.
273. නද්දසි විජයො නස්ස සමුඛස්ස සිරිමනො,
ජඬො නමුච්ඡුඛමහි මාරස්සාසි පරජයො.
274. එවං මහානුභාවොති මහඤාන නරසාරපී,
නිච්චං වජ්ජථ පුජෙථ සො හි වො සරණං සදා.

ජඬො විජයො.

275. තතො දිඤාන නං කණ්ණො කණ්ණසෙනා
පුරකඛතො,
සඛකුඬො පෙසසී තත්ථ වස්සං සො සිකතාමයං.

272. කුකකුලො, උණුඅළු ; ජිනසා, ජිනෙඤ්ඤාත්මය ; අති
මුඛංගතවා, සංවුඛයට ගොස් ; පටිවනාය, පෙරළී ; වජ්ජ
නස්ස, යෙවනවජ්ජන සමුඛයට ; සිතඛහස්ස, කථිපුර සමුඛයට ;
ධුලි හුඤාන, දුටුව ; පග්ගරි, වැගුරුණේයි.

273. නද්ද, එකල්හි ; ජඬො, සවැනිවූ ; නමුච්ඡුඛමහි, මාර
සුඛයෙහිදී ; සිරිමනො, ශ්‍රීමත්වූ ; නස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛයත්
වහන්සේට ; විජයො ආසි, විජය විය ; මාරස්ස, මාරයාට ; පර
ජයො ආසි, පරජය වී.

274. නරසාරපී, නරශ්‍රෙෂ්ඨයන්වහන්සේ ; එවං, මෙසේ,
මහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාව සම්පන්නයෙකැයි ;
මහඤාන, විජිතතයකොට ; නිච්චං, අනවරතයෙන් ; වජ්ජථ,
වදව් ; පුජෙථ, පුදව් ; සො, උන්වහන්සේ ; වො, තොපට ;
සදා, හැමකල්හි ; සරණංහි, පිහිටමැයි.

සමෙති මාරවිජය කථාවයි.

275. තතො, ඉක්බිත්තෙන් ; කණ්ණසෙනා පුරකඛතො,
මාරවාහිනීන් පෙරටුකරණලද්දවූ ; සො කණ්ණො, ඒ වග
වහිනිමාරගෙම ; නං, එය ; දිඤාන, දැක ; සඛකුඬො, කිපිසේ ;
සිකතාමයං, වලකාමයවූ ; වස්සං, වැස්සන් ; තත්ථ, එහි (බෝ
සතානන් සම්පයෙහි) ; පෙසසී, යැවී.

276. බදිරථාරසඛනාසා වාලුකා ගගනාගනා,
හසසනා ජනපාදනෙන වාසවුණ්ණනාමාගනා.

277. තද්ධි විජයො නසස සමුඛසස සිරිමනො,
සත්තමෙ මාරසුඛමහි මාරසසාසි පරජයො.

278. එවං මහානුභාවොති මනවොන නරසාරථිං,
නිවං වඤ්ච සුජෙථ සො ති වො සරණං සද්ද.

සත්තමො විජයො.

279. නමපි දිස්වා අසජ්ජනො අතිරි නොපකෙතුකො,
මාපෙවා පලිපඤ්ඤා නිසා ඛසිද්ධාමි නං.

276. ගගනාගනා, ආකාශයෙන් ආවාදු; බදිරථාරසඛනා සා, කිහිරඟුරු බඳුදු; වාලුකා, වැලි; ජනපාදනෙන, ජනෙ ඥයන් පාමුල; හසසනා, බසින්නාහු, වාසවුණ්ණනා, සුවඳසුණ්ණබවට; ආගනා, පැමිනියාහුයි.

277. තද්ධි, එකල්හි; සත්තමෙ, සත්වෙහිදු; මාරසුඛමහි, මාරසුඛයෙහිදී; සිරිමනො, ශ්‍රීමත්තු; නසස සමුඛසස, ඒ සමුඛ යන්වහන්සේට; විජයො ආසි, ජය විය; මාරසස, මාරයාට; පරජයො ආසි, පරජය වී.

278. නරසාරථිං, නරශ්‍රේෂ්ඨයන්වහන්සේ; එවං, මෙසේ; මාහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාව ඇත්තෙකැයි; මනවොන, විජනනය කොට; නිවං, නිරන්තරයෙන්; වඤ්ච, වඳිව්; සුජෙථ, සුදුවී; සොති, හෙතෙමවනාහි, වො, තොපට; සද්ද, හැමකල්හි; සරණං, පිහිටයි.

සත්වෙහි මාරවිජය කථාවයි.

279. අතිරි, ලඞ්කා නැත්තාදු, කොපකෙතුකො, ක්‍රොධය ධවරකොට ඇත්තාදු (මාරනෙම); නං අපි, හෙද; දිස්වා, දැක; අසජ්ජනො, නොපැකිලෙන්නේ; ඉද්දති, දැන්; පලිපං, ගෝරුමහ මඩක්; මාපෙවා, මවා; නං, ඔහු; නිසා, ඒ කල ලෙහි; ඛසිද්ධාමි, ගල්වමි.

280. ඉති විනතිය මාපෙතා පෙසෙසි පලිපං* සනං,
 ධුපායගෙනා පජ්ජගෙනා ගතවා සො
 නහසා ලහුං.
281. සමුඛසිරිපාදමහි සමපගෙනා නිබ්බුතො නතො,
 නානාසුගඤ්ඤාසමගුන ගඤ්ඤාදායං ගතො.
282. නදුසි විජයො නසස සමුඛස්ස සිරිමතො,
 අභිමෙ මාරසුඛමහි මාරස්සාසි පරජයො.
283. එවං මහානුභාවොහි මනස්සාන නරසාරථිං,
 නිව්වං වඤ්ඤා පුරෙඨ සො හි වො සරණං සදු.
 අභිමෙ විජයො

280. ඉති, මෙසේ; විනතිය, සිතා; සනං, දැඩිවූ; පලි පං, මහාකඤ්ඤාමයක්; මාපෙතා, මව්; පෙසෙසි, (බෝසතා නත් හමුවට) යැවිය; සො, ඒ කඤ්ඤාමයතෙම; ධුපායගෙනා; දුමන්හේ; පජ්ජගෙනා, දිලියෙන්නේ; නහසා, ආකාශ යෙන්; ලහුං, වහා; ගතවා, (බෝසතුන් සමීපයට) ගොස්:—

281. සමුඛසිරිපාදමහි, බුදුන් සිරිපා වෙතට; සමපගෙනා, සමප්පායන වූයේ; නිබ්බුතො, නිව්වේ; නතො, ඉක්බිත්තෙන්; නානා සුගඤ්ඤා, අනෙප්පකාර සුවදින්; සමගුන, හටගන්නාවූ; ගඤ්ඤාදායං, සුවදමඛබවට; ගතො, ගියේය.

282. නදු, එකල්හි; අභිමෙ, අටවෙනිවූ; මාරසුඛමහි, මාර සුඛයෙහිදී; සිරිමතො, ශ්‍රීමත්වූ; නසස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛයන් වහන්සේට; විජයො අසි, විජය විය; මාරස්ස, මාරයාට; පරජයො අසි, පරජය වී.

283. නරසාරථිං, නරසාරථීන්වහන්සේ; එවං, මෙසේ; මහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාව ඇත්තෙකැයි; මනස්සාන, දැන; නිව්වං, නිරන්තරයෙන්; වඤ්ඤා, වදිවි; පුරෙඨ, පුදවි; සොහි, හෙතෙමවනාහි; වො, තොපට; සදු, හැමකල්හි; සරණං, පිහිටයි.

අටවෙනි මාරවිජය කථාවයි.

284. බලොකෙතොනා නතො මාරෙමාර්ගිංසිද්ධජ්ජලං,
දිස්සා විතතමසසාදෙතුමසකෙකානොනා'ති
කොපවා.
285. අජජනමකුසාරස්මිං පක්ඛිපිඨා පමොහිතුං,
මයහං භාරෙහි විනොතො මාපෙසි තිමිරං සනං.
286. ලොකනතරෙසු සමුදාන තිමිසොව හයාවහො,
ගතොති ගගනා සොති පඨාන මුනිසනාතිකං.
287. යථා තිමිරමායාති විනාසං සුරිසුගගතො,
එවමාසි ජීනගගමිති අකුසාරෙ නථාවිබො.

284. තතො, ඉක්ඛිති; මාරෙ, මාරතෙම; බලොකෙතොනා, බලන්තේ; සිරියා උජ්ජලං, ශ්‍රී සමෘතිසෙන් බබලන් නාවූ; මාර්ගිං, මාරගතුවූ බෝසතානන්; දිස්සා, දෑක; විතත මසසාදෙතුං, සිත පහදවන්ට; අසකෙකානොනා, නොහැකි වන්තේ; අතිකොපවා, ඉතා කොප ඇත්තේ:—

285. අජ්ජ, අද; එනං, මොහු; අකුසාරස්මිං, අදුරෙහි; පක්ඛිපිඨා, බහා; පමොහිතුං, මුලාකරන්ට; මයහං භාරෙහි, මට භාරයයි; විනොතො, සිතා; සනං, බහලවූ; තිමිරං, අකුසාරයක්; මාපෙසි, මැවී.

286. ලොකනතරෙසු, ලොකානුරූප නරකයෙහි; සමුදාන, හටගන්නාවූ; තිමිසොඉව, අකුසාරය වැනිවූ; හයාවහො, හය එල්ලවන්නාවූ; සොති, ඒ අකුසාරය වනාහි; ගගනා, ආකාශයෙන්; ගතොති, ගොස්; මුනිසනාතිකං, මුනිසුයන් සමීපයට; පඨාන, පැමින:—

287. යථා, යම්සේ; සුරියෙ, සුර්යයා; උගගතො, උදවූ කල්හි; තිමිරං, අකුසාරය; විනාසං, විනාශයට; ආයාති, පැමිණේද; ජීනගගමිති, බුදුන් ඉදිරියෙහි; නථාවිබො අකුසාරෙ, එබඳු (යථොක්තාකාර) වූ භතාකුසාරයතෙම; එවං ආසි, එමෙන් වී.

288. තද්ධි විජයො තස්ස සමුඛස්ස සිරිමනො,
නවමෙ මාරසුඛමහි මාරසසාසි පරුජයො.
289. එවං මහානුභාවොති මනව්‍යාන නරසාරථිං,
නිවං වඤ්ච පුරෙච්ච සො හි චො සරණං සද්.

නවමො විජයො.

290. එවං නවති වුට්ඨිති කඤ්චා මාරො මහාතවං,
න තස්සොපද්ධං දිස්වා දිනතසොපානලාකුලො.
291. ගගෙනව්‍යාන නනො තිස්සං ධර්මිනං අනතගුණිසා,
වසකාසුඛං මහාතෙජං කුපිතො තිපි වෙගසා.

288. තද්ධි, එකල්හි ; නවමෙ, නවවෙනිවු ; මාරසුඛමහි, මාරසුඛයෙහිදී ; සිරිමනො, ශ්‍රීමත්වු ; තස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛ යන් වහන්සේට ; විජයො ආසි, විජය විය ; මාරස්ස, මාරයාට ; පරුජයො ආසි, පරුජය වී.

289. නරසාරථිං, නරසාරථිත්වහන්සේ ; එවං, මෙසේ ; මහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාව ඇත්තෙකැයි ; මනව්‍යාන, දූත ; නිවං, නිරන්තරයෙන් ; වඤ්ච, වදිව් ; පුරෙච්ච, පුදව් ; සොහි, උන්වහන්සේනම් ; චො, නොපට ; සද්, හැමකල්හි ; සරණං, පිහිටයි.

නවවෙනි මාරවිජය කථාවයි.

290. මාරො, වසවත් මරුතෙම ; එවං, මෙසේ ; නවති වුඡ්ඡි, (වාතාදී) නවවම්භාවකින් ; මහාතවං කඤ්චා, මහත් සුඛ කොට ; තස්ස, ඒ බොධිසත්වයන්ට ; උපද්ධං, උපද්ධයක් ; න දිස්වා, නොදැක ; දිනත, දිලියෙනලද ; සොපානල, ක්‍රොධා ගතියෙන් ; ආකුලො, අවුල්වූයේ :—

291. තතො, ඉක්බිත්තෙන් ; කුපිතො, ක්විපියේ ; අනත ගුණිසා, ආත්මාරක්ෂාපිණිස, ධර්මිනං, තැබූ ; මහාතෙජං, මහත් තෙජස් ඇති ; වසකාසුඛං, වසාසුඛය ; තිස්සං, වහා ; ගගෙන ව්‍යාන, රූගෙන් ; වෙගසා, වෙගයෙන් ; තිපි, දමාහැසිය.

292. ධන්ධරං* නමුගගග්ගා කුබ්බා පහරනෙ යදි,
කලිරංව අසජ්ජනෙතා විබබ්බති පජාපති.
293. තථෙව සො මහිං කුබ්බා මාගෙ ඛිපති වෙගවා †,
‡න ගවනෙතාසධා පාණි විසුසසනති සරදයො.
294. තථෙව කුට්ඨො නෙන ඛිපනෙ සො මහමුඛිං,
විලයං ජලජා යනති සුසසනෙ සො මහණ්ණවො.
295. එවං මහානුභාවො සො ගවජනෙතා ජලමඛරෙ,
පඤ්ඤා පතිනො නාඨං හුඤ්ඤා පුඤ්ඤමං.

292. යදි, ඉදින් ; පජාපති, වශවතීතිමාරතෙම ; කුබ්බා, කිපියේ ; තං, ඒ වක්‍රාස්‍රධය ; උගගග්ගා, තරයේ ගෙණ ; ධන්ධරං, පථිතයකව ; පහරනෙ, ගසාද ; අසජ්ජනෙතා, නොපැකිලෙන්නේ ; කලිරං ඉව, කිලිලක්මෙත් ; විබබ්බති, කඩකෙරෙයි.

293. තථෙව, එසේම ; සො මාගෙ, ඒ වසවත්මරුතෙම ; කුබ්බා, කිපියේ ; වෙගවා, වෙගඇත්තේ ; මහිං, පෘථිවියට ; ඛිපති, දමාද ; ඔසධා, ඔසුද ; පාණි, ප්‍රාණිහුද ; නගවනති, නැතිවෙත් ; සරදයො, තඩාගාදී ජලාශ්‍රයයෝ ; විසුසසනති, විසලෙත්.

294. තථෙව, එසේම ; සො, හෙතෙම ; කුට්ඨො, කිපියේ ; නෙන, ඒ වක්‍රාස්‍රධය ; මහමුඛිං, මහාණ්ණවයට ; ඛිපනෙ, දමාද ; ජලජා, මත්ස්‍යයෝ ; විලයං යනති, විනාශයටයෙන් ; සො මහණ්ණවො, ඒ මහාසමුද්‍රයතෙම ; සුසසනෙ, විසලෙන්නේයි.

295. එවං, මෙසේ ; මහානුභාවො, මහානුභාව ඇත්තාවු ; සො, ඒ වක්‍රාස්‍රධයතෙම ; ජලං, දීලියෙමින් ; අඛරෙ, ආකාශයෙහි ; ගවජනෙතා, යන්නේ ; නාඨං, නාඨවූ බෝසතානන්කරු ; පඤ්ඤා, පෑමන ; පුඤ්ඤමං හුඤ්ඤා, මල්සුඛලක්ව ; පතිනො, හුනුයේය.

* “ධන්ධරං.”

† “වෙගසා.”

‡ “මාගවකොසධා”

296. තදුසි විජයෝ නාසා සමුඛාසා සිරිමනෝ,
දසමේ මාරසුඛමහි මාරසසාසි පරාජයෝ.
297. එවං මහානුභාවොති මනාවාන නාරසාරථිං,
තිවං වඤ්ථ සුජෙථ සො හි වො සරණං සදු.

දසමෝ විජයෝ.

298. ඉති කොපගතිනා දිත්තමනං මාරං තදු ජිනෝ,
කරුණාජලසෙකෙන නිබ්බාපෙතො නිසිදි සො.
299. එවං කතාපි සො කුඛො අලඛිවිජයෝ තදු,
ආමනොසි සකං සෙනං පලයානලභෙරවං.*

296. තදු, එසමයෙහි; දසමේ, දසවැනිවූ; මාරසුඛමහි, මාරසුඛයෙහිදී; සිරිමනෝ, ශ්‍රීමත්වූ; නාසා සමුඛාසා, ඒ සමුඛ යන්වහන්සේට; විජයෝආසි, ජය විය; මාරසා, මාරයාට; පරාජයෝ ආසි, පරාජය වී.

297. එවං, මෙසේ; නාරසාරථිං, නාරසාරථීන්වහන්සේ; මහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාව ඇත්තෙකැයි; මනාවාන, දැන; නිවං, නිරන්තරයෙන්; වඤ්ථ, වදිවී; සුජෙථ, පුදවී; සොහි, හෙතෙමවනාහි; වො, තොපට; සදු, හැමකල්හි; සරණං, පිහිටයි.

දසමෙහි මාරවිජය කථාවයි.

298. සො ජිනෝ, ඒ ජිනවූ මහාබෝධිසත්තතෙම; තදු, එකල්හි; ඉති, මෙසේ; කොපගතිනා, කොප ගින්නෙන්; ආදි තතමනං, ඇවිලගත් සිත් ඇත්තාවූ; මාරං, මාරයා; කරුණා ජලසෙකෙන, කරුණා නැමති ජලය ඉසීමෙන්; නිබ්බාපෙ තො, නිව්වාපණය කරමින්; නිසිදි, වැඩලත්සේක.

299. එවං කතාපි, මෙසේ කොටද; අලඛිවිජයෝ, ජය නොලැබූ; කුඛො, කිපියාවූ; සො, ඒ වශවර්තීමාරතෙම; තදු, එකල්හි, පලයානලභෙරවං; කල්පානා වහනියක්මෙන් හයානකවූ; සකංසෙනං, තම සෙනහ; ආමනොසි, ආමනානු භය කෙළේය (කැඳවී).

* “පලයානල භෙරවං.”

300. එඵාසු වත'රෙ මය්නං අස්සවා මාරකිඛකරු,
නානාවෙසධරු හොඵ ධාරෙඵ විවිධාසුධෙ.
301. සද්දෙහෙතං පලාපෙඵ යාඵ ගණ්ඨඵ ඛකුඵ,
පාදෙ ගහෙධා තිපඵ වකකවාලනතරං ඉතො.
302. අඵඨා සහ වාචාති භිංසා සා මාරවාතිනී,
තුරහවාගසමානග සිහාදිරුප* භිංසනා.
303. සා මාරසසුහතො පසෙස වතුච්ඡතිශොජනෙ,
සීනා පච්ඡිමභාගමනී වකකවාලසිලාවධිං.
304. බහලතොතන සා ආසි සමුපුණ්ණනවශොජනා,
යක්ඛපෙනපිසාවාදි වෙසෙහි හසවාතිනී.

300. අරෙ, කොලෙහි ; මය්නං, මාගේ ; අස්සවා මාරකි
ඛකරු, කිකරු මාරහටයෙහි ; වත, එකානායයන් ; ආසු,
වහා ; එඵ, එහි ; නානාවෙසධරු හොඵ, නන්වෙස්දරු වහි ;
විවිධාසුධෙ, අනෙකප්‍රකාර ආසුධයන් ; ධාරෙඵ, දරව්.

301. යාඵ, යව් ; එතං, තෙල ශ්‍රමණයා ; සද්දෙහි, ශබ්දයෙන් ;
පලාපෙඵ, පත්තා හරිව් ; ගණ්ඨඵ, අල්වාගණිව් ; ඛකුඵ,
ඛදිව් ; පාදෙ ගහෙධා, පා ගෙණ ; ඉතො, මේ සක්වළින් ;
වකකවාලනතරං, අන් සක්වලකට ; කුපඵ, දමව්.

302. අඵ, ඉක්කිත්තෙන් ; භිංසා, හයානකවු ; සා මාරවාතිනී,
ඒ මාරසෙනානොමෝ ; සහවාචාති, වචනය හා සමග ; තුරහ,
අශ්වය ; වාගස, වාක්‍යය ; මානග, හසරිය ; සීන, සිංහය ; ආදි,
යනාදීන්ගේ ; රුපභිංසනා, රුවන් බිහිසුණුවා ; අයා, නියාය.

303. සා, ඒ මාරවාතිනීනොමෝ ; මාරස්ස, මාරයාගේ ;
උහතොපසෙස, උභයපාඨවයෙහි ; වතුච්ඡතිශොජනෙ, සුවිසි
ශොජන්වු ; පච්ඡිමභාගමනී, පශ්චිමභාගයෙහි ; වකකවාලසිලා
වධිං, වකුචාවපථිතය හිමිකොට, සීනා, සිරියාය.

304. සා, ඒ මාරසෙනානොමෝ ; යක්ඛ පෙන පිසාවාදි,
යක් පේ පිසස් ආදිවු ; වෙසෙහි, වෙසින් ; හසවාතිනී, බිය එල
වන්නී ; බහලතොතන, බහලභාවයෙන් හෝ බහලාගම
යෙන් ; සමුපුණ්ණනවයොජනා ආසි, සමුපුණ්ණ නවයොජ
නක් ඇත්ති වුවාය.

* “සිහරුපාදි.”

305. සංවට්ඨවානසම්පාන බුහිනාබුධිනො විය,
උලොලග්ගිභොසොතු ගතො* බුහිපුරවධිං.
306. දන්නසම්පට්ඨසජාන ජාලාමාලාසමාකුලා,
තෙසංභාව දිනනාසුං කොටුමිලිතලොවනා.
307. වහනති ධුමකඛකානි මුඛකොටරකොටිති,
නිහවා නිහවා ජිව්හා සුභිමොරගනං ගතා.
308. උඛරිකාන නාලාදී කර්කාන සර්පතෙ,
භුජගෙව භුණේ කෙචි ගාලුකමාකඛිසනති ව.

305. සංවට්ඨ, කලාපානසෙති හටගත්තාවූ; වාන, වාසු
හුයේ; සමාන, හිමෙන් (හැමිමෙන්); බුහින, කැලඹු
නාවූ; අබුධිනො විය, සාහරයාගේ මෙන්; උලොල, අති වට
ලවූ; භිමභොසොතු, හයානක (මාරසෙතොදකුන) භො
සාව වනාහි; බුහිපුරවධිං, බිඹලොව හිමිකොට; ගතො,
ගියේය.

306. තෙසං, ඒ මාරකිකරයන්ගේ; දන්නසම්පට්ඨ, දත්
ගැටීමෙන්; සජාන, හටගත්තාවූ; ජාලාමාලා, වහනිථොලා
මාලාවෙන්; සමාකුලා, ගැටසිගත්තාවූ; කොටුමිලිත, කොට
යෙන් තෙරවනලද; ලොවනා, තෙත්තයේ; අභාර ඉව, (හිනි)
අඟරු මෙන්; දිනනා ආසුං, දිලිසුනෝ වූවාහුයි.

307. මුඛකොටරකොටිති, මුව කුහර කෙළවරින්; ධුමකඛ
කානි, ධුමසකකියෝ; වහනති, පැණනති; නිහවා නිහවා,
බැහැර කරණ කරණලද්දවූ; ජිව්හා, ජිහ්වාකුමු; සුභිම, අති
ශයින් හයානකවූ; උරගනං, සර්පවට; ගතා, ගියාහුයි.

308. කෙචි, ඇතම් කෙනෙක්; නාලාදී, තල් (කිතුල්)
ආදින්; උඛරිකාන, උදුරු; සර්පතෙ කර්කාන, දුහු කොට;
භුජගෙ, සර්පරසන්; භුණේව කර්කාන, දුහුදියද කොට;
ගාලුකං, දුඨතරකොට; ආකඛිසනතිව, ආකඛිණගද කෙරෙත්.

* “භොසකතුගතං.”

309. පුඛරිකවජසිභාදි විපනනාහිමුඛෙ තද,
ධාවනෙනනෙ සමුගගයන පුරතො දිනතපබ්බතෙ.
310. භයානකානි නෙකානි සිසානෙකකලෙඛරෙ,
මාපසිඤාන පුරතො ධාවනහි කෙච් කිඛකර්.
311. සිසෙන සිහසඛකාසා ගනෙනන මනුජොපමා,
බුබ්බසාහිමුඛං කෙච් ධාවනහි මාරකිඛකර්.
312. කණ්ඨරවාකාරදෙහා මුඛෙන ඛද්‍ර රක්ඛසා,
හුඤාන අභිධාවනහි කෙච් මාරස්ස කිඛකර්.
313. දණ්ඩමානවකා සිසභාගෙනානිභයාවතා,
ගනෙනන රක්ඛසා හුඤා කෙච් ධාවනහි කිඛකර්.

309. තද, එකල්හි ; එකෙ, ඇතම් අය ; පුඛරික, දිවිය ; අවජ, වලස්ස ; සීහ, සිංහය (යන) ; ආදී, (මේ) ආදීන් ; අභි මුඛෙ, හමුවෙහි ; විපනනා, දමාගසන්නාහු ; දිනතපබ්බතෙ, දිලිහිහිය පඵතයන් ; සමුගගයන, මසවාගෙණ ; පුරතො, ඉදිරියෙන් ; ධාවනහි, දුවත්.

310. කෙච් කිඛකර්, සමහර මාරසෙවකයෝ ; එකකලෙ ඛරෙ, එක් ශරීරයෙක්හි ; භයානකානි, භයඛකරවූ ; අනෙ කානි, අනෙකප්‍රකාරවූ ; සිසානි, ශීතියන් ; මාපෙඤාන, මවා ගෙණ ; පුරතො, අභිමුඛයෙන් ; ධාවනහි, දුවත්.

311. කෙච් මාරකිඛකර්, සමහර මාරසෙවකයෝ ; සිසෙන, ශීතියෙන් ; සිහසඛකාසා, සිංහයන් බඳවූවාහු ; ගනෙනන, ගාත්‍රයෙන් ; මනුජොපමා, මිනිසුන් වැන්නාහු ; බුබ්බසා, සඵලයන්වහන්සේගේ ; අභිමුඛං, සමුඛයට ; ධාවනහි, දුවත්.

312. මාරස්ස, මාරයාගේ ; කෙච් කිඛකර්, ඇතම් සෙවකයෝ ; කණ්ඨරවාකාරදෙහා, සිංහයන්වඛද්‍ර ශරීර ඇත්තෝ ; මුඛෙන, මුඛයෙන් ; ඛද්‍ර, එකානනයෙන් ; රක්ඛසා හුඤාන, රක්ඛසයෝව ; අභිධාවනහි, (බෝසතානන් හමුවට) දුවත්.

313. කෙච් කිඛකර්, සමහර මාරහටයෝ ; සිසභාගෙන, ශීතීභාගයෙන් ; දඛිමානවකා, දඛිමානවකයෝව ; ගනෙනන, ශරීරයෙන් ; අභිභයාවතා, අභිශයින් භය උපදවන්නාවූ ; රක්ඛසා හුඤා, රක්ඛසයෝව ; ධාවනහි, (බෝසතානන් හමුවට) දුවත්.

314. දිපච්ඡන්දකතුරුඛයානං වාග්ගසංඛග්ගවිසාඤ්ඤානං,
වර්ගමහිසාදිනං කණ්ණපාචුරභොගිනං.
315. සීසාකාර* මහාසීසෙ නබ්බිරුඛෙ කලෙඛරෙ,
මාපෙඤා අභිධාවන්ති කෙච් මාරස්ස කිඛකර.
316. ආකඛ්ඨනනා කපොලානං කරසාඛාති සමුඛෙ,
දස්සස්සනනා මහාදුඨං කෙච්චන්ති මාරකිඛකර.
317. තිඛිණ්ගගනඛා කෙච් ඵාලස්සනනා සකොදරෙ,
අනෙත ගලෙ පිලඤ්ඤා ධාවන්ති කිඛකරස්සර.

314. දිපි, දිවිය : අච්ඡ, වලස්සය ; ඉහ, ගස්සය ; තුරුභානං, අස්සය යන මොවුන්ගේද ; වාග්ග, වාග්ගය ; ඛග්ගවිසාඤ්ඤානං, කහවෙහෙණ්ණය යන මොවුන්ගේද ; වර්ග, සුරුස ; මහිසාදිනං, මිච්චිය යන මේ ආදීන්ගේද ; කණ්ණපාචුර, කණ්ණපොරඵචෝය ; භොගිනං, සපීයෝය යන මොවුන්ගේද.

315. සීසාකාරමහාසීසෙ, ශීෂාකාරවූ මහාශීෂියන්ද ; නබ්බිරුඛෙ, ඊට විරුඛවූ ; කලෙඛරෙ, සිරුරුද ; මාපෙඤා, මවාගෙණ ; මාරස්ස, වග්ගවිතීමාරසාගේ ; කෙච් කිඛකර, සමහර හටයෝ ; අභිධාවන්ති, (බෝසතුන්) ඉදිරියට දුවන්.

316. කෙච් මාරකිඛකර, සමහර මාරහටයෝ ; කපොලානං, කොපුල් ; සමුඛෙ, හමුවෙහි ; කරසාඛාති, ඇතිවෙලින් ; ආකඛ්ඨනනා, අදිමින් ; මහාදුඨං, මහත්දල ; දස්සස්සනනා, දක්වමින් ; ඵනති, එන්.

317. අපරෙ, අනාචු ; කෙච් කිඛකර ; ඇතම් මාරහටයෝ ; තිඛිණ්ගගනඛා, තියුණු නියග ඇත්තෝ හෝ තියුණු නියගින් ; සකුදරෙ, සකිස පටියන් ; ඵාලස්සනනා, පලමින් ; අනෙත, අතුණු ; ගලෙ, ගෙලෙහි ; පිලඤ්ඤා, පැලඳගෙණ (වෙලාගෙණ) ; ධාවන්ති, දුවන්.

* "සීසාකාර."

318. ගිලනා කෙවි එණිනො උග්ගරනා නථෙව ව,
සිසකකිරකණනන බාහුඅගුලිආදිසු.
319. සකලෙසු සරිරෙසු විසමුග්ගිසබ්බලෙ,
ධාරෙනාසිවිසෙ කෙවි ධාවනාගෙහ හසාවහා.
320. පදිනාසොගුලෙ ගසා බිපනෙනෙ අනෙකඩා,
දිනපබ්බතමුඛව කෙවි අග්ගිකපාලකෙ,
බිපනා අග්ගිධාවනි දඬොසා හිමලොවහා.
321. ලාලසනා සකා ජිවහා බකෙ කතාන මුග්ගරෙ,
මත්තබ්බුජඛ්ඛ්වෙසෙන ධාවනි අපරෙ හවා.

318. කෙවි, සමහර මාරහටයෝ ; එණිනො සරීසත් ; ගිලනා, ගලින්නාහු ; නථෙවව, එසේම ; උග්ගරනා, වමාරන්නාහු ; සිස, හිස්ස ; කකිර, ශ්‍රීවාස ; කණනන, කණිණිනනය ; බාහු, බාහුස ; අගුලි, ඇහිලිය ; ආදිසු, (මේ)ආදිසු:--

319. සකලෙසු සරිරෙසු, සියලුගර් (අවයව) යන්හි ; විසමුග්ගි, විෂමුග්ගිනිත් ; සබ්බලෙ, ගැවසිගත්තාහු ; අසිවිසෙ, සරීසත් ; ධාරෙනා, දරන්නාහු ; හසාවහා, (එහෙයින්ම) බියඑලන්වනාහු ; කෙවි, ඇතම් කෙනෙක් ; අගෙහ, (බෝසතුන්) ඉදිරියෙහි ; ධාවනි, දිවත්.

320. එකෙ, ඇතම් හටකෙණක් ; අනෙකඩා, අනෙකප්‍රකාරයෙන් ; පදිනා, ඇවිලගත්තාහු ; අයොගුලෙ, යගුලි ; ගසා, රැගෙන ; බිපනි, දමාගසත් ; දඬොසා, තොල්මිටි කනලද්දහු ; හිමලොවනා, හසානක ඇස් ඇත්තාහු ; කෙවි, ඇතම් හටයෝ ; දිනපබ්බතං, ඇවිලගත් පඵත ; උඛච්චි, උච්චිතයකොට ; අග්ගිකපාලකෙ, ගිනිකබල් ; බිපනා, හෙලිමින් ; අග්ගිධාවනි, (බෝසතුන් ඉදිරියට) දිවයෙන්.

321. අපරෙ හවා, අන්‍යහටකෙණක් ; සකාජිවහා, සකිසි ජිව්වාසත් ; ලාලසනා, ලෙලවන්නාහු ; මුග්ගරෙ, මුගුරු ; බකෙ කතාන, කරෙහිකොට (කරපිට තබාගෙන) ; මත්තබ්බුජඛ්ඛ්වෙසෙන, මත්වූ බුන්තියන්ගේ වෙසෙයන් ; ධාවනි, දිවත්.

322. පිබන්තා ලොහිතානෙකෙ බාදනා පිසිනෙ පරෙ,
පිසාචාච'වරුං කෙච් මුතිර්ජස්ස අගගතො.
323. උලලඛ්ඝනා ච සෙලෙනා ධාවනා ජලිතාසුධා,
භිමචෙසධර් යක්ඛා කෙචෙහති හකුට්ඨමා.
324. පණ්ණණ්ණසරවස්සෙහි කුහගතොමරවුච්ඡිති,
හෙඤ්චාලාසිවකෙකාහි නිබ්බතංසි දිගහතරං.
325. සං දිඨ්ඝුනමනෙතන මරණං විතතවිබ්බමං,
යාති ලොකො කථං කො නං නිස්සෙසං
භාසනෙ නගේ.

322. එකෙ, සමහර හටකෙණක්; ලොහිතානි, රුධිර යන්; පිබන්තා, පානයකරන්නාහු; අපරෙ (එසින්) අන්‍ය හටකෙණක්; පිසිනෙ, මාංසපෙසින්; බාදනා, කන් නාහු; කෙච්, සමහරු; පිසාචා ඉව, පිශාචකයන් මෙන්; මුති ර්ජස්ස, මුතිර්ජයන්ගේ; අගගතො, ඉදිරිපිට; අවරුං, හැසුරු ණහුයි.

323. ජලිතාසුධා, දිලිසුනු ආසුධ (ගත් අත්) ඇත්තාහු; භිමචෙසධර්, හයානක රූපධාරීහු; හකුට්ඨමා, හුකුට්ඨනමුඛ ඇත්තාහු (නැමු බැම යුත් මුහුණු ඇත්තාහු); කෙච් යක්ඛා, සමහර යක්ෂයෝ; උලලඛ්ඝනා, උඬපණින්නාහු; සෙලෙ නා, එළසන් ලන්නාහු නොහොත් ශරීරවාලනය කරන් නාහු; ධාවනා, දිවමින්; එනාහි, එත්.

324. පණ්ණණ්ණ, හරණලද; සරවස්සෙහි, ශරවඝ්ථාවෙ න්ද; කුහගතොමරවුච්ඡිති, කොනාය නොමරය යන ආසුධ වඝ්ථයෙන්ද; හෙඤ්චාලාසිවකෙකාහි, හෙඤ්චාලය කළය වක්‍රා සුධය යන මොවුන්ගෙන්ද; දිගරනතරං, දිග්භෙදය; නිබ්බ ත් ආසි, නිරන්තර විය.

325. ලොකො, ලෝවැසිතෙම; සං, යමක්; දිඨ්ඝුන මතෙතන ඇසු දුටු පමණකින්; මරණං, ප්‍රාණහානියටද; විතතවිබ්බමං, විතතමුසටද (විතෙතානමතතතාවට); යාති, යේද; නං, ඒ මාරයුඬය; නිස්සෙසං, නිරවශේෂකොට; කො නගේ, කවරනම් මනුෂ්‍යයෙක්; කථං භාසනෙ, කෙසේ කියාද? (නොකියාමය.)

326. නෙකදනතසහසෙසති නික්ඛන්තගතිසිඛාසුතං,
දුනතිජකරසමපාතං හිමගජ්ජනගජ්ජිතං.
327. නෙකසනකරගෙහති ධනාසොලගුලාදිකං,
සහනඛං කච්චාදිති ගිරිංච ගිරිමෙඛලං.
328. ආරුලොහා පාපිමා නත්ථ උස්සාපෙතො ජයබජං,
විසාලාවතතදුඨගෙහා විපිටගගහගනාසිකො.
329. දඬොඨතිමචදනො හකුටි වලිලලාචකො,
කොධානලෙහි සජ්ඣිම මහකෙඛා තඛදුට්ඨිකො.

326. නෙකදනතසහසෙසති, නොසෙක් දහස්ගණන් දනතයන්ගෙන් ; නික්ඛන්ත, නික්මුණායු ; අගතිසිඛාසුතං, වහනිශ්චාවන්ගෙන් යුක්තයු ; දුනතිජකරසමපාතං, මදදියහැලිනිමි ඇති ; හිමගජ්ජන, හසානක ගජ්ජනාවෙන් ; ගජ්ජිතං, සොමිනවු.

327. නෙකසන, නොසෙක් සියගණන් ; කරගෙහති, සොඛගිත් ; ධන, දරණලද ; අසොලගුලාදිකං, යමුගුරුආදිය ඇත්තායු ; කච්චාදිති, සනනාභාදියෙන් ; සහනඛං, සනනඛයු ; ගිරිංච, ඉව, පථිතයක් වැනි ; ගිරිමෙඛලං, ගිරිමෙඛල නම් හසතිරජයාපිට.

328. ආරුලොහා, නැංගායු ; පාපිමා, වච්චකීනිමාරතෙම ; නත්ථ, ඒ ඇතුළුව ; ජයබජං, විජයධවජය ; උස්සාපෙතො, ඔසවා ; විසාල, මහත් ; ආවතත, කරකැවුණායු ; දුඨගෙහා, දංඞුගුරු ; විපිටගග, පෙතැලිවූ අක්ඇති ; හගනාසිකො, බුක් නාසා ඇති.

329. දඬොඨ, ඩැහැගන්නාලද තොල්ඇති හෝ තොලින් ; හිමචදනො, හසානක මුහුණුඇති ; කොධානලෙහි, ක්‍රොධාගතිගෙන් ; සජ්ඣිම, රදනලද ; මහකෙඛා, විසාලතෙහු ඇති ; තඛදුට්ඨිකො, තාමුවර්ණවූ දුට්ඨිකා ඇති.

330. නීලපබ්බතසංඛතාස විසමභෝ මහොදරො,
භෝනසාරගසපපාදි අභිකතසුභිංසනො.
331. සහසසංඛාත්‍රං මාපෙඤා ජුරිකා යට්ඨි සන්තිව,
කොදඛවඛබාණොව චක්කකුන්තනගදදි ව.
332. සඛකු වෙතාලිකා ඵරසු(11) පාසමුග්ගරඅඛකුසෙ,
ගහෙඤා කණ්ණිකා භික්ෂුලච්ඡිත්තසුඛෙ.
333. පරිවනෙතසි ආකාසෙ නෙසමඤ්ඤඤාසංචනා,
උග්ගතෙති ථුලිගෙති ධාවනෙතති සමන්තතො.

330. නීලපබ්බතසංඛතාස, නිල්පච්ඡි (කුච්ඡ) බඳුනු ; විසමභෝ, විෂමවූ ශරීරවශව ඇති ; මහොදරො, (ඵල්බෙත) මහ බඩක් ඇත්තාවූ ; භෝනස, පොලොන්න ; උරග, නාගය යන ; සපාදි, සපීදිත් ; අභිකත, ස්වකාන්තවූ හෝ අභිකාරයෙන් ; සුභිංසනො, ඉතා ඛිනිසුණුවූ ; (328. “පාපිමා තත්ථ ජයචරං උසසාපෙඤා” — යනු හා සමබන්ධයි.)

331. සහසසංඛාත්‍රං, දහසක් අත් ; මාපෙඤා, නිමිත්තකොට ; ජුරිකා, සිරිය ; යට්ඨි, යටය ; සන්ති, අඛයපිය යන මේද ; කොදඛ, දුග්ගය ; වඛබාණොව, තිසුණුහි යන මේද ; චක්ක, චක්‍රාස්‍රධය ; කුන්ත, කුන්තාස්‍රධය ; ගදදිව, ගදස්‍රධය යනාදීන්ද.

332. සඛකු, තුල්ය ; වෙතාලිකා, කැනිය ; ඵරසු, පොරෝය ; පාස, පාශය ; මුග්ගර, මුගුරුය ; අඛකුසෙ, අකුසුය යන මේද ; කණ්ණිකා, මිටිවෙරුද ; අථ, යලිත් ; භික්ෂුල, ත්‍රිශූලය ; ච්ඡිත්තසුඛෙ, චක්‍රාස්‍රධය යනමේද ; ගහෙඤා, (තරයේ) ගෙණ;

333. ආකාසෙ, අභයෙහි ; පරිවනෙතසි, සිසාලේය ; නෙසං, (සිරියාදි) ඒ ආස්‍රධයන්ගේ ; අඤ්ඤාසංචනා, එකිනෙක ගැටීමෙන් ; උග්ගතෙති, නැංගාවූ ; සමන්තතො, හාත්පස ; ධාවනෙති, දුවන්නාවූ ; ථුලිගෙති, හිතියුතරෙන් උපලක්ෂිතව.

334. අග්නිවකකපරිතංව කුරුමානො නිජං තනුං,
ආවහනො හසං බ්‍රහ්මසුරසිඛාදිතං තදා,
සමාරසෙනො සො මාගේ හගවනනමුපාගමි.
335. උදයාවලකුටමහි භාසනෙනාව පභාකගේ,
සුප්පතිවසීනමෙරුව නිකුටාවලමුඛනි.
336. කඛාන පිටසීනො බොධිං භුරුහං වජිරසනෙ,
නිසිනෙනා හගවා 'නිව නිවලො අතිරේවති.
337. අකමොපා සො මුනි ඵවමග්ගෙ'කාසි නිජං බලං,
සමමප්පධානසංසුතො දයාමෙනාමගෙසිකො.

334. තදා, එකල්හි ; සමාරසෙනො, මරසෙනිතසනිතවු ; සො මාගේ, ඒ වසවත්මරුතෙම ; නිජං තනුං, සකිකය ශරීරය ; අග්නිවකකපරිතං ඉව, වහනිවකුසෙත් පිරිවැරුවාක් මෙන් ; කුරුමානො, කරමින් ; බ්‍රහ්මසුරසිඛාදිතං, බ්‍රහ්මාරසිඛාදි න්ට ; හසං ආවහනො, කියළුවමින් ; හගවනනං, භාග්‍ය වතුන්වෙන ; උපාගමි, එලඹියේය.

335. උදයාවලකුටමහි, උදයපච්ඡිත මසතකයෙහි ; භාස නො, බබලන්නාවු ; පභාකගේඉව, සුප්පා මෙන්ද ; නිකුටාව ලමුඛනි, ත්‍රිකුට පච්ඡිත මසතකයෙහි ; සුප්පතිවසීන, මනාකොට පිහිටියාවු ; මෙරුව, මහාමෙරු පච්ඡිතය මෙන්ද.

336. අතිවනිවලො, අතිශයින්ම නිශ්චලවු ; හගවා, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ ; බොධිං භුරුහං, බොධිදුමෙඤ්ජයන් ; පිඤ්ඤා කඛාන, පිරිපසු කොට ; වජිරසනෙ, විදුරසුන් මතු යෙහි ; නිසිනෙනා, වැඩසුන්සේක් ; අතිරේවති, අතිශයින් බබලයි.

337. ඵලං, මෙසේ ; අකමොපා, නිශ්චලවු ; සමමප්පධාන සංසුතො, සතර සමස්ප්‍රධානයෙන් සුතවු ; දයාමෙනා, කරුණු මෙහිත් ; මගෙසිකො, මෙහෙසිකොට ඇත්තාවු ; සො මුනි, ඒ මුනිගුරුතෙම ; නිජං බලං, සකිකයෙනාව හෝ කෙසෙත් ; අග්ග, අතිමුඛයෙහි ; අකාසි, කෙසේය.

338. වතුබුබුහුමිසඛිතා(12) ජයගුමිබුද්ධකම්ම,
වතුසසභගවනුදුනං යොජෙතා චාරකොඨකෙ.
339. යොජෙතාන චිරං තත්ථ සඛාදිබලකොඨකෙ,
සතිපඨානපාකාරෙ අභෙජ්ජිද්ධගොපුරෙ.
340. චිරඤ්ඤාසුධාකිණිණා මෙත්තාසනනාහවමිති
නො,
අහින භාරතී භුටි භෙට්ඨසඛිපුරකඛනො.
341. වතුරගච්චිසුනතුග මානගක්ඛකිසඛගනො,
පුඤ්ඤසමහාරභාරෙන කම්පසං චසුධාතලං.

338. වතුසසඛගවනුදුනං, (දුතාදි) සිච්චි සගඟවත් සභි
කවු; චාරකොඨකෙ, දෙරවු; යොජෙතා, යොදා; වතුබුබුහුමි
සඛිතා, වතුච්චිබුබුහුමිසඛිතාවු; ජයගුමි, ජයබිම;
උදිකම්ම, බලා:—

339. තත්ථ, එහි; සතිපඨාන, (සතර) සීවටත් නැමති;
පාකාරෙ, ප්‍රාකාර ඇති; අභෙජ්ජිද්ධ, අභෙද්දවු පවෙජ්ජිද
නැමති; ගොපුරෙ, වහසල්ඇති; සඛාදි, (නිශ්චල) ශ්‍රවාදිස
නැමති; බලකොඨකෙ, බලකොටු; චිරං, ස්ථිරකොට; යොජෙ
තාන, යොදා.

340. චිරඤ්ඤා, ස්ථිරබුඛිනැමති; ආසුධාකිණිණා, ආසුධ
යෙන් ගැවසීගත්තාවු; මෙත්තා, මමෙහිනැමති; සනනාහ
වමිතො, සනනාහයෙන් සනනවවු; අහිනභාරතී, නිච්චිත
වචන නැමති, භුටි, මහත්වු; භෙට්ඨසඛි, භෙට්ඨාදයෙන් හා
ශබ්ධනාදයෙන්; පුරකඛනො, පුරසකානවු.

341. වතුරගච්චිසු, වතුරග චිසී නැමැති; උහතුග, උස්වු;
මානගක්ඛකි, ඇත්කඳපිට; සගනො, පැමිණියාවු; පුඤ්ඤ
සමහාර, පුණ්ණසමහාරයාගේ; භාරෙන, බරින්; චසුධාතලං,
පෘථිවිතලය; කම්පසං, කම්පාකරන්නාවු.

342. වර්ගතතය*සඛ්ඛානමුසාපිනජ්ඣවජො,
එවං විධාය මාග්ගි මාරසඛ්ඛාමමඛලං.
343. දුනාදයො මහායොධෙ ආහුස සහජානකෙ,
සුණාඨ හො ගිරං මයාං භවනජජ මහාහවො.
344. එථ යාඨ සමග්ගස්ථ න ඛය්‍යකකාඨ සුජකඨ†,
විජෙතුං මාරසුඛමහි න සකකාසෙසජනතුහි.
345. අජ්ජ ගච්ඡති නිඛානං සො හො පාරමිතාහවා,
සහුසාහා මමග්ගමහි දසෙසඨ විරියං සකං.

342. වර්ගතතයසඛ්ඛාන, ත්‍රිවිධවර්ග සඛ්ඛතවු; උසා පින, මසවනලද; ජයඛජේ, විජයධවජයඇතනාවු; මාග්ගි, මාර ශත්‍රුවු බොධිසත්‍යවනෙම; මාරසඛ්ඛාමමඛලං, මාරසුඛමඤ්ඛ ලය; එවං විධාය, මෙසේ (යථෝක්තාකාරයෙන්) කොට (පිහිටුවා.)

343. සහජනකෙ, එක්ව උපන්නාවු; දුනාදයො, දුනාදීවු; මහායොධෙ, (දශ) මහායොධයන්; ආහුස, කැඳවා; හො, භවත්ති; මයාං, මාගේ; ගිරං, වචනය; සුණාඨ, අසච්ඡි; අජ්ජ, අද; මහාහවො, මහත්සඛ්ඛාමයක්; හවහි, වෙසි.

344. එථ, එව්; යාඨ, යච්චි; සමග්ගාඅස්ථ, එකතුවච්චි; න ඛය්‍යකකාඨ, පසුනොබසිච්චි; සුජකඨ, සුඛ කරච්චි; මාරසුඛමහි, (මේ) මාරසුඛයෙහි; සෙසජනතුහි, (නොප හැර) සෙසු සත්‍යයන් විසින්; (නොහොත්) සෙසජනතුහි, අවශෙෂ සත්‍යයෝ වනාහි; විජෙතුං, දිනන්ට; නසකකා, නොහැකි වෙත්.

345. හො පාරමිතාහවා, පින්වත් පාරමිතාහවයෙහි; අජ්ජ, අද; සො, ඒ ආභවයනෙම; නිඛානං, නිමාවට; ගච්ඡති, යෙයි; සහුසාහා, උභයාහසතිනවු තෙපි; සකං විරියං, සක්කිය විරියය; මමග්ගමහි, මා ඉදිරියෙහි; දසෙසඨ, දක්වච්චි.

* "වර්ගතතය."

† "සුජකඨ"

346. අථ දුනහටො ආහ* අසෙථාචං දිගුණං හුජං,
පසසදුනි මහාවිර ඛලං මෙ මාරධංසනෙ.
347. පරමස්ථපාරමිසොධං තථෙව උපපාරමිං,
උභො පසෙස කරිතාන සසෙතො ධාවි දපපවා.
348. තථෙව සිලනාමවෙතා පාරමිහටමුත්තමො,
නිකඛමම සහ සෙනාය මාරසෙනමහිද්දවි.
349. තථානෙකඛමමනාමොපිසහනබොසහටොහටො,
මාරසෙනාමිගෙ හනතුං ධාවි දිපිව සාහසො.

346. අථ, ඉක්කිත්තෙන්; දුනහටො, (අග්‍ර) දුන නැමති හටතෙම; දිගුණංහුජං, බාහුව විගුණකොට; අසෙථාචං, ආසෙථාචනය කරමින්; මහාවිර, මහාවිරයත්වහන්ස; ඉදුනි, දුන්; මාරධංසනෙ, මාර (ඛල) විධමනයෙහි; මෙ, මාගේ; ඛලං, ඔකති; පසස, බැලුවමැනවයි; ආහ, කීසේය.

347. සසෙතො, සෙනා සහිතවූ; දපපවා, එහි ඇතුළුවූ (දුනහටතෙම);. පරමස්ථපාරමිසොධං, පරමාස්ථපාරමිතා නැමති යොධයාද; තථෙව, එසේම; උපපාරමිං, උපපාරමිතා නැමති යොධයාද; උභොපසෙස, උභයපාශ්චයෙහි; කරිතාන, කොට; ධාවි, දිවි.

348. තථෙව, එසේම; සිලනාමවෙතා, සිලනාමයෙන් අභි භිතවූ; පාරමිහට උත්තමො, උතුම් පාරමිතා යොධතෙම; සහ සෙනාය, සෙනහ කැටුව; නිකඛමම, නික්ම; මාරසෙනං, මරසෙනහ කරු; අහිද්දවි, අභිධාවනය කෙළේය.

349. තථා, එසේම; නෙකඛමමනාමො, නෙකභ්‍රමානමිවූ; සනනබො, (සනනාහ) සනනබවූ; සහටො, (පරිවාරක) යොධ යන්සහිතවූ; හටො අපි, යොධතෙමෙද; මාරසෙනාමිගෙ, මාරවාහිනි නැමති මාගයන්; හනතුං, හසන්ට; සාහසො, රොදු වූ හෝ සාහසිකවූ; දිපිඉව, දිවියෙකුමෙන්; ධාවි, දිවි.

350. පඤ්ඤායොධො'පි ගච්ඡන්තො සාටොපො ධාචි
දප්පවා,
මාරමෙරුමහං අජ්ජ සසෙත්ථමුලසාමිනි.
351. විජිපාරමිතායොධො දඬොඬො හිමගජ්ජනො,
සොසෙමි මම නෙජෙන වදං'ගා මාරසාගරං.
352. ඛනතිසච්චනසා චෙච නතො'ධිඬානකො හටො,
ආසු ධාචිංසු පානෙනා මාරස්ස මකරඬජං.
353. මෙත්තානාමොමහායොධොමාරග්ගසමලනන්'ගා,
උපෙක්ඛකො'පි සො යොධො මාරසෙනං පදුලිත්ථං.

350. සාටොපො, සංරමිතසතිනවු; දප්පවා, අහඬකාර
ඇති; පඤ්ඤායොධො අපි, ප්‍රඤ්ඤාමැති හටතෙමේද; ගච්ඡ
නො, යත්තෝ; අහං, මම; අජ්ජ, අද; සසෙනං, සෙනා
සතිනවු; මාරමෙරුං, වසවත්මරුනැමැති මෙරගිර; උච්චුල
සාමි ඉති, මුලොත්තාටනය කෙරෙමිසි; ධාචි, දිවි.

351. දඬොඬො, තොල්මිටි කනලද්දවු; හිමගජ්ජනො,
හයානක ගජ්ජනා ඇත්තාවු; විජිපාරමිතා, විජිපාරමිතා
නැමැති; යොධො, හටතෙම; මම, මාගේ; නෙජෙන,
නෙජස් කරණකොටගෙණ; මාරසාගරං, මාරයා නැමැති
සමුද්‍රය; සොසෙමි, විසලවමිසි; වදං, කියමින්; අගා, ගියේය.

352. නතො, ඉක්කිති; ඛනතිසච්චනසාච ඵව, ඤානරිය
සත්‍යය යන නැමැති (යොධයෝ) දෙදෙනද; අධිඬානකො,
අධිඤාන නමිවු; හටො, යොධතෙමේද; මාරස්ස, වසවතීන්
මාරයාගේ; මකරඬජං, මුවරකොඩිය; පානෙනා, ගෙලන්ට;
ආසු, වහා; ධාචිංසු, දිවුවානුය.

353. මෙත්තානාමො, මෙමුත්ති නැමැති; මහායොධො, මහා
හටතෙම; මාරග්ග, මාරතෙම; මහා, මට; අලං ඉති, පම
ණයි; අගා, ගියේය; උපෙක්ඛකො, උපෙක්ඛානමිවු; යො
යොධො අපි, ඒ යොධතෙමේද; මාරසෙනං, මරසෙනහ
(මට ප්‍රමාණයයි); පදුලිත්ථං, විදුරණය කරන්ට; අගා, ගියේය.

354. පෙසෙසෙවං ජිනො සෙතං 'සරි'රං දලහවිකකමං,
නිසිදි තස්ස තෙජෙන නිරුස්සානාසි සා වමු.
355. අහො හො විමහංදානි සුණංථ මුනිනො මම,
ජෙති එකො නිසිනොනාච සමාරං මාරවාහිනි.
356. කොපානලෙන සංදිත්තං දුඨං රුඨං පජාපතිං,
අදුඨො ජෙති සමුඛො ආනුභාවො හි තාදිසො.
357. දිත්තාසුඛෙ ඛිපතොන'පි විජකතොන වසවනිනි,
නිරුස්සානාච තං ජෙති ආනුභාවො හි තාදිසො.

354. එවං, මෙසේ ; ජිනො, ජිනවූ මහාබෝධිසඤ්ඤාම ; අසරි'රං, සිරුරැරභිතවූ ; දලහවිකකමං, දැඩිවිකුම් ඇත්තාවූ ; සෙතං, (පාරමිතා) සෙතාව ; පෙසෙසො, යවා ; නිසිදි, (විදුර සුන්විට) වැඩිලත්සේක ; තස්ස, උත්වහන්සේගේ ; තෙ ජෙන, තෙජස් කරුණකොටගෙණ ; සා වමු, ඒ මාරසෙනා තොමෝ ; නිරුස්සානා ආසි, උත්සාහරභිත විය.

355. හො, හවත්ති ; මුනිනො, මුනි සාමිනිවහන්සේගේ ; විමහං, විමහ ; මම සුණංථ, මාගෙන් අසවි ; එකො, හුදක ලාවුසේක් ; නිසිනොනා එව, වැඩිහුන්සේක්ම ; සමාරං, මාරයා සහිතවූ ; මාරවාහිනි, මරසෙනා ; ජෙති, දිනසි ; අහො, ආශ්වසිසි.

356. කොපානලෙන, ක්‍රොධාග්නියෙන් ; සංදිත්තං, දීලි හුනාවූ ; දුඨං, දුභවූ ; රුඨං, රථවූ ; පජාපතිං, මාරයා ; අදුඨො, දුභවුනු ; සමුඛො, සමුඛතෙම ; ජෙති, දිනසි ; ආනු භාවො, (උත්වහන්සේගේ) ආනුභාවයතෙම ; තාදිසො හි, එබඳුමැයි.

357. වසවනිනි, වසවතීම්මාරයා ; දිත්තාසුඛෙ, දීලි හුනු ආසුඛයන් ; ඛිපතොන අපි, දමාගසනකල්හිද ; විජක තොන අපි, විදිනකල්හිද ; නිරුස්සානා එව, ආසුධර්මිතවූසේ ක්ම ; තං, ඒ මාරයා ; ජෙති, දිනසි ; ආනුභාවො, ආනුභාවය ; තාදිසො හි, එබඳුමැයි.

358. සභාවොපං සහඛකාරං මාරං සාධමිරං තද්,
නිව්වලො ජෙති සමුඛො ආනුභාවො හි නාදිසො.
359. හස්සසරථපතනීති ධාවහනං නමිනොවිනො,
නිසිනොනාව ජිනො ජෙති ආනුභාවො හි නාදිසො.
360. භාසහනං නෙකධා කණ්ණිකථොරගිරමනනං,
නිසසදො ජෙති සමුඛො ආනුභාවො හි නාදිසො.
361. මාරොපාගමම අභාසි ලබ්බිකං අසමස්තො,
බුබුතොපනිපාකාරං දිනතමබ්බගහනං ථීරං.

358. තද්, එකල්හි ; නිව්වලො, නිඤ්ඤා ; සමුඛො, සමුඛවූ බොධිසතිනෙම ; සභාවොපං, දර්ශනවූ ; සහඛකාරං, අහඛකාර සතිතවූ ; සාධමිරං, ගම් සතිතවූ ; මාරං, වශවතී මාරයා ; ජෙති, දිනයි ; ආනුභාවො හි, ආනුභාවයනම් ; නාදිසො, එබඳුයි.

359. හස්සසරථපතනීති, ඇත් අස් රිය පාබල සෙන් සමග ; ඉතොවිනො, ඔබ්බෙනා ; ධාවහනං, ද්‍රවන්තාවූ ; නං, ඒ මාරයා ; ජිනො, බොධිසතිනෙම ; නිසිනොනාව එව, වැඩ හුන්සේක්ම ; ජෙති, දිනයි ; ආනුභාවො, ආනුභාවය ; නාදිසො හි, එබඳුමයි.

360. නිසසදො, නිශ්ශබ්දවූ ; සමුඛො, සම්මුඛත්වයෙන් ; අනෙකධා, අනෙකප්‍රකාරයෙන් ; කණ්ණිකථොරගිරං, කණ්ණිකථොල් නෙපුල් ; භාසහනං, කියන්නාවූ ; අනතකං, මාරයා ; ජෙති, දිනයි ; ආනුභාවො, ආනුභාවයනෙම ; නාදිසො හි, එබඳුමයි.

361. මාරො, වශවතී මාරනෙම ; දිනතං, දිනනිමත්වූ ; අබ්බගහනං, විශේෂයෙන් උස්ව පැනනැගෙයි ; ථීරං, සරීරවූ ; බුබුතො, බුදුතෙද නමැති ; අග්නිපාකාරං, ගිනිපවුරකර ; උපාගමම, එලඹ ; ලබ්බිකං, උලුඬකනයකරන්ව ; අසමස්තො, අසමස්තවූයේ ; අභාසි, සිවියේය.

362. තදුහ නමුචි කුබො ගුජමුකතිස්ස භිදිසං,
තිස්සං සිබ්බත්තෙ ගච්ඡ සන්තකොදං* මමාසනං.
363. නො වෙ ගච්ඡසි නො හදසං එලෙමි නබසතතිති
විචුණ්ණමි තුවං පාදෙ ගහෙයා පඨවිතලෙ.
364. පසස මෙ මහතිං සෙනං පසස ආයුධසමයං,
නොන නං අභිමද්දමි තුවං ගච්ඡදං මම.
365. අඨසස වචනං සුඛා ජිනො'හ මධුරඛනිරො,†
කද නො පුරිතා මාර පලලඛකත්ථාය පාරමි

362. තදු, එකල්හි ; කුබො, කිපියාවූ ; නමුචි, වශවතීති මාරතෙම ; ගුජං, බාහුව ; උකතිස්ස, ඔසවා ; භිදිසං, මෙබන් දක් ; ආහ, කීස ; ගෙ සිබ්බත්, එබා සිබ්බාතීය ; තියං, වහාම ; ගච්ඡ, (බැහැර) යව ; ඉදං ආසනං, මේ අස්න ; මම සන්තකං, මාසතුයි.

363. වෙ, ඉදින් ; නො ගච්ඡසි, නොයන්තෙතිතමි ; නො, තාගේ ; හදසං, ලය ; නබසතතිති, නියසැතින් ; එලෙමි, පලමි ; පාදෙ ගහෙයා, පය ගෙණ ; තුවං, තා ; පඨවිතලෙ, පඨවිතලයෙහි (ගසා) ; විචුණ්ණමි, විසුණු කරමි.

364. මෙ, මාගේ ; මහතිං සෙනං, මහත් සෙනන ; පසස, බල ; (මෙ, මාගේ) ; ආයුධසමයං, ආයුධරූප ; පසස, බල ; නොන, එසින් ; නං, තා ; අභිමද්දමි, චෙසෙසින් මතිමි ; තුවං, වහා ; ගච්ඡ, යව ; ඉදං, මේ ආසනය ; මම, මාගේයි.

365. අඨ, ඉක්කිත්තෙන් ; මධුරඛනිරො, මිහිරිතෙජුල් ඇත්තාවූ ; ජිනො, බොධිසත්තතෙම ; තසස, ඔහුගේ ; වචනං, කීම ; සුඛා, අසා ; ආහ, (මෙසේ) වදාළේය ; මාර, එමල මාරය ; නො, තා විසින් ; කද, කවරකලෙක්හි ; පලලඛකත්ථාය, (මේ) පයච්ඡිකය පිණිස ; පාරමි, (දග) පාරමි ධර්මයෝ ; පුරිතා, පුරුණලද්දනුද.

* "සන්තකොදං." † "මධුරං හිරං."

366. කද, අදසි සිසාදිදනං සිලං කථං නව,
තදන්ධාස කථාපෙති කෙ තෙ පච්චක්ඛිකාරකා.
367. අථාහ ඵරුසො මාරෙහෙ නෙතං ගරු මුනෙ මම,
ඉමා සා පරිසා ඝබ්බා නසස පච්චක්ඛිකාරකා.
368. උගෙසාසෙසි මහාසෙනා සකති'තනති විසුං විසුං,
භුමුද්දිගන* මනෙතාව නනො කොලාහලො අහු.
369. අථාහ මාරෙහෙ සමණ අහං සකති කථාපසිං,
නව කො සකති සජ්ජනපි කථාපෙති ලහුං මම.

366. කද, කවරකලක ; තදන්ධාස, ඒ පිණිස ; සිසාදී, ශිෂ්‍යාදී ; අදසි, දුතං, දුතයක් ; අදසි, දුන්තෙහිද ; නව, තාගේ ; සිලං, ශීලය ; කථං, කෙසේද ; තෙ, තාගේ ; පච්චක්ඛිකාරකා, සාක්ෂිකාරයෝ ; කෙ, කවුරුද ; කථාපෙති, කියවව.

367. අථ, ඉක්බිත්තෙන් ; ඵරුසො, දරුණුවූ ; මාරෙහ, මාරතෙම ; අහ, (මෙසේ) කීය ; මුනෙ, තපස්විය ; මම, මට ; ඵතං, මෙය ; නගරු, බරතොවේ ; ඝබ්බා, සියලු ; සා ඉමා පරිසා, ඒමේ පිරිස්තොමෝ ; තසස, ඊට ; පච්චක්ඛිකාරකා, ප්‍රත්‍යක්ෂකාරීහුයි.

368. මහාසෙනා, මහාසෙනාතොමෝ ; අහං, මම ; සකති ඉති, සාක්ෂිමිසි ; විසුං විසුං, වෙන වෙනම ; උගෙසාසෙසි, උදෙසාමා කලාය ; තනො, එයින් ; භුමුද්දිගනමනොතා එව ; භුමිවිදුරණ මාත්‍රවූ (පොළෝ පැළිමි පමණවූ)ම ; කොලාහලො, කොලහලක් ; අහු, විය.

369. අථ, ඉක්බිත්තෙන් ; මාරෙහ, මාරතෙම ; අහ, (මෙසේ) කීය ; සමණ, ශ්‍රමණය ; අහං, මම ; සකති, සාක්ෂිත් ; කථා පසිං, කියවූයෙමි ; නව, තට ; කො, කවරෙක් ; සකති, සාක්ෂිද ; ගදි, ඉදින් ; අපි, ඇත්නම් ; ලහුං, වහා ; මම, මට ; කථාපෙති, කියවව.

* “පථුද්දිගන.”

370. අථාග භගවා නසං ගමහිරං මධුරං ගිරං,
නිව්ඡාරෙනො මසුරස්ස සුනාදං ඵණ්ණො යථා.
371. නචෙව මෙ න සනාධිං පච්චක්ඛන්තං සචෙතනා,
අචෙතනාව මෙදුනි සනති පච්චක්ඛවාදිනො.
372. ඉති වඩාන මාරුති සඤ්ඤාජිවුතගබ්භො,
නික්ඛානවිජ්ජසංඝාසං කරං වාමිකරජ්ජනිං.
373. රතනවිවරගබ්භවනා නිගතිධා ජිනො නදා,
ධරණ්ණහිමුඛං කාසි උද්දිස්ස භූමිකාමිනිං.

370. අථ, ඉක්කිත්තෙන් ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ; ගමහිරං, ගැඹුරු වූ ; මධුරං, මිහිරි වූ ; ගිරං, තෙපුල් ; නිව්ඡාරෙනො, පිටකරමින් ; මසුරස්ස, මසුරයාගේ ; සුනාදං, සහ පත්තාදය ; ඵණ්ණො, සජ්ජයෙකුට ; යථා, යම්සේද (එමෙන්) ; නසං, ඕහට ; අහ, වදාලසේක.

371. ඉධ, මෙහි ; නචඉව, තව මෙන් ; මෙ, මට ; පච්ච කඛන්තං, සාක්ෂි පිණිස ; සචෙතනා, චෙතනා සහිතයෝ ; න සනාධිං, නැති ; මෙ, මට ; ඉදුනි, දැන් ; අචෙතනා ඵව, චෙතනාරහිතවූම ; පච්චක්ඛවාදිනො, සාක්ෂි කියන්නෝ ; සනති, ඇත්තාහ.

372. මාරුති, මාරශත්‍රූ වූ බොධිසතිතෙම ; ඉති, මෙසේ ; වඩාන, වදාන ; වාමිකර, ස්වණ්ණයකට බඳු වූ ; ජුනිං, ප්‍රභා ඇත්තා වූ ; සඤ්ඤාජිවුතගබ්භො, සංකෘතලාගනීයකින් ; නික්ඛන්ත, නිෂක්‍රාන්ත වූ ; විජ්ජසංඝාසං, විදුලියක් වැනි වූ ; කරං, ශ්‍රීහසනය :—

373. ජිනො, බොධිසතිතෙම ; රතනවිවරගබ්භවනා, රත් සිවුරු ගැබින් ; නිගතිධා, නිකුත්කොට ; භූමිකාමිනිං, මහි කාන්තාව ; උද්දිස්ස, උදෙසා ; ධරණ්ණහිමුඛං අකාසි, පෘථිවියට අභිමුඛ කලසේක.

374. දුනමානාදිකමෙම මෙ කමපනති ජාතිජාතිසං,
කිමජ්ජ නිසංසානිති ජිනො වාවමුද්දහති.

375. සකති 'කනති වදනතිව නතො භූමිවරගනා,
සලිලාවනිපටිසහනා ගජජනති නවති නාවදෙ.

376. මහි*සාගරඋමිව උඨාපෙනති මහුමියො,
ජඛා කමපි කුලාලස්ස වකකංවානිපටිබහමි.

377. හිමවා හිමිගජා ව සුගකිරනගාදයො,
කුටබාහා සමුකතිස්ස නවතිංසු නවකා විස.

374. මෙ, මානේ ; දුනමානාදි, දුනමානාදිවු ; කමෙම, කමි
යෙහි ; ජාතිජාතිසං, ජාති ජාතියෙහි ; කමපනති, කමපාවන්ති ;
කිං, කිම ; අජ්ජ, අද ; නිසංසානි අසි ඉති, නිසංසාදිවිදුසි ; ජිනො,
බෝසත්තෙම ; වාවං, වචනයක්, උද්දහරි, වදාලාසේක.

375. නතො, ඉක්කිති ; භූමිවරගනා, මහිකානානොමෝ ;
අහං, මම ; සකති ඉති, සාක්ෂිමිති ; වදනති ඉව, කියන්නියක්
මෙන් ; සලිලාවනිපටිසහනා ; ජලපොලොව කෙලවරකොට
ඇත්ති ; ගජජනති, ගජජනාකරන්ති ; නාවදෙ ; එකෙණෙහි ;
නවති, නැවිය.

376. මහි, පෘථිවි තොමෝ ; සාගරඋමි ඉව, සසුරු රල
මෙන් ; මහුමියො, පෘථිවිතරගයන් ; උඨාපෙනති, නං වන්ති ;
ජඛා කමපි, ෂඛාකාරයකින් කමා විස ; කුලාලස්ස වකකං ඉව,
කුඹල්සකක් මෙන් ; අනිපටිබහමි, අනිගසින් කරකැවින.

377. හිමවාහිරිගජාව ; හිමවත් පථිතර්ගජාද ; සුගකිර
නගාදයො, සුගකිරදී පථිත රජයෝද ; කුටබාහා, කුචනමැති
අත් ; සමුකතිස්ස, මසවාගෙණ ; නවකාවිය, නවවත් මෙන් ;
නවතිංසු, නැවුහ.

378. දිසා සුසා නමච්ඡරං හසෙනුබ්බිගගමානසා,
මාරසෙනා පභින්නාසි හින්නවෙලොච සාගරෙ.
379. හසෙනට්ඨසසරං හන්නාපනන්නෙඤ්ඤාඤ්ඤාසට්ඨනා,
විකිරිතා කචෙ පිඬෙ ධාවිංසු මාරකිඛකර.
380. ගහිනාසුඛානි ඡබ්බින්නා පිදහන්නානනං කරු,
නිවසථවසථමනෙත'පි ධාවිංසු අනපෙක්ඛකා.
381. අභුලියො මුඛෙ කෙවි පක්ඛිපන්නා රුදනති ව,
කෙවි වඤනති යාවනති අහසං සාමි දෙහි නො.

378. තං අච්ඡරං, ඒ අශ්වයනීය ; දිසා, දූත ; සුසා,
අසාත් ; හසෙන, හසෙන් ; උබ්බිගගමානසා, තැනිගත් සිත්
ඇති ; මාරසෙනා, මරසෙන්තොමෝ ; හින්නවෙලො, බුන්
වෙරල ඇති ; සාගරෙ ඉව, සමුද්‍රයමෙන් ; පභින්නා අසි,
හින්න වී.

379. හසෙන, හසින් ; අට්ඨසසරං, බැහැපත් හඬ ඇත්
තාවු ; හන්නා, හුන්නාවු ; අඤ්ඤාඤ්ඤාසට්ඨනා, මවුනො
වුන් ගැටීමෙන් ; පනන්නා, හෙත්තාවු ; මාරකිඛකර, මාර
හටයෝ ; කචෙ, කෙසෙන් ; පිඬෙ, පිටෙහි ; විකිරිතා, විසු
රුවාගෙණ ; ධාවිංසු, දිවු.

380. ගහින, ගන්නාලද ; අසුඛානි, අසුඛයන් ; ඡබ්බි
න්නා, හැරදමන්නාහු ; කරු, අතින් ; අනනං, මුහුණු ; පිදහ
න්නා, වසන්නාහු ; නිවසථවසථමනෙත'පි, හැදිවතපමණකුදු ;
අනපෙක්ඛකා, අපෙක්ෂාරහිතවූවාහු ; ධාවිංසු, දිවුහ.

381. කෙවි, සමහරෙක් ; අභුලියො, ඇහිලි ; මුඛෙ, මුවෙහි ;
පක්ඛිපනති, බහන් ; රුදනති ව, හඬන් ; කෙවි, සමහරකෙ
ණක් ; සාමි, සාමිනී ; නො, අපට ; අහසං දෙහි, අහසදුනක
කරවසි ; වඤනති, වඳිත් ; යාවනති, යාවඤ කෙරෙත්.

382. සිඛසේනා' සං ජේතො කිනත්ත නිසසාසාරුබ්භාසනා,
පිට්ඨිපස්සමුද්දිකඛනනා ධාවිංසු වකිනා පරෙ.
383. ගිරිමෙඛලො'පි නාගිඤ්ඤ ජන්තූකෙන පති නදා,
මාරග'පි පතිතො ඛිප්පං ධාවිකාදස්සනං ගතො.
384. නඛබණ්ණ උග්ගතො ආසි සත්ථ කිනතිජසබලපා,
අචෙතනනාව සුරදීනං බ්‍රහ්මලොකාවසිං ගතො
385. නදාසි විජයො නස්ස සමුඛස්ස සිවිමතො,
වරිමෙ මාරසුඛමති මාරස්සාසි පරාජයො.

382. අපරෙ, අනිත් මාරතටයෝ; කිනත්ත, කීමෙත්ත; අසං, මෙ; සිඛසේනා, සිඛාභීතෙම; ජේතො, දිනනලදුසි; වකිනා, වකිනවුවාහු; නිසසාසාරුබ්භාසනා, නිසොසයෙන් වලකන ලද තෙපුල්ඇත්තාහු; පිඨිපස්සං, පිටිපස; උද්දිකඛනනා, බල මිත්; ධාවිංසු, දිවුහ.

383. නදා, එකල්හි; ගිරිමෙඛලො, ගිරිමෙඛල නම්වූ; නාගිඤ්ඤපි, ගජෙත්තෙමේත්; ජන්තූකෙන, දනින්; පති, වැටුණේය; මාරග'පි, වසවත්මරුතෙමේත්; පතිතො, හුණුයේ; ඛිප්පං, වහා; ධාවිකා, දිව; අදස්සනං, අදැනිතයට; ගතො, ගියේය.

384. නඛබණ්ණ, එකෙණෙහි; සත්ථ, ශාසනාන්වතන්සේ ගේ; කිනති, කිතීතිනැමැති; ජසබලේ, විජයධර්මය; උග්ගතො, උස්ව පැණනැංගේ; සුරදීනං, දිව්‍යදීන්; අචෙතනනා ඉව, කැඳවන්නෙක්මෙන්; බ්‍රහ්මලොකාවසිං, බ්‍රහ්මලොවහිමිකොට; ගතොආසි, ගියේවි.

385. නදා, එකල්හි; වරිමෙ මාරසුඛමති, අනිතිමාරසුඛ යෙහිදී; සිරිමතො, ශ්‍රීමත්වූ; නස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමුඛයන්ව හන්සේට; විජයො ආසි, විජය විස; මාරස්ස, මාරයාට; පරාජ යො ආසි, පරාජය විස.

386. එවං මහානුභාවොති මනඛාන නරසාරථි,
තිව්වං චන්ද්‍රථ පුරෙථ සො හි වො සරණං සදු,
එකාදසමො විජයො.

387. ලබාහිවිජයෙ බුබ්බ නිසිනෙන චජ්ඣසනෙ,
පරිවාරසුං ගතාගමමි පුරෙ විස සුරුදයො.
388. දෙවා නෙ නිඛිලා නිඛා* නානාපුජාවිධිං නනො,
සනතුඨා මුනිනො'කාසුං මහනතං ජයමඛලං.
389. සමපනතාථ නිසාකනතා මානෙතුංච මුනිසාරං,
පුබ්බාපරමරෙ ලග්ගසසිණ්ණකකණ්ණසුණං.

386. එවං, මෙසේ; මහානුභාවො ඉති, මහත් ආනුභාවඇත්තෙකැයි; නරසාරථි, නරසාරථීන්වහන්සේ; මනඛාන, දූත; නිඛං, නිරතනරයෙන්; චන්ද්‍රථ, චන්ද්‍රී; පුරෙථ, පුරු; සොහි, හෙතෙමවනාහි; වො, නොපට; සදු, හැමකල්හි; සරණං, පිහිටයි.

එකොලොස්වෙනි මාරවිජයකථාවයි.

387. චජ්ඣසනෙ, විදුරසුන්හි; නිසිනෙන, වැඩසුන්නාවූ; බුබ්බ, බොධිසත්තයන්; ලබාහිවිජයෙ, ලැබූජයඇතිකල්හි; ගතා, (මාරුකසින් තැනිගෙණ) ගියාවූ; සුරුදයො, දෙවාදිහ; පුරෙ විස, මෙරමෙන්; ආගමි, අවුත්; පරිවාරසුං, පිරිවැරුන.

388. නනො, ඉක්බිති; නිඛිලා, සියලු; නෙ දෙවා, ඒ දෙවියෝ; නිඛා, (බෝසතුන් සමීපයට) පැමිණ; සනතුඨා, සතුටු වූවාහු; මුනිනො, බෝසතුන්ට; නානාපුජාවිධිං, නොයෙක් පුජාවිධිවූ; ජයමඛලං, ජයමඟල්; අකංසු, කලාසුයි.

389. අථ, ඉක්බිති; පුබ්බාපරමරෙ, පුළුචාරකාශයෙහි; ලග්ග, ලග්ගවූ; සසිණ්, වජ්‍රාකිකනැමති; කණ්ණසුණං, කණ්ණිකාගරණඇති; නිසාකනතා, ගුත්තැමති සත්‍රිතොමෝ; මුනිසාරං, මුනිඥරයන්වහන්සේ; මානෙතුංච, පුදන්ටමෙන්; සමපනතා, පැමිණියා.

390. සුනිලාකාසබමච්චෙල ධනනායාඤ්චාලිකා,
විජෙනතිව දිසාබාහා පුලලච්ඡනකවාමරෙ.
391. මලලිකාමුකුලාසනනසමමනාඤ්ඤා නද,
ධමමනනා විස සබ්බානි කුජෙනති මධුරං ගිරං.
392. සාමොදමකරජෙනි මජ්ඣමකුනිලාගනා,
සජ්ඣනාජිනබ්බමති උතුං ගාගෙනති සිතලං.
393. අවිජ්ජාදිමහාමුලං තිවට්ඨනථිරබකකං,
සංසාරවිසරුකකං සො ආරම්බමුලිතුං නද.

390. සුනිල, අතිනිලවූ; ආකාස, ආකාශ නැමැති; බමච්චෙල, කෙශකලාපයෙහි; ධනන, දරණ (පලදින) ලද; තාඤ්ච, තාරකාපණ්ණ නැමැති; මාලිකා, මල්දම් ඇත්ති; දිසා බාහා, (පුළුදි) දිශානැමැති අතින්; පුලලච්ඡනකවාමරෙ, පිපියාවූ මිශ්‍රමල්කෑන් නැමැති සෙමර; විජෙනති ඉව, සලන්නියක් වැනි වී.

391. නද, එකල්හි; මලලිකාමුකුල, බොලිද්දමල්කෑකුලන්හි; ආසනන, ඇලුනාවූ; සමමනන, මත්වූ; අලිගණ, හාඩග ශ්‍රෙණිහු; සබ්බානි, ගබ්බයන්; ධමමනනා විස, පිබින්නා ක්කු මෙන්; මධුරං ගිරං, මිතිරි නාද; කුජෙනති, හඬත්.

392. සාමොද, සුවදසහිතවූ; මකරජෙනි, මුවරදින් සුකතව; ආගතා, ආවාටු; සජ්ඣනා, ජ්‍යෙෂ්ඨතා සහිතවූ; මජ්ඣමකු අනිලා, මජ්ඣමකුමාරුතයෝ; ජිනබ්බමති, බෝසත් රුවෙහි; සිතලං උතුං, සිතලසූකුගුණය; ගාගෙනති, ගත් වත්.

393. නද, එසමයෙහි; සො, ඒ මහාබෝධිසතිතෙම; අවිජ්ජාදි, අවිජ්ජා නැමැති; මහාමුලං, මහමුල් ඇති; තිවට්ඨනථිර බකකං, (කම්මට කෙලෙස්වට විවාටට යන) ක්‍රියාත්තනැමැති සථිරකදක් ඇති; සංසාරවිසරුකකං, සංසාර නැමැති විෂ වාසය; උමමුලිතුං, මුලොත්පාටනය කරන්ට; ආරබා, පටන් ගෙණ (නොහෙත්) ආරබො, පටන්ගත්සේක්:—

394. භාවවේණා පුරිමෙ යාමෙ සරණො ඛඩ්ඛයනාතිං,
පුබ්බනිවාසානුස්සති ඤාණං ලබා නට්ඨස්සරෙ.
395. තථා මජ්ඣිමසාමමෙ දිබ්බවක්ඛුටිසොධනා,
වුදුපපාතඤාණම අධිගනඤාන සබ්බසො.
396. රතනිසා පච්ඡිමෙ සාමෙ විහතංගෙනා ජගදයො,
විපසිඤ්ඤා නාමරූපෙ අරෙපෙඤා නිලක්ඛණං.
397. සමමසණො කිලෙසෙති විචෙචෙඤා සකං මනං,
ආසවානං ඛයෙ ඤාණං ලබා අගගඵලා තදා.
398. පණො නිබ්බාණනගරං බොජ්ඣංගරනනිස්සරෙ,
සමමුත්තං හුඤාන පිතිවාචමුද්ගමි.

394. නරිස්සරෙ, නරෙඤ්චරවු බෝසත්තෙම ; පුරිමෙ යාමෙ, පුරිමයාමයෙහි ; භාවවේණා, භාවනාකරත්තේ ; ඛඩ්ඛයනාතිං, සනායයන්ගේ පටිපාටිය ; සරණො, සිහිකරත්තේ ; පුබ්බනිවාසානුස්සතිඤාණං, පුබ්බනිවාසානුස්සවාතිඤානය ; ලබා, ලැබ :—

395. තථා, එසේම ; මජ්ඣිමසාමමෙ, මධ්‍යමයාමයෙහි ; දිබ්බවක්ඛු විසොධනා, දිව්‍යවක්ඛු විශෝධනයෙන් ; සබ්බසො, සම්ප්‍රකාරයෙන් ; වුදුපපාතඤාණම, වුද්ධි උත්පතති දත්තාඤානයටද ; අධිගනඤාන, පැමිණ :—

396. රතනිසා, රත්නය සඟිනවු ; පච්ඡිමෙ යාමෙ, පශ්චිමයාමයෙහි ; ජගදයො, ජගදීන් ; විහතංගෙනා, සිහිත්තේ ; නාමරූපෙ, නාමරූපයෙහි ; නිලක්ඛණං, ආරෙපෙඤා, නිලකුණු ආරෙපණය කොට ; විපසිඤ්ඤා, විදහිනා කොට.

397. තදා, එකල්හි ; සමමසණො, සමමසනය කරන්නේ ; සකං මනං, සියසිත ; කිලෙසෙති, කෙලෙසෙන් කෙරෙත් ; විචෙචෙඤා, භාරකොට ; ආසවානං ; (සාමාදි) ආශ්‍රවයන්ගේ ; ඛයෙ, ක්‍ෂයකිරීමෙහි ; ඤාණං, නුවණින් ; අගගඵලං, උත්තම අතීත්ඵලය ; ලබා, ලැබ :—

398. නිබ්බාණනගරං, නිවන්පුරයට ; පණො, පැමිණි සේක් ; බොජ්ඣංගරනනිස්සරෙ, සප්තබොධායන නැමැති රුවනට ඉසුරුවු ; සමමුත්තං හුඤාන, සමමුත්තජව (සමාක්සමුච්ච) ; පිතිවාචං, ප්‍රිතිවාකය ; උද්ගමි, ගෙණැරපැසේක.

399. අනෙකජාතිසංසාරං සක්ඛාවිසං අනිබ්බිසං,
ගහකාරකං ගවෙසගෙනා දුක්ඛා ජාති පුනපපුනං.*
400. ගහකාරක දිඝොසි පුන ගෙහං න කාහසි,
සබ්බා නෙ ඵාසුකා හගගා ගහකූටං විසබ්බිනං,
විසබ්බාරගතං චිත්තං තණ්හානං බසමජ්ඣගා.†
401. ඉවෙවමගගමනදුනවිධිස්සවිණ්
කාරුඤ්ඤපුඤ්ඤගදසෙන මහොදසෙන,
සත්ථාහවණ්ණවමසාරමනනනදුක්ඛං
සෙනොවිතා පරමසාරමිතා ජිනෙන.

399. පුනපපුනංජාති, නැවත නැවත උත්පත්තිනොමෝ ; දුක්ඛා, දුක්ඛය ; ගහකාරකං, මේ ආත්මභාවසම්බන්ධ ගෙය කරන්තාවූ තෘෂ්ණා නැමැති වඩුවා ; ගවෙසගෙනා, සොයමින් ; අනෙකජාති සංසාරං, නොයෙක් ජාති කොට ගතසහසුයයි කියනලද සංසාර වෘත්තයෙහි ; අනිබ්බිසං, ඒ බොධිඤ්ඤාය නොලබන්නෙමිම ; සක්ඛාවිසං, (වුනි ප්‍රතිසක්ඛා වශයෙන්) නැවත නැවත ඇවිද්දෙමි.

400. ගහකාරක, ආත්මභාව සංඛ්‍යාත ගෙය කරන්තාවූ තෘෂ්ණා නැමැති වඩුව ; දිඝො අසි, (මා විසින් තෝ) දක්නා ලද්දෙහිය ; පුන, නැවත ; ගෙහං, යථොක්ත ගෘහයක් ; නකා හසි ; (මට) නොකරන්නෙහිය ; නෙ, තාගේ ; සබ්බා ඵාසුකා, සියලු කෙලෙස් නැමැති පරිලයෝ ; හගගා, බිඳපියනලදහ ; ගහකූටං, යථොක්ත ගෘහයාගේ අවිද්‍යානැමැති කැණිමඩල ; විසබ්බිනං, විසුරුවා පියනලදහ ; චිත්තං, (මාගේ) සිත ; විසබ්බාරගතං, නිව්‍ර්ණයටවන ; තණ්හානං බසං, තෘෂ්ණාක්‍ෂය සම්බන්ධ අභිත්ථිලයට ; අජ්ඣගා, පැමිනියෙමි.

401. ඉතිථිවං, මෙපරිද්දෙන් ; අගග, උතුම්වූ ; අමතදුන විධිස්සවිණ්, අමාන දුන විධියෙහි දක්‍ෂවූ ; කාරුඤ්ඤ පුඤ්ඤ, කරුණුවෙන් පවිත්‍රවූ ; හදසෙන, හෘදයක් ඇත්තාවූ ; මහොදසෙන, මහදභිවෘද්ධිඇති ; යෙන ජිනෙන, යම් බොධිසත්වකෙණෙකුත් විසින් ; අපාරං, පරතෙර නැත්තාවූ ; අනනතදුක්ඛං, අප්‍රමාණ දුක්ඛ ඇත්තාවූ ; හවණ්ණවං, සංසාර සාගරයට ; සත්ථා, පැමිණ ; පරම, අතිශයින් උතුම්වූ ; පාරමිතා, (දුතාදි සමත්‍රිංශත්) පාරමිධර්මයෝ ; උචිතා, රැස්කරණ ලද්දහුදු.

* දෙශනාපාලියි. † වදාලපෙළයි.

402. යොවෙව්* සබ්බවිහවං පණ්ණදිඛ රජජං.

නිකම්මෙ පඤ්ච වලපත්තමභිරුහස්ස,

මුලෙ නිසජ්ජ සබ්බං පබ්බං ච මාරං.

පාපාරයො ච විජ්ජො ස දදානු සත්තං.

අභිසංඛාධි කථා.

403. තිලොක්කනාථො සුගතො තතො තද,

උද්භවාචං සමුද්ගරිතා,

පලලඛිතමාගුජ්ජ දුම්ඤ්ඤල

විනෙහසි එවං චජ්ජසත්තසම්.

402. යොව එව, යමෙක් තෙමේද ; සබ්බවිහවං, සියලු සමාගතියද ; රජජං, රාජ්‍යයද ; පණ්ණදිඛ, දුරුකොට ; නිකම්මෙ, නික්ම ; පඤ්ච, (මහණ්ඛවට) පැමිණ, වලපත්තමභිරුහස්ස, අශෝච වෘක්කරජයාගේ ; මුලෙ, සම්පයෙහි ; නිසජ්ජ, වැඩහිද ; සබ්බං, සෙතාසතීතවූ ; පබ්බං, ප්‍රබලවූ ; මාරං, වග්ගවිචාරයාද ; පාපාරයො, පාප නැමැති සතුරන්ද ; විජ්ජො, දිනුසේක්ද ; සො, ඒ සම්පයෙන්වගන්සේ ; සත්තං, ශාන්තිසම්බන්ධ නිවාරණය ; දදානු, දෙවා.

අභිසංඛාධි කථායි.

403. තතො, ඉක්බිති ; තද, එවේලෙහි ; තිලොක්කනාථො, ත්‍රේලොක්‍ය සාමිවූ ; සුගතො, සම්පයෙන්වගන්සේ ; දුම්ඤ්ඤ මුලෙ, බොධිදාමෙඤ්ඤමුලයෙහි ; චජ්ජසත්තසම්, චජ්ජසත්තසා කයෙහි ; පලලඛිතං, ආගුරු, පලග්බැඳගෙණ ; උද්භවාචං, ප්‍රතිවාක්‍යය ; සමුද්ගරිතා, උදන්අනා ; එවං, මෙසේ ; විනෙහසි, සිතුවේක.

* “යෙතෙව.”

404. දුනාදසො පාරමිතා විණ්ඤා
අසඛකස්සානි ච ඛෙපසිඤා,
අසෙසව පලලඛකවරස්ස ගෙනු
සඤ්චිතං තං හජිතං මසස්ස.
405. යාවසසු* පුණ්ණා මම චෙතනාසො
තාවෙසව අවජාඞ්ඤා න වුඤ්ඤාමි,
මනඤ්ඤා සො නෙකසහස්සසඛා
ජිනො සමාපතනි වලඤ්ඤි තස්ස.
406. දෙවානිදෙවො තිහවෙකනාථො
හතාවකාසො ජිනපචමාගේ,
පිනාමහාදිති මහිසමානො
ඛෙපෙසි සත්ථා දිවසානි සතත.

ඉති පටිමසකතාං.

404. මයා, මාවිසින් ; දුනාදසො, දුනාදිවු ; පාරමිතා, පාරමිධම්මයන් ; විණ්ඤා, රැස්කොට ; අසඛකස්සානිව, අසඛක කලාපයන්ද ; ඛෙපසිඤා, ගෙවා ; අසෙස ඵල, මෙම ; පලලඛකවරස්සගෙනු, උතුම් පය්ඛකය නිමිත්තකොටගෙණ ; සඤ්චිතං, (සසරවට) ධාවනසකරණුද ; තං, එය ; අජ්ජ, අද ; හජිතං, සෙවිනාලදි.

405. සො ජිනො, ඒ සඵලයන්වහන්සේ ; යාව, යමිතාක්, මම, මාගේ ; චෙතනාසො, චෙතනාහු ; පුණ්ණාඅසසු, සමුපුණ්ණවන්තාහුද ; තාව, ඒතාක් කල් ; ඵස්ස, මෙහි ; අවජාමි, හිඳිමි ; න උඤ්ඤාමි, නොනැගිටිමිසි ; මනඤ්ඤා, සිතා, අනෙක සහස්සසඛා, නොයෙක් දහස්ගණන් ; සමාපතනි, සමවතුන් ; තස්ස, ඒ බොධිදුමමුලයෙහිදී ; වලඤ්ඤි, වැලඳුණේ.

406. දෙවානිදෙවො, දෙවානිදෙවවු ; තිහව, හවහුයට ; ඵකනාථො, අච්චිතඤ්ඤාමි ; හත, නසනලද ; අවකාසො, කෙලශාවකාශ ඇති ; ජිත, පැරසු ; පචමාගේ, පස්මරුන් ඇති ; පිනාමහාදිති, මහාබ්‍රහ්මාදීන් විසින් ; මහිසමානො, පුදනුලබන්නාවු ; සත්ථා, ශාසනාවු සඵලයන්වහන්සේ ; සතත දිවසානි, සන්දිනක් ; ඛෙපෙසි ; ගෙවුණේක.

පලමුවෙනි සන්ධි.

* “යාවසසු පුණ්ණා.”

407. යසමාසනං නෙව ජහාති තසමා
තිසංඝිසුතොන නිසිදිනෙව,
අජජාපි කතතබ්බමෙනන අනථි
දෙවානම්බවාසි මනමති කබ්බා.
408. තෙසං මනං සො මනසා විදිත්වා
විනොදනස්මිං විමතිනතු තෙසං,
උඨාය නමහා නහමුප්පතිත්වා
දසෙසසි තෙසං මුනි පාවිහෙරං.
409. විනොදසිත්වා සුභතො නදෙවං
සුධාසිතං වෙනසි කබ්බරුසිං,
පලලබ්භතො උත්තරසුඛකණ්ණං.
ආකාසනොරුක්ඛ ජලං රචිව.
410. ජිනො දුම්බකසං ව ආසනාසං
බහුපකාරතනමනුසාරනොනා,
ධිතො පදං කිම් අකොපසනොනා
ඉතො විතො ලොකනමුජ්ජහනොනා.

407. යසමා, යම්හෙයකින්; ආසනං, වජ්‍රාසනය; නෙව ජහාති, නොමඟරිද; තසමා, එහෙයින්; තිසංඝිසුතොන, (කම් කෙලෙස භව යන) සංඝිත්‍රයෙන් සුකරාමුවන විසින්; නිසිදිතං, එව, වැඩහිඳීමය; අනෙත, මුන්වහන්සේ විසින්; කතතබ්බං, (බුබුදුසපිණ්ණ) කටසුතු; අජජ අපි, අද දක්වාත්; අනථි, ඇතැයි; දෙවානං, දෙවියන්ගේ; මනමති, සිත්හි; කබ්බා, ශබ්කාවක්; ආසි, වී.

408. සො මුනි, ඒ මුනිහුටු සම්ඥයන්වහන්සේ; තෙසං, ඒ දෙවියන්ගේ; මනං, සිත; මනසා, තමන් සිතින්; විදිත්වා, දැන; තු, යළි; තෙසං, මවුන්ගේ; විමතිං, සැකය; විනොදනස්මිං, දුරුකරණ පිණිස; තමහා, ඒ වජ්‍රාසනයෙන්; උඨාය, නැගිසිට; නහං, ආකාශයට; උප්පතිත්වා, පැණනැගී; තෙසං, ඒ දෙවියන්ට; පාවිහෙරං, පෙළහැර; දසෙසසි, දක්වූසේක.

409-410. තදං, එව්ලෙහි; සුභතො, ශොභනගති ඇත්තාවූ; ජිනො, සම්බුද්ධයන්වහන්සේ; සුධාසිතං, දෙවියන්ගේ; වෙනසි, සිත්හි වූ; කබ්බරුසිං, ශබ්කාරුසිය; එවං, මෙසේ; විනොදසිත්වා, දුරුකොට; පලලබ්භතො, පසර්ඛකයෙන්; උත්තරසුඛකණ්ණං, ඉසානකොණට; රචිඉව, හිරුමෙන්; ජලං, දිලියමෙන්; ආකාසනො, අභයින්; බරුක්ක, බැස.—දුම්බකසං, බොධිදෑමෙකුයාගේද; ආසනාසං, වජ්‍රාසනයාගේද; බහුපකාරතනං, බොහෝ උපකාරබව; අනුසාරනොනා, සාරණයකරණයෙන්; පදං, පියවර; කිම්, මදකුත්; අකොපසනොනා, කොපානොකරමින්; ඉතොවිතො, ඔබ්බොබ; මලොකනං, බැලීම; උජ්ජහනොනා, හරිමින්; ධිතො, සිටිසේක.

411. නිලාසනකතාමලකහනිනොස
බාරනිපාතෙන දුමිඤ්ජං,
නිසිචමානො දිවසාහි සත්ත
පුපෙසි තං 'නිමිසලොචනෙනි.
412. අජජාපි තසමිං ධරණිප්පදෙසෙ
කතස්ස ථූපස්ස තදෙව නාමං,
අහොසි දෙවාච නගරොගා ච
මගෙනති තෙ තෙන දිවං පසනති.
ඉති ප්‍රතිසංස්කරාං.

413. දෙවා තතො දෙවවරස්ස තස්ස
සුචඛකමං 'කංසු මණ්හි නානා,
පලලඛකතො ධානවරස්ස මපෙකි
පුබ්බාපරසාසනමනනරලෙ.

411. නිල, නිල්වූ; ආයත, දික්වූ; අකති, තෙත්තයන්ගේ; අමල, නිම්ලවූ; කහති, කෘහතිනැමැති; තොයබාරනිපාතෙන, දියදහර වැසීමෙන්; දුමිඤ්ජං, බොධිද්‍රැමෙඤ්ජාතාමයන්; නිසිචමානො, තෙමමින්; සත්තදිවසාහි, සත්දිනක් මුදුල් ලෙසි; අනිමිසලොචනෙනි, අනිමිසලොචනයෙන්; තං, ඒ බොධිද්‍රැමෙඤ්ජයන්; පුපෙසි, පිදුසේක.

412. තසමිං ධරණිප්පදෙසෙ, ඒ පෘථිවිප්‍රදෙශයෙහි; කතස්ස, කරණිලද; ථූපස්ස, වෛත්‍යයට; අජජ අපි, අද දක්වාත්; තං එව නාමං, ඒ (අනිමිස) නාමයම; අහොසි, වි; දෙවාච, දෙවියෝද; නර, මනුෂ්‍යයෝද; උරගාච, නාගයෝද; මගෙනති, (ඒ අනිමිසලොචන වෛත්‍යය) පුදත්; තෙ, ඔහුතුමු; තෙන, ඒ ගෙතුකොට ගෙණ; දිවං, දිව්‍යලොකයට; පසනති, යෙත්.

දෙවෙනි සන්ධි.

413. තතො, ඉක්බිති; දෙවා, දෙවතාවෝ; පලලඛකතො, පසළඛකයටද; ධානවරස්ස, ස්ථානවරයටද; මපෙකි, මැද; තස්ස දෙවවරස්ස, ඒ දෙවතාදෙවයන්වහන්සේට; පුබ්බාපරසාසනමනනරලෙ, පුථි පභවිම දෙදිග අතර; නානා, නත් වැදෑරුම්වූ; මණ්හි, මිණියෙන්; සුචඛකමං, යහපත් සක්මණක්; අකංසු, කලාත්‍රය.

417. සුදුදුසාගාධමපාරපාරං
සමනතපඨානනරභගතිං,
ධම්මොදධිං ඤාණසුමෙරුමජ්ඣා
සාලොලයං බෙසසනාති සත්තං.*
418. අජජාපි (13) තසමිං ධරණීපඨෙදෙසෙ
කතස්ස ථූපස්ස තඨෙව නාමං,
අභොසි දෙවා ච නගේරගා ච
මහෙනති නෙ නෙන දිවං පසනති.
ඉති වතුඤ්ඤාසකාගං.

419. තතො ජිනො ගතඤ්ඤපාලමුලෙ
විමුනන්තං සාදුඵලං*නුභොගෙනා,
සත්තාගමනං අතිවතනසි සො
දෙවාවිදෙවො කරුණාගුණගගා.

417. සුදුදුස, ඉතා දුකසේ දිවියහැක්කාවූ; අහංධං, අති ගම්හිරවූ; අපාර පාරං, නොපිහිඳීයහැකි පරතෙරක් ඇත්තාවූ; සමනතපඨාන, පඨාන ප්‍රකරණ නැමැති; තරභගතිං, රළපතර ඇති; ධම්මොදධිං, සබ්බම නැමැති සමුද්‍රය; ඤාණ සුමෙරුමජ්ඣා, නුවණ නැමැති මහමෙර මතින්; සාලොලයං, අලලමින්; සත්තාසනාති, සත්දිනක්; බෙසසි, ගතකළයේක.

418. තසමිං ධරණීපඨෙදෙසෙ, ඒ පෘථිවිප්‍රදේශයෙහි; කතස්ස, කරුණුලද; ථූපස්ස, වෛරාග්‍යයට; අජජාපි, අදදක් වාත්; තං ඵවනාමං අභොසි, ඒ (රතනකර යන) නාමයම වී; දෙවා ච, දෙවියෝද; නග, මනුෂ්‍යයෝද; උරගා ච, සරියෝද; මහෙනති, (ඵය) පුදත්; නෙන, ඒ කරුණකොටගෙණ; නෙ, ඔහුතුමු; දිවං, ස්වර්ගිකයට; පසනති, යෙත්.

සනාරචෙති සතිසසි.

419. තතො, ඉක්කිති; දෙවාවිදෙවො, දෙවියන්ට අධි දෙවවූ; කරුණාගුණගගා, කරුණා ගුණයෙන් අග්‍රවූ; සො ජිනො, ඒ සඵලයන්වගන්සේ; ගතනා, (රතනකරයෙන්) වැඩමවා; අජපාලමුලෙ, අජපල්ලාගරුක්මුල්හි; විමුනන්තං, අභිත්ඵල සමාධියෙන් හටගත්තාවූ; සාදුඵලං, මධුර ඵලය; අනුභොගෙනා, අනුභව කරමින්; සත්තාගමනං, සත්දිනක් පමණ; අතිවතනසි, ඉක්මවුයේක.

* බෙස දිනාති සත්තං.

420. නදගනා මාරවටු මුනිඤ්ඤං,
පලොභිඤ්ඤං සා පිතුනො සකාසා,
නාසං පසොගමිට්ඨං ඔපුට්ඨං,
කපිසතො නං සමුපාගතනා.
421. නද්ද ස මාරො සමරෙ ජිනෙන
පරජිනො සොවනකො පගනවා,
පජ්ඣාසමානො ඵ අධොමුඛො ඵ
නිසිදි තුණ්හි විලිඛං ජමාසං.
422. පරජසං මග්ග මමෙව දෙසො
න නසස කසමාගමසංව නාසිං,
සිසකම්මංසාදි ඵ පුත්තදුරෙ
නාදනති එවං මනසි කරෙතෙනා.

420. නද, එවේලෙහි ; සා මාරවටු, සම මාර සත්ත්තු ; මුනිඤ්ඤං, මුනිඤ්ඤයන්වහන්සේ ; පලොභිඤ්ඤං, පොලඹන්ව ; පිතුනො, පියමරහුගේ ; සකාසා, සමීපයෙන් ; ආගනා, පැමිණියා හුද ; නාසං, ඔවුන්ගේ ; නං පසොගමිට්ඨ, ඒ ප්‍රසොගයද ; ඉට්ඨ, මෙහි ; සමුපාගතනා, සමුප්‍රාග්‍රාගෙයින් ; ඔපුට්ඨනං, අංශු මාත්‍රයක් ; කපිසතො, (මතු) කියනුලැබේ.

421. නද්ද, එසමයෙහි ; සමරෙ, සුඛයෙහි ; ජිනෙන, වුදුන් විසින් ; පරජිනො, පරදවනලද ; සො මාරො, ඒ වගවතීහි මාරතෙම ; සොවනකො, සොකකරන්ගේ ; පජ්ඣාසමානො, සිතිවිලි සිතන්නේ ; අථ, නැවත ; අධොමුඛො එව, යටබැලූ මුහුණ ඇත්තේම ; තුණ්හි, නිශ්ශබ්දවූයේ ; පගනවා, ගොස් ; ජමාසං, පොලොභවති ; විලිඛං, ඉරි අදිමින් ; නිසිදි, හුන්නේය.

422. අයං, මෙතෙම ; මං, මා ; පරජ, දිනිය ; මයසං එව, මාගේම ; දෙසො, දෙසය වේ ; නසස, ඔහුගේ ; න (දෙසො), (දෙසයක්) නොවේ ; කසමා, කුමක්ගෙයින්ද ; අහං, මම ; අයං ඉට්ඨ, මොහු මෙත් ; න ආසිං, නොවීමද (එහෙයින්) ; සිසකම්මංසාදිව, හිස් ඇස් මස් ආදීන්ද ; පුත්තදුරෙ, පුත්‍රදුර වන්ද ; නාදං ඉති, නුදුනිමිසි ; එවං, මෙසේ ; මනසිකරෙ නොනා, මෙනෙහිකරමින් ; (නිසිදි, හුන්නේය).

423. සවනාමෙතං මකරඛජස්ස
සුඛාන නණ්ඤා අරතී රගා ව,*
සත්ථජි මාරෙ පරිසොවසනොනා
නන්දාගමුං නා චක්ඛිනා ඛණෙන.
424. දිස්වාන නං තත්ථ නථා නිසිනනං
නිස්සාරජුඛං ගිරමුග්ගිරනතී,
තුසාරඛිඤ්ඤ නිවහෙති සාර
පඬෙකරුගාකාරවිසාලනෙතනා.
425. භා නාන භා නාන කිමාසි නෙදං
නඨනනු නෙ කිං වද පත්ථසි කිං,
කො නෙ දිසො කෙන පරාජිනොසි
කිමානසිස්සාම හනාම කං නො.

423. තණ්ඤා, තෘෂ්ණද ; අරතී, අරතීද ; රගාව, රගාද ; මකරඛජස්ස, මකරධවජයාගේ ; තංපවතන්, එපවත් ; සුඛාන, අසා ; නා චක්ඛිනා, බිසවු ඔහුතුමු ; මාරෙ, වගවතීතිමාරතෙම ; පරිසොවසනොනා, ගොක කරමින් ; සත්ථ, යම් තැනෙක්හි ; අචජී, තැවතී උත්තේද ; තත්ථ, එතැනට ; ඛණෙන, කෂණ සකින් ; අගමුං, සියාහුයි.

424. තුසාරඛිඤ්ඤ නිවහෙති, හිමඛිඤ්ඤ වැහීමෙන් ; අසාර, නිස්සාරවූ ; පඬෙකරුගාකාර, පදමාකාරවූ ; විසාලනෙතනා, විසාලනෙතූ ඇත්තියෝ ; තත්ථ, එහි ; නථා, එසේ ; නිසිනනං, හුන්නාවූ ; තං, ඒ වගවතීතිමාරයා ; දිස්වාන, දැක ; නිස්සාරජුඛං, නිශ්වාසයෙන් සිරකරණලද ; ගිරං, ගෙසුල් ; උග්ගිරනතී, උග්ගිරණසකරන්නාවූ :—

425. භා නාන භා නාන, අහෝ පියානෙහි අහෝ පියා තෙහි : නෙ, නුඹට ; ඉදං, මේ ; කිං ආසී, කුමක් වීද ; නෙ, නුඹගේ ; කිං නඨනනු, කුමක් නටද ; කිං, කුමක් ; පත්ථසි, පතන්නෙහිද ; නෙ නුඹගේ ; දිසො, සතුරු ; කො, කවරෙක්ද ; කෙන, කවරෙක් විසින් ; පරාජිනො අසී, පරදවනලද්දෙහිද ; නො, අපි ; කිං, කුමක් ; ආනසිස්සාම, ගෙණෙන්නෙමුද ; කං, කවරෙකු ; හනාම, නසමුද ; වද, කියමැනවැයි (කිවු).

* “ තණ්ඤා අරතී රගායො.”

426. කිංචොතිසොදානි න පසංඝොපිතං
සුඛොදානිසං නතකිනතිසොසං,
මුඛමති මයං මසිමකඛයනං
අතිවට සනතං විසං පසංගං.
427. න භාරිසං නාන මනුස්සභූතං
කතතං වසං කො වසමෙති නාමනං,
නං රුහපාසෙන ගජංව මතතං
සුඛකිංකං ඛණ්ඩං ආනසෙම.
428. න රුහපාසෙන හි ආනතිසෙත
මාරස්ස ධෙය්‍යං සමතිකකම්ච,
අපෙතරුගො අරහා අකමෙපා
සොවාම නසමා සුභගා නනුජා.

426. භොතිසො, පිත්තත් දුභිතාවරිති; කිං, කිම; ඉදානි, දන්; තත කිතතිසොසං, පතල කිකිතිසොසො ඇති; මයං, මාගේ; මුඛමති, මුඛෙහි; මසිමකඛයනං, දැලි තට රන්නාවූ; විසං, (මාසක) විජිතය; පසංග, බලාත්කාරයෙන් මැඩ; අතිවට, ඉක්ම; සනතං, යන්නාවූ; එතං, මේ; සුඛොදානිසං, ශුඛොදන පුත්‍රයා; න පසංඝ, නොදකිවිද?

427. තාත, පියානෙහි; මනුස්සභූතං, මනුෂ්‍යවූවක්හු; වසං කතතං, වසනකරන්ට; නභාරිසං, බරනොවේ; අවහං, අපගේ; වසං, වගයට; කො, කවරෙක්; න එති, නොඒද; තං, ඔහු; මතතං, (මදයෙන්) මත්වූ; ගජං ඉව, ගසාගියකු මෙන්; රුහපාසෙන, කාමරුහ නැමැති මලපතින්; සුඛකිංකං, දැඩි මැඩනගකොට; ඛණ්ඩ, බැඳ; ආනසෙම, ගෙණිමු.

428. සුභගා, සෞභාග්‍යඇති; තනුජා, දුවරිති; අපෙත රුගො, පහවුරු ඇත්තාවූ; අකමෙපා, නිශ්චලවූ; අරහා, අභිත්වූ බුදුරජනෙම; මාරස්ස, මාරයාගේ; ධෙය්‍යං, (මාර) ධෙය්‍යසච්ඡිකත සංසාරය; සමතිකකම්, (සම්භෙයකින්) ඉක්ම විද; හි, එහෙයින්; රුහපාසෙන, රුහනැමැති පාශයෙන්; න ආනතිසෙත එව, නොගෙණිගැත්තේමය; තායො, එහෙයින්; සොවාම, යොක කරමු.

429. සචේතනො සො හි මනුස්සභූතො
අචේතනචෙ සමුපාගමාම,
කරොම හං නො වසගං කිමෙසං
චිත්තං බලං පස්සම නො ඛණෙන.
430. රූපෙන නෙත්තං සුමනොහරෙන
ගඤ්ඤා ඝාණං සවණං සරෙන,
ඵස්සෙන ගත්තං රසසා රසඤ්ඤං
මනව පාසෙන ච කාමරෙත.
431. සුඛානුපාසෙන ච නස්ස ගීවං
බාහුවසං ධාරිතමාලදමා,*
බහිඤ්ඤෙන ච නමානසාම
බලං හි නො පස්සම නානදගි.

429. සොහි, හෙතෙම චිත්තානි; සචේතනො, චේතනා සහිතවූ; මනුස්සභූතො, මනුෂ්‍යවූවෙක; චෙ, ඉදින්; අචේතනං, චේතනාරහිතවූවක් කර; සමුපාගමාම, ඵලබ්ධිමූල; හං, එය; නො, අපට; වසගං කරොම, වසනකරමු; ඵරි, මෙහි; කිං චිත්තං, ආශ්‍රයෙහි කිමිද; නො, අපගේ; බලං, ශක්තිය; ඛණෙන, ක්ෂණයකින්; පස්සම, බැලුව මැනව.

430. සුමනොහරෙන, ඉතා මනොඤ්ඤ; රූපෙන, රූපය කරණකොටගෙණ; නෙත්තං, නෙත්‍රයද; ගඤ්ඤා, (මනොඤ්ඤ) ගඤ්ඤ කරණකොටගෙණ; ඝාණං, නාසයද; සරෙන, (මනොඤ්ඤ) සරය කරණකොටගෙණ; සවණං, කණද; ඵස්සෙන, (මනොඤ්ඤ) සපයිය කරණකොටගෙණ; ගත්තං, ශරීරයද; රසසා, (මනොඤ්ඤ) රසය කරණකොටගෙණ; රසඤ්ඤං, දිවද; කාමරෙත, කාමරවූ; පාසෙන, මලපතින්; මනව, සිතද:—

431. සුඛානුපාසෙන, යහපත් බාහුවැමැති මලසුඛවෙන්; නස්ස, ඔහුගේ; ගීවං, ශ්‍රීවයද; ධාරිතමාලදමා (අපසිරුරෙහි) දරණලද මල්දමින්; බාහුවසං, හස්තවයද; බහිඤ්ඤා, බැඳ ගෙණ (අල්වාගෙණ); හං, ඔහු; ඉදගි ඵව, දැන්ම; ආනසාම, ගෙණෙමු; හි, ඒ එසේමැයි; නානා, පියානෙහි; නො, අපගේ; බලං, ශක්තිය; ඉදගි, දැන්; පස්සම, බැලුවමැනව.

* “ධාරිතමාලදමං.”

432. වඩාන එවං වචනං පිතුසු
පණ්ණමි පාදානි පගබ්බිනනනා,*
සසථවරී මාරුරි විරොවමානො
නප්ථාගමං ඛිප්පමුදග්ගචිත්තා.
433. සාමොදමාලාකුලකෙසභාර
පසොධර් කුඩකුමභාගිභාර,
බ්බාධර් වාරුසභාපභාසා
උමමාදසන්නා ජනමානසානි.
434. මුඛෙන මිසං මධුරෙ නිමුග්ගං
සෙනහෙන නිනනං රසනො 'නුච්ඛං,
භාසිංසු වාචං හදසඛිතමනනා †
විලොකනෙනෙව ධිතිං හරනනා.

432. තා, ඒ මාරුරිනාහු ; එවං, මෙසේ ; පගබ්බිතං, බුහු
රිවු ; වචනං වඩාන, තෙපුල් බැණ ; පිතුසු, පියාගේ ;
පාදානි, පාදයන් ; පණ්ණමි, ප්‍රණමකොට ; මාරුරි, මාරගනුළු
බුදුරජානන්වහන්සේ ; විරොවමානො, බබලමින් ; සසථ, සම්
තැනෙක්කි ; අවරී, නැවති වැඩිලත්සේක්ද ; උදග්ගචිත්තා,
ඔදවැඩි සිත්ඇත්තියෝ ; නප්ථ, එතනට ; බ්ථං, වහා ;
අගමු, ගියෝ.

433. සාමොද, ආමොද සතිතවු නොහොත් ඉතා දුර
හමන සුවද සතිතවු ; මාලාකුල, මල්දමින් ගැවසීගත් ; කෙස
භාර, කෙස්වැටි හා ; පසොධර්, පියසුරු ඇති ; කුඩකුම,
කොකුම් කලලින් ; භාරිභාර, මනොඥවු මුක්තාභාර ඇති ;
බ්බාධර්, බිඹුපල වැනි තොල්ඇති ; වාරු සභා පභාසා, මනො
ඥවු සභාවාග්විලාස ඇති ; ජනමානසානි, දනන් සිත් ;
උමමාදසන්නා, උමතු කරන්නාවු ;—

434. විලොකනෙන එව, බැලීමෙන්ම ; ධිතිං, (ලොකික
ජනයන්ගේ) ශක්තිස ; හරනනා, පැහැරගන්නාවු ; තා, ඒ
මාරුරිනාහු ; මුඛෙන, ශාභාර රසයෙන් ; මිසං, මිශ්‍රවු ; මධු
රෙ, මාධුයී රසයෙනි ; නිමුග්ගං, නිමගනවු ; සෙනහෙන,
ප්‍රේම නැමැති තෙලයෙන් ; නිනනං, තෙත්වු ; රසනො,
රසවශයෙන් ; අනුච්ඛං, ඔව්දනාලද ; හදසඛිතම, ලයානුගවු ;
වාචං, වචන ; භාසිංසු, බිඹුහ ; (ඔස් කෙසේදයත්?).

* “පගබ්බින නං.” “පගබ්බිනනනා.” † “හදසඛිතම නං.”

435. වසන්තකෘතො නවසොබිතො'පි
සුවණ්ණවණ්ණා හදසඬකමො'පි,
එකො නිසිතො'පි වටසා මුලෙ
සිමන්ති සාමි කුතිනු කුසං.
436. තරගතීනො'පි තරගමාලී
සසඬකතීනා රජනී ව සාමි,
හංසාලීනිනා සරසි සුළුලො
නානාති කතනාචරතො ධවො'පි.
437. වසන්තකාලො ව වනං සුළුලං
නිසාකන්තා හමන්ලීනිනං,
සුගන්ධමන්දුප්පතො සමිඤ්ඤ
විලෝචයි අවචයි ව සොබිතො.

435. සාමි, සාමිනි (නුඹවහන්සේ); වසනාකතො, පුෂ්පවංශියාමෙත් වූ; නවයොබබතො අසි, අභිනව යෙව නය අත්තෙනිස; සුවණ්ණවණ්ණො, සවණ්ණවණ්ණවූ; හදයඛගමොඅසි, හදයඛගමවූයෙහිස; එකො, හුදකලාවූයේ; වටසා මුලෙ, නුගරුක්මුල; නිසිනෙනා අසි, නුත්තෙනිස; නුයහං, නුඹවහන්සේගේ; සිමනනිනි, කානානොමෝ; කුභිනා, කොසිද?

436. සාම්, සාමිනි ; තරඟනිනො, රලින් හිනවූ ; තරඟමා ලිඳපි, සමුද්‍රයතෙමෙද ; සසඬිකහිනා, වසුයාගෙන් හිනවූ ; රජනිව, රුත්‍රිතොමෝද ; හංසාලිපිනා, හංසශ්‍රෙණින් හෝ හංසයන්ගෙන් හා හංගයන්ගෙන් හිනවූ ; සුපුලලා, සුතපුලල වූ ; සරසී, විලද ; කනතාවිරතො, කානතාවිරතවූ ; ඛවොඳපි, වලාහතෙමෙද ; නාභානි, තොබබලසී.

437. වසන්තකාලො ව, වසන්තකාලයද ; (හොඳි, ඇති
 වේ); වනං ව, වනයද ; සුප්ප්ලං, සුසුප්ප්ලසී ; නිසාකර්තා,
 වසුකාන්තියද (ඇතිවේ); භමරලිහිතං, භාගශ්‍රෙණිනාදයද
 (ඇතිවේ); සුගති, සුවදවු ; මජ්ඣ, මදවු ; සමීර, පවත්නුද ;
 උපගතා, පැමිණියානුය ; කම්පි ව, නුඹවහන්සේත් ; යොබබ
 නෙන, යොවනයෙන් ; විරෙවසි, බබලන්නෙහිය.

438. මසමපි වෙසෙඵව සමාගතමිහ
මනො'නුකූලා ච මනුඤ්ඤරූපා,
කරොති කිනට්ඨස් * සකාමදුහො
කාමාකරොදුනි සමාගතො නො.

439. මා නෙදිසං සොබ්බනරූපසාරං.
සුචිග්ගහං ජාදස විවරෙන,
නෙතෙව නො නෙතනමනමති සාමි
මා දෙති දුහං තව දුසිභුනෝ†.

438. මසංආපිට, අපිද; එක්ඵව, මෙහිම; සමාගතා අවන, සමප්‍රාප්තවූමිහ; (ඒ ආ අපිත්); මනොනුකූලාව, විතතානුකූල වූවෝද; මනුඤ්ඤරූපා, මනොඤ් (දෙහ) ඤ්ඤරූප ඇත්තියෝද (වෙමු); අරු, අද; සමාගතො, සමප්‍රාප්තවූ; සකාමදුහො, කාමදුහ සහිතවූ; කාමාකරො, කාමාකර නෙමි; නො, අපට; ඉදුනි, දුන්; කිනනුකරොති, කුමක්නම් කෙරේද; නොහොත්: කාමාකරෙ, කාමාකරවූයේ; අරු, අද; කිනනුකරොති, (සහිතමය) කෙරේද; නො, අපගේ; සො කා මදුහො, ඒ කාමදුහසහෙම; ඉදුනි, දුන්; සමාගතො, සමප්‍රාප්තයි; හෙවත්: අරු, අද; සකාමදුහො, කාමදුහසහිතවූ යේ හෝ සාමකීය කාමදුහ ඇත්තේ; කිනනුකරොති, (සහිතමය) කෙරේදයි; කාමාකරො, අනගතෙම; ඉදුනි, දුන්; නො, අපට, සමාගතො, සහිතම වූයේය.

439. සාමි, සාමිනි; නෙ, නුඹවහන්සේගේ; ඊදිසං, මෙ වැනිවූ; සොබ්බනරූපසාරං, සොභන සරූපයෙන් සාරවූ; සුචිග්ගහං, සහපත් ශරීරය; විවරෙන, සිවුරෙන්; මාජාදස, නොවැසුවමැනව; නෙතෙව, එහෙයින්ම; තව, නුඹවහන්සේගේ; දුසිභුනෙ, දුග්‍රවූ; නො නෙතනමනමති, අපගේ නුවන් සිත්ති; දුහං, දූවිල්ලක්; මාදෙති, නොදෙනු මැනවි.

* “කිනට්ඨස්.”

† “දුසිභුනෙ.”

‡ “කාමාකර” යනු ඔවුන් විසින් බුදුන්ට උපාදාන කාමයෙකි.

440. නබංසුසුනෙතරුණපානිපාදෙ
නෙතනිඤ්ඤානිව ආවුණ්නෙතා,
නිවෙලී නො* සාමි මුඛමුපෙසු
න එතති කිනෙත නසනාලිමාලා.
441. සුධාසිලානිපකලොහදරු
ජානෙති කං ධිර න නිමිමොසි,
රුපිසි සොමෙමාසි තථාපි සාමි
කිං කාමරහං මනසා නුදෙසි.
442. අයච බාලා චතුර රතීසු
බාලෙති කඛං ජහ මානසමහි,
කිං මජ්ඣි භිජ්ජති සමපුලලා
මනසාලිගපෙ පටිවුඛමානෙ.

440. සාමි, සාමිනි; අරුණපානිපාදෙ, අරුණුවන් අත්පානි; නබංසු, නියරුස් නැමැති; සුනෙත, සුයෙති; නෙතන, නෙත්තනැමැති; ඉඤ්ඤානි, ඉඤ්ඤාණිත්; ආවුණ්නෙතා ඉව, අවුණ්නෙත් මෙන්; කං, නුඛවහන්සේ; අවි, සුන්නෙති; නො, අපගේ; මුඛමුපෙසු, මුවපිසුමිති; තෙ, නුඛවහන්සේගේ; නසනාලිමාලා, නෙත්තනැමැති භාග ශ්‍රෙණිහු; කිං න එතති, කුමැයි නොඑද්ද?

441. ධිර, ධිරයන්වහන්ස; කං, නුඛවහන්සේ; සුධා, සුණ්ණය; සිලා, ගල්ය; ගිජක, උඵය; ලොහ, ලොහෝය; දරු, දූවය යන; ජානෙති, වග්ගවලින්; න නිමිමොසි, නිමි තනුවුයෙහිය; රුපිසි, රූපයක් ඇත්තෙහිය; සොමෙමා අසි, සොමානුයෙහිය; තථාපි, එතකුදුවත්; කිං, කිම; කාම රහං, කාමාශාව; මනසා, සිතීන්; නුදෙසි, දුරුකෙරෙහිද.

442. අයං බාලාව, මේ තරුණිනොමෝද; රතීසු, කාමර කියෙති; චතුර, දක්ෂයෙක; බාලාඉති, බාලයයි; මානසමහි, සිත්ති; කඛං, සැකය; ජහ, හරු; කිං, කිම; සමපුලලා, මනාවපිපියාවූ; මජ්ඣි, මල්කැණ; මහතාලිගපෙ, මත්වූ භාග රජයා; පටිවුඛමානෙ, පිරිසුඛතා කල්හි; පතිරුති, බිඳෙද්ද (තොබිඳෙමය).

443. අසම රුමා රමණීයරූපා
පිණේරුගණ්ඩා කුවම්බලා ව,
තං කාමිනිං කාමස ඵලලකරේ
භංසො යථා කෙසරසමපභිබ්බො.
444. වින්දනාමණිං හද්දසමම කපස
තරුං සමාපජ්ජ* දලිද්දභාවා†,
නාපෙනති සත්තා ඛලු දුඛගහතා
තථෙව නොභි තව පාදසෙවා.
445. එවං හි නා රජනමඤ්ඤාසා
සහසසමෙකම සනාති අඬ,
වෙසාති සමමා අභිනිමිණිනිඨා
පලොහසුතං ඛහ්වා මුනිඤං. (14)

443. අසං රුමාව, මේ සත්‍රිකාමෝද; රමණීයරූපා, රමණිය කවසුතු රූපඇත්තිය; පිණ, පිරුණෙහි; උරු, සකපිතා; ගණ්ඩා, කොපුල්වල ඇත්තිය; කුවම්බලාව, (එසේම පිරුණු) පියසුරු මඩුලුද ඇත්තිය; භංසො, භංසයෙක්; ඵලලකරේ, පිපි පියුමෙහි; කෙසරසමපභිබ්බො, කිඤ්ජල්කාසකතවුසේ; යථා, යම්සේද (එසේ); තං කාමිනිං, ඒ සත්‍රිය; කාමස, කැමැති කලමැනව.

444. දුඛගහතා, දුභිගාබැවින් හෝ දුභිගාතමකවු; සත්තා, සතියෝ; වින්දනාමණිං, සිතුවම්ණීරුවනක් කරුද; හද්දසමම, හදුසමයක් කරුද; කපසතරුං, කල්පවාක්කයක් කරුද; සමාපජ්ජ, පැමිණි; දලිද්දභාවා, දිලිසුබැවින්; ඛලු, එකානතයෙන්; නාපෙනති, (යම්සේ) පහතොවෙද්ද; නො, අපව; තව පාදසෙවා, ඔබවහන්සේගේ පාදසෙවනස හෝ පාසෙවීමෙන්; තථෙව ආසි, එසේම වී.

445. එවංහි, මෙසේ වනාහි; රජනමඤ්ඤාසා, සිත්අලවන මිහිරිතොපුල් ඇති; නා, ඔහුතුමු; වෙසාති, වෙසයන්; එකං සහසසම, එක්දහසක්ද; අඬසතාති, අවසියසක්ද; (එක්දස අවසියසක් වෙසයන්); සමමා, මනාකොට; අභිනිමිණිනිඨා, නිමිතකොටගෙණි; ඛහ්වා, බොහෝසෙසින්; තං මුනිඤං, ඒ මුනිඤ්ඤයන්වහන්සේ; පලොහසුතං, පුලොහකිරීමට තැත් කලාහුය.

* “සමාපජ්ජ.”

† “දලිද්දභාවං.”

තයා තණා:—

446. යකෙබ්බාසි මහෙත්තාසි (15) සිලාමයොසි
අවෙනානොසාඨ අයොමයොසි,
අවිතරුතං ති සවෙනනවෙ
අනෙත්තපායෙත්තපසබ්බමාම.
447. එලෙසා භිප්පං හදසං ති තසා
උණ්භං රතනං මුඛතුග්ගමෙසා,
සියාව භිප්පං අපි විතතබ්බං.
උමමාදහාවංව ස පාපුණෙසා.
448. යථා පලුහොතා හරිතොපලමහි
භිහොතා නලො සුසානි ආනපෙන,
එවං විසුසොනි විසාදමෙති
සො මුච්ඡති මුසානි දුක්ඛමෙති.

ඉක්ඛති තාණානොමෝ කිසන්ති:—

446. යකෙබ්බාසි, යකෙක් වෙහිද ; මහොතා අසි, මත්වූයෙ
හිද ; සිලාමයො අසි, සෙල්වුවාවෙහිද ; අථ, නැවත ; අවෙන
නො අසි, වෙනනාරහිතයෙක් වෙහිද ; අයොමයො අසි, යමුවා
වූවෙහිද ; ති (යඤා), ගම්භෙයකින් ; වෙ, ඉදින් ; අනෙන
උපායෙන, මේ උපායෙන් ; අවිතරුතං, පහනොකල රුහ
ඇත්තාවූ ; සවෙනනං, වෙනනාසහිතවූවකු කරු ; උපසබ්බ
මාම, (අපි) එලඹෙමුද.

447. හි, එකානුගයෙන් ; තසා, ඔහුගේ ; හදසං, ලය ;
භිප්පං, වහා ; එලෙසා, පැලෙන්නේය ; උණ්භං රතනං වා,
උණුලේ හෝ ; මුඛතො, මුඛයෙන් ; උග්ගමෙසා, උතුරන්
නේය ; භිප්පං, වහා ; විතතබ්බංවා සියා, විතතකෙසෙසක්
හෝ වන්නේය ; සො, හෙතෙම ; උමමාදහාවංවා, උමතු
බවට හෝ ; පාපුණෙසා, පැමිණෙන්නේයි.

448. පලුහොතා, කපණ්ලද්දවූ ; හරිතො, හරිදවණිණවූ
(අවුටු) ; නලො, බට කොපිලක් හෝ තණපතක් ; උපලමහි ඛි
තොතා, ගලෙක්හි දමනලද්දේ ; ආනපෙන, අවිවෙන් ; යථා සු
සානි, ගම්සේ විසල්ද ; එවං, මෙසේ ; සො, හෙතෙම ; විසු
සොනි, විසල්වන්නේය ; විසාදං එති, බෙදයට පැමිණේ මුච්ඡ
ති, මුළුපිටාවේ ; මුසානි, මුලාවේ ; දුක්ඛංඑති, දුකට පැමිණෙයි.

449. සොකාවකිණේණ* හු වනමහි ක්කාසසි
විතතනනු ජනො උද පඨසානො,
ආගුනනු ගාමසම් අකාසි කිඤ්චි
ජනෙන කසමා න කරොසි සකම්.†

සන්ධා:-

450. අඨසස පනතිං හදසසස සනතිං
ජේධාන සෙනං පියසානරූපං,
ඵකො'නං ක්කාසං සුඛමනුබොධිං
ජනෙන නසමා න කරොමි සකම්.‡

449. සොකාවකිණේණ, (සිතෙහි හටගත්) ශොකයෙන් වසනලද්දෙහි; වනමහි, වෙනෙහි; ක්කාසසි හු, සිතිවිලි සිත (මින්හිඳි) න්තෙහිද; විතතං, වසන (සියයක්ගේ දහසක්ගේ); ජනොනු, දිනනලද්දෙහිද; උද, නොහොත්; පඨසානො; (වෙනයම් කිසිවක්) පනන්තෙහිද; ගාමසම්, (ඇතුළු) ගමෙහි; කිචි ආගු, (අනුත් මුව දක්නටත් නොගෙමින් වල්හි හැසි රෙත්තේ ප්‍රමාණාතික්‍රානන) කිසියම් පාපකමී (අපරධ) යක්; අකාසිනු, කිමෙක කෙලෙහිද; කසමා, (නැතහොත්) කවර ගෙයකින්; ජනෙන, ජනයාසමග; සකම්. නකරෙහි, සො හාදීය (මිතුරුබැඳි) නොකෙරෙහිද (සි විනාලි).

මුදුනු වදුරණ්ණේත්:-

450. අහං, මම; ඵකො, හුදකලාවූයෙමි; ක්කාසං, ධන කරමින්; පියසානරූපං, ප්‍රියඤ්ඤා ප සුඛඤ්ඤාපවු; සෙනං, කෙලෙසෙනාව; ජේධාන, නසා; අඨසස පනතිං, (ඵකානන) හිතාඤ්ඤාපතියවු (නොහොත්) ආතමාඤ්ඤාගේ පැමිණීමවු; හදසසස සනතිං, (පරම) විතෙතාපසම (විතතානන) සඛික තවු; සුඛං, (අතීත්) සැපය; අනුබොධිං, අනුක්‍රමයෙන් (මාගීහ පටිපාටියෙන්) අවබෝධකෙලෙමි (ප්‍රතිවේධකෙලෙමි); නසමා, ඵගෙහින්; ජනෙන, ජනයා සමග; සකම්, මිත්‍රසන්නිවය; න කරෙමි, නොකෙරෙමි (සිවදලේ.)

* “සොකාවකිණේණ.”

† “සකම්.නසමපජ්ජතිකෙනවිතො” සිදු මාරසංග්‍රහකසාලියෙතිපයේ.

‡ “සකම්. න සමපජ්ජති කෙන වි මෙ” සි අතිත් පාදයකුදු තිබේ.

ඉමා වෙ පාලිය.

451. පළුඬුගහනාං දහනෙන මකකපිං
සුසානපෙනිච ජිගුච්ඡනිසං,
ජෙගුච්ඡිසං ජගමමිලුහර්සිං.
දිසොන කො නං වරසෙ සපඤ්ඤා.

අථ අරහි:—

452. කථං විහාරී ඛහුලො ච භික්ඛු
පඤ්චාසතිණ්ණො අනරිච ජඪං,
කථං කාසිං ඛහුලං කාමසඤ්ඤා
පරිබාහිර හොනති අලබ යො නං.

මේ (සඬුකී ගාථා) දෙක (දෙයනා) පාලියෙහිසි.

451. කො සපඤ්ඤා, කිනම් නුවණැත්තෙක් ; දහනෙන, ගිත්තෙන් ; පථඪගහනාං, පුථවුටු ගාත්‍රඇති ; මකකපිං, වැදිරි යක්ද ; විජිගුච්ඡනිසං, විශෙෂයෙන් පිළිකුල්කටයුතුටු ; සුසානපෙනිච, ශමසානප්‍රෙතියක්ද ; ජෙගුච්ඡිසං, පිළිකුල් කට යුතුටු හෝ පිළිකුලෙහි හටගත්තාවු ; ජගමමිලුහර්සිං, ගමන් ගත් අගුච්ඡයක්ද ; දිසොන, දැක ; නං, ඒ ; වරසෙ, පතත්තේද (නොපතත්තේමැයි).

ඉක්ඛිති අරහිනොමෝ කියන්නි:—

452. ඉධ, මේ (ලොකයෙ) හි ; කථං විහාරී, කෙසේ (කිනම්ධර්ම සමාපතියකින් යුක්තව) වාසයකරණ සුළු ; ඛහුලොච, (ඒ කිනම් විහරණයක්) ඛහුලකොටත් ඇති ; භික්ඛු, භික්ඛුවෙම ; පඤ්චාසතිණ්ණො, පච්චාරික කෙලශො ඝය තරණයකෙළේ ; ජඪං, (මනොවාරික) සවෙහි කෙල ශොඝය ; අනරි, තරණයකෙළේද ; කාමසඤ්ඤා, කාමසං ඤුවෝ ; කථං කාසිං, කෙසේ (කිනම් ධර්මයක්) ධර්මකරණ සුළු ; ඛහුලං, (ඒ කිනම් විහරණයක්) ඛහුලකොට ඇත්තාවු ; නං, ඒ පුද්ගලයා (නොහොත්) ඔබ ; අලබා*, නොලබ ; පරිබාහිර හොනති, හාත්පසින් බැහැරවෙද්ද (සි විතාලී).

* “යො” යනු පදසුරණයෙහි නිපාතයි.

සර්ග:—

453. පසාධකායො සුවිමුත්තවිතො
අසබ්බතො සතිමා අනොකො,
අඤ්ඤාය ධම්මං අවිතකාකාසී
හ කුප්පති නසාරති හ පිනො.
454. එවංවිහාරි බහුලො ච භික්ඛු
පචොසතිණ්ණො අනරිඨ ජඨං,
එවංකාසිං බහුලං කාමසඤ්ඤා
පටිබාහිග්ගොනති අලබ්භො හං.

බුදුහු වදාලනුවෝ:—

453. පසාධකායො, (වතුනිධානයෙන් ආශාස ප්‍රාශාස කායය මැඩපැවැත්වූ හෙයින්) සංසිද්ධ කායඇති; සුවිමුත්ත විතො, (අභිතථුලවිමුක්තියෙන්) මනාකොට මිදුනු සිත් ඇති; අසබ්බතො, (පුණ්ණසංසාරාදී ත්‍රිවිධ අභිසංසාරයන්) අභිසංසාරණය නොකරන්නාවූ; සතිමා, සමාතිමත්වූ; අනොකො, (කාමසබ්බත) ආලය රහිත (වූ උත්තමපුද්ගල) තෙම; ධම්මං, (වතුසාසන) ධර්මය; අඤ්ඤාය, දැන; අවිතකාකාසී, විතර්කරහිත (වතුනිධානයෙන්) ධාත කාරණ සුදුසුයේ; නකුප්පති, (ව්‍යාපාද සබ්බත වෙහ විසින්) නොකිපේ; නසාරති, (කාමච්ඡදා සබ්බත රහවිසින්) සිහි නොකෙරේ; (නොහොත්) අසස, ඒ උතුම් පුලුල්තව; නරති, (කාමච්ඡදා සබ්බත) ඇල්මක් නැති; හ පිනො, (මොහ විසින්) සත්‍යත ඇත්තේ නොවේ—(පිනම්බාදී ශෛනිවරණ රහිතවූයේ යථොක්තමයෙන් දෙඅවදානසක් කෙලෙසප්‍රභාණයෙන් ක්ෂණසුව වෙයි යේයි).

454. ඉධ, මෙයාසනයෙහි; එවංවිහාරි, මෙසේ (මෙනම් ධාතසමාපතාදියකින් සුක්තව) වාසය කරණ සුදුසු; බහුලො ච, (ඒ එනම් විහරණයක්) බහුලකොට ඇති; භික්ඛු, භික්ෂුකෙම; පචොසතිණ්ණො, පච්චාරික කෙලෙසොසය තරණයකෙළේ (හෙවත්) ඔරලොගියසඤ්ඤාප්තයත් තරණය කෙළේ; ජඨං, සචෙතිවූ (මනොචාරික) කෙලෙසොසය (හෙවත්) උබලොගියසඤ්ඤාප්ත; අනරි, තරණයකෙළේ; කාමසඤ්ඤා, කාමසංඤ්ඤාව; එවංකාසිං, මෙසේ ධාතකරණ සුදුසු; බහුලං, (ඒ ධාත විහරණ) බහුලකොට ඇති; හං, ඒ උත්තමපුද්ගලයා; අලබ්භං, (කාමපාශයෙන් අල්වාගනු) නොලැබ; පටිබාහිග්ගොනති, හාත්පසින් බැහැරවෙත්(යි වදාළේ).

අථ රහා:—

455. අවෙජ්ජි තණ්හං ගණසංඝවාරී
අඛා තරිසුනති බහුව සඛා,
බහුං වතාසං ජනනමනොකො*
අවජ්ජ භෙසසති මවුරුජස්ස පාරං.

සන්ධා:—

456. නසනති චෙ මහාවිත සබමෙවන නථාගතා,
බමෙවන නසමානානං කා උසුසා විජානනං.
ඉවා පච පාලියං.

ඉක්ඛිති රහානොමෝ කියන්නී:—

455. ගණසංඝවාරී, ගණයා කෙරෙහි හා සංඝයා කෙරෙහිද හැසිරෙණු පුද්දු ශාසනයන්වහන්සේ ; තණ්හං, (එකසිය අටක් ප්‍රභේද විසින්) තෘණ්හංව; අවෙජ්ජි, මුලින්ම සිදු වූයේය ; සඛා, (සද්දහනලක්ෂණ) ශ්‍රිවා ඇති ; බහුව, (අනුබු) බොහෝ ජනයෝද ; අඛා, එකානතයෙන් ; තරිසුනති, (යථොකෙතානසන්) තරණය කරන්නාහුය ; අනොකො, කාමාලයරහිතවූ ; අයං, මේ ශාසනයන්වහන්සේ ; මවුරුජස්ස, මාතූරුජයාගේ (අතින්) ; බහුං ජනනං, බොහෝ ජනසමූහයා ; අවජ්ජ, සිදුගෙණ ; වත, එකානතයෙන් ; පාරං, (නිච්ඡාණ සංඛ්‍යාත) පරතෙරට ; භෙසසති, පමුණුවන් වේය (සි කී).

බුදුහු වදාරණයක්:—

456. මහාවිත, මහාවිරවූ ; නථාගතා, සම්ඥවරයෝ ; සබමෙවන, යහපත් ධර්මය කරණකොටගෙණ ; චෙ, එකානතයෙන් ; නසනති, (නිච්ඡාණපාරයට තුමු) පැමිණෙත් (නොහොත් ජනයන්) පමුණුවත් ; විජානනං, (වතුසසනා) දන්නා උපායමයන් ; බමෙවන, (මනා) ධර්මයෙන් ; නසමානානං, (නිච්ඡාණ පාරයට) පැමිණෙන කල්හි (නොහොත්) පමුණුවන කල්හි ; කා උසුසා, තුමනදෙසේ පහලකිරීමක්ද (සි වදාලේ).

මේ (සට්ඨි ගාථා) සස (දෙගනා) පාලියෙහි.

457. සුඛාන නං ධම්මවරං ජිනස්ස
පමත්තඛන්ඩුස්ස රහාදිරමා,
පලොභිතුං නෙව සමස්සා නං
අහංසු භිජ්ජං පිතුතො සකාසං.
458. මාරො නදුග්ඵ සමෙක්ඛමානො
දිස්සාගතා කෙවලමෙව නායො,
මා කත්තාමං මම භාසිනාහි
කාමස්ස පාතුං මිගනණ්හිකාපං.
459. බාලා කුමුදනාලෙහි* පබ්බතං අභිමන්ථි,
ගිරිං නබෙන ඛණ්ථි අයො දනෙනහි වාදථ.
460. සෙලංව සිරසි උගඤ්ච පානාලෙ භාධමෙසථ,
බාහුංව උරසාසජ්ජ නිබ්බිජ්ජාපෙථ භොතමා.†

457. පමත්තඛන්ඩුස්ස, මාරයාගේ ; රහාදිරමා, (දුභිතාදු) රහාදී මාරධගනාවෝ ; ජිනස්ස, සම්මුදයන්වහන්සේගේ ; නං ධම්මවරං, ඒ උතුම් ධම්මය ; සුඛාන, අසා ; නං, උන්වහන්සේ ; පලොභිතුං, පොලොභිත්ව ; නෙවසමස්සා, නොපොසාසත්වුවෝම ; පිතුතො සකාසං, පියහු සමිපයව ; ඛිජ්ජං, වසා ; අහංසු, ගියාහුයි.

458. මාරො, මාරතෙම ; නදු, එකල්හි ; ආරව, දුරදීම ; සමෙක්ඛමානො, බලන්නේ ; කෙවලං එව, හුදකලාමවු (හෙවත් කැදවාගෙනෙන්නු කැමැතිවු මුනිදුන් හැර තනිවම) ; ආගතා, ආවාඩු ; නායො, ඒ මාරදුභිතාන් ; දිස්සා, දක ; කාමං, (කොප) කැමැතිසේ ; මම භාසිනාහි, මාවදන් ; මාකත්තා, (තෙපි) නොකොලෝය ; මිගනණ්හිකාපං, මිරිගදිය ; පාතුං, බොත්ව ; කාමා අත්ථ, කැමැත්තෝ වුවෝ (සි කී).

459. බාලා, බාලා (අඤ්ඤා) යෙනි ; කුමුදනාලෙහි, කුමුදනලවලින් ; පබ්බතං, පථිතය ; අභිමන්ථි, මචනයකරව්ද ; ගිරිං, පථිතය ; නබෙන, නියෙන් ; ඛණ්ථි, කණ්ණන්හුද ; අයො, යකඩ ; දනෙනහි, දකින් ; වාදථ, කන්නහුද ?

460. සිරසි, මසතකයෙහි ; සෙලං උගඤ්ච, (මග කුළුගෙයක් පමණ) ගලක් තබා ; පානාලෙ, පානාලයෙහි ; භාධං එසථ ඉව, පිහිට සෙවීමක් මෙන්ද ; උරසි, ලයෙහි ; බාහුං ආසජ්ජ ඉව, කණුවක් පහර (කැණ) මෙන්ද ; නිබ්බිජ්ජ, (නිමන් ගිය කරුණෙහි) කලකිරී ; භොතමා, ගොතම සම්මුදයා කෙරෙන් ; අපෙථ, (තෙපි) පහවන්නහුයයි (මාරතෙම) කී.

* “කුමුදනාලෙහි.”

† “භොතමා.”

ඉමා වෙ පාලිය.

461. වඩාන එවං විමනො ස මාගේ
සබ්බකො සමනවනං පසාසි,
සප්ථාථ රුගා පටිමුත්තවිනෙතා*
ජහාසි නස්මිං දිවසානි සත්ත.

462. අසාපි නං සාඛිවරමපි තෙන
'නුභුතමනෙතන මහෙනති සබ්බෙ,
තෙනෙව තෙ සගගගතා විමානෙ
මොදනති කාමෙති අනුපමෙති.

ඉති පඤ්චම සත්තාහං.

මේ (සට කී ගාථා) දෙක (දෙයනා) පාලියෙහිසි.

461. විමනො, පෙරළනු (නොසතුටු) සිත් ඇති; සො මාගේ, ඒ මාරතෙම; එවං වඩාන, මෙසේ (සථොක්කාරයෙන්) කියා; සබ්බකො, (තමන්) දුහිතාන් සහිතවූයේ; සංභවනං, සාධක (මාර) තවනසට; පසාසි, ගියේය; අථ, ඉක්කිති; රුගා පරිමුත්තවිනෙතා, රුගයෙන් මිදුනු සිත් ඇති; සප්ථා, ශාසනාත්වතන්යේ; නස්මිං, ඒ අප්පල් නුගරුක සමීපයෙහි; සත්ත දිවසානි, සත්දිනක්; ජහාසි, හැරියේ (ඉක්මවූයේ) යි.

462. සබ්බෙ, සියල්ලෝ; තෙන අනුභුතමනෙතන, ඒ උන්වහන්සේ විසින් පරිභුක්තමාත්‍රයගෙනුකොටගෙණ; නං සාඛිවරං අපි, ඒ උතුම් අප්පල් නුගරුක පවා; අප්ප අපි, අදදක්වාත්; මහෙනති, පුදත්; තෙන එව, ඒ (කුශලකම්මය) ගෙනුකොටගෙණම; තෙ, ඒ පුරුකරන්තෝ; සගගගතා, සාධකසම්මුඛානු; විමානෙ, (දෙව්) විමන්ති; අනුපමෙති, අප්‍ර මාණවු හෝ උපමාරහිතවූ; කාමෙති, කාම (සම්පතති)යෙන් සුකතව; මොදනති, සතුටුවෙති.

පස්වෙති සතිසයි.

* “රුගං පජහිති කාසු.”

463. තතො මුනිඥො මුච්චිඤ්ඤො
නිසිදි ගතො පච්චසනමහි,
සුගතිරෙ බාලරවිව රංසි
ජාලාහි ලොකං පරිපුරසනොනා.
464. අථාග මෙඝො ජලදසනෙහි
පපුරසං ඛං එනසං සවිජ්ජ,
සසිතවානො කිරමමුධාරං
විරෙවමානො විසකණ්ඨිකාහි.
465. අමඤ්ඤො මුච්චිඤ්ඤොහි
දිස්වා මුනිඤ්ඤො මුච්චිඤ්ඤො,
පරිකම්පිතො විසාලභොගා
ජාදෙඤ්ඤි සමමා සඵණෙ එණෙන.

463. තතො, ඉක්කිති ; මුනිඥො, මුනිඤ්ඤත්වහත්සේ ;
සුගතිරෙ, සුගදුරු මුද්දනෙහි (බබලත්තාටු) ; බාලරවි ඉව,
ලහිරු මෙන් ; රංසිජාලාහි, (කඩවණින් තනවූ) රණිජලා
යෙන් ; ලොකං, ලොව ; පරිපුරසනොනා, පුරවමින් ; ගතො,
වැඩමවා ; මුච්චිඤ්ඤො, මුච්චිඤ්ඤ වාස සම්පයෙහි ; පච්චස
නමහි, උතතාසත මයකයෙහි ; නිසිදි, වැඩලත්සේක.

464. අථ, ඉක්කිත්තෙන් ; ජලදසනෙහි, සියගණන් වලා
පටලින් උපලක්ෂිතව ; ඛං, අහස ; පපුරසං, පුරවමින් ;
එනසං, ගර්ථතාකරත්තාටු ; සවිජ්ජ, විදුලි සහිතව ; සසිත
වානො, සිතලවාත සහිතව ; අමුධාරං, ජලධාරව ; කිරං,
විසුරුවත්තාටු ; මෙඝො, මෙඝයෙක්තෙම ; විසකණ්ඨිකාහි,
බලාකාවන් කරණකොටගෙන ; විරෙවමානො, බබලමින් ;
අග, අයෙය.

465. අමඤ්ඤ, මදනොටු (ඉතා බොහෝටු) ; අනඤ්ඤ, සතුටු
ඇත්තාටු ; මුච්චිඤ්ඤොහි, මුදලිඳු නම් තාරදතෙම ; මුච්චිඤ්ඤ
මුලො, මිදෙල්ලුක මුල (වැඩලත්) ; මුනිඤ්ඤ, මුනිඤ්ඤත්
වහත්සේ ; දිස්වා, දැක ; සඵණෙ, පෙණසහිතවූයේ ; විසාල,
මහත්ව ; භොගා, දරණවැලින් ; පරිකම්පිතො, පරිකෙප
කොට ; එණෙන, පෙණපතින් ; සමමා, මනාකොට ;
ජාදෙඤ්ඤ, වසා.

466. අජෙකසි සො නසස අනුග්ගහස
නිසිදි ගන්ධා ගුප්තාසනමිති,
සසා නද රුපියමඤ්ඤරව
සත්තාහමතං සුච්ඡිනාවිනෙතා.

467. අජාපි නං සාතිවරමපි තෙන
'නුගුතමනෙතන මහෙත්ති සබ්බො,
තෙනෙව තෙ සග්ගහතා විමානෙ
මොදනති කාමෙහි අනුපමෙහි.

ඉති ජඨම සත්තාහං.

468. තතො පගන්ධා සතිර්ජනජා
නිසිදි රුජාසනනසස චුලෙ,
විමුහුත්තං පිතිසුඛං 'නුගොනෙතා
සත්තාහමතං කරුණානුග්ගහතා.

466. අජෙකසි, ආරාධනා කෙළේය; නද, එකල්හි; සුච්ඡි නුතාවිනෙතා, (කෙලියෙන් කෙරෙන්) මනාව මිදුනු සිත් ඇති; සො සසා, ඒ ශාසනයන්වහන්සේ; නසස, ඒ නාගෙඤ්ඤරව; අනුග්ගහස, අනුග්ග පිණිස; ගන්ධා, වැඩ; ගුප්තා සනමිති, නාගාසන (මසනක) යෙහි; රුපියමඤ්ඤරව, රිදි මැදරෙක්හි මෙන්; සත්තාහමතං, සත්තාහමාත්‍රයක්; නිසිදි, වැඩිපුත්සේක.

467. තෙන, ඒ (අපගේ) ශාසනයන්වහන්සේ විසින්; අනුගුතමනෙතන, පරිගුත්ත මාත්‍රයෙන්; සබ්බො, සියල්ලෝ; තං සාතිවරං අපි, ඒ උතුම්ම චුළියඳු වෘක්කයද; අජ්ජපි, අද දක්වාත්; මහෙත්ති, පුදත්; තෙ, ඒ සියල්ලෝ; තෙන එව, ඒ කරුණකොට ගෙණිම; සග්ගහතා, සාධාරණත්වයෙන්; විමානෙ, (දෙව්) විමන්හි; අනුපමෙහි, අදුරාව; කාමෙහි, කාමසම්පත්තියෙන්; මොදනති, සතුටුවෙත්.

සමෙහි සතිසසි.

468. තතො, ඉක්බිති; කරුණානුග්ගහතා, කුළුණුගුණින් අගපැමිණියාව; සතිර්ජනජා, සතිර්ජනෙයෙන් වහන්සේ; විමුහුත්තං, විමුක්තියෙන් හටගත්තාව; පිතිසුඛං, ප්‍රීතියාව; අනුගොනෙතා, බුද්ධියෙන්; පගන්ධා, වැඩ; රුජාසනනස චුලෙ, තිරිපල රුක්මුල්හි; සත්තාහමතං, සතිසත්පමණ; නිසිදි, වැඩිපුත්සේක.

469. අප්‍රාප්ති නං සාක්ෂිවරමයි තෙන
‘නුභූතමනෙතන මනෙතනි සබ්බෙ,
තෙනෙතව තෙන සග්ගගතා විමානෙ
මොදනනි කාමෙති අනුපමෙති.

ඉති සත්‍යම සත්‍යානං.

470. ආහාරකිව්වාදිවිවජ්ජනස්ස
සුඛානුභොගනස්ස විමුක්තිජාති,
සමපිණ්ණිතගස්ස ජිනස්ස නස්ස
ඉච්චෙභංගං සන්තදිනානි සන්ත.

471. දෙව්‍යනම්ඥෙන නතොපනින
මුඛොදකාදිමපටිගුඤ්ඤාන,
නිසින්නමනෙත යතිරුජරාජෙ
නස්සාගමුං චෙ චණිජා බණ්ණෙන.

469. තෙන, ඒ (අපගේ) ශාස්තෘත්වගන්සේ විසින්; අනු
භූතමනෙතන, පරිභූතමානුයෙන්; සබ්බෙ, සියලුලද; තං
සාක්ෂිවරමයි, ඒ උතුම් රාජයකු වෘක්කයද; අප්‍රාප්ති, අද්දක්
වත්; මනෙතනි, පුදත්; තෙන, ඒ සියල්ලෝ; තෙන එව, ඒ කර
ණකොටගෙණීම; සග්ගගතා, සබ්බසම්පූර්ණ; විමානෙ, දෙවි
විමන්ති; අනුපමෙති, අතුල්‍යවූ; කාමෙති, කාමසම්පත්තියෙන්;
මොදනනි, සතුටුවෙන්.

සත්චෙති සත්ඤ්ඤි.

470. ආහාරකිව්වාදි, ආහාරකෘතෘදියෙන්; විවජ්ජනස්ස,
තොරවූ; විමුක්තිජාති, විමුක්තිජවූ; සුඛෙ, සුවයන්; අනුභො
ගනස්ස, අනුභවකරන්තාවූ; සමපිණ්ණිතගස්ස, පිණ්ණික ශරීර
වසව ඇත්තාවූ; නස්ස ජිනස්ස, ඒ සම්මුඛයන්වගන්සේ; ඉති,
මෙසේ; සත්‍ය සත්‍යදිනානි, සත් සත්‍යයන්; අච්චං, ඉක්ම
ගියානුයි.

471. තතො, ඉක්බිති; දෙව්‍යනම්ඥෙන, ශක්‍යදෙව්‍යයන්
විසින්; උපනිත, එලවනලද; මුඛොදකාදිං, මුවදොරා පැත්
තදිග; පරිභූජියාන, පරිභොගකොට; යතිරුජරාජෙ, යතිතු
රුජවූ සම්මුඛයන්වගන්සේ; නිසින්නමනෙත, වැඩහුන්පමණ
කල්හි; චෙචාණිජා, (තපස්සු හඳුනා යන) දෙබෑ වෙලෙන්දෝ;
බණ්ණෙන, ක්ෂණයකින්; තත්ථ, එහි; අගමුං, ගියානුයි.

472. උසානිතා දෙවවරෙන සමමා
සාලොතිතා තසං තපසුහලුකා,
මජ්ඣ ආදං මධුපිණ්ඩිකම
ආදය නාථං ඉදමමුච්ඡගෙන.
473. ඉදං හි නො ධිර අනුගහසාස
පටිගහගෙයා පරිගුණස් දුතං,
හිතාස නං හොති සුඛාස චෙව
අනපසකපෙසසු අනාගතෙසු.
474. පටිගහගෙයා මුනි දෙවදිනන
පහෙතන පච්චක්ඛසිලාමයෙන,
භුතාන තෙසං අනුමොදනස්මිං
දෙසෙසි ධම්මං වරදං පසස්මිං.

472. දෙවවරෙන, ශක්‍රදෙවෙසුගත් විසින්; සමමා, මනා කොට; උසානිතා, උත්සාහවත්කරණලද්දවු; තසං, ඒ ශක්‍ර යාගේ; සාලොතිතා (පුච්ඡනමයෙහි) සහලේනාවු; තපසු හලුකා, තපසුස හලුකය යන; කෙ, ඒ වෙනද දෙබැඳෝ; ආදං, මිහිරිවු; මජ්ඣං, හත්වටද; මධුපිණ්ඩිකම, මිදිවුද; ආදය, ගෙණ; නාථං, සඵලයන්වහන්සේට; ඉදං, මෙය; අමුච්ඡං, කිවු.

473. ධිර, ධිරයන්වහන්ස; නො, අපට; අනුගහසාස, අනුග්‍රහපිණ්ඩ; ඉදංහි දුතං, මේ දුතය; පටිගහගෙයා, පිළිගෙණ; පරිගුණ, වැලඳවමැනව; තං, එය; අනාගතෙසු, අනාගතවු; අනපසකපෙසසු, බොහෝවු කල්පයන්හි; හිතාස, හිත (වැඩ) පිණිසද; සුඛාස ව, සැපපිණිසද; හොති එව, වේමැයි.

474. මුනි, සඵලයන්වහන්සේ; පච්චක්ඛසිලාමයෙන, අලුත් සෙල්මුවාවු; දෙවදිනන, (සිව්වරන්) දෙවියන් විසින් දෙනලද; පහෙතන, පාත්‍රයෙන්; පටිගහගෙයා, පිළිගෙණ; භුතාන, වලද; අනුමොදනස්මිං, ගුණානුමොදනාපිණිස; පසස්මිං, ප්‍රසංගවු; වරදං, උත්තම නිවෘණය දෙන්නාවු; ධම්මං, ධර්මයක්; තෙසං, මවුන්ට; දෙසෙසි, දෙසුසේක.

475. වෙ භානිකා වාණිජකා ජිනසා
ධම්මං සුඤ්ඤාන පසංහා විහතා,
වෙ වාචිකොපාසකතං ගතාසුං
යාචිංසු නෙ නං පුන පුජනීයං.
476. පරමසිද්ධාන සිරං නනො සො
අද ජිනො කුන්තලධාතුමුච්ඡිං,
නෙ නෙන තුඤ්ඤා සුමනා පතීනා
මහිංසු නෙධො විහවානුරූපං.
477. සඤ්ඤා ගතො අපපාලමුලෙ
සහසාරංසිව සුගඤ්ඤි,
නිසජ්ජ ලොකං අනුලොකයනො
විතකති එවං මනසා විතකකං.

475. වෙ භානිකා වාණිජකා, දෙබෑ වෙලෙන්දෙ; ජින සා, සඵලයන්වහන්සේගේ; ධම්මං, ධර්මය; සුඤ්ඤාන, අසා; පසංහා විහතා, පහන්සිත් ඇත්තාහු; වෙවාචික උපාසකතං, වෙවාචික උපාසකයන්; ගතා අසුං, ගියෝ වූහ; (බුත්සරණ දම්සරණ යාමෙන් වෙවාචික උපාසකවූහසිසේසි) පුන, නැවත; නෙ, මිත්‍රතුමු; පුජනීයං, පිදියයුත්තක්; තං, උන්වහන්සේ; යාචිංසු, යාවඤ්ඤාහු.

476. තනො, ඉක්බිත්තෙන්; සො ජිනො, ඒ සඵලයන් වහන්සේ; සිරං, මසතකය; පරමසිද්ධාන, පරමසිද්ධිය කොට; කුන්තලධාතුමුච්ඡිං, කෙසධාතු මටක්; අද, දින; නෙන, එයින්; තුඤ්ඤා, සන්තුහටුව; සුමනා, යාපත් සිත්ඇත්තා; පතීනා, ප්‍රීතියට පැමිණියා; නෙ, ඒ වාණිජයෝ; නෙධො, (ඒ ධාතු) ගෙණ ගොස්; විහවානුරූපං, විහවානු රූපව (සමාන්විත පරිද්දෙන්); මහිංසු, පිදු.

477. අථ, නැවත; සඤ්ඤා, ශාසනයන්වහන්සේ; ගතො, වැඩ; අපපාලමුලෙ, අපපල්ලුගරුක සමීපයෙහි; සුගඤ්ඤි, සුගඤ්ඤාපථිති (බබලන්නාඩු); සහසාරංසි ඉව, සුයතී මෙන්; නිසජ්ජ, වැඩහිද; ලොකං, ලොව; අනුලොකයනො, බලමින්; එවං, මෙසේ; මනසා, සිතින්; විතකකං, විතකියක්; (කලපනාවක්); විතකති, විතැකුණේ.

478. මසජකපතෙහා මරධමමිහාණ
සසසස සිහිවු අහාබපාණේ,
අවුබසතෙතති නමිජ්ඣ කසා
පසාසසිසං හි ජලො හි ලොකො.
479. දෙසෙමි චෙ ධම්මවරං පඤ්ඤාං
කීලනතාභාවො මමසා අසමා,
කිමනාදුකෙඛනිති විනාසතෙහා
නුසාමමාසා* මුති දෙසනමිති.
480. සහමපති නාම නතො විධානා
සචෙතසා තසා මනං විදිධා,
විනසානිදං ඛදු සබ්බලොකං
අදෙසිතො නෙතිති කම්පමානො.

478. මසා, මා විසින් ; අජකපතෙනා, අධිගතවූ ; වරධමමිහාණ, උතුම්වූ ධම්මසාරයතෙම ; සසසස, සසකයෙකු විසින් ; සිහිවු, ඉව, සාගරය මෙන් ; අවුබසතෙතති, නොමුදුසකුන් විසින් ; අහාබපාණේ, (අතිශාමතීයථී චෛත්‍යාලයෙන්) නොයා හැකි පරතෙර ඇත්තේය ; හි, ඒ එසේමය ; ලොකො, ලෝ වැසියනමේ ; ජලො හි, ජබවසි ; තං, ඒ ධම්මය ; අජ්, මෙක ලේඛි ; කසා, කවරෙකුට ; පසාසසිසං, ප්‍රකාශ කරන්නෙමිද.

479. චෙ, ඉදින් ; පඤ්ඤා, ප්‍රණීතවූ ; ධම්මවරං, උතුම් ධම්මය ; දෙසෙමි, දෙසමිද ; අසමා, එහෙයින් ; මම, මට ; කීලනතාභාවො එව, කලානතාභාවයම ; අසා, වන්නේය ; අනාදුකෙඛන, තමන් දුකින් ; කිං ඉති, කවරප්‍රයෝජනදැයි ; විනාසතෙහා, සිතමින් ; මුති, සම්මුතියක්වනන්සේ ; දෙස නමිති, ධම්මදෙසනා කිරීමෙහි ; උසාමං, උත්සාහය ; න අසා, නොකලසේක.

480. නතො, ඉක්බිති ; සහමානිනාම, සහමානී නමිවූ ; සො විධානා, ඒ මහාබුහවතෙම ; චෙතසා, සිතිය ; (නොහොත්) සචෙතසා, සියසිතිය ; තසා, උන්වහන්සේගේ ; මනං, සිත ; විදිධා, දැන ; (ධම්මො) අදෙසිතො, (දහමී) නොදෙසූ කලේඛි ; තෙන, ඒ හෙතෙමින් ; ඉදං, මේ ; සබ්බලොකං, මුදු ලොව ; ඛදු, එකානතයෙන් ; විනසානිති, වැනසෙන්නේයයි ; කම්පමානො, කථාවෙමින්.

* “නුසාමමාසා.”

481. සකාසමාගමිම ජිනස්ස නස්ස
සභාරවො බ්‍රහ්මගණෙන නත්ථ,
නිහව්ව ජාත්‍රං පඨවිතලමිති
නමස්සමානො ඉදමබ්‍රුචි සො.
482. ත්වං දෙවදෙවො ස සුමෙධකාලෙ
පලොකිනං ලොකමුදිකම්මානො,
විහාය දිපඛකරපාදමුලෙ
ලබ්ධමනං තං කරුණාගුණෙන.
483. පවිස්ස සංසාරවනං විදුගතං
මංසකම්පිසාදිමදුසි දුනං,
වෙදෙසි දුක්ඛං අමිතං අසංතං
තං නෙ පරත්ථං ව න අත්තගෙතු.

481. සො, ඒ මහාබ්‍රහ්මතෙම ; සභාරවො, ගෞරවසහිත වූයේ ; බ්‍රහ්මගණෙන, බ්‍රහ්මසමූහයා හා සුක්තව ; නස්ස ජිනස්ස, ඒ සම්ඥයන්වහන්සේගේ ; සකාසං, සම්පයට ; ආගමම, පෑමිණ ; තත්ථ, එහිදී ; පඨවිතලමිති, පෘථිවිතලයෙහි ; ජාත්‍රං, දන ; නිහව්ව, ඔබා ; නමස්සමානො, වදිමින් ; [ඉදං, මේ වක්‍ෂ්‍යමාණකාරය ; අබ්‍රුචි, කී.

482. දෙවදෙවො, දෙවැනිදෙවුවු ; සො නිං, ඒ හුඹවහන්සේ ; සුමෙධකාලෙ, සුමෙධතාපස කාලයෙහි ; පලොකිනං, නිස්නාලද ; ලොකං, ලොව ; ලදිකම්මානො, බලමින් ; දිපඛකරපාදමුලෙ, දිවකුරු මුදුන් පාමුලදී ; තං, ඒ ; ලබ, ලැබුවාවු ; අමතං, නිච්ඡිණය ; කරුණාගුණෙන, කරුණු ගුණය කරුණකොටගෙණ ; විහාය, හැර :—

483. විදුගතං, විශෙෂයෙන් දුග්ගිමවු ; සංසාරවනං, සංසාර නැමැති (මහ) වනයට ; පවිස්ස, ප්‍රවිෂ්ටව ; මංස, ශරීර මාංසය ; අකම්, ඇස්ස සිසාදිං, හිස්ස යනාදිය ; දුනං, දුන වස්තු කොට ; (නොහොත්) මංසකම්පිසාදිං, මස් ඇස් හිස් ආදිවු ; දුනං, දන් ; අදුසි, දින ; අසංතං, නොඉවසිය හැකිවු ; අමිතං, අප්‍රමාණවු ; දුක්ඛං, දුක් ; වෙදෙසි, විඤ්ඤය ; නෙ, හුඹවහන්සේගේ ; තං, ඒ (සියල්ල) ; පරත්ථං එව, මෙරමා පිණිසමය ; න අත්තගෙතු, තමන් ගෙතුකොටගෙණනොවේ.

484. සනතිට සනතා ඛල මඤ්ඤා
ඤ්ඤා සමස්ථා සුගතස්ස ධම්මං,
ආරාධනා මෙ කරුණාගුණගොනා
දෙසෙති ධම්මං අනුකම්පමානො.
485. කාලෙ විකාසනති ඛරංසුමිස්සා
ඵලමුජානා කුසුමානි නානා,
තථෙව නෙ ධම්මකරුහිප්පිඨා
විකාසමාසනති ජනා අනෙකා.
486. සමපනනවිජ්ජාවරණේ සනිමා
ජුතිකිරෙ අනතිමදෙහධාරී,
පටිග්ගහෙකාස්ස නිමනනණං සො
ජනෙසි සහෙත කරුණා මහස්මිං.

484. ඉධ, මෙ ලොකයෙහි; මඤ්ඤා, මද කාමාසා ඇත්තාවූ; සුගතස්ස, සුගතයන්වහන්සේගේ; ධම්මං, ධර්මය; ඤ්ඤා, දැනගත්ව; සමස්ථා, සමස්තවූ; සනතා, සනියෝ; ඛල, එකානතයෙන්; සනති, ඇත්තාහුය; මෙ, මා විසින්; ආරාධනා, ආරාධිතවූ; කරුණාගුණගොනා, කුළුණුගුණින් අනුමතවහන්සේ; අනුකම්පමානො, (ලෝසතුන් කෙරෙහි) අනුකම්පාකරමින්; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙසනුමැනව.

485. ඵලමුජානා, ඵලජ ජලජවූ; නානා කුසුමානි, අනෙක පුෂ්පයෝ; ඛරංසුමිස්සා, රවිරශ්මි සමග්‍රවූවාහු; කාලෙ, සුදුසු කාලයෙහි; විකාසනති, විකසිතවෙන්; තථා එව, එපරිද්දෙන්ම; නෙ, නුමවහන්සේගේ; ධම්මකරුහිප්පිඨා, දහම් නැමැති රශ්මින් සපයී කලාවූ; අනෙකා ජනා, නොයෙක් ජනයෝ; විකාසං, ප්‍රබෝධයට; ආසනති, පැමිණෙත්.

486. සමපනන, අධිගතවූ; විජ්ජාවරණේ, අනවිච්ඡාදක ලොස් වරණධර්ම ඇති; සනිමා, සමාතිමත්වූ; ජුතිකිරෙ, ආලෝකධාරීවූ; අනතිමදෙහධාරී, වර්මශරීරධරවූ; සො, ඒ සඵලයන්වහන්සේ; අස්ස, ඒ සහමානි නම් මහාබ්‍රහ්මයාගේ; නිමනනණං, පැවරීම (ආරාධනාව); පටිග්ගහෙකා, පිළිගෙණ; සහෙත, සනියන් කෙරෙහි හෝ නිසා; කරුණා, කුළුණු; මහස්මිං, (තමන්) සිත්හි; ජනෙසි, ඉපදවූසේක.

487. අපාරුතා නෙසං අමනාසං චාත්
 යෙ සොතවනොතා පමුඤ්චන්තා සංඛං,
 විහිංසසංඤ්ඤි පගුණං හ භාසිං
 ධම්මං පණිතං මිත්‍රසේසු චුතෙව.*
488. පටිගගගෙසිති උදගගච්චෙනො
 අපේකසනං මෙ චතුර්ණනො සො,
 නඤාන නාඨං සහපාරිසපේසා
 පකකාමි තවතා භවනං ඛණෙන.
489. තෙනා ජෙනා නෙන ගතිත'නුඤ්ඤා
 දෙසෙමි කසෙසති උදික්ඛමානො,
 ආලාරඋද්දො සමුදික්ඛ ධිරෙ
 මනඤාන නෙසං අචිරච්චුතිත්තං.

487. යෙ, යම් ජනරෝතුමු; සොතවනොතා, තත් ඇත්
 රෝද; තෙසං, ඔවුන්ට; අමනාසං, නිවිත (සුර) යාගේ;
 චාත්, (අයම්මාග්ගසංඛිතත) වාරයෝ; අපාරුතා, නොව
 සනුද්දග (විවාතකරණ ලද්දහ); සංඛං, ශ්‍රාව; පමුචන්තා,
 මුදත්වා (විසර්ජනය කෙරෙත්වා); චුතෙව, චුත (රුජ) ය;
 පණිතං, පුණිතවු; පගුණං, පුගුණවු; ධම්මං, ධම්මය; විහිංස
 සංඤ්ඤි, විහිංසංඤ්ඤි ඇත්තේමි; (නොහොත් ධම්ම ගාමග්ගිය
 නිසා අවිසිතවු මිනිසුන්ට පිඩා වේ යන අදහසින්); මිත්‍රසේසු,
 මිනිසුන් අතුරෙහි; හ භාසිං, නොකිමි (සි වදාලෝ).

488. සො චතුර්ණනො, ඒ චතුර්මුඛතෙම; මෙ, මාගේ;
 අපේකසනං, ආරාධනාව; පටිගගගෙසි ඉති, (බුදුහු) පිළිගත්
 සේකැයි; උදගගච්චෙනො, මදවැඩි සිත් ඇත්තේ; සහපාරි
 සපේසා, පාරිසද්දිය සහිතවූයේ; නාඨං, (ලොක) සාමිත්වත
 ය්සේ; නඤාන, වැද; තවතා, එසින් (නික්ම); භවනං,
 (සිතිය) භවනයට; ඛණෙන, ක්ෂණයකින්; පකකාමි,
 ගිණිය.

489. තෙනා, ඉක්කිති; නෙන, ඒ මහාබුද්ධයා විසින්;
 ගතිත'නුඤ්ඤා, ගත්තාලද අනුඤ්ඤා ඇත්තාවු; ධිරෙ, ධීරවු;
 ජෙනා, සඵලතෙම; කසෙස, කවරෙකුට; (ධම්මං) දෙසෙමි
 ඉති, (දහම) දෙසමිදැයි; උදික්ඛමානො, බලා වදාරණසේස;
 ආලාරඋද්දො, ආලාරඋද්දාකර්මයන්; උදික්ඛ, බලා වදා;
 නෙසං, ඔවුන්ගේ; අචිරච්චුතිත්තං, මල නොබෝකල්ලු බව;
 මනඤාන, දැනවදහ:—

490. කහනනුබ්බානං වරබමවකකං
අඤ්ඤාන කෙතාපි අමතනාහිං,
ලොකාසං විනාශමණිසපානිකතං
පවතනසිංහනි විවිතතයනෙනා.
491. දිස්වාන හික්ඛු මුති පවවගෙහ
ආදය පතනව තිව්වරව,
බාගණ්ඩියං මිගදයමෙහෙනා,
අබානමග්ගං පටිපජ්ජි සසථා.
492. තප්ථාමරවුහමගණ්ඨි පුත
පථෙ එණි පකඛි වතුපපද ව,
ආරඤ්ඤාදෙවා තරුපබ්බතා ව
මහිංසු නෙකකති සුච්චගයෙති.

490. අහං, මම ; අඤ්ඤාන කෙන අපි, අන් කිසිවක් විසිනුදු ; අවතනාහිං, තොපැවැත්විය හැක්කාවූ ; ලොකාසං, ලොවට ; විනාශමණිසපානිකං, සිතූමිණක් බදුවූ ; අග්ගං, අග්‍රවූ ; වරබමවකකං, උතුම්වූ බමිවකය ; කහං හුබො, කොතැන්හි නම් ; පවතනසිංහං ඉති, පවත්වන්නෙමි දැයි ; විවිතතයනෙනා, සිතනසේක් :-

491. මුති, (මහා) මුතිවූ ; සසථා, ශාසනාත්වසන්සේ ; පවවගෙහ හික්ඛු, පස්වගහික්ඛුන් ; දිස්වාන, දැක ; පතනං ව, පාත්‍රයද ; තිව්වරංව, තුන්සිව්වරුද ; ආදය, රැගෙන ; බාගණ්ඩියං, බාගණ්ඩි නම් නගරයෙහිවූ ; මිගදයං, මාගදය නම් ඉසිපතනායමයට ; එනෙතා, වඩනේ ; අබානමග්ගං, අදන් මගට ; පටිපජ්ජි, පිළිපත්සේක.

492. තප්ථ, එහි ; අමරවුහමගණ්ඨි, දිවාබ්‍රහ්මසමුත්තයා විසින් ; පුත, පවිත්‍රකරණලද ; පථෙ, මාර්ගයෙහි ; එණි, තාගරජයෝද ; පකඛි, පකඛිවූද ; වතුපපද ව, සිව්පාලෝද ; ආරඤ්ඤාදෙවා, වතවාසි දෙවතාලෝද ; තරුපබ්බතාව, වාසනා පථිතයෝද ; අනෙකෙහි, නොයෙක් ; සුච්චගයෙහි, ඉතා විශ්මයදෙසින් ; මහිංසු, (ලෝකුමන්) පිදු.

493. තතොපසො සො මිහදායමග්ග
දිස්සා සතීසං යතයොපගනට්ඨා,
අකංසු වහනං පටිපතතිසාර
පවතනයි තත්ථ ස ධම්මවකකං.
494. අඤ්ඤදිකොණ්ඩඤ්ඤවසිප්පධානා
කොට්ඨමධාරස කඤ්ජයොනී,
අසිතිකොට්ඨි සුධාසිසඛසා
අඤ්ඤසුමග්ගං කමතො තද නෙ.
495. අතිවට්ඨසානමති නිදසකාලෙ
වස්සානකාලෙ සමුපාගනස්මිං,
තයෙථව වස්සං උපගමම ඩිරෙ
තොමාසමතතං අවසි වසිසො.

493. තතො, ඉක්කිති; සො, හෙතෙම; මිහදායං, මාගදායට; උපතා, ඵලභිසේක; යතයො, (කොඩඤ්ඤදී) යතිහු; අග්ගො, ඉදිරියෙහි (වඩනාවු); සතීසං, යතිශ්‍රේෂ්ඨවූ සඵලයන්වහන්සේ; දිස්සා, දැක; උපගනට්ඨා, වෙතට පැමිණ; පටිපතතිසාර, ප්‍රතිපතති නැමැති වස්තුවෙන්; (තොගොත්) ප්‍රතිපතති සාර වස්තුවකොට ඇත්තාහු; වහනං අකංසු වත්කලානුස; සො, උන්වහන්සේ; තත්ථ, එහි; ධම්මවකකං, ධර්මවක්‍යය; පවතනයි, පැවැත්වූසේක.

494. තද, එවේලෙහි; අඤ්ඤදිකොඩඤ්ඤ, 'අඤ්ඤ' යනු අදිකොට ඇති;* කොඩඤ්ඤනමුව; වසිප්පධානා, තපස්සින් ප්‍රධානකොට ඇත්තා (වූ පස්වගමහණ) හුද; කොට්ඨනං, කෙලක් සමකවූ; අභාරස කඤ්ජයොනී, අවලොසක් බ්‍රහ්මයෝද; (අවලොස්කෙලක් බ්‍රහ්මයෝද); අසිතිකොට්ඨි, අසුකෙලක්වූ; සුධාසිසඛසා අපි, දිව්‍යසමුහයෝදයි; නෙ, ඒ සම්ප්‍රාප්ත ජනයෝ; මග්ගං (අග්ගං), අයභිමානිය; කමතො, අනුග්‍රහයෙන්, අඤ්ඤාසුං, අවබෝධකලානුසි.

495. නිදසකාලෙ, ග්‍රීෂ්මකාලය; අතිවට්ඨසානමති, ඉක්මනිය කල්හි; වස්සානකාලෙ, වර්ෂා සෘගුව; සමුපාගනස්මිං, සම්ප්‍රාප්ත කල්හි; ඩිරෙ, ප්‍රාඥවූ; වසිසො, (ඒ) මහච්ඡිවූ බුදුරජනෙම; තත්ථ එව, ඒ බරණැස්නුවර ඉසිපතනාගමයෙහිම; වස්සං උපගමම, වස්ඵලම; තොමාසමතතං, තුන්මසක් පමණ; අවසි, විසුසේක.

* "අඤ්ඤාසි වත ගො කොඩඤ්ඤා" යි අප බුදුසසුන්හි පලමුකොට අර්ථකන්ඵලය අවබෝධකල මන්වහන්සේට "ඉතිතිදං ආයසමගො කොණ්ඩඤ්ඤාසං අඤ්ඤාකොඩඤ්ඤානෙව නාම. අගොසි" යි "අඤ්ඤා" යනු ආදිකොට ඇතිවේ.

496. තතො සසං තස්ස සභායකෙ'පි
පතිඨපෙඨා අරහත්තමග්ගෙ,
භූතීං ජනානං අනුමුතසහෙනා
වස්සස්ස අනතං අකපි තතීං සො.
497. වස්සවවයෙ ලොකවිදු මුහිජෙදු,
ආමනනසී තෙ යනසො සපුරෙත්ත,
තෙ'ථාගමුං නිබ්බණ්ඨා කතඤ්ඤි
'දමමුචි තෙසමනනාපඤ්ඤා.
498. උගෙඝාසයනනා මම ධම්මසොසං
සමාහනනනා මම ධම්මහෙරිං
සාධුං ධම්මෙනා මම ධම්මසංඛිං
වරථ තුමෙහ සනර්මරතං.

496. තතො, ඉක්ඛිති; සො, ඒ මහජීවු සඵලතෙම; සසං, යසනම්කුලපුත්‍රයාද; තස්ස සභායකෙපි, ඔහුගේ යහලුවන්ද; අරහත්තමග්ගෙ, අභිත්මාගීගයෙහි; පතිඨපෙඨා, පිහිටුවා; ජනානං, ජනයන්ගේ; භූතීං, ඵෙඤ්ඤාය; අනුමුතසහෙනා, වචනය කෙරෙමින්; තතීං, එකිම; වස්සස්ස, වස; අනතං අකපි, කෙලවර කළසේක.

497. ලොකවිදු, (වරිතාධිමුක්තාදි විසිත්) ලොකය දනනා සුලු; මුහිජෙදු, මුහිජුයන්වහන්සේ; වස්සවවයෙ, වස්ගෙව් මෙහිදී (තොගොත්) වස්ස අව්වයෙ, වස ඉක්මගියකල්හි; සපුරෙත්ත, සන්ධි පුත්‍ර; තෙ යනසො, ඒයතින්; ආමනනසී, කැඳවා වදාලසේක; අථ, ඉක්ඛිති, නිබ්බණ්ඨා, නිකුත්කල තාණ්ණ ඇති; කතඤ්ඤි, කරණලද ඇදිලිඇති; තෙ, ඔහුතුමු; ආගමුං, ආවාසය; අනනනපඤ්ඤා, අනනාපුඤ්ඤා සඵල තෙම; තෙසං, ඔවුන්ට, ඉදං, මෙ (වස්සමාණකාරණ)ය; අමුචි, වදාලසේක.

498. තුමෙහ, (මහණෙනි) තෙපි; සනර්මරතං, දෙවිමිනිස් සහිත ලොකයාට; මම, මාගේ; ධම්මසොසං, ධම්මනාමැති සොභාව; උගෙඝාසයනනා, උදෙඝාභා කරමින්; මම, මාගේ; ධම්මහෙරිං, ධම්මනාමැති හෙරිය; සමාහනනනා, මොනවට ගසමින්; මම, මාගේ; ධම්මසංඛිං, ධම්මනාමැති සංඛිය; සාධුං, මනාකොට; ධම්මෙනා, පිහිමින්; වරථ, (දෙවිමිනිස් සහිත ලොව) හැසිරෙව්.

499. ජයබජං මේ භූමිභූතකිපහතං
උසාපසහතං මම ධම්මකෙතුං,
අප්පිකකිපහතං මම ධම්මකුහතං
වර්ථ ලොකෙසු සදෙවකෙසු.
500. සුසජ්ජනතං අමනසං මග්ගං
සකණ්ටකතං තරකායනසං,
මාර්ගනසං මසිමකිතතං
කථෙථ ලොකස්ස සදෙවකස්ස.
501. බුබනතරං සුපිකිතං අචාරං
සුරස්ස මොක්ඛස්ස විසාලමාරං (18),
අචාසුරි හො හගවා'ධුතා හො
යාථජජ සබ්බෙහි නිවෙදයවෙතා.

499. මෙ, මාගේ ; ජයබජං, විජයධවජය ; භූමිතෙ,
ලොකයෙහි ; උසාපහතා, මසවමින් ; මම, මාගේ ; ධම්ම
කෙතුං, ධම්ම නැමැති කෙතුට ; උසාපසහතා, මසවමින් ;
අප්, තවද ; මම, මාගේ ; ධම්මකුහතං, ධම්ම නැමැති කො
හතය ; උසාපහතා, නගමින් ; සදෙවකෙසු, දෙවියන්
සහිතවූ ; ලොකෙසු, ලොවිහි ; වර්ථ, හැසිරෙවි.

500. අමනසමග්ගං, නිව්ඤ්ඤාය ; සුසජ්ජනතං,
මොනවට සදනලදබවද ; තරකායනසං, අපායමාග්ගයාගේ ;
සකණ්ටකතං, කපුසහිතබවද ; මාර්ගනසං, මාරයාගේ
මුහුණෙහි ; මසිමකිතතං, දුලිවැකුබවද ; සදෙවකස්ස,
දෙවියන්සහිතවූ ; ලොකස්ස, ලොකයාගට ; කථෙථ, කියව්.

501. හො, හවත්නි ; හො, අපගේ ; හගවා, භාගාවතුන්
වහන්සේ ; බුබනතරං, බුබනතරයක් මුලුල්ලෙහි ; සුපි
කිතං, අනිශ්චිත් වසනලද්දවූ ; අචාරං, ගමන් නැත්තාවූ ; මො
ක්ඛස්ස සුරස්ස, නිව්ඤ්ඤායාගේ ; විසාලමාරං, විසල්දොර ;
අචාසුරි, හමුදා ; අධුතා, දන් ; සබ්බෙ, සියල්ලෝ ; යාථ ඉති,
(නිවන්මග) යව් කියා ; නිවෙදයවෙතා, දන්වව්.

502. උප්පන්නභාවං භූවනෙ මමස්
තථෙව ධම්මස්ස ව පාතුභාවං,
උප්පන්නභාවෙ මමොරසානං
පකාසයනනා ජගතිං වරුථ.
503. වනමහි පනෙන ගිවිහබ්බතං
රුක්ඛස්ස මුලෙ'පි ව සුඤ්ඤාගාරෙ,
වසං යනනනා මම ධම්මමග්ගං
දෙසෙථ ලොකෙ සතර්මරුතං.
504. වඩාන එවං යනසො දිසාසු
පෙසෙඤ්ඤානාමො උරුචෙලගාමී*,
පටිපජ්ජී (17) මග්ගං අථ අනනරලෙ
කප්පාසිකවතං විපිනං පටිස්ස.

502. භූවනෙ, ලොකයෙහි; මම, මා; උප්පන්නභාවං, උපත්ඛවද; තථා එව, එසේම; ධම්මස්ස පාතුභාවං ව, ධම්මය පහළවීමද; මම, මාගේ; ඔරසානං, ඔරසවු ශ්‍රාවකයන්; උප්පන්නභාවෙ, උපත්ඛවද; පකාසයනනා, ප්‍රකාශකරමින්; අජජ, මේ කාලයෙහි; ජගතිං වරුථ, ලොව හැසිරෙව.

503. වනමහි, වනයෙහිවූ; පනෙන, ඉතාදුරයෙනසුන් හිද; ගිවිහබ්බතං, පච්ඡිනාදිවෙතිද; රුක්ඛස්ස මුලෙපිව, වාක්ෂමුලයෙහිද; සුඤ්ඤාගාරෙ, ජනවිවිකතාගාරයෙහිද; වසං, වාසය කරමින්; යනනනා, උත්සාහාත්මක වූවාහු; මම, මාගේ; අග්ගං, අග්‍රවූ; ධම්මං, ධම්මය; (නොගොත්) ධම්ම මග්ගං, ධම්මමාග්ගය; ලොකෙ, ලොවිහි; සතර්මරුතං, දෙවිමිනිස් සතිතයන්ව; දෙසෙථ, දෙසව.

504. නාමො, සඵලයන්වහන්සේ; එවං, මෙසේ; වඩාන, වදාන; යනසො, යනින් (සැටනම); දිසාසු, දිශාවන්හි; පෙසෙඤ්ඤා, යවා; උරුචෙලගාමී, උරුචෙල්දනවී ගැමිවූසේත්; මග්ගං, මගව; පටිපජ්ජී, පිළිපන; අථ, අනනරලයෙන්; අනනරලෙ, (බරණුස ඉසිපතනරමයට හා උරුචෙල් දනවී වටත්) අතර; කප්පාසිකවතං, කප්පාසික නම්වූ; විපිනං, වන සමයට; පටිස්ස, වැඩ:—

* “උරුචෙල ගාමි.”

505. තසං රමනො සමතිං සමනො
 රජොරසෙ සො පවතෙ විනොදා,
 දනා මනං ධම්මමුද්දාසිනා
 අගොරුවෙලං ගජන්ජගාමි.
506. නසොරුවෙලාධිකාසංසොති
 පසිඛනාමසං සසිසංකසං,
 අගං ඵලං සො පටිපාඨයනො
 වසි වසනො වසිනං වටිසො.
507. නදගරං නෙගමනාගත් ව
 යඤ්ඤං මහාකසංපනාපසංසං,
 ජිනො විදිනාසං මනං මනෙන
 වසි විසුං නසං පසාදගෙතු.

කථං ?

505. පවතෙ, උතුම්වූ; සො, ඒ සඵලයත්වහන්සේ; තසං, ඒ කප්පාසික නම් වනලාභි; රමනො, (සත්ත්ව සමග) අභිරමණය කරන්නාවූ; සමතිං සමනො, සමතිසක් පමණවූ; රජොරසෙ, භාද්‍රවර්ණය රජතුමාගේ; විනොදා, හික්මවා; ධම්මං, ධර්මය; අථ, ඉක්බිති; උද්දාසිනා, දෙසනා කොට; අමනං, නිවිඳිණය; දනා, දී; ගජන්ජගාමි, ගජෙකුගා මිසේක්; උරුවෙලං, උරුවෙල් දනව්ව; අගා, වැඩිසේක.

506. තසං, එහි; සසිසංකසං, සිංහන්සමගවූ; උරුවෙලා ධිකාසංසො, ඉති, උරුවෙල ගබ්දය අධිකකොට ඇති කාශ්‍ය පයසි; පසිඛනාමසං, ප්‍රසිඛ නාමයක් ඇති (උරුවෙල්කසුප්) කුණේ; අගං ඵලං, අග්‍රඵලය (අභිත්ඵලය); පටිපාඨයනො, මුහුණුරුවමින්; වසිනං වටිසො, වසින්ට අතිශයින් උතුම්වූ; සො, ඒ සඵලයත්වහන්සේ; වසනො, වසනාකාරයෙහි; වසි, වුසුසේක.

507. නදං, එසමයෙහි; නෙගමා, නියමිතවිවාසිකුද; නාග ර් ව, කුචරවාසිකුද; මහාකසංපනාපසංසං, උරුවෙල් මහ කසුප් තව්සානන්ට; යඤ්ඤං, යාගද්‍රව්‍ය; අගරං, ගෙණග; ජිනො, සඵලයෙන්; තසං, මහණේ; මනං, සිත; මනෙන, (තමන්) සිතින්; විදිනා, දන; තසං, මහණේ; පසාදගෙතු, පැහැදීම ගෙතුකොටගෙණ; විසුං, වෙන්ව; වසි, වුසුසේක.

(හේ) කෙසේද?

508. ගහකාන උතතරකුරුං ගහවා තදුති
පිණ්ඩවරිකා රමණීයතිමාලසඤ්ඤාං,
ආගමම සාදුරසනිරහරහිතම
‘නොතතතකෙ මුනිවරෙ පරිභුජ්ජාන.*
509. විනොතසි එවමහමසසතරංව කාලං
ඵසසාමි සාසන මමං හි අනාගතෙසු,
ලබ්බාතලෙ හවති තස්ස ඉදුති සක්ඛ
සඛාධමනාමි මම තස්ස ගතෙසුදුති.
510. සබ්බාමනුසස්සයං පටිනස්සනීති
මහවා තතො යතිවරෙ කරුණං සතො,
සඤ්ඤාසතෙති පටිනබරවිව රතන
නිශ්ප්‍රාධපක්කසදිසං වරපංසුකුලං.

508. මුනිවරෙ, මුනිශ්‍රේෂ්ඨවු; ගහවා, ගාගාවතුන්වහන්සේ; තදුති, එකල්හි; උතතරකුරුං ගහකාන, උතුරුකුරු දිවසිතට වැඩ; පිණ්ඩං වරිකා, පිටුපිණිස හැසිර; රමණීය, සිත්කළවු; හිමාලසඤ්ඤා, හිමාලසපථිතයට; ආගමම, ආගමනයකොට; සාදුරස, මිහිරිස ඇත්තාවු; නිරහර, දිය බරින්; අහිරමෙ, සිත්කළවු; අනොතතතකෙ, අනවතපත විල සමීපයෙහි; පරිභුජ්ජාන, (පිඩපාතාභාරය) වලද;—

509. එව, මෙසේ; විනොතසි, සිති; අහං, මම; අප්පතරං, එව, ඉතා සැලකුම; කාලං, කාලයක්; ඵසසාමි, (ඒවමානව) සිටින්නෙමි; අනාගතෙසු, මතුවන කල්හි; මමං, මාගේ; සාසනං හි, ශාසනයනම්; ලබ්බාතලෙ, ලක්දිවතෙලෙහි; හවති, (ඇති) වන්නේය; තස්ස, එහි; ඉදුති, දැන්; යක්ඛසඛාධං, යක්ෂපීඩා; අස්සි, ඇත්තේය; ඉදුති, දැන්; තස්ස, එහි; මම, මාගේ; ගතෙසු, ගමන්හි;—

510. සබ්බ, සියලු; අමනුසස්සයං, අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් වන භය; පටිනස්සනීති, විධිවිධාන වන්නේයයි; මහවා, සිතා; තතො, ඉක්බිති; යතිවරෙ, යතිවය්‍යිතෙම; සතො, සකියන්තෙරෙහි; කරුණං, කුච්ඡිණි; සඤ්ඤාසතෙති, සකිකවලයෙන්; පරිනබ, වලදනාලද; රවි ඉව, සුය්‍යීයා මෙන්; රතන, රත්වු; නිශ්ප්‍රාධපක්කසදිසං, නුගපලවත්වු; වරපංසුකුලං, උතුම් පාංශුකුල විවරය;—

* “පරිභුජ්ජානං.”

511. ධාරෙතා සෙලමසසුඤ්ජනනහෙතො
 ඡබ්බණ්ණරංසිතිවහං දිසි පුරසනෙතා,
 සබ්බාධිනො නවමුත්ථස්සපුණ්ණමාසෙ
 ලබ්බාතලං විජසිතුං නහසාගමාසි.
512. බ්‍රහ්මාසුරාමරථණී ගරුලා ව සිඛ
 විජ්ජාධරාදි ජනනා සහපාරිසජ්ජා,
 කෙතානපනතසමදිපුරුතොරණෙති
 පුජං අකංසු මහතිං ගගනාසනමති.
513. ලබ්බකමනාඋරසි භාසුරතාරහාර
 සබ්බාසසිතලමනොහරතීරපුර,
 තස්මිං මහාදිපදවාලකනාම ගබ්බා
 භූමජකිඤ්ඤා ජනනෙතනනරාහිතමා.

511. ධාරෙතා, දරු ; සෙලමය, සෙලමයවූ ; සුඤ්ජ, සොඤ්ජවූ ; පනතහෙතො, පාත්‍රධරහසන ඇත්තේ ; ඡබ්බණ්ණරංසිතිවහං, හඬවණ්ණ (හඬ) බුබුරුහිකදමය ; දිසි, දික්ති ; පුරසනෙතා, පුරවන්තේ ; සබ්බාධිනො, සමෘක්කසබ්බාධි යෙන් ; නවම, නවවැනිවූ ; පුත්ථස්සපුණ්ණමාසෙ, දුරුතුමැදි පොහෝ දිනයෙහි ; ලබ්බාතලං, ලක්දිව්වලය ; විජසිතුං, දිනන්ට ; නහසා, අහසින් ; ආගමාසි, වැඩිසේක.

512. සහපාරිසජ්ජා, පිරිවර ජනයන් සහිතවූ ; බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්ම යෝද ; අසුර, අසුරයෝද ; අමර, දෙවියෝද ; ඵණී, නාග රූපයෝද ; ගරුලා ව, ගරුඛරපයෝද ; සිඛවිජ්ජධරදි, සිඛ විද්ධාධරදිවූ ; ජනනා, ජනසමූහයාද ; කෙතා, ධර්මය ; ආත පනත, ඡත්‍රය ; හට, (පුත්) කලස්ස ; දීප, පහන්ඇඟය ; උරු, මහත්වූ ; තොරණෙති, තොරන්ය යන මෙයින් ; ගගනාස නමති, විසඳවාගියෙහිදී ; මහතිං, මහත්වූ ; පුජං, පුජා ; අකංසු, කලාසුසි.

513. ලබ්බකමනා, ලකහනයේ ; උරසි, වක්කසෙහි ; භාසුර, බබ්ලන්තාවූ ; තාර, මහත්වූ ; භාරසබ්බාස, බ්‍රහ්මා භාරසක් වැනිවූ ; සිතල, සිහිල්වූ ; මනොහර, මනොහරවූ ; තීරපුර, ජලයෙන් පිරුණුවූ ; ජනනෙතනහර, දනනුවන් පැහැරගත්තාවූ ; අභිතමා, අතිශයින් සිත්කලුවූ ; මහාදීපද, මහා සහ ආදිපදකොට ඇති ; වාලකනාමගබ්බා, වාලක නම් ගඟාව හෙවත් මහවැලිගඟ ; තස්මිං, ඒ ලක්දිව්වලෙහි ; භූමජකිඤ්ඤා ආසි, පෘථිවිමධ්‍යගත වි.

514. තස්සාවිදුරසුචිරමමනරෙ පදෙසෙ
ආසාමතො මිතතිසොජන විඤ්ඤන,
වතනාදි ගාමුනමිතං නයනාහිරාමං
ආසාරසිතජලනිජකරභූමිසොසං.
515. මනසාලිපාලිබගහිතිජමිසරාභං
සමමනනවිතනමිගසඛසනිසෙවිතං නං,
නවවනනතෙකසිතිසබ්බනපාදපිඤ්ඤං
උසනගමාසි උරුනාගවනාහිධානං.
516. රමෙම තද රතනදීපවරමහි ලබ්බා
ලොකාහිධානනිසබ්බකසකඛදසෙ,
බද්ධරෙ සුමනකුටකනමුලෙසො
සෙලෙසු මාරගිතිමිසසකපිඤ්ඤාමෙ.

514. තස්සා, ඒ මහවැලිගඟට ; අවිදුර, නුදුරෙහිවූ ; සුචි, පවිත්‍රවූ ; රමමනරෙ, අතිරමන්වූ ; පදෙසෙ, පෙදෙසෙක්හි ; ආසාමතො, අසමත් ; මිත, පමණකරණලද ; තිසොජනං, තුන්සොදන් ඇත්තාවූ ; විඤ්ඤන, විතර්ත් ; වතනාරි ගාමුනමිතං, සතරගම් පමණ කරණලද්දවූ ; නයනාහිරාමං, නෙත්‍රොත්තවූ ; ආසාර, වෙගවත්වූ ; සිතජල, සිතිල්දිය ඇත්තාවූ ; නිජකර, ගඟලැල්ලක්ගේ ; භූමිසොසං, බොහෝවූ සොසා ඇත්තාවූ :—

515. මනත, මත්වූ ; අලිපාලි, භාගශ්‍රෙණින්ගේද ; බග, පක්ෂින්ගේද ; හිතිජ, හිතිමයවූ ; මිසරාභං, ශ්‍රෙණීරගය ඇත්තාවූ ; සමමනත, ඉතා මත්වූ ; විතත, විවිත්‍රවූ ; මිගසඛ, මුවසමූහයෙන් ; නිසෙවිතං, නිති සෙවිනාවූ ; නච්චනත, තාත්තාකරන්තාවූ ; අනෙකසිතිසබ්බත, නොයෙක් මොණ රුන්ගෙන් සුකතවූ ; පාදපිඤ්ඤං, වාසනරජයන් ඇත්තාවූ ; උරුනාගවනාහිධානං, මහානාගවනය යන නම ඇති ; උසන නං, උසනක් ; ආසි, වි.

516. තද, එක්ල්හි ; රමෙම, රමන්වූ ; රතනදීපවරමහි, රතනදීපප්‍රවරයෙහි ; ලබ්බාලොකාහිධාන, ලබ්බාලොක යන නම ඇති (හෙවත්) ලග්ගල් ලොග්ගල් නමිඇති ගල්ය ; හරිකඛක, හරිකඛක ගලය ; යකඛදසෙ, යක්දෙස්සගලය යන මෙහිද ; බද්ධරෙ, දිඹුලාගලෙහිද ; සුමනකුට, සමන් කුලය ; තමුලෙසො, (රෙහණජනපදයෙහි) කුරගලය යන මෙහිද ; මාරගිරි, මාරගලය ; මිසසක, මිහින්තලාගල හා ; පිඤ්ඤාමෙ, පිඤ්ඤාම යන මෙහිද ; සෙලෙසු, (යථොක්ක) පච්චයන්හිද :—

517. යෙ'කෙඤ්ඤාපි සහති භිරයො වතරමණෙක
ගතා නදි ගිවිභුතා සිකතාතලා ව,
තප්ථාවසහති රහසා ඵරුසාතිරුඤ,
පාණතිපානතිරතා සඨකුටසකකා.

518. සහමම නෙ මහති නාගවනමති නමති
සමමනනාසිංසු සහවා සහපාරිසප්පා,
ඤා'සි රෙ ඉති පරෙ අපරං බරෙන
තිකෙකත වාදකණයෙන පටිනතුදනතා.

517. යෙ, යමි ; අකෙඤ්ඤා, (පුතිරලපථිතය, බලගලය, මහ
මුහුණ්ගලය, යහන්ගලය, තුන්කළුපථිතය යනාදි) අනාමු; භිර
යො අපි, පථිතයෝද ; වත, (සනතානවතාදිමු) වත හා; රම
ණෙක, රමණීය ස්ථානයෝද; ගඛතා, (කැලුණි, මාවැලි, කාල,
වලමේ යනාදිමු) ගඛතාවෝද ; නදි, (දුහුතමුහුදිය, දඳුර
ඔය, නිල්වලාභාය යනාදි) නදිහුද ; ගිරිභුතා, (ගඟවා ගුහාය,
ඉසිගුහාය, ගඟගුහාය යනාදි) පථිතගුහාවෝද ; සිකතාතලා
ව, (මහවැලිතලා ආදි) වාලකාසථලයෝද; සහති, ඇත්තාහුද;
තප්ථ, ඒ (යප්ථාකත) ස්ථානයන්හි ; රහසා, වෙලෙවිමු ;
ඵරුසා, කඨාරමු ; අතිරුඤ, අතිගතින් රෝදුමු ; පාණති
පාන, සඛිභාතනයෙහි ; නිරතා, නිරතකුණ්භිගකතමු ; සඨ
කුටසකකා, සැලඅමුථ යකෙයෝ ; ආවසහති, වෙසෙත්.

518. සහවා, හටයන් සහිතමු ; සහපාරිසප්පා, පිරිවර
යකුන් සහිතමු ; නෙ, ඒ යකෙයෝ ; අරෙ, කොල ; ඤා, හෝ ;
කොසි ඉති, කවරෙක් වූයෙහිදැයි ; අපරෙ, අතිකෙක් ; අපරං,
අතිකෙකු ; බරෙන, කුරුමු ; තිකෙකත, තිසුණුමු ; වාදකණ
යෙන, වාදකුමැති අඛයවියෙන් (උලිත්); පටිනතුදනතා,
පිඩාකරන්තාහු ; නමති මහති නාගවනමති, ඒ මහානාගවන
යෙහි ; සමනමම, රැස්ව ; සමමනනාසිංසු, මනත්රණය කලාහුය.

519. කුජකිංසු නෙ අපිනටිතරකාරණෙන
වෘක්කාන සුඛපටිථපගබ්බිනතතා,
සබ්බොභිතාපගපභිවනවඨවිතතා
සාරමගගබ්බිනමනා පටිථවසනති.
520. තසමිං බණ්ණෙ'භිමනදෙ සුගතො නහමති
භුගමම නෙසමනුකම්පිතමානසෙන,
ගොපානසිසමමනොහරරංසිමාලී
තස්ථවස් බෙ ගුණමණි මණිකණ්ණිකාව.
521. නෙසං ජිනො කලහවුපසමාස නෙතු
මාපෙසි වුට්ඨිතිමිගතිලසිනහිතිං,
තස්ථාසි ගජජිතසනො සුරවාපභිතත
ධාරකරෙති විතුදං නිසිවාරසබ්බං.

519. අථ, ඉක්ඛිති; නෙ, ඒ යක්කයෝ; සුඛපටිථපගබ්බිනතතා, සුඛාරමගයෙහි ප්‍රගලහ සිත් ඇත්තාහු; ඉතරඉතරකාරණෙන, අනෙකනාකාරණ ඇති; වෘක්කාන, වචනසෙන්; කුජකිංසු, කිපියාහුය; සබ්බොභිත, කැලඹියාහු; අපගපභිඉව, සාගරයමෙන්; අනවඨවිතතා, අනවසථිත සිත්ඇත්තාහු; සාරමග, කරණෙනිතරකරණයෙන්; ගබ්බිනමනා, ගච්ඡා සිත් ඇත්තාහු; පටිථවසනති, මහත්කොට ගබ්බාවිත්.

520. තසමිං බණ්ණ, එකෙණෙහි; අභිමනදෙ, අභිමනාථී දයකවු; ගොපානසිසම, ගොනාස්වැහි; මනොහර, මනොඥවු; රංසිමාලී, රැස්මාලා ඇත්තාහු; ගුණමණි, ශීලසමාධිසදි ගුණනැමැති මිණි ඇති; සුගතො, සඵලයන්වනන්සේ; හෙසං, ඒ යක්කයන්ට; අනුකම්පිත මානසෙන, කුළුණුසිතින්; නහමති, අහස; භුගමම, වැඩ; මණිකණ්ණිකා ඉව, මිණි කැණිමවුල්ලක් මෙන්; තස්ථ, එතැන්හිවු; බෙ, අකාශයෙහි; අවජ්, උත්සෙක.

521. ජිනො, සඵලතෙම; නෙසං, ඒ යක්කයන්ගේ; කලහවුපසමාස, ඛබර සංසිදවිමට; නෙතු, නෙතුහු; වුට්ඨි, වැසිබියද; තිම්රං, අඳුරැබියද; අනිල, වාබියද; සිතහිතිං, සිතලබියද; මාපෙසි, මැවුසේක; සුරවාප, ඉඳුසැවිවෙන්; ඛිතත, විදිනලද; ධාර, දියදහරනැමැති; සරෙහි, ඊතලවලින්; නිසිවාරසබ්බං, යක්කවුහයා; විතුදං, පිඩාකරන්නාහු; ගජජිත, හිගුමගත්; ගතො, මෙඟයක්; තස්ථ, එහි; අසි, වී.

- [illegible]

[illegible]

523. අළු, ඉක්කිත්තෙන් ; හෙ, ඔහුකුමු ; සිතෙන, සිතල
කරණකොටගෙණ ; දිලේ, දනනායන් ; පරිකොටයනා,
කොටත්තානු ; අකෝඤ්ඤාගානං, ඔවුනොවුන් සිරුරු ;
අවලඹ, එල්ල ; පරොදසිංසු, හැඩුහ ; අනෙකභයද්දති, නො
යෙක්කිසි දෙයත්තානු ; භොසණාති, ශබ්ද කරත්තානු ; රූපා
නිව, රූපයෝද ; වනිශංසු, පැවැත්තානුය ; තෙන, ඒ කරණ
කොටගෙණ ; තෙසං, ඔවුන්ට ; විවිධං, අනෙකප්‍රකාරනු ;
භයං, බිය ; ආසි, විය.

524. පරදුක්ඛකෙන, අනුත් දුක් කරුණකොටගෙණ; දුක්ඛි තමනා, දුඃඛිතසිත් ඇත්තාවූ; බුඛාඥා, සම්ඥාවරයන් වහන්සේලාත්; කසමා, කුමක්ගෙයින්; අනං, වාසන; කණ්හත්ති, කෙරෙද්දහි; න විනනාසං, නොසිතියයුතුයි; ලොකො, ලෝවැසිනෙම; ඵලදානගෙතු, ඵලදානගෙතුවෙන්; සොම්ඊපුඤාභ්‍යාසවාරයා, චක්‍රග්‍රහණ දිනයෙහි; සංඝස්ස, සසභ්‍යයෙක්; විට්ඨි, වෘක්කයන්; භනාති, පෙළඹී. (නොකොත්) කපයි.

525. සඬා තතො තමනුදෙ සහසෙ සසොකෙ
දිඤාන ගුහකකපතෙ කරුණාසිතතො,
වුට්ඨිං තමම පවනං පණ්ණදිඤා සබ්බං
දසෙසසි අනනාමබ්ලං දුමණිව බමති.
526. දිඤාන තෙ මුනිවරං ජලිපබ්බකපෙති
සපෙජඤා සිසසරසි ඉදමබ්බාචිංසු,
සාචාම නොභසපදං භවතො සකාසා
දසෙසු ධිර කරුණං කරණිසමෙව.
527. එවං තද්වච ජිනො මධුරස්සරෙන
ආමනන තෙ නිසිවරෙවනතෙ සමෙකඛ,
තුමෙහ දදථ සදි ඨානමමෙකඤසං
සබ්බෙ අපෙහති සනවානපසිනදුක්ඛා.

525. තතො, ඉක්ඛිති ; තමනුදෙ, කෙලෙස් අඳුරු දුරු කරන්නාවූ ; සඬා, ශාසනාත්වභන්සේ ; සහසෙ, හස සති තවු ; සසොකෙ, ගොක සතිතවු ; ගුහකකපතෙ, යක්ෂ ජන යන් ; දිඤාන, දුක ; කරුණාසිතතො, දයාබර සිත් ඇත්තේ ; වුට්ඨිං, වැසිද ; තමම, අඳුරුද ; පවනම, වාතයද ; සබ්බං, (සන මේ) සියල්ල ; පණ්ණදිඤා, පහකොට ; බමති, අභස්ති ; දුමණි ඉව, රචිමබ්ලය මෙන් ; අබ්ලං අතනං, සියලු දෙහය ; දසෙසසි, දක්වුසේක.

526. තෙ, ඒ යක්ෂයෝ ; මුනිවරං, මුනිසුයන්වභන්සේ ; දිඤාන, දුක ; අජලිපබ්බකපෙති, ඇදිලි නැමැති පිහුමෙන් ; සිසසරසි, ශිෂි නැමැති සරසින් ; සපෙජඤා, සද ; ඉදං, මෙය ; අබ්බාචිංසු, කීවාහුය ; නො, අපි ; භවතො සකාසා, පින්වත්හු කෙරෙන් ; අභසපදං, නිභිහගකාරණය ; සාචාම, යාවකු කරමු ; ධිර, ධිරයන්වභන්ස ; දසෙසු, (හුඹවභන්සේගේ) දසවු අපකෙරෙහි ; කරුණං, කුළුණුසිතක් ; කරණිසංචව, කටයුතුමය.

527. තද්, එවේලෙහි ; ජිනො, සම්ඥතෙම ; තෙ නිසිවරෙ, ඒ නිශාවරයන් ; ආමනන, බණවා ; අවනතෙ, (තමන්කරු) නැමුනාවු (යතු) න් ; සමෙකඛ, බලා ; මධුරස්සරෙන, මධුර සරයෙන් ; එවං, මෙසේ ; අවච, වදාලේය ; තුමෙහ, තෙපි ; සදි, ඉදින් ; මම, මට ; එකදෙසං ඨානං, එකදෙසසානයක් ; දදථ, දෙන්නහුනම් ; සබ්බෙ, සියලු ; සනවානප, දුච්චවතින් නිපත් ; සිනදුක්ඛා, සිතල දුක් ; අපෙහති, පහවෙත්.

528. සපෙවමිනිමසයානි කුණම හො තං
ගණ්ඨානි ධීර යදි ඉවජසි සබ්බදිපං,
වඩාන හෙති පරිදිනනපමාසමනො
බගමම නස්ස පුත්‍රි පජ්ජි වමබබං.
529. තසමිං නිසජ්ජ කසිණං සමවජ්ජ හෙතො
ජාලාකුලං ජලිතමහනිමමාපසි සො,
සො ධුමකෙතු ගගනුසනනගුහසිහො
සද්දබ්බිසං ගිරිවතානුරුහොසසහොතො.
530. රුකෙබ්බි රුකබවනපබ්බනලබ්බණෙන
සාඛාමිගෙ ව විගගෙ අනුබ්බිසංව,
වෙසානගෙ වනමරු මිහසුකරෙපි
සකුච්චි ගුහාකපනෙ ඉති විනතසහොතො.

528. හො, හවත්ති, යදි, ඉදින්; එවං, මෙසේ; ඊති, උව
දුර; අපයානි, පහවයේනම්; තං, එය; කුණම, කරමු; ධීර,
ධීරයන්වහන්ස; යදි, ඉදින්; ඉවජසි, කැමැත්තෙති නම්;
සබ්බදිපං, මුලුද්වසින; ගණ්ඨානි, ගණුවසි; වඩාන, කියා;
හෙති, ඔවුන් විසින්; පරිදිනන, දෙනලද; පමාසං, පොල
වෙති; අගො, ලොකාග්‍ර සඵලකෙම; බගමම, බැස; තස්ස,
එහි; පුත්‍රි, විශාලවූ; වමබබං, සම්බබ; පජ්ජි, අතුල
සේක.

529. සො, ඒ සඵලකෙම; තසමිං, එහි; නිසජ්ජ, වැඩහිද;
තෙජ්ජ කසිණං, තෙජ්ජ කසිණ සමාපතත්තං; සමවජ්ජ, සම
වැද; ජාලාකුලං, ගිහිදලින් ගැවසුනාවූ; ජලිතං, දිලියෙන්
නාවූ; අගො, ගිත්තස්; අමාපසි, මැවී; ගගනලග්ගන, අහ
සට නැඟාවූ; කුහ, උස්වූ; සිහො, ශාඛ ඇති; උරුහොස
සහොතො, මහත්කොට ශබ්දකරන්නාවූ; සො ධුමකෙතු, ඒ
වහන්ස; ගිරිවතානි, පඵතාරණයන්; සද්දබ්බිසං, දවමින්:—

530. වෙසානගෙ, ගිහි හෙම; රුකෙබ්බි, වෘක්ෂයන්
හෙන්; රුකබ, වෘක්ෂය; වන, වනය; පබ්බත, පඵතය (සහ
මොවුන්); ලබ්බණෙන, පැමිණීමෙන්, සාඛාමිගෙ ව, සාමුවන්ද;
විගගෙ, පක්ෂින්ද; වනමරු, වනදෙවතාවන්ද; මිහසුකරෙපි,
මිහසුකරයන්ද; අනුබ්බිසං ඉව, ලුහුවදින්නාස් මෙන්;
ගුහාකපනෙ, ගුහායන්; ඉති, මෙසේ; විනතසහොතො, සිතව
මින්; සකුච්චි, දිවි.

531. දිසාන නඤ්ඤානවිසුලිත
සමමසාපාදගතං ගුහනා සමෙවම,
ධාත්වං විකිණ්ණකවසිසප්පලද්දනෙතනා
දුරතතමෙති සහිතා ගතිබෙසමානා.
532. සමුඛතෙජසදිධාසරිච්ඡානා
ආභවං සාගරතථං පරිධාවමානා,
නසමිච්ඡි නෙ සවිසිදුං සරණං න ඉධා
ජමති නතො සපදි සනතිපතීංසු සබ්බෙ.
533. දිසාන නෙ මුනිවරො සහසෙ සසොකෙ
රමමං තදුප්පලසිමපකිගතං මහනතං,
ඉධිති සෙති ගිවිදිපමිධානසිද්ධා
ආරෙපසිද්ධා නිබ්බලෙ පුන නඤ්ඤානාසි.

531. තඤ්ඤා, එති; ගුහකා, යක්කයෝ; පවුර, බොහෝවු; ආතත, පතලාවු; විපුලිත, ගිනිපුපුරිත්; සමමසා, මිශ්‍රවු; ජල, ගිනිදල් ඇති; දහනං, ගිනි; දිසාන, දක; සමෙවම, එකතු ව; විකිණ්ණකව, විකිරි කෙරෙයන්හ; වප්පල, බාහු ප්ලයෙන්; දදදනෙතනා, තෙත්වු ඇස් ඇත්තාහු; දුරතතා පෙති සහිතා, දුරතමයන් සහිතවුවාහු; ගතී, ගමන්; එස මානා, සොයමින්; ධාත්වං, දිවුහ.

532. සමුඛතෙජ, සම්මතෙජසින්; පරිදිධි, දහලද; සරි, පිරුරු හා; විතනා, සිත්ඇත්තාහු; පරිධාවමානා, දිවත් තාහු; සාගරතථං, වෙරලකණ; ආභව, හැරී; තසමිච්ඡි, එහිදු; පවිසිදුං, ප්‍රවිභවන්ට; සරණං, පිහිටක්; නලසා, නොලැබ; තතො, ඉක්කිති; ජමති, තැනිගත්තාවු; නෙ සබ්බෙ, ඒ සියල්ලෝ; සපදි, එකෙණිති; සනතිපතීංසු, රැස්වුහ.

533. තදු, එසමයෙහි; මුනිවරො, සම්මතෙම; සහසෙ, හස සහිතවු; සසොකෙ, සොක සහිතවු; නෙ, ඔවුන්; දිසාන, දක; සෙති ඉධිති, සාක්ෂියටු සෘණින්; රමමං, රමාවු; ප්ලසිමපකිගතං, සාගරමධාගතවු; මහනතං, මහත්වු; ගිරි දීපං, ගිරිදිවසිත; ඉධ, මෙහි; ආනසිද්ධා, ගෙන්වා; නිබ්බලෙ, සියල්ලන්; ආරෙපසිද්ධා, නංවා; පුන, නැවත; තඤ්ඤා, එහි; අ.සාසි, පිහිටවුණේය.

534. කෛවලමෙසමසමාසසමනනමිති.
තෛව භාසුරතරෙ හතවා නිසිදි,
බ්‍රහ්මාමරසුරඵණ්ගරුලාදිසිඛා
සබ්‍රමමි'කංසු මහතිං මහමහතරුපං.
535. දෙසෙසි සංසදි ජිනො සුතිසාධු ධම්මං
තසමිං සදුසවනුදං සිවදං ජනානං,
සුඤ්ඤාන නොකසනකොටිපමාණපාණ
ලබා නද සමහවුං වරධම්මවකුං.
536. තසමිං දිනො සුමනකුටවරධිවාසො
නෙජ්ඣිබ්බිවිහලො සුමනාභිධානො,
දෙවො සසතනහදසො රතනතනාසමිති
සමපාසුණ්ඤ්ඤා පඨමං ඵලමුත්තමං සො.

534. අසමො අතුලාචු; භාසුරතරෙ, අතිසෙත් බබලන්
නාචු; එසො හතවා, ඒ භාගාවතුන්වතන්සේ; එවං, මෙසේ;
තං ජිනං, ඒ උච්චුර; උපසමං කතා, වාසසමනය කොට;
නිසිදි, වැඩහුන්සේක; තස් එව, එතන්හිදීම; බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය;
අමර, දෙවිය; අසුර, දූතවය; එණි, නාගය; ගරුලාදි,
ගරුඛාදිත්‍රය; සිඛා, සිඛය යන මොහුද; සබ්‍රමම, රැස්ව;
මහතිං, විපුලු; අගතරුපං, අග්‍රාකාරචු; මහං, පුත්; අකංසු,
කලාත්‍රය.

535. ජිනො, සම්මතම; තසමිං සංසදි, ඒ සභායෙහි;
ජනානං, සතියන්ට; සදුසවනුදං, විනොයන්ගේ ආශ්‍රව්‍යය
කරන්නාචු; සිවදං, නිව්‍යය දෙන්නාචු; සුතිසාධු ධම්මං,
කණ්ණිකාමාතධම්මය; දෙසෙසි, දෙසුසේක; තං, ඒ ධම්මය;
සුඤ්ඤාන, අසා; අනෙක, නොයෙක්; සතකොටිපමාණ, සිස
කෙලයන් පමණිචු; පාණ, ප්‍රාණිත්‍ර; වර, උතුම්චු; ධම්ම
වකුං, ධම්මවකුස; ලබා, ලැබ; අසමා අහවුං, අතුලායෝ
වුහ; (නොහොත්) ලබාසමහවුං, ලද්දෙවුහ.

536. සුමනකුටවර, සමනතකුට පච්චවරයෙහි; අධිවා
සො, අධිපතිව වසන්නාචු; නෙජ්ඣිබ්බිවිහලො, නෙජස්ස
සාථිස ප්‍රඥය සමපත්තිය යනමේ ඇති; රතනතනාසමිති, රතන
ත්‍රයෙහි; සසතනහදසො, පහන්සිත්ඇති; සුමනාභිධානො,
සුමනනම්චු; සො දෙවො, ඒ දිව්‍ය (ගුර) නෙම; තසමිං දිනො,
එදවස; උතතමං, උතුම්චු; පඨමං ඵලං, පලමුවැනි ඵලයට;
සමපාසුණ්ඤ්ඤා, සමප්‍රාප්ත වී.

540. පහතසා බාහුසුගලෙන ධීරො නමිති-
 මුඛා දධාසි මකුටං විස පිණිතතොනා,
 කාට්ඨාසං සො චරමහං නිදිවෙහි සති
 මපෙසෙවි ධිරසදිගුනාවසුනිත්තං.

541. සො'කාසි නිරුරතනෙති මහාරහෙති
 උබ්බධතො රතනසත්තපමාණිද්දං,
 සාඨෙ ධරනසමසෙව (18) පතිඨති සො
 දුපො තිලොකසුඛෙදො මණිකාමෙදො.

542. පට්ඨා තිලොකසරණෙ පරිනිබ්බතමිති
 විණ්ණවො සමභිමො සරභුසනිපෙදො,
 ආදය තං විතකොනා ජිනගිවධාතුං
 තසමි. නිධාස'කපි බාරසහස්ථදුපං.

540. පිණිතතොනා, පිණිතිය සිත් ඇත්තේ; බාහුසුගලෙන,
 බාහු සුගමයෙන්; පහතසා, දඩිකොටගෙණ; ධීරො, සිරිසේ;
 නමිති, නමි; මකුටං විස, කිරිටයක් මෙන්; මුඛා, මුදුනෙන්;
 දධාසි, දුරිය; අථ, නැවත; සො, හෙතෙම; නිදිවෙහිසති, දෙ
 වියන් සමග; චරමහං, උතුම්වූ පුද; කාට්ඨා, කොට; ධිර, සඵ
 ඥයන්වහන්සේ විසින්; පරිගුහනා, පරිභොගකල; වසුනිත්
 තං, පොලොවෙහි; අපෙසෙවි, පිහිටුවා :—

541. සො, හෙතෙම; උබ්බධතො, උසින්; රතනසත්ත
 පමාණ, රියන් සතක් පමණවූ; දුපං, සැයක්; මහාරහෙති,
 මහාභිදු; නිරුරතනෙති, නිල්මිණියෙන්; අකාසි, කෙළේසි;
 කාමෙදො මණි ඉව, විනාශාණිකායක් වැනිවූ; තිලොකසුඛ
 දො, තුන්ලොවට සුව දෙන්නාවූ; සො දුපො, ඒ මෙවතාය
 තෙම; තාඨෙ, සඵඥයන්වහන්සේ; ධරනසමසෙව ඵව, ධර
 වානකාලයෙහිම; පතිඨති, පිහිටියේසි.

542. පට්ඨා, පසුව; තිලොකසරණෙ, තුන්ලොවට පිහිටුවූ
 (මුදුරජානන්වහන්සේ); පරිනිබ්බතමිති, පිරිනිවිකල්හි; විණ්
 භවො, සායකල ආශ්‍රවයන්ඇති; සමභිමො, ආනුභාව සහිතවූ;
 සරභුසනිපෙදො, සරභු නම් යනිඤයන්වහන්සේ; විතකොනා,
 (සුදන්දර) සැයෙන්; ජිනගිවධාතුං, සඵඥ ශ්‍රීවාධාතුව; ආදය,
 ගෙණ; තසමි, එහි; තං, ඒ ධාතුව; නිධාය, පිහිටුවා; බාරසහ
 ස්ථදුපං, දෙලොස් රියන් සැයක්; අකපි, කෙළේසි.

543. චූළාභයවහවතිපො සමයෙ'පරසමිං
බතතිංසහස්මකපිත්ථ චයෙරුද්දිපං,
දුඨාදිගාමණිනුපො දමිලෙ හසහනා
කාරෙසි කචුකමථො චතුසමිහස්මං.

544. එවං ස සිහලමහාසරමජ්ඣරුලං
සෙනාමුජං'ච මධුපාවලිසෙවනිසං,
භූමගනාකරතලෙ සිනවිත්ථලිලො
ද්විපො දදාතු මසමොසසමං ජනානං.

545. ලබ්භිකාපසගගමවධුස විධාය බෙමං
ලබ්භං නිජාස වරකුනතලධාතුසා නං,
කායාන භාසුරතරං මුනි මහලාස
සායාසි නාරකපථෙත්ථුරුමෙලමෙව.

543. අපරසමිං සමයෙ, මෑත කාලයෙහි; චූළාභයවහ, චූළාභය නමිටු; අවතිපො, රජතෙමි; වර, උතුම්බු; උරු, මහත්බු; ද්විපං, සෑය; බතතිංසහස්මං, දෙතිස්සරියන් කොට; අකරිත්ථ, කෙළේසි; අථො, නැවත; දුඨාදිගාමණිනුපො, දුටු ගැමුණු අබාරජතෙම; දමිලෙ, දෙමළින්; හසහනා, මර හේන්; කචුකං, කචුකසෑය; චතුසමිහස්මං, සුසැටරියන් කොට; කාරෙසි, කරවි.

544. එවං, මෙසේ; සිහල මහාසර, සිංහලවිප නැමැති මහාතඩාගයාගේ; මජ්ඣරුලං, මධ්‍යයෙහි හටගත්තාබු; මධුපාවලි, හැඩග පඩිතනිය විසින්; සෙවනිසං, සෙවියයුතුබු; සෙනාමුජංඉව, සෙවන පදමයක් වැනිබු; භූමගනා, මනිකානා වගේ; කරතලෙ, හසගතලයෙහි; සිනවිත්ථලිලො, එලො නිදැටක ලිලා ඇති; සො ද්විපො, ඒ සෑයතෙම; ජනානං, සති යන්ට; අසම, අතුල්‍යබු; උපසමං, ශාන්තිය; දදාතු, දේවා.

545. මුනි, සඵලතෙම; ලබ්භිකාඋපසගගං, ලබ්භිකාප ද්‍රවය; අවධුස, පහ කොටහැර; බෙමං විධාය, නිකිතය කොට; මහලාස, මඩගලාවසතුබු; නිජය, ස්වකියබු; වර, උතුම්බු; කුනතලධාතුසා, කෙසධාතුචෙන්; ලබ්භං, ලංකාව; භාසුර තරං කායාන, අතිශයින් ප්‍රභාසිරකොට; තාරකපථෙන, ආකාශගෙන්; නං උරුවෙලං එව, ඒ උරුවෙල් දතවිටම; පායාසි, වැඩිසෙක.

546. තසමිං විධාය ඛත්තවිමතිනපාටිගෙරං.
 ගෙයා සසිසසකිසිනො පුන දිවතීජාලං,
 දයාන නිබ්බුතීපදං සහසිසසකසස
 නිබ්බාණසුඤ්ජරං පරිපුරසිත්ථ.
547. නවතා විකාසිතකුසෙසසකානනාහ
 විතාසවෙහි නිවුනො සුගගනගගාමී,
 පාසාසි රජගගගාමිච්ඡදරමගගං
 වෙතෙසාජනතුකමලාකරගානුරූපො.
548. තසමිං ගතෙ ජිනවරෙ වරබිබිසාගෙ
 පුරං ආකාසි මහතිං සහදෙවතාති,
 තසමිං හි සංසදි ලහිංසු අනපපපාණ
 මගගෙ එලෙ ව සරණෙ ව පතිඨතිංසු.

546. පුන, නැවත; තසමිං, එහි; ඛත්ත, බොහෝවූ; විවතීත, විශ්වපත්වූ; පාටිගෙරං, (තුන්දහස් පන්සියයක්) පෙලහැර; විධාය, කොට; සසිසසක, ශිෂ්‍යයන් සහිතවූ; ඉසිනො, උරු වෙල් කසුප්තවූසන්ගේ; දිඤ්ජලං, දූෂිතලාව; ගෙයාන, බිඳ; සහසිසසකසස, අනෙකවැසින් සහිතයාව; නිබ්බුතීපදං, නිව්වාණ පදය; දයා, දී; නිබ්බාණ, නිව්වාණනමැති; සුඤ්ජරං, සොඳුරුපුරය; පරිපුරසිත්ථ, පිරවුණේක.

547. වෙතෙසාජනතු, විනෙයසති නැමැති; කමලාකර, පිසුම් වනයට; භානුරූපො, දිවාකරයාබදුවූ; විකාසිත කුසෙ සසකානනාහ, ප්‍රබුඛපදම වනයක්වැනි; විතාසවෙහි, ස්විණ්‍ය ඉවයන්ගෙන්; නිවුනො, පරිවෘතවූ; ඉගගාමී, ගජගාමීවූ; සුගගො, සම්ඤ්ජනම; තයා, ඒ උරුවෙල් දනව්වෙන්; (නික්ම); රජගගගාමිං, රජගගනුවරට යන්නාවූ (නො හොත්) රජගගගාමී, රජගගගාමීසේක්; උදරමගගං, ඒ විවිමානීයට; පාසාසි, පිළිපන්සේක.

548. ජිනවරෙ, බුදුරජනත්වයන්සේ; තසමිං, ඒ රජගග නුවරට; ගතෙ, වැඩිසකල්හි; වර, උතුම්වූ; බිබිසාගෙ, බිම් සර රජතෙම; සහදෙවතාති, දෙවියන් සමග; මහතිං පුරං, විපුලපුර; ආකාසි, කෙළේය; හි, ඒ එසේමැයි; තසමිං සංසදි, ඒ සමාගමෙහි; අනපපපාණ, ඉතා බොහෝවූ ප්‍රාණිහු; මගගෙ, මාග්ගියන්ද; එලෙව, එලයන්ද; ලහිංසු, ලැබූ; සරණෙව, සරණයෙහිද; පතිඨතිංසු, පිහිටුන.

549. ගජා නයො විපුලවෙථවනාහිගමං
සාලඛකතං විවිධපාදපමඛපෙති,
පාදසි දකතිණකරෙ ජලපාතනෙන
කඤ්චා ධනධරධරං හිමවච කමපං.
550. තසමිං සමනතනසනො නසනාහිගමො
භූතීං ජනස්ස සනතං අභිවධිඤ්ඤෙනා,
ධම්මමුච්චිතිකරං පරිවස්සයනො
වස්සං වසි අදුතියො දුතියමහි වස්සෙ.
551. දෙවිඤ්ඤාලිසමලඛකතපාදපිඨො
ලොකස්ස අත්ථවරණේ සනතාහිසුභෙනා,
නඤ්චෙව සො හි නතිසෙ'පි චතුස්ථවස්සෙ
වාසං අකාසි සුගතො සිව්සනනිවාසො.

549. තයො, ඉක්කිති; ගජ, බිඹිසාර මහරජතෙම; විවිධ, නානාප්‍රකාරවූ; පාදපමඛපෙති, රුක්මඬුවෙන්; සාලඛකතං, සාලඛකානවූ; අභිගමං, මනහරවූ; විපුල වෙථවනං, මහත්වූ වෙථවනාගමය; ධනධරධරං; (මහ) පොලොවද; හිමවච, හිමාලයපඵලයද, කමපං කඤ්චා, චලනය කොට; දකතිණ කරෙ, දක්ෂිණ ශ්‍රී භස්තයෙහි; ජලපාතනෙන, පැත් වත්කිරීමෙන්; පාදසි, පුත්තෙළෙයි.

550. සමනතනසනො, සමනතවක්‍ෂුවූ බුදුරජනත්වනත්සේ; නසනාහිගමො, නෙත්‍රොත්තව වූසේ; සනතං, නිරන්තරයෙන්; ජනස්ස, ජනයාගේ; භූතීං, ඵෙක්ඛය්‍යය; අභිවධිඤ්ඤා, විශෙෂයෙන් වඩන්නේ; ධම්මමු චුච්චිතිකරං, සබම්ම නැමැති ජලවම්බ සමූහය; පරිවස්සයනො, වස්වන්නේ; අදුතියො, දෙවැන්නෙක් නැත්තේ; දුතියමහි වස්සෙ, දෙවෙනි වම්බයෙහි; තසමිං, ඒ රජගහ නුවර වෙථවනාගමයෙහි; වස්සං වසි, වස් වුසුසේක.

551. දෙවිඤ්ඤා, දෙවෙඤ්ඤාගේ; මොලි, කිරිවයෙන්; සමලඛකත, සරසනලද; පාදපිඨො; පාපිටු ඇත්තේ; ලොකස්ස, ලොකයාගේ; අත්ථවරණේ, අත්ථවය්‍යයෙහි; සනතා, නිරන්තරයෙන්; අභිසුභෙනා, සුකතවූ; සිව්සනනිවාසො, ලක්ෂ්මියට වාසස්ථානවූ; සො සුගතො හි, ඒ සුගතතෙම වනාහි; නතිසෙ, තෙවැනි වසෙහිද; චතුස්ථවස්සෙ, සිව්වෙනි වසෙහිද; තත්ථ ඵව, ඒ රජගහනුවර වෙථවනාගමයෙහිම; වාසං අකාසි, විසීම කලසේක.

552. ලෝකස්ස ධම්මම්මලං සත්තං වහන්තො
සාවනථිසං රූපිරජෙනවනෙත්තිරිමෙ,
වාසං අකාසි සුඛදෙ මුනි පච්චස්මිං*
චෙනෙසාසත්තසමයං සමුදික්ඛමානො.
ඉති ලඛ්ඛාය පටිමානමතං.

553. අථ භගවතී තස්මිං ජෙනනාමෙ වහස්මිං
නිවසති සති ලඛ්ඛා මහලාවාසරූපා,
උපවනම්ච නාකෙ නන්දනං දෙවනානං
අමරඋරගවාසා රමමරූපා ඛභුව.

552. සුඛදෙ, (ලෝකික ලෝකොත්තර) සුඛදයකවූ; මුනි, සඵඤ්ඤාම; ලෝකස්ස, ලෝකයාට; අමලං, නිමිලවූ; ධම්මං, ධර්මය; සත්තං, නිරන්තරයෙන්; වහන්තො, පමුණුවන්නෝ; චෙනෙසා, විනෙය ජනයන් කෙරෙහි; සත්ත, ඇලුනාවූ; සමයං, පයඝාපතිය (නොහොත්); චෙනෙසාසත්තසමයං, විනෙයජන සමූහය; සමුදික්ඛමානො, බලමින්; සාවනථිසං, සුවස්තිපුරුසනනයෙහි වූ; අතිරිමෙ, සිත්කළුවූ; රූපිර, ගොහනවූ; ජෙනවනෙ, ජෙනවනාගමයෙහි; පච්චස්මිං, පස්වෙති වස; වාසං අකාසි, වාසය කළයෙක්.

ලක්දිව් වැඩි පළමුවෙහි ගමනයි.

553. අථ, ඉක්බිති; භගවතී, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; ජෙන නාමෙ, ජෙන නම්වූ; තස්මිං වහස්මිං, ඒ වෙනෙහි; නිවසති සති, වැඩවසන සමයෙහි; මහලාවාසරූපා, මහලාගාහයක් බඳවූ; ලඛ්ඛා, ලඛ්ඛානාමෝ; නාකෙ, දිව්‍යලෝකයෙහි; දෙවනානං, දෙවියන්ගේ; නන්දනං උපවනං ඉව, නන්දනොද්‍යානය මෙන් (හෙවත්); උපවනං නන්දනං ඉව, දෙවෙහි නඳුනුයනක් මෙන්; අමරඋරගවාසා, දෙවියන්ගේ හා දිව්‍ය නාගයන්ගේ විසීමෙන් හෝ විසීම ඇත්තී; රමමරූපා, අතිරමකකාති ඇත්තියක්; ඛභුව, වූ.

* “පච්චස්මිං.”

554. නභිමතිරුවිරසිං වඩ්ඪමානාදිසෙලෙ
මධුරසලිලවාගෙ රමමකලාණිකාදො,
උදබිභුජගවාසෙ නාගදිපනතිකෙ ව
මහති මහිමසුනනා නාගසඩ්ඪා වසනති.

555. පචුරමතිමසුනෙතා වඩ්ඪමානාවලසිං.
අධිපති භුජගානං ආසි චුලොදරවෙනා, *Chulotarāṭho*
මහුදර ඉති නාමො නාගදිසොදබිමති
තිවසති අථ නෙසං පබ්බතෙසෙතරගිඤ්ඤ.

556. ඉතරභුජගරඤ්ඤා ධිතරං නාගකඤ්ඤං
පිසතරමභිරූපං කාසි දුරං* නදා හි,
අථ ච දුතිනුසා සො දිසමානං දදනෙතා,
රුවිරමණිමසගගං ආසනමාපදාසි.

554. නභිං, එහි ; අතිරුවිරසිං, ඉතා මනෝඤ්ඤ ; වඩ්ඪ
මානාදිසෙලෙ, වඩ්ඪමන් පථිතාදී භෛලයෙහිද ; මධුරසලිල
වාගෙ, මිහිරිදිය වතුර ඇත්තාවූ ; රමමකලාණිකාදො, රමණ
කැලණිගත ආදී තන්හිද ; නාගදිපනතිකෙ, මණිනාගදිප
යට ආසනනාවූ ; මහති, මහත්වූ ; උදබිභුජගවාසෙ ව, සමුද්
යෙහිවූ නාගතවනයෙහිද ; මහිමසුනනා, ආනුභාවයෙන්
සුකතවූ ; නාගසඩ්ඪා, නාගසමුගයෝ ; වසනති, වෙසෙත්.

555. වඩ්ඪමානාවලසිං, වඩ්ඪමාන පථිතයෙහි ; පචුර, මහ
ත්වූ ; මහිමසුනෙතා, ආනුභාවයෙන් සුකතවූ ; චුලොදරවෙනා,
චුලොදර නම්වූ ; භුජගානං අධිපති, නාගරාජයෙක් ; ආසි, වී ;
නාගදිපෙ, නාගදිවසිත සමීපයෙහිවූ ; උදබිමති, වාරිධියෙහි ;
මහුදරඉති නාමො, මහොදර නම් නාරජෙක් ; නිවසති,
වසයි ; අථ, නැවත ; නෙසං, මවුන් අතුරෙන් ; පබ්බතෙසෙත,
වඩ්ඪමාන පථිත වාසීවූ ; උරගිඤ්ඤ, නාගෙඤ්ඤතම :—

556. නදා හි, එකල්හි වනාහි ; ඉතරභුජගරඤ්ඤා, (මහො
දර නම්) අනෙක නාගෙඤ්ඤායෝ ; ධිතරං, දුතිනාවූ ; පිසතරං,
අතිශයින් ප්‍රියවූ ; අභිරූපං, විශිෂ්ටවූ රූප ඇති ; නාගකඤ්ඤං,
නාගකතනාව ; දුරං අකාසි, භායා කෙළේයි ; අථව, නැවතද ;
සො, ඒ මහොදර සමීපයෙහි ; ධිතුසා, ධිතාවට ; දිසමානං,
දිසස්සතු දුසාද ; දදනෙතා, දෙන්නේ ; අපි, නැවත ; රුවිර,
මනෝඤ්ඤ ; මණිමස, මාණිකාමයවූ ; අගගං, උතුම්වූ ; ආස
නං ව, අසන්ත් ; අදාසි, දින.

557. දුතීනි මනකාලෙ (19) නෙ'ථ පලලඛකගෙනු
 ජලජඵලජනාගා සුඛසජ්ජා අගෙසු,
 අථ ඵලජගුජගා හගකලොලමාලා
 සදිසදුලිනවිනාගා ගබ්බිනෙවං රචනති.

558. කිමුදධිජඵණිනං කිනතිසමපනතිසා නො
 අපි සසපරිවාග් කිං බලෙනිඨිසා කිං,
 අහමහමිති ගබ්බා කිං කිමිසසාස නෙසං
 හවති තිමිර'රිනං භානුමග්ගහනති නා.

557. අථ, ඉක්ඛිති; දුතීනරි, ධිතාන්; මනකාලෙ, මල
 කල්හි; නෙ ජලජඵලජ නාගා, ඒ දිය ගොඩ උපන් නාගයෝ;
 පලලඛකගෙනු, මිණිපලග ගෙනුකොටගෙණි; සුඛසජ්ජා
 අගෙසු, සටනට සැදුනාහුස; අථ, නැවත; ඵලජගුජගා, පාළු
 තිය (තන්වඩමන්ගල) නාගයෝ; හගහ, බිඳෙන්නාවූ;
 කලොලමාලාසදිස, තරහපනතින් මෙන්; දුලිතවිනා,
 සැදුනු සිත් ඇත්තාහු; ගබ්බිතා, ගච්ඡවාහු; ඵවං, මෙසේ;
 රචනති, හඬවෙත්.

558. නො, අපට; උදධිජඵණිනං, සාමුද්‍රික නාගයන්ගේ;
 කිනතිසමපනතිසා, කිතීතිස හා සමපනතිසෙන්; කිං, කිම;
 අපි, යළි; සසපරිවාග්, යස පිරිවරින්; කිං, කිම; බලෙන, බල
 යෙන්; කිං, කිම; ඉඛිසා, සැඟියෙන්; කිං, කිම; අහමහමිති,
 මමය මමයයි යන; නෙසං, ඔවුන්ගේ; ගබ්බා, ගච්ඡයෙන්; කිං,
 කිම; ඉසාස, (ඔවුන්ගේ) ඊෂ්ඨයෙන්; කිං, කිම; භානුමග්ගා,
 විසඬාගියයෙහි; තිමිර'රිනං, අඳුරුසතුරන්ගේ; කා උනනති,
 කවර උසස් බවක්; හවති, වේද?

559. අථ ජලජලශද්ද ගජජනං ගජජයනා
හසජනකපගබ්බා ථොටසනනා ගුජානං,
අහමහ පභු රෙ රෙ පබ්බතෙය්‍යනනමෙනං
පටුතරබසිනොයා කකකලෙවං රවනති.
560. පටුතරගරුනාද නාව ගජජනි දනති
නසනපථමුපෙනෙ යාව කණ්ඨිරවානං,
තථරිව ඵලජානා ජුමහසනා සමග්ගා
නසනපථගතා නො සුඤ්ඤදසා ගවනති.
561. ඉති නදුහසසෙනා සටසනනාඤ්ඤමඤ්ඤං
විවිධපහරණෙසා උගතිරනති ගිරනති,
සනනබ්බහිනවෙලා සාගරුමිව හනනා
දුලිතදුලිතවිනනා සුඛනිගනා සීනාසුං.

559. අථ, ඉක්කිති ; ජලජලශද්ද, සාමුද්‍රික නාගයෝ ; හස, ජනකපගබ්බා, බිය උපදවන බුහුටි බැව් ඇත්තාහු ; ගුජානං, අත් ; ථොටසනනා, පොලන්තාහු ; රෙරෙ, කොල කොල ; අහං, අහං, මම මම ; පබ්බතෙය්‍යනං, පථිතවාසීන්ගේ ; එනං, ඊට ; (ප්‍රතිවිරුධව) පභු, පොභොසත්මිසි ; පටුතර, අතිශයින් වෘක්කකොට ; බසිතමයා, බැහැගත් ඔහු ඇත්තාහු ; කකකලා, කකිශ වූවාහු ; එවං, මෙසේ ; රවනති, හඬවෙති.

560. දනති, හසතිරජයෝ ; යාව, යමනාක් ; කණ්ඨිර වානං, මාගෙය්‍යන්ගේ ; නසනපථං, ඇස්හමුවට ; උපෙනෙ, පැමිණෙද්ද ; නාව, ඒ තාක් ; පටුතර, අතිශයින් වෘක්කවූ ; ගරුනාද, මහත් වූ නාද ඇත්තාහු හෝ ගජ්ජනාවෙන් ; ගජ්ජ නති, ගජ්ජනා කෙරෙත් ; තථරිව, එසේම ; ජුමහසනා, විජාමහනස කරන්නාවූ ; සමග්ගා, සියලු ; ඵලජානා, පථිතජ නාගයෝ ; නො, අපගේ ; නසනපථගතා, නෙත්‍රපථයට (ඇස්හමුවට) පැමිණියාහු ; සුඤ්ඤදසා ගවනති, ශුන්‍ය දරී ඇත්තාහු වෙති.

561. ඉති, මෙසේ ; නදුහසසෙනා, ඒ විවිධ සෙනාවෝ ; අඤ්ඤමඤ්ඤං, ඔවුනොවුන් ; සටසනනා, ගැටෙන්නාහු ; විවිධපහරණෙසා, නානාවිධ ප්‍රහාරද්වයෙහි කැමැත්තෙන් ; ඉති, මෙසේ ; ගිරං උගතිරනති, වචන උසස්කොට කියන්නාහු ; සතන, නිරන්තරයෙන් ; බුහිත, කැලඹුනාවූ ; වෙලා, වෙරල ඇති ; සාගරුමි ඉව, සමුද්‍රතරභයන්ගෙන් ; හනනා, හ්‍රාන්තවූ වාහු ; දුලිතදුලිතවිනනා, අතිශයින් ඇලලුන සිත් අත්තාහු ; සුඛනිගනා, සටනට නැමුනාහු ; සීනාසුං, සිරියාහුසි.

562. අථ නදත්‍ර මුතියෙකු, යාමිනියාමමනෙන
පතිනිය මතිජාලං ලොකමොලොකසනෙනා,
සමරවසගතානං භොගිනං භාවිතුති.*
තදුපරි ව'තිවුතිං පසි ලඛිතානලසස.

563. අථ මුති මධුමාසෙ'පොසථේ කාලපකෙති
කතනිතිලිපිධානො ගග්ග සබ්බාපිකාදිං,
අනුගතිකමුදිකං පචනෙනෙනා සමනතා
සුමනසුමනනාමං පසි දෙවං සමිධිං.

562. මුතියෙකු, මුතියුගත්වගන්සේ; අථ, ඉක්කිත්තෙන්;
නදත්‍ර, එදවස්; යාමිනියාමමනෙන, රාත්‍රියගේ පභවිමයාමයෙහි;
මතිජාලං, නුවණ නැමැති දූල; පතිනිය, පතුරුවා; ලොකං,
ලොව; මලොකසනෙනා, බලනසේක්; සමරවසගතානං,
සුඛක්‍ෂමවූ; භොගිනං, නාගයන්ට; භාවිතුති, මතු වන්නාවූ
සමපතනියද; තදුපරි, ඉන් මත්තෙහි; ලඛිතානලසස, ලක්
දිව්තලට (වන්නාවූ); අතිවුතිං ව, අතිවෘත්තියද; පසි, දුටු
සේක.

563. අථ, නැවත; මුති, මුතිරජනත්වගන්සේ; කතනිතිලි
පිධානො, කලාවූ සියලු කටයුතු ඇතිසේක්; මධුමාසෙ, බත්මාස
යෙහි; කාලපකෙති, කාමණ්ණපක්‍ෂයෙහිවූ; උපොසථේ, පොහෝ
දිනයෙහි; සබ්බාපිකාදිං, සහලසිවුරු ආදිය; ගග්ග, රැගෙන;
පචනෙනෙනා, පසැස්ඇතිසේක්; සමනතා, භාත්පස; අනුග
තිකං, සමගයන්නෙකු, උදිකං, බලනසේක්; සුමන, යාපත්
සිත්ඇති; සුමනනාමං, සුමන නමිවූ; සමිධිං දෙවං, සමිඳි
දෙවියා (සමිඳිසුමන දෙවියන්); පසි, දුටුසේක.

564. තදහු සුමනදෙවො ජෙනනාමෙ සුරමෙමි
අභිවසති විහාරෙ වාරකොඨාපකඨෙ,
සීතවිටපසමිබෙ ඕරිකාපාදපසමි.
සුගතමගිනමනො අනවතං පුජයනො.
565. නමසමමුනි දිස්වාමනගයිවාගන නං
ඉදමවච මසා හො සබ්බාගච්ඡ ලබ්බං,
සහ නව හවනමහා (20) පුබ්බවුත්ථපපදෙසෙ
නව හවති පතිඨා හොගිනවාගිවුඞි.

564. තදහු, එසමයෙහි ; සුමනදෙවො, සුමන නම් දෙවි තෙම ; සුගතං, බුදුන් ; අනවතං, දවස්පතා ; අභිනමනො, නම සනාරකරමින් ; පුජයනො, පුදමින් ; සුරමෙම, අතිරමාවු ; ජෙනනාමෙ විහාරෙ, ජෙනවන මහාවිහාරයෙහි ; වාරකොඨ උපකඨෙ, දොරකොටු සමීපයෙහි ; සීත, පිහිටියාවු ; විටප සමිබෙ, අතුපතරින් සමෘඬවු ; ඕරිකාපාදපසමි, කිරිපලුරැක්හි ; අභිවසති, වෙසෙයි.

565. අසමමුනි, අතුලාවු සමීඤ්ඤතෙම ; තං, ඔහු ; දිස්වා, දැක ; ආමනගයිවා, කැඳවා ; ආගනෙ, (ඔහු) ආකල්හි ; ඉදං, මේ වක්කමාණ වචනය ; තං, ඔහුට ; අවච, වදාලසේක ; හො, පින් වන ; නව, තාගේ ; හවනමහා සහ, හවනය සමග ; මසා සබ්බං, මාසමග ; ලබ්බං, ලක්දිවට ; ආගච්ඡ, අවමැනව ; පුබ්බවුත්ථප පදෙසෙ, පුඵයෙහි තාවිසින් වුසු නාගදිවසින්හි* ; තව, තාගේ ; පතිඨා, පිහිටීම ; හවති, වෙසී ; හොගිනං ව, නාගයන්ගේද ; අභිවුඞි, අභිවෘත්තිය (වෙසී).

* කිසේමැනො—“දෙවො හි සො නාගදිපෙ මහුසොත්තනරෙ හවෙ, අහොසි රුජයනනක්ඛිතඨානෙ ස අඤ්ඤ. පච්චෙකවුබ්බෙ භුජනො දිස්වා විහතං පසිදිය, පනතඬොවනසාඛාති නෙසං පාදසි නෙත සො. නිබ්බන්ධි තසමි. රුක්ඛසමි. ජෙනාසානෙ මනොරමෙ, වාරකොඨකපසමගි පච්ඡා බගි අහොසි සො. දෙවොතිදෙවො දෙවසො තසො බුඞිවුත්ථපකපිය, ඉදං ඨාතං ගිකත්ථව තසො රුක්ඛං ඉධානසි.”

566. අථ මුඛිවචනං සො මුඛනාමග්ගහෙතො
පමුදිතහදයො නං රුක්ඛමුඛවං මුලා,
සුගතමුපථි කතො ධාරසංඝො සුපුලං
බරිතිබරිතිජන්තාසාරමාගා තහමති.
567. දසබලතනුභාගිසංගමා සො දුමිඤ්ඤ
නරලමණ්ච නානාභාගි සමනාවතියො,
විලසිත ඉව සබ්බ රුක්ඛසෙලාදයො පි
අපගතසකවණ්ණ වණ්ණවතනා විරෙජුං.
568. බගගුපගසුරදී මිසසිතා ජපසභාගි
නිජපතිනිජජායා* සංඝඤ්ඤාසු මුග්ගුං,
අසිතගගනමජේඤ සොගමානො මුඛිඤ්ඤ,
විනානවිවිධරංසි රංසිමාලිව ගඤ්ඤි.

566. අථ, ඉක්කිති; සො, ඒ සුමනදෙවතෙම; මුඛිවචනං, බුඛවචනය; මුඛනා, මසාකයෙන්; අග්ගහෙතො, පිළිගෙණ; පමුදිතහදයො, ඉතා සතුටු සිත් ඇත්තේ; නං රුක්ඛං, ඒ රුක; මුලා, මුලින්; උඛම, උදුරු; සුපුලං, සුපුලලුරුක; බරිති, මොනරුන්ගේ; බරිතිජන්තාසාරං, මොනරපිල් සතත් මෙන්; සුගතමුපරිකතා, බුදුන් මතුගෙහි යොව; ධාරසංඝො, දර මින්; තහමති, ආකාශයෙහි; ආගා, ආගමනය කෙළේයි.

567. සො දුමිඤ්ඤ, ඒ කිරිපලුරුක්රද; දසබලතනුභා, බුද්ධි ශරීරකාන්තියා; අභිසංගමා, එකතු වීම ගෙනැව ගෙණ; නරලමණ්ච ඉව, කෙසෙකුත් මාණික්‍යයක් මෙන්; නානා භාගි, අනෙකකාන්තියෙන්; සමනාවතියො, වණිභවිය විය; සබ්බ, සියලු; රුක්ඛසෙලාදයො අපි, රුක්කෙල් ආදීහුද; විලසිතා ඉව, ප්‍රසාදාත්මවූවාක් මෙන්; අපගතසකවණ්ණ, පහවහිය සකස් වණ්ණ ඇත්තාහු; වණ්ණවතනා, වණ්ණවත් වූවාහු; විරෙජුං, බැබළුන.

568. ජපසභාගි, නිවිධි ප්‍රසාදෙන්; මිසසිතා, මිශ්‍රිතවූ; බගගුපගසුරදී, පක්ඛනාගාමරදීහු; අඤ්ඤාමඤ්ඤාසු, අනෙක නාම; නිජපතිනිජජායාසු, සකස් සාමිත් හා සකස් හායාසිවත් විෂයෙහි; මුග්ගුං, මුලාවත (නොහොත්); අඤ්ඤා මඤ්ඤා, අනෙකනායෙන්; නිජපතිනිජජායාසු, සියලුම සිය බිරිඳුන් විෂයෙහි; සුමුග්ගුං, අතිශයින් මුලාවත; මුඛිඤ්ඤ, මුඛි ඥානවතන්සේ; විතත, විසානවූ; විවිධරංසි, නානාවිධ රකිත් ඇතිසේක්; අසිතගගනමජේඤ, නිලාකාශමායෙහි; සොගමානො, ගොඩනැගූ; රංසිමාලි ඉව, සුසංසි මෙන්; ගඤ්ඤි, වැටිසේක.

569. ජලදපටලසබ්බ මජ්ඣමුද්දලසිද්ධා
බිති විලසිතකායො සොමමදෙසාකරො'ව,
කතුවර්තරුජායො සොනමානො සමානො
උරගසමරධානං ගනඤ්ඤාසෙ නිසස්.
570. සනතරනිමිරං සො ඉබ්බො සබ්බසිද්ධා
නතිමතිරවතිමං සොරසංරමගවනනං,
අසනිසනනිපානං වසසධාරකරු
උරුතරනනමෙසං මාපසී සිතවානං.
571. ඉති තිභුවනනාථො දපපිනො නාගසබ්බෙ
විමදකරණහෙතු දසසසී හෙරවානි,
අථ'පගනපගබෙහ නෙ විදිධාන සත්ථා
අපනුදි හසජානං නබ්බණං.සෙව නස්ථ.

569. කත, කරණලද ; උපරි, මත්තෙහි ; තරුජායො, වාක්ෂවජායා ඇත්තාවූ ; ජෙනමානො සමානො, බලෙන්තා මවු සඵලයන්වහන්සේ ; උරගසමරධානං, නාගයන්ගේ යුඛ ස්ථානයට ; ගනනා, වැඩ ; ජලදපටලසබ්බ, මෙහපටල සමූහ යෙක්කි ; මජ්ඣං, මැද ; උදදලසිද්ධා, විදුරණයකොට ; බිති, පිටත්කි ; විලසිතකායො, ජෙනමාන ගර්ථ ඇති ; සොමම දෙසාකරො ඉව, සොමොවු වසුයා මෙන් ; ආකාසෙ, අහස්හි ; නිසස්, වැඩහිද ;—

570. සො, ඒ සඵලනෙම ; ඉබ්බො, සෘණිබලයෙන් ; සන තර, ඉතාසනවූ ; තිමිරං, අනිකාරයක් ; සබ්බසිද්ධා, නිච්ඡිත කොට ; නහිං, එහි ; අතිරව, අතිශයවඩනියෙන් ; හිමං, හයා නකවූ ; සොර, දරුණුවූ ; සංරමගවනනං, වෙගවත්වූ ; අසනි සනනිපානං, සියගණන් හෙන හෙත්තාවූ ; වසසධාරකරු, වර්ෂාධාරවෙන් හයානකවූ ; උරුතර, ඉතා මහත්වූ ; තත, පතලාවූ ; සිතවානං, සිහිල්පවත් හමන්නාවූ ; මෙසං, මෙස යක් ; මාපසී, මැවූසේක.

571. තිභුවනනාථො, ත්‍රේලෝකාස් ස්වාමිවූ සඵලනෙම ; ඉති, මෙසේ ; නාගසබ්බෙ, නාසමූහය ; දපපිනො, දප්චත්වූ කල්හි ; විමදකරණහෙතු, (ඔවුන්) නිච්චදකිරීමට හෙතුවූ ; හෙර වානි, හෙරවයන් ; දසසසී, දක්වූසේක ; අථ, ඉක්බිති ; සත්ථා, ශාසනාත්වහන්සේ ; අපගන, පහවූ ; පගබෙහ, ප්‍රගලහඇති ; නෙ, ඔවුන් (ඒනසින්) ; විදිධාන, දුන ; තත්ථ, එහි ; හසජානං, හයරාසිය ; තබ්බණං එව, එකෙණෙහිම ; අපනුදි, පහකල සේක.

566. අථ මුඛිවචනං සො මුඛනාමගගහෙයා
පමුදිතහදසො නං රුක්ඛමුඛව මුලා,
සුගතමුපරි කඨා ධාරසනෙතා සුපුලං
බරිතිබරිතිජන්තාකාරමාගා තහමහි.
567. දසබලනනුභාවිසංගමා සො දුමිඤ්ඤ,
තරලමණ්ච නානාභාති සමනාවතියො,
විලසිත ඉව සබ්බ රුක්ඛසෙලාදසොපි
අපගතසකවණ්ණ වණ්ණවනතා විරෙජුං.
568. බගගුජගසුරදී මිසසිතා ජප්පභාති
නිජපතිනිජජාසා* සංඝඤ්ඤාසු මුසුං,
අසිතගගනමපේක සොහමානො මුඛිඤ්ඤ,
විනතවිවිධරංසි රංසිමාලිව ගඤ්ඤි.

566. අථ, ඉක්කිති; සො, ඒ සුමනදෙවනෙම; මුඛිවචනං, මුඛවචනය; මුඛනා, මසතකයෙන්; අගගහෙයා, පිළිගෙණ; පමුදිතහදසො, ඉතා සතුටු සිත් ඇත්තේ; තං රුක්ඛං, ඒ රුක්; මුලා, මුලින්; රුඛං, රුක; සුපුලං, සුපුලලවු රුක්; බරිති, මොනරුන්ගේ; බරිතිජන්තාකාරං, මොනරපිල් සනත් මෙන්; සුගතමුපරිකඨා, බුදුන් මතුයෙහි කොට; ධාරසනෙතා, දර මින්; තහමහි, ආකාශයෙහි; අගා, ආගමනය කෙළේයි.

567. සො දුමිඤ්ඤ, ඒ කිරිපලුරුක්රද; දසබලනනුභාව, බුද්ධ ශරීරකාන්තියහා; අභිසංගමා, එකතු වීම ගෙනුකොට ගෙණ; තරලමණ්ච ඉව, කෞසතුහ මාණික්‍යයක් මෙන්; නානා භාති, අනෙකකාන්තියෙන්; සමනාවතියො, වණ්ණනිභය විය; සබ්බ, සියලු; රුක්ඛසෙලාදසො අපි, රුක්සෙල් ආදීහුද; විලසිතා ඉව, ප්‍රභාප්‍රාප්තවූවාක් මෙන්; අපගතසකවණ්ණ, පහවැටිය සකස් වණ්ණ ඇත්තාහු; වණ්ණවනතා, වණ්ණවත් වූවාහු; විරෙජුං, බැබළුන.

568. ජප්පභාති, හඬවිට ප්‍රභායෙන්; මිසසිතා, මිශ්‍රිතවූ; බගගුජගසුරදී, පක්ෂිනාගාමරදීහු; අඤ්ඤාසු, අනෙක නාහු; නිජපතිනිජජාසාසු, සකස් සාමිත් හා සකස් භාසාවන් විෂයෙහි; මුසුං, මුලාවුහ (නොහොත්); අඤ්ඤා මඤ්ඤා, අනෙකනායෙන්; නිජපතිනිජජාසාසු, සියභෑමි සිය බිරිඳුන් විෂයෙහි; සුමුසුං, අතිශයින් මුලාවුහු; මුඛිඤ්ඤ, මුඛි ඤ්ඤාන්වහන්සේ; විනත, විසතාහු; විවිධරංසි, නානාවිධ රංගමින් ඇතිසේක්; අසිතගගනමපේක, නිලාකාශමධ්‍යයෙහි; සොහමානො, හොබනාහු; රංසිමාලි ඉව, සුයෂා මෙන්; ගඤ්ඤි, වැසිසේක.

569. ජලදපටලසබ්බ මජ්ඣමුද්දලසීඤ්ඤා
බිභි විලසිතකාශො සොමමද්දසාකභේ'ව,
කතුපටිතරුජාශො ජොතමානො සමානො
උරගසමරධානං ගතඤ්ඤාසෙ නිසජ්ජ.
570. සනතරතිමිරං සො ඉඛියා සබ්බජිඤ්ඤා
නතිමතිරවතිමං සොරසංරමගවනනං,
අසනිසනනිපානං වසසධාරකරුලං
උරුතරනනමෙසං මාපසී සිතවානං.
571. ඉති තිභුවනනාථො දපපිනෙ නාගසබ්බෙස
විමදකරණභෙදා දසසසී හෙරවානි,
අථ'පගතපගබ්බෙහ නෙ විදිඤ්ඤාන සඤ්ඤා
අපනුදි හසජානං නබ්බිණංසෙව නඤ්ඤා.

569. කත, කරණලද ; උපරි, මත්තෙහි ; තරුජාශො, වාක්ඛජායා ඇත්තාවූ ; ජොතමානො සමානො, බබලන්තා මවු සඵලයන්වහන්සේ ; උරගසමරධානං, නාගයන්ගේ සුඛ ස්ථානයට ; ගතඤ්ඤා, වැඩ ; ජලදපටලසබ්බ, මෙකපටල සමූහ යෙක්කි ; මජ්ඣම, මැද ; උද්දලසීඤ්ඤා, විදුරණයකොට ; බිභි, පිටත්කි ; විලසිතකාශො, ජොතමාන යුර් ඇති ; සොමම ද්දසාකභේ ඉව, සොමාසවු වජ්ජයා මෙන් ; ආකාශෙ, අහස්කි ; නිසජ්ජ, වැඩහිද ;—

570. සො, ඒ සඵලනෙම ; ඉඛියා, සාබ්බලයෙන් ; සන තර, ඉතාසනවූ ; තිමිරං, අනිකාරයක් ; සබ්බජිඤ්ඤා, නිමිත කොට ; නති, එහි ; අතිරව, අතිශයවිධිතයෙන් ; තිමං, හයා නකවූ ; සොර, දරුණුවූ ; සංරමගවනනං, වෙගවත්වූ ; අසනි සනනිපානං, සියගණන් ගෙන ගෙන්වානු ; වසසධාරකරුලං, වෘත්තාවෙන් හයානකවූ ; උරුතර, ඉතා මහත්වූ ; තත, පතලාවූ ; සිතවානං, සිහිල්පවත් හමන්වානු ; මෙසං, මෙක යක් ; මාපසී, මැවූසේක.

571. තිභුවනනාථො, ත්‍රේලෝකාස්ස සාමිච්ඡි සඵලනෙම ; ඉති, මෙසේ ; නාගසබ්බෙස, නාසමූහය ; දපපිනෙ, දඬුවන්වූ කල්හි ; විමදකරණභෙදා, (ඔවුන්) නිමිතකර්මව භෙදාවූ ; හෙර වානි, හෙරවයන් ; දසසසී, දක්වූසේක ; අථ, ඉක්කිති ; සඤ්ඤා, යාසනාත්වහන්සේ ; අපගත, පහවූ ; පගබ්බෙහ, ප්‍රගලභාෆාති ; නෙ, ඔවුන් (ඒනසින්) ; විදිඤ්ඤාන, දැන ; තඤ්ඤා, එහි ; හසජානං, හයරසිය ; තබ්බිණං එව, එකෙණෙහිම ; අපනුදි, පහකල සේක.

572. තරුණතරණිසොහං කෙතුමාලාවිලාසිං
සුභරුච්චුඛවඤ්ඤං ලක්ඛණිකිණ්ණගතනං,
තිහවච්චවදුසිං තං විදිධාන නාගා
චුතපහරණහස්වා වඤ්ඤානා මහිංසු.
573. සිරසි තිතිතපාතිරතතපබෙකරුහෙති
විකවචදනනෙතනා මඤ්ඤස්පපලෙති,
සකසකධනනානාවණ්ණවමොදිකෙති
විවිධකුසුමවස්වා මඤ්ඤිපබජෙති.
574. උරගහවනවාසා නාගකඤ්ඤා සමෙව්ව
කුචකලසසහස්සං ධාරසනනා සලිලං,
ලලිතකණ්ණවලලිලිලමාධනගතනා
ථුතිචුඛරචුඛා නා සාධු කීලං අකංසු.

572. නාගා, නාගයෝ; තරුණතරණිසොහං, ලහිරුබඳු
ශොභා ඇති; කෙතුමාලාවිලාසිං, රණ්ඩමාලාවෙන් බබලන්
නාවූ; සුභ, සොහනවූ; රුචි, කානතිමත්වූ; චුඛවඤ්ඤං, චුඛ
නැමැති වඤ්ඤා ඇත්තාවූ; ලක්ඛණ, දෙතිස් මහාපුරුෂලක්ෂණ
යෙන්; ආකිණ්ණගතනං, ගැවසීගත් ශ්‍රීශරීරගක් ඇත්තාවූ;
තිහව, හවනුයට; විහවදුසිං, විහවය (නිච්ඡාණය) දෙන්නාවූ; තං,
ඒ මුනිඤ්ඤත්වගත්ජේ; විදිධාන, හැඳින; චුතපහරණහස්වා,
අසු හල අත් ඇත්තාහු; වඤ්ඤානා, වදිමින්; මහිංසු, පිදුහ.

573. සිරසි, හිසෙහි; තිතිත, පිහිටුවනලද; පානී, අත්
නැමැති; රතතපබෙකරුහෙති, රත්පිසුමෙන්ද; විකව, ප්‍රවූ
බවූ; වදනනෙතන, වක්‍රනෙතන නැමැති; අමඤ්ඤස්පපලෙති,
බොහෝවූ පිසුම් හා නිලපුලින්ද; සකසකධන, තම තමන්
විසින් දරණලද; නානාවණ්ණ, නත්වත්වූ; වමොදිකෙති,
සනනාහැඳියෙන්ද; විවිධ, අනෙකප්‍රකාරවූ; කුසුමවස්වා, පුෂ්ප
වක්‍ර හා; අමඤ්ඤිපබජෙති, බොහෝවූ වැටකෙහෙල්ලෙන්ද;
(තං ඒ මුද්‍රත්; මහිංසු, පිදු).

574. සලිලං, ලීලාසතිනවූ; කුචකලස සහස්සං, පයොධර
භව සහස්‍රයත්; ධාරසනනා, දරන්නාවූ; උරගහවනවාසා, නාග
හවනයෙහි වසන්නාවූ; ලලිත, ලීලොපෙනවූ; කණ්ණවලලි
ලීලා, කිණ්ණලතා ලීලාවෙන්; අධනන, දරණලද; ගතනා,
ශරීර ඇති; ථුතිචුඛරචුඛා, සතුති කථායෙන් දෙවමලවූ මුඛ
ඇති; නා නාගකඤ්ඤා, ඒ නාගාධනනාවෝ; සමෙව්ව, එක
තුව; සාධුකීලං අකංසු, සාධුකත්‍රිථාවක් කලාහුසි.

575. අඵ මුනි උරගානං විග්ගහං නං සමෙතුං
සුනිමනකමනිසං නිවජරං බ්‍රහ්මභොසං,
අජරමමරමග්ගං සුසසසථං සුධිති
වරමනි වරබමමං දෙසසි නං එණිනං.
576. න භො භො සංසාරෙ බදු හවනි සාරං ලවමපි
විසෙ සානං සීනං ජලිතදහනෙ විජ්ජනි කදා,
සද්ධං රුහං රුහං බ්‍රහ්මනි ජනනං ගෙකදුජිනං
නථාපාසුං පාතො රවිරහිමුබ්‍රහ්මාචසදිසං.
577. සපිඤ්ඤං බන්ධනං සවිධකුණපො (21) සාරරතිතො
පටිත්තං සොබ්බඤ්ඤං කුසුමසදිසං නිග්ගනසිරි,
පහනථා ගතනබ්බං හවජචිහවං සමගනමිදං
අඵඵං සනෙත භො වරසනි හවං කො නු ති මුබො.

575. අඵ, ඉක්කිති; වරමනි, උතුම් ප්‍රඥ ඇත්තාවූ; මුනි, සම්මානවත්වන්නේ; උරගානං, නාගයන්ගේ; නං, විග්ගහං, ඒ සුබස; සමෙතුං, සන්සිද්ධවන්නට; බ්‍රහ්මභොසං, බ්‍රහ්මභොස; නිවජරං, පතුරුවමින්; සුනිමනකමනිසං, සවන්මත් පිණ වන්නාවූ; අජරං, ජරාහීනවූ; අමරං, මරණ නැත්තාවූ; අග්ගං, අග්‍රවූ; (භොභොත්) අජරමමරමග්ගං, අජරමර නිවෘණ මාග්ගවූ; සුධිති, ප්‍රාඥයන් විසින්; සුසසථං, අති ශයින් පසස්නාලද; නං වරබමමං, ඒ උතුම් බමුණ; එණිනං, නාගයින්ට; දෙසසි, දෙසු සේක. (කෙසේදයත්)

576. භො භො, හවන්ති හවන්ති; සංසාරෙ, සසරෙහි; ලවං අපි, ලෙසමානවූද; සාරං, සාරයක්; බදු, එකානන යෙන්; න හවනි, නොවෙයි; විසෙ, විෂ (ජන) යෙහි; සානං, සැපයක්ද; ජලිතදහනෙ, දිලියෙන ගින්නෙහි; සීනං, සීන ගුණයක්ද; කදා, කවර කලෙක්හි; විජ්ජනි, විද්‍යා මානද; සද්ධං, සද්ධා කල්හි; රුහං, රුහයද; රුහං, රුහයද; අනෙක පුරිතං, නොයෙක් උවදුරුද; ජනනං, ජනසමූහය; බ්‍රහ්මනි, පෙලුසි; නථාපි, එසේම; අසු, අසුස; පාතො, අලු යම; රවිරහිමුබ්‍ර, හිරුහමුබ්‍ර; උසසාවසදිසං, කුණා සද්ධාසි (පිනි බදුසි).

577. අසං සරිරෙ, මේ සිරුර; බන්ධනං සවිධ, දෙතිස් වැදූ රැමිවූ; කුණපො, කුණප ඇත්තේය; සාරරතිතො, නිසසාරය; පටිත්තං, මදවූ; සොබ්බඤ්ඤං, සොබවනය; නිග්ගන සිරි, පහවූ සොභා ඇත්තේ; කුසුමසදිසං, මලක් බදුසි; සමග නං, රැස්කරණලද; ඉදං, මේ; හවජචිහවං, හවෙතතන සමපතන්ය; පහනථා, හැර; ගතනබ්බං, යා යුතුය; අඵ, නැවත; භො, හවන්ති; එඵං සනෙත, මෙසේ විද්‍යාමාන කල්හි; කො නු ති මුබො, කිනම් නුවණැත්තෙක්; හවං, සසර; වරසනි, පතාද; (නොපතාමැයි).

578. පලාසි මකඬි කොටුපහනමහො (22) මානවිහවො
ජනො'නිනො'නො හො පසති නරකං දරුණතරං,
එනි මජ්ඣිමනිකා සා ගුහකකපසො භූස ඔහුසො
වධෙහනඤ්ඤාඤ්ඤං හෙ නනු හවමිදං දුක්ඛමනිසං.
579. පුරෙ කාකොදුකා අථ වනහවා එඤ්ඤාසා
කපිඨා'සාහො'සං විරමනුහවුං දුක්ඛමනිසං,
අහො කප්පසිහො සරථ දුරිතං චෙරජමිදං
හ හෙසථසාසොදො හො 'නුමපි කලහෙ මෙහතිමමනං.

578. හො, පින්වත්නි ; පලාසි, (අනුත් ගුණ හා සමබැච්ඡිතා) සුගුහාසය ඇත්තාවූ ; මකඬි, ගුණමකුඩු ; කොටි, කිපෙනසුදු ; උපහනමනො, වෘජාද සහගත සිත් ඇත්තාවූ ; (නොහොත්) කොටුපහනමනො, ක්‍රොධයෙන් පහරණ ලද සිත් ඇත්තාවූ ; මානවිහවො, මානය වසතුකොට ඇත්තාවූ (මානිවූ) ; ජනො, ජනතෙම ; නො, මෙලොවින් ; අනිනො, මිය පරලොව ගියේ ; දරුණතරං, ඉතා දරුණුවූ ; නරකං, නිරයට ; පසති, යේ ; හෙ, ඔහුතුමු ; එනි'භූස, සථව්ද ; මජ්ඣිමනි (භූස), බලල්වද ; සා (භූස), බලුවද ; ගුහකකපසො (භූස), යක්ෂව හා වදුරුවද ; ඔහුසො, බොහෝසෙයින් ; අඤ්ඤාඤ්ඤං, ඔවුනොවුන් ; වධෙහති, වධ කරත් ; ඉදං භවං, මේ සසර ; අනිසං, සතතයෙන් ; දුක්ඛං නනු, දුක් නොවේද ?

579. හො, භවත්නි ; පුරෙ, පෙර ; කාකොදුකා, කවුඩන් හා බකමුහුණේද ; අථ, යළි ; වනහවා, වනජවූ ; එඤ්ඤාසා, කොලොමිරුක් හා වලසුදු ; අසාහො, අසානසෙති ; අහං කපිඨා, චෙරකොට ; විරං, බොහෝකලක් මුලුල්ලෙහි ; අනිසං දුක්ඛං, නිරන්තර දුඃඛය ; අනුහවුං, වින්දුහුය ; (හො, පින්වත්නි) ; අහො, අදෝමය ; කප්පසි, කප්පසාසිවූ ; චෙරජං, චෙරයෙන් උපත්තාවූ ; තං ඉදං දුරිතං, ඒ මේ දුක් උවදුරු ; සරථ, සමරණය කරව් ; (හො, භවත්නි) ; එනි කලහෙ, මේ බබරයෙහි ; අසාසොදො, රස විඳගැත්මක් ; අනු අපි, බිඳුවකුත් ; නති, නැත්මය ; මෙහති, මෙමනිස ; අමනං, අමානසකි.

580. බලං බාලානං හො සකසකවධායෙව භවති
අතීතො චුද්ද ලුට්ඨිකදිජා නඨිතනසා,
ගජං බාලං මතනං පවධි න බලං හොති සරණං
අථඨානෙ කිං හො කුරුථ විරියං භූතිහනනං.
581. න දුක්ඛං නෙසං යෙ විගතකලහා එකමනසා
අතීතෙ හො ලාසා අභවිතමනා පෙසාවචනා,
සුඛං වාසං කාසුං යදහති භවුං නෙථ විධුරි
වසං වතඨසසාගුං නදහති අහො මෙධගබලං.
582. ඉති තිබ්ණසුඛිමා කතතුමෙනෙ සමගෙහ
අවදි පවරධමමං සාග්ගි විඤ්ඤාපසසන්ධං,
අථ මුදිතමනා නෙ පිණිතා තසස නාගා
මණ්මසමතුලං නං ආසනං පුජසිංසු.

580. හො, භවත්ති; බාලානං, අඥානයන්ගේ; බලං, ශක්තිය; සකසකවධාය එව, තමතමන්ට වධපිණිසම; භවති, වෙසී; (ඒ එසේමැයි); අතීතෙ, යටගිය දවස; චුද්ද, සුදුසු; නඨිතනසා, නට දරුවන් ඇති; එකා ලුට්ඨිකදිජා, එක් කැට කිරිල්ලක්; බාලං, අඥානවු; මතනං, මත්වු; ගජං, ඇතෙකු; පවධි, නැසීය; බලං, ශක්තිය; සරණං න හොති, (තමහට) පිණිට නොවේ; හො, පිත්තත්ති; අථ, නැවත; භූතිහනනං, වැඩ නසන; විරියං, වියය; අඨානෙ, අසානියෙහි; කිං කුරුථ; කුමට කැරවිද?

581. යෙ, යමෙක්; විගතකලහා, ඩබර පහකලෝද; එක මනසා, සමසිත් ඇත්තෝද; නෙසං, ඔවුන්ට; දුක්ඛං න, දුකෙක් නොවේ (ඒ එසේමැයි); හො, භවත්ති; අතීතෙ, යට ගිය දවස; අභවිතමනා, නොගැටුනු සිත් ඇත්තාවු; පෙ සාවචනා, ප්‍රියකටසුතු වචන ඇත්තාවු; ලාසා, වටුවෝ නො හොත් ගේකිරිල්ලෝ; සුඛං, සැපසේ; වාසං අකාසුං, වාසය කලාසුය; නෙ, ඔහුතුමු; අථ, නැවත; යදහති, යම් දින යෙක; විධුරි අභවුං, නොසමගි වුවාහුද; නදහති, එදවස; වතඨසස, කිරිතයාගේ; වසං, වයසට; ආගුං, ගියාහ; මෙධ ගබලං, කලහයාගේ ශක්තිය; අහො, විසමය.

582. තිබ්ණසුඛිමා, තිබ්ණ වුඛිමත් මුනිසුයන්වහන්සේ; එතෙ, මෙ නසිත්; සමගෙහ කතතං, සමගිවුවත් කරන්ට; විඤ්ඤාපසසන්ධං, නුවණැත්තන් විසිත් පසස්නාලද; පවර ධමමං, උතුම් ධර්මය; ඉති, මෙසේ; සාග්ගි, මනාකොට; අවදි, දෙසුසේක; අථ, නැවත; මුදිතමනා, සතුටු සිත් ඇත්තාවු; පිණිතා, පිණිගියාවු; නෙ නාගා, ඒ නාගයෝ; තසස, උත් වහන්සේට; මණ්මයං, මිණිමුවාවු; අතුලං, අසදූහවු; තං ආසනං, ඒ අසන; පුජසිංසු, පිදු.

583. අඵ මුනි ගගනමෙහාරුගත භූමිප්පදෙසං
නරුණරව්ව නසමිං ආසනෙ ආසි භාසං,
අඵ හුපගගණං තෙ දිබ්බවජ්ජාදිකෙති
පරිච්ඡිස මුනිඤ්ඤං සාධු ධම්මං සුඤ්ඤං.
584. අඵ ජලථලජානං නත්ථ සුඛාගතානං
අගණිතහුපගානං^චසිතිකොචි හුපගා,
විමලසරණසිලෙ සුප්පතිට්ඨා සුතුඨා
අකරුමතිමුලාරං සන්තූ පුජාවිධානං.
585. අඵ මහුදරරඤ්ඤං මාතුලො නාගග්ජා
මණිනසනකතාමො රමමකලාණිදෙසා,
උරගසමරගෙතු ආගතො නාගදීපං
සුගතවරසරීරං දිඤ්ඤ නකාලපෙමං.*

583. අඵ, ඉක්ඛිත්තෙන් ; මුනි, සච්ඤ්ඤත්වගත්තේ ; ගගනමගා, අගසිත් ; භූමිප්පදෙසං, මිනිපෙදෙසට ; මරුගත, බැස ; නරුණරව්ව ඉව, ලහිරු මෙන් ; භාසං, බබලමින් ; නසමිං ආසනෙ, ඒ මාණික්‍යමයාසනයෙහි ; ආසි, නිසිදනය කළේය ; අඵ, නැවත ; තෙ හුපගගණ, ඒ නාගසමුහයෝ ; දිබ්බවජ්ජාදිකෙති, දිව්‍යබාණ්ඩුයෝ ; මුනිඤ්ඤ, මුනිඤ්ඤත්වගත්තේ ; පරිච්ඡිස, වලදවා ; සාධු, මනා කොට ; ධම්මං, ධර්මය ; සුඤ්ඤං, ඇසුහ.

584. අඵ, ඉක්ඛිත්තෙන් ; නත්ථ, එහි ; සුඛාගතානං, සටනට පැමිණියාවූ ; ජලථලජානං, දිය ගොඩ උපන්නාවූ ; අගණිතහුපගානං, අප්‍රමාණවූ නාගයන් අතුරෙන් ; අසිතිකොචි හුපගා, අසුකෙලක් නාගයෝ ; සුතුඨා, ඉතා සතුටුවූවාහු ; විමල, නිමිලවූ ; සරණසිලෙ, සරණසිලයෙහි ; සුප්පතිට්ඨා, මොනවට පිහිටා ; සන්තූ, ශාසනාත්වගත්තේ ; අකරුමාරං, ඉතා උදරවූ ; පුජාවිධානං, පුජවිධිය ; අකරුම, කලාහුසි.

585. අඵ, ඉක්ඛිති ; මහුදරරඤ්ඤං, මහොදර නම් නාරජ සුගේ ; මාතුලො, මසිල්වූ ; මණිනසනකතාමො, මණිඅක්කම්මවූ ; නාගරජ, සථිගරතෙම ; රමම කලාණිදෙසා, මනොඤ්ඤ කැලණිපෙදෙසින් ; උරගසමරගෙතු, නාගසුඛය ගෙතු කොටගෙණ ; නාගදීපං, නාදිවසිනට ; ආගතො, ආසේ ; සුගත, බුදුන්ගේ ; වර, උතුම්වූ ; සරීරං, සිරුර ; දිඤ්ඤ, දක, නකා, වැද ; එවං, මෙසේ ; අලපි, සැලකෙළේය.

* “දිඤ්ඤ නකාලපෙමං.”

586. යදි සුගත ඉමං කං නාගතො අස්ස ධානං
මග්ගපගතපාණං හොම කිඤ්ඤාදමඤ්ඤං,
රුධිරවහවිකිණේණ අස්ස භූමිපපදෙසො
පසම් දගනදිත්තං අමුදෙනෙව නං කං.

587. මම භගව සුඤ්ඤං දිඨ්ථසුඛං නවෙනං
රුචිරසිරිසරිතං රංසිජාලාභිකිණිණං,
අපි සුමධුරධමමං දෙසසනෙන සුඤ්ඤං
දසබල සුනසුඛං ආනුභාවම භුක්ඛං.

586. සුගත, සුගතයන්වහන්ස ; කං, නුඹවහන්සේ ; යදි, ඉදින් ; ඉමං, ධානං, මෙතැනට ; නාගතො අස්ස, නොම වැඩි සේක්වෙති නම් ; මයං, අපි ; අඤ්ඤාදමඤ්ඤං කිඤ්ඤා, ඔවුනො වුත් සුඤ්ඤාට (මර) ; අපගතපාණං හොම, පහවූ ප්‍රාණ ඇත්තෝ වමු ; භූමිපපදෙසො, බිම්පෙදෙස ; රුධිරවහ, ලේ ගැලීමෙන් ; විකිණේණ, විකිණීන්වූයේ ; අස්ස, වන්නේය ; කං, නුඹවහන්සේ ; නං, ඒ කලහය ; දගනදිත්තං, ගින්නෙන් දන ලද්දක් ; අමුදෙනෙව ඉව, මෙසයෙන් මෙන් ; පසම්, ප්‍රශමනය කල සේක.

587. මම, මාගේ ; භගව, භාග්‍යවතුන්වහන්ස ; සුඤ්ඤං, පෙර ; මෙ, මාවිසින් ; රංසිජාලාභිකිණිණං, රසමල්ලාලායෙන් පතලාවූ ; ඵහං, මේ ; තව, ඔබවහන්සේගේ ; රුචිර, මනො ඥවූ සිරිසරිතං, ශ්‍රීශරිතය ; දිඨ්ථසුඛං, දුටුවිණිය ; දසබල, දසබලධාරීන්වහන්ස ; අපි, යළි ; සුඤ්ඤං, දෙවියන්ට ; සුම ධුර ධමමං, සුමනීර් දහමද ; දෙසසනෙන, (ඔබවහන්සේ) වදරණ කල්හි ; භුක්ඛං, නුඹවහන්සේගේ ; ආනුභාවම ව, ආනුභාවයද ; සුනසුඛං, ඇසුරිණිය.

588. අභමසම පුරෙ නෙ විසුසොයෙව දසො
 යදි මනසි දසා නෙ හොති දසෙ පුනා'පි,
 පවරතනදිපෙ හොති කලාණ්ගයා
 මම වසති නතිං නං දඬුකාමො'ගියාවෙ.
589. ඉති යතිපති නසොග්ගතං පගගහෙයා
 සකපට්ඨිතභුමා වෙතිසසං විධාය,
 මණ්මසපට්ඨානං ආසනං වා'පි නෙසං
 ස සුමනනරුත්ථං පුජනසං විධාය.
590. දසබලපට්ඨානං සබ්බමෙතං භුජබ්බා
 මණ්ට්ඨ ව රුචිදං නෙ ධාතුසො යෙව නසො,
 මහථ නමථ නිවටං මං'ව සග්ගාපවග්ගං
 දදති ඉති ව වචා ඔවදිකාන සසා.

588. අසම, අසදගවු සඵඤ්ජන්වහන්ස; අහං, මම; පුරෙ, පෙර; නෙ, නුඹවහන්සේට; විසුසො ඵල, ප්‍රකටවූම; දසො, දසවිමි; දසෙ, (ඒ) දසවු මා කෙරෙහි; පුනාපි, නැවතත්; නෙ; නුඹවහන්සේගේ; මනසි, සිත්හි; දසා, අනුකම්පාවක්; යදි හොති; ඉදින් චේනම්; පවර, උතුම්වූ; රතනදිපෙ, රුවන් දිවසිත (කොහොත්) ලුණුවිපයෙහි; කලාණ්ගයා, කැලණිනම් නදියක්; හොති, වෙසී; නතිං, එහි; මම, මාගේ; වසති, වාසනවනය වන්නේය; (එහිදී) තං, නුඹවහන්සේ; දඬුකාමො, දකිනු කැමැත්තෙමි; අගියාවෙ, යාවසදු කරමි.

589. යතිපති, යතිසාමිවූ; සො, ඒ සඵඤ්ජන්වහන්සේ; ඉති, මෙසේ; නසො, ඔහුගේ; ආග්ගතං, ආයාචනාව; පගගහෙයා, පිළිගෙණ; සකපට්ඨිතභුමා, තමන් විසින් පුරුදු කරණු ලද භුමියෙහි; පරිභුතං, පරිභෝගකලාවූ; මණ්මසං, මාණික්‍යමයවූ; ආසනං ව අපි, ආසනයද; නෙසං, ඔවුන්ට; වෙතිසසං, සැයක් පිණිස; විධාය, නියමකොට; සුමනනරුත්ථං, සමන්දෙවියන්ගේ කිරිපලුරුකද; පුජනසං, පිදිම පිණිස; විධාය, නියමකොට :—

590. සසා, ශාසනාන්වහන්සේ; භුජබ්බා, නාගසිනි; දස බල, දසබලධාරිවූ මා විසින්; පරිභුතං, පරිභෝගකරණු ලද; ඵං සබ්බං, මේ සියල්ල; නෙ, නොපට; රුචිදං, කැමැතිදෙය දෙන්නාවූ; මණි ඉව, මැණිකක් වැනිය; ධාතුසො ඵල, ධාතුසුමය; නසො, එහෙයින්; මං ඉව, මා මෙන්; නිවටං, නිතර; මහථ, පුදවි; නමථ, වදිවි; සග්ගාපවග්ගං, සවිග්ග මොක්‍ෂ සැප; දදති, දෙයි; ඉති, මෙසේ; වචා, වදන; ඔවදිකාන, අවවාද වදන :—

591. නභනලමුපගනාධා දෙවනාගෙ මහෙහෙන
දිසි දිසි විසරනෙතා නිලපිනාදිරංසි,
මහනසනහරනෙතා ජනතුනං ලොකසාගේ
අභමි රචි'ව බමනා ජෙනනාමං විහාරං.
592. අථ මනුජමග්ගං නගනසිද්ධාදිකානං
සනතමමනධමමං දෙසසගෙතා එණිනං,
වනභවනසුරමෙම මඛකුලවෙහ නගිඤ්ඤ
අකථි මුනි නිවාසං ජඨමෙ භායනමනි.
593. සුරපුරුපවනෙ'ථො පාරිජානස්ස මුලෙ
අරුණමුදුසිලායං භාසමාගො මුනිඤ්ඤ,
සුනිපුණමහිධමමං දෙසසගෙතා සුග්ගං
අකථි වරනිවාසං සනතමෙ නාඨ වස්සෙ.*

591. නභනලං, අභස්නලව ; උපගනනා, වැඩ ; දෙව
නාගෙ, දෙවොත්තමයා ; මහෙහෙන, පුදන කල්හි ; නිල
පිනාදිරංසි, නිලපිනාදි රඳවින් ; දිසි දිසි, ඒ ඒ දිශාවන්හි ;
විසරනෙතා, පතුරුවන්නාවූ ; ජනතුනං, සකයන්ගේ ; මහ
නසනහරනෙතා, සිත් නෙන් පැහැරගන්නාවූ ; ලොකසාගේ,
ලොකොත්තමවූ සච්ඡෙදයන්වහන්සේ ; රචිව, ගීරු මෙන් ;
බමනා, අභසින් ; ජෙනනාමං විහාරං, ජෙනවන නම් විහාර
ස්ථාන ; අභමි, වැඩ වදාලසේක.

592. අථ, ඉක්බිති ; මුනි, බුදුරජනෙම ; මනුජමග්ගං, දෙවි
මිනිසුන්වද ; අනනන සිඛාදිකානං, අප්‍රමාණ සිඛාදීන්වද, එණි
නං, නාගසින්වද ; සනතං, නිරන්තරයෙන් ; අමනධමමං,
නිච්ඡිණධම්මය ; දෙසසගෙතා, දෙසමින් ; වනභවනසුරමෙම,
අරණ්‍යවාසයෙන් අතිරමාවූ ; මඛකුලවෙහ නගිඤ්ඤ, මඛකුල
නම් පථිතයෙහි (මකුල්පථිවෙහි) ; ජඨමෙ භායනමනි, සවන
වසා ; නිවාසං අකරි, විසීම කලසේක.

593. අථො, ඉක්බිති ; මුනිඤ්ඤ, මුනිතුසන්වහන්සේ ; සුර
පුරුපවනෙ, දිවාපුරයෙහි උයන්වනෙයෙහි වූ ; පාරිජානස්ස
මුලෙ, පරසතු රුක් මුල්හි ; අරුණමුදුසිලායං, පාණඩුකමල
ශෛලාසනයෙහි ; භාසමාගො, බබලමින් ; සුග්ගං, දෙවිය
න්ව ; සුනිපුණං, ඉතා සියුම්වූ ; අහිධමමං, අහිධම්මය ; දෙස
සගෙතා, වදාලන්නේ ; සනතමෙ වස්සෙ, (බුදුව) සත්වෙහි
වර්ණයෙහි ; නාඨ, ඒ දිවාලොකයෙහි ; වරනිවාසං, උතුම්
වාසය ; අකරි, කලසේක.

594. අඵ සුඛදමුනිඥො, ජෙතනාමෙ විහාරෙ
අවසි විමලපඤ්ඤා, අභිමෙ සාරදසමිං,
අජරමමරසනතිං එසමානො පරෙසං
විවිධතස්විවිත්තං දෙසනං දෙසසංගෙනා.

ඉති ලබ්භාස දුතිසාගමනං.

595. එවං ජිනො ජෙතවනෙ වසනෙනා
නිසසාස සාවනභිපුරං විහාසි,
සා කිදිසි ආසි පුරි නදානි
තං කිදිසං ජෙතවනං විහාරං.

596. භූමධගනාසාතින උත්තමධෙග
භාසනානාහාරනානාතිරමා,
විසාලමොලිව විසාලභොගා
සා ජමබුද්ධිපමති බභුව රමමා.

594. අඵ, තදනන්තරව ; විමලපඤ්ඤා, නිමිල බුඬි ඇත්තාවූ ; සුඛදමුනිඥො, (ලොකික ලොකොත්තර) සුඛදායක මුනි ඥායත්වනන්සේ ; පරෙසං, මෙරමාහට, අජරං, ජරරහිතවූ ; අමරං, මරණ රහිතවූ ; සනතිං, නිඵාණය ; එසමානො, මාග්ග ණයකරණසේක් ; විවිධතස්විවිත්තං, නානාප්‍රකාර ක්‍රමයෙන් විවිධවූ ; දෙසනං, (ධර්ම) දෙසනාව ; දෙසසංගෙනා, වදාරණ සේක් ; අභිමෙ සාරදසමිං, අටවෙති වෂිසෙති ; ජෙතනාමෙ විහාරෙ, ජෙතවන නම් මහාවිහාරයෙහි ; අවසි, වුසුසේක.

(බුදුන්) ලබ්භාවට වැඩි දෙවෙති ගමනයි.

595. ජිනො, සම්ඥායත්වනන්සේ ; එවං, මෙසේ ; ජෙතවනෙ, ජෙතවනාරාමයෙහි ; වසනෙනා, වැඩවසනසේක් ; සාවනභිපුරං නිසාස, සැවැත්නුවර නිසා ; විහාසි, වුසුසේක ; නදානි, එසමයෙහි ; සා පුරි, ඒ (ශ්‍රාවස්ති නම්) නගරිතොමෝ ; කිදිසි ආසි, කෙබඳු වීද ; තං ජෙතවනං විහාරං, ඒ ජෙතවන නම්වූ විහාරය ; කිදිසං (ආසි), කෙබඳු වීද ;

596. විසාල, මහත්වූ ; භොගා, සමපත් ඇත්තාවූ ; රමමා, රමනවූ ; සා, ඒ පුරිතොමෝ ; භූමධගනාස, මහිකානාගමයේ ; උත්තමධෙග, මසතකයෙහි ; ආතිතා, පිහිටුවනලද ; භාසනා, බබලත්තාවූ ; නාහාරනන, තත්රුවනින් ; අතිරමා, සිත්ක එවූ ; විසාල, මහත්වූ ; මොලි ඉව, කිරිපයක් වැනිවූවා ; ජමබුද්ධි පමති, දඹද්ධි (තෙලෙ) යි ; බභුව, වි.

597. සිරිතිකොත සිරිමාවහනති
විග්ජනෙ සා චක්‍රධානලක්ඛි,
සා දෙවග්ජස්ස මග්ගවතීච
රකෙස්ස, කුමවරස්ස ලක්ඛාව රමමා.
598. සා පුඤ්ඤපඤ්ඤප්පාතිච්චුච්චා
සො ණණ්දිප්ප ණණ්පනති ණණ්විප්පි,
උනතුබ්බමානබ්බතුරබ්බරබ්බා
සාග්ජනෙ කඤ්චනමඤ්ඤරී.
599. රග්ජ සා භාසුරග්ජප්පනතා
පුඤ්ඤබ්බනාලාසවිලාසයනතී,
චෙද්ධනසාරබ්බනවිප්පවාග්
විප්පකුසලොග්ගි ච නිව්වසෙසා.

597. සිරිමාවහනති, ශ්‍රී දරන්නාවු ; සා, යම් නගරිසක්
තොමෝ ; සිරිතිකෙනෙ, ලක්ෂමිසව වාසස්ථානවු ; වසුධාතල
ස්මි, පොලෝතෙලෙහි ; විහරනෙ, බබ්ලාද ; සා, ඕතොමෝ ;
දෙවරුසස්ස, දෙවෙව්ජුසාගේ ; අමරවති ඉව, අමරවති නම්
රුප්‍රධානිය වැන්නිය ; කුමෙරස්ස රජෙස්ස, කුමෙරරජහුගේ ;
ආලකා ඉව, ආලකමයු නම් රුප්‍රධානිය මෙන්ද ; රමමා,
රමාවු.

598. පුත්තකප්පකප්ප, පිණිත් හා පැණිත් වැඩිසිටියාවූ ; ජනාධිවුත්තා, ජනයන් විසින් අධිවාසිතවූ ; කවනමඤ්ඤාලී, සාමාන්‍ය ගෘහපඬකාරී ඇත්තාවූ ; සොණමුදි පුණණ, සාමාන්‍යමුදි යෙයින් පිරුණුවූ ; ආපනාකිණණ, සල්පිළින් ගැවසීගත් ; විපි, විශිෂ්ටා ඇති ; උත්තමය, උස්වූ ; මානසය, ඇතුන්ගේ ; තුරය, අසුන්ගේ ; රඬයා, පැණුම ඇති ; සා, ඒ හතරේ ; සාරුජනෙ, මොනවට බබලයි.

899. හාසුර, බබ්ලන්තාවු ; ගජසුතතා, ගජසුත්‍රයන් ඇත්තාවු ; පුඤ්ඤාඛගතාලාස, පුණ්ණ සත්‍රී ශොභායෙන් ; විලාසයකනී, බබ්ලන්තාවු ; වෛදඛග පාරඛගත, වෛදවෛදුඛගපාරප්‍රාප්තවු ; විසාවාර, බ්‍රාහ්මණ සමුහයාගේ හැසුරුම් ඇත්තාවු ; විපඤ්ඤාසද්දෙහි ව, දශවිධ ශබ්දයෙන්ද ; නිව්විභොසා, නිති (පතල) භොගා ඇත්තාවු ; සා, ඒ නගර්තොමෝ ; රගජ, බැබළී.

600. අනෙකසිප්පිසනසමසකිණිණි
තානාදිසාගාගනසස්ථවාහා,
පහුනඞිණිසපපාදපුතා
බහාස සා මබ්බලමඤ්ජිරංච.
601. හවනනරෙ යො වරිසං වරනෙතා
සුචොපනිස්සාස වසං ගුණෙන,
සඤ්ඤබගසාඛිං මනසිනපතනං
අකා සමිධං ඵලපලලවෙති.
602. ඉදුනි පඤාන හවස්ස අනනං
නිස්සාස සං යො වසනෙ මුනිඤ්ඤ,
නස්සා ගුණං කො හි අසෙසසිඤා
කථෙති සාවසසුපමාස නස්සා.

600. අනෙක, නොයෙක් ; සිප්පිසත, සියගණන් ශිලපින් ගෙන් ; සමසකිණිණි, ගැවසිගත්තාවූ ; තානාදිසාහි, තන් දිහින් ; ආගත, පැමිණියාවූ ; සස්ථවාහා, ශාස්ථිවාහකයන් ඇත්තාවූ ; පහුත, බොහෝවූ ; ඛිණිසව, විතරහින්ගේ ; පාදපුතා, පා තැබීමෙන් පව්ත්තුවූ ; සා, ඒ නගරී නොමෝ ; මබ්බලමඤ්ජිරං ඉව, මගුල්ගෙයක් මෙන් ; බහාස, බැබළී.

601. යො සුචො, යම් ස්වර්කා පක්ෂයෙක් ; හවනනරෙ, අනා හවසෙහි ; වරිසං වරනෙතා, වයභියෙහි හැසිරෙන්නේ ; ගුණෙන, ගුණය කරණකොටගෙන ; මත, මලාවූ ; සිත පතනං, වගුල පත් ඇති ; සඤ්ඤබගසාඛිං, හිමුල්ගසක් ; උපනිස්සාස, ඇසුරුකොට ; වසං, වාසය කරන්නේ ; ඵල පලලවෙති, ඵලයෙන් හා ලපලයෙන් ; සමිධං අකා, සමාධි කෙළේද.

602. යො මුනිඤ්ඤ, යම් මුනිරජකෙනක් ; හවස්ස, හව යාගේ ; අනනං, කෙලවරට ; පඤාන, පැමින ; ඉදුනි, දැන් ; සං නිස්සාස, යම් පුරිසක් නිසා ; වසනෙ ; වැඩවසනසේක්ද ; කො හි, කවරෙක්නම් ; නස්සා, ඒ පුරිසගේ ; ගුණං, ගුණය ; අසෙසසිඤා, නිරවශෙෂ කොට ; කථෙති, කියාද ; නස්සා, ඒ පුරිසට ; සා ඵව, ඔ නොමෝම ; උපමාස, උපමාපිණිස ; අස්ස, වන්නයි.

603. නසොසකභේ රතනං ව'නසං-
මනොහරෙ උත්තමසත්තසෙවි,
ජනානමාකඛිතිතදො විහාරෙ
බහුව ජෙතාදිවනවසෙත.
604. සමුද්දලජ්ඣරසමොදිනජසදාලී
කුඩකාරනාදපටිවාදිනනනිනාදා,
සමමනන'නනනදිජකුජිනනිනවනනා
තිඨනති යථ නරවො නටකාව ජෙකා.
605. ඩිරණ්ණවාහපිය ධොවිය ඩිරනි
සොසෙක සජ්ඣාමලයෙ සසිකනනිමිසං,
සෙසොතිතින නනිනා විය වාලකායො
සා මාලකාවලී බහාස පයොදධිව.

603. නසො, ඒ පුරියගේ ; උපකභේ, සම්පයෙහි ; අන
ගසං, අනගිවූ ; රතනං ඉව, රුවනක් වැනිවූ ; මනොහරෙ,
මනහරවූ ; උත්තමසත්තසෙවි, උතුම් ජනයන් සෙවිනාවූ ;
ජනානං, සතියන්ට ; ආකඛිතිතදො, අභිමතාභී දාසකවූ ;
ජෙතාදිවනවසෙත, ජෙතවන යන නමින් (ප්‍රසිඛවූ) ; විහා
රෙ, වෙහෙරක් ; බහුව, වී.

604. යථ, යම් විහාරෙපවනසෙක්හි ; සමුද්දල, මොනවට
පිපියාවූ ; පුළු, පුෂ්පයන්ගේ ; රස, රසපානයෙන් ; මොදින,
ප්‍රමුද්ධවූ ; ජසදාලී, භාවග්‍රෙණිත්ගේ ; කුඩකාරනාදා, කුඩා
යන අනුකරණ ශබ්ද නැමැති ; පරිවාදිත, වයනලද ; තනති
නාදා, තත්තද ඇත්තාවූ ; සමමනන, ඉතාමත්වූ ; අනනන,
අපමණවූ ; දිජ, පක්ෂින්ගේ ; කුජිත, රුවප්‍රතිරව නැමැති ;
තිනවනනා, ගිනිකානාද ඇත්තාවූ ; තරවො, වාක්‍යයෝ ; ජෙකා,
දක්ෂවූ ; නටකා ඉව, නළුවන් මෙන් ; තිඨනති, සිටිද්ද.

605. වාලකායො, (යම්තෑනක) වැලි ; ඩිරණ්ණවා, කිරිසසු
රෙන් ; ආහරිත, ගෙණ ; ඩිරනීර, කිරිදියෙන් ; ධොවිය, ධො
වනයකොට ; සජ්ඣාමලයෙ, රිදී ගලනලායෙහි ; සසිකනනි
මිසං, සදරුස් මුසුකොට ; සොසෙකා, වියලා ; යථ, යම්
තෑනෙක්හි ; මකිරිනා, ඉස ; තනිනාවිය, අතුරුණලද්දක් මෙන්
(බබලද්ද) ; සා මාලකාවලී, ඒ මලපෙත්තොමෝ ; පයොදධි
ඉව, කිරිසසුර මෙන් ; බහාස, බැබළුනාල.

606. විජේජානමානරතනපසමුඛානනමති
සොපානමාලපදගණ්ඨිදජෙති භාසං.
කතෙව දෙවතවනානමනං විරග
වනනි'ති ගනකුටි යෙව පහාසයිව.
607. කමමාරගගගපිමුඛොපපිසමපසුණ්ණා
අඛ්ඤාරකතනරවිනිගගනාපාලකාව,
සමබ්බදෙගපපිනිගගනරංසිමාලා
දුසගග* නිගගනකර් විසරනති යසමිං.
608. තුමෙන සරගජනසඛමනො'තිනිනා
ධංකුඤ්ඤ මසනති විමලෙති සමබ්බිතනනා,
තුඬාව භාසමකර් සුරපාදපානං
රුජෙහති යෙව යතිනිසසිතපාදපිප්පු.

606. අහං, මම; විරගවනනිති, විතරගිත් ඇත්තිසක්මයි; විජේජානමාන, බබලන්නාවූ; රතනපසමුඛ, රතනවෙදිකා නැමැති; ආනනමති, වදනසෙති; සොපානමාලපදගණ්ඨිද ජෙති, කිණ්මංපෙලපියගැට නැමැති දසනින්; දෙවතවනා නං, දිව්‍යතවනයන්ට; භාසං කතා ඉව, සිතා පහල කොට මෙන්; යෙව, යම් අරමෙක්හි; ගනකුටි, ගඳකිළිය; පහාස යිව, බැබළු.

607. කමමාරගගගපිමුඛ උපරි, කඹුරුඋදුන්මුව මතුසෙති; සමපසුණ්ණා පරිපුණ්ණවූ; අඛ්ඤාරකතනර, අභරුතුරින්; විනිගගත, නික්මුණු, ජලකා ඉව, (වහති) ජලා මෙන්ද; දුසගග නිගගනකර් (ඉව), වස්තුගණයෙහි නික්මුණු රඹේන් මෙන්ද; (නොහොත්) දුසගග, වනඅගින්; නිගගත, නික්මුණු; කර් (විය), (ගිනි) රූප මෙන්ද; (නොහොත්) දුසගගිනිගග තකර්විය, ලැව් ගිත්තෙන් නිකුත්රූපමෙන්ද; සමබ්බදෙග, සමබුද්ධදිත්; නිගගත; නික්මුණු; රංසිමාලා, රසමාලාවෝ; යසමිං, යම් තැනෙක්හි; විසරනති, පැතිරෙද්ද (ගෙවත්) බබලන්ද.

608. යතිනිසසිතපාදපිප්පු, යතින් ඇසුරුකල වෘක්කරජ යෝ; “තුමෙන, තෙපි; සරගජනසඛමනො, සරගිජනසත් සමග විසීමෙන්; අතිනිනා, අතිශයින් හිතයෝය; විමලෙති, විගතකෙලයමල ඇත්තන් හා; සමබ්බිතනනා, සමුපෙත ගෙ සින්; මයං, අපි; ධංකුඤ්ඤති, පිණිත්තමිභ” යි; තුඬාව, සතතු හටුවමෝ; සුරපාදපානං, දිව්‍යවෘක්කයන්ට; භාසමකර් ඉව, අප භාස කරන්නවුන් මෙන්; යෙව, යම් තැනෙක්හි; රුජෙහති, බබලද්ද.

609. පුනතාගනිපවකුලජජනරජරුකි
තාගාගවුනසුගපතනකවමපකානං,
පුජාතිකිණ්ණධරණී රතනෙති තානා
පවජනාදිබ්බගවනං විස භාති සසථ.
610. බ්‍රහ්මාසුරසුරනගරගලිඛිතිසිඛ
විජ්ජාධරදිජනනාකතවජදෙනෙති,
තෙනෙව සුඵථිතිමඛගලිතිකාති
සපෙඨාපගාන මනනෙතනගණ මුදෙනති.
611. නිගෙසාසිනාමලසුසිතලතිජකරෙති
සමමනතනෙකදිජසුඵජලාසසෙති,
කිඤ්ඤකපතනපටිකිණ්ණසිලාතලෙති
තුසසනති සසථ සතනං සතිනං මනාති.

609. පුනතාග, දෙමය ; නිප, බක්මිය ; වකුල, බ්‍රහ්ම
මල්ය ; අජජන, කුඹුක්ය ; රජරුකි, ඇසලය ; තාගා,
තාය ; වුන, මිඳුමය ; සුගපතනක, කොබෝලිය ; වමප
කානං, සපුය යන මොවුන්ගේ ; පුජා, මලින් ; අතිකිණ්ණ,
ගැවසිගත්තාවු ; ධරණී, දෙරණ ; තානාරතනෙති, නන්
රුවතින් ; පවජන, ප්‍රවජනවු ; දිබ්බගවනං විස, දිව්‍ය
භවනයක් මෙන් ; සසථ, යම් පෙදෙසෙක්හි ; භාති, බබලාද.

610. බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය ; සුර, දෙවිය ; අසුර, දූතවය ; තර,
මනුෂ්‍යය ; උරග, සර්පය ; ලිඛිති, සෑහිය ; සිඛ, සිඛය ; විජ්ජා
ධර, විජ්ජාධරය ; ආදි, යන මේ ආදිවු ; ජනනා, ජනසමූහයා
විසින් ; කත, කරණලද ; වජදෙනෙති, වැදිම් කරණකොට
ගෙණද ; තෙති එව, ඒ බ්‍රහ්මාදීන් විසින්ම ; සුඵ, සොහිතවු ;
ථිතිමඛගලිතිකාති, සතුතිමඛගල ගිතිකාවන් කරණකොට
ගෙණද ; සසථ, යම් තැනෙක්හි ; උපගානං, ඵලාභියාවුන්ගේ ;
මනනෙතනගණ, සිත්තෙන්මුළු ; මුදෙනති, සතුටුවෙද්ද.

611. සසථ, යම් තැනෙක්හි ; නිගෙසාසින, සොහො කරණ
ලද ; අමල, නිෂීමලවු ; සුසිතල, ඉතා සිහිල්වු ; නිජකරෙති,
ගඟලැල්ලෙන්ද ; සමමනන, අතිශයින් මත්වු ; අනෙක, නො
සෙක් ; දිජ, පසින් විසින් ; සුඵ, සොහිතවු ; ජලාසසෙති,
ජලාසයයන්ගෙන්ද ; කිඤ්ඤකපතනපටිකිණ්ණ, පරග හා
පත්‍රයන්ගෙන් ගැවසුනාවු ; සිලාතලෙති, ගල්තෙලෙන්ද ;
සතිනං, සතින්ගේ ; මනාති, සිත් ; සතනං, අනවරතයෙන් ;
තුසසනති, සතුටුවෙත්ද.

612. යො නෙකකප්පසනසවිනපුඤ්ඤාසි
තිතාමිනං කපිලවත්ථමහාසිරිමපි,
ආගමම යත් නිරතො සුගතො මහෙසි
කො තත් භූති* මතුලං කපිකො කපේති.
613. තසම් ජිනො වසති ජෙතවනෙ විහාරෙ
ඉඤ්ඤා යථා රූපිරතඤ්ඤානානමති,
බ්‍රහ්මාව බ්‍රහ්මභවනෙ සපිතාමහෙති
තාරවලිපරිවුතො ගගනෙව වඤ්ඤා.
614. තදගමම මහානාගො මණ්ඤකතිකනාමකො,
ලඛිකානො ජිනපාදසම් එණිං පච්චෙදමබ්‍රූවි.

612. මහෙසි, මහසීවු ; අනෙකකප්පසන, නොයෙක් සිය ගණන් කප්පි ; සවිත, රැස්කරණලද ; පුඤ්ඤාසි, පුණ්‍යාරුසි ඇති ; යො සුගතො, යම් සුගතොත්තමයෙක් ; අමිතං, අප්‍රමාණවූ ; කපිලවත්ථමහාසිරිං අපි, කිඹුල්වත මහරජසිරිසැපතද ; තිතා, හැර ; ආගමම, අවුත් ; යත්, යම් තැනක ; නිරතො, ඇලනුයෙක් ; තත්, එහි ; අතුලං, අතුලාවූ ; භූති, ශ්‍රීසමාභිස ; කො කපිකො, කවරනම් කපිකයෙක් ; කපේති, කියාද (නොකියාමැයි).

613. රූපිර, මහොඤ්ඤා ; තඤ්ඤා කාතනමති, තද්‍රුතයන්හි ; ඉඤ්ඤා යථා, ශක්‍රභෙදවෙසයා මෙන්ද ; බ්‍රහ්මභවනෙ, බ්‍රහ්මභවන යෙහි ; පිතාමහෙති සහ, බ්‍රහ්මයන් සමගවූ ; බ්‍රහ්මා ඉව, මහා බ්‍රහ්මයා මෙන්ද ; ගගනෙ, ආකාශයෙහි ; තාරවලිපරිවුතො, තරුපෙල පිරිවැරූ ; වඤ්ඤා ඉව, වසුයා මෙන්ද ; ජිනො, (සහගණ පිරිවැරූ) බුදුරජනෙම ; ජෙතවනෙ, ජෙතවන නම්වූ ; තසම්. විහාරෙ, ඒ විහාරයෙහි ; වසති, වැඩවාසය කරණයේක.

614. තද, එසමයෙහි ; මණ්ඤකතික නාමකො, මණ්ඤක් නම්වූ ; මහානාගො, මහානාගනෙම ; ලඛිකානො, ලක්දිවත් (තීක්ම) ; ආගමම, (දෙවරම් වෙහෙරට) පැමිණ ; ජිනපාදසම්, බුදුන් සිරිපාමුල්හි ; එණිංපති, නසිත්පිණිස ; ඉදං, මෙය ; අබ්‍රූවි, සැලකෙළේයි.

615. සමුබ්බා ධිර ලොකසමිං ලොකසසද්ධාභිවුඛියා,
ජායනති සාමි තුමහාකං දසාසහෙනා ගඛා මයං.
616. තෙන මෙ දසභුතස්ස සංසාරඤ්ඤාන චීරි,
මුනහිං සද්ධස්ස මයං ගහණිං නිමනනණං.
617. සුඛාන නං මහානාගො මහානාගනිමනනණං,
පටිගගහෙසි නං තුණ්හිභාවෙන කරුණාස සො.
618. ඤානා නං සුමනො නාගො ලහුමාගම මිහලං,
කලාණපගපස්සමි මනොනඤ්ඤානලො.

615. ධිර, ධිරයත්වහන්ස ; සමුබ්බා, සම්ඥවරයෝ ; ලොක සස, ලොකයාගේ ; අභ්භිවුඛියා, (උභය) අභ්භිවෘද්ධිය පිණිස ; ලොකසමිං, ලෙව්හි ; ජායනති, පහලවෙත් ; සාමි, සාමිත්වහන්ස ; මයං, අපි ; තුමහාකං, නුඹවහන්සේගේ ; දසාස, කරුණ (ජල) යට ; අනෙතාගඛා, ඇතුළත්වූ වෙමු.

616. තෙන, එහෙයින් ; චීරි, ස්ථිරවූ ; සංසාරඤ්ඤාන, සසර නැමැති ඛනිනාගාරයෙන් ; දසභුතස්ස, දසයෙක්වූ ; මෙ, මාගේ ; මුනහිං, මිදීම ; සද්ධ, ඉදිත් ; ඉවස්ස, (මඬ) කැමැත්තෙකි නම් ; මයං, මාගේ ; නිමනනණං, ආරාධනාව ; ගහණිං, පිළිගතයුතුයි.

617. සො මහානාගො, ඒ මහොත්තමවූ සම්ඥතෙම ; නං සුඛාන, ඒ අසා ; නං මහානාගනිමනනණං, ඒ මහානාග නිමනනණය ; කරුණාස, කුළුණින් ; තුණ්හිභාවෙන, නිශ්ශබ්ද භාවයෙන් ; පටිගගහෙසි, පිළිගත්සේක.

618. නාගො, (ඒ මිණිඅක්) නා (රද) තෙම ; නං ඤානා, ඒ දැන ; සුමනො, සතුටුසිත් ඇත්තේ ; සිහලං, හෙලදිවට ; ලහුං, වහා ; අගමම, අවුත් ; කලාණපගපස්සමි, කැලණි ගංපසෙහි ; මනොනඤ්ඤාන ලො, සිත්කලු බිම්තෙලෙකි.

619. සපකුකුමුණිමුත්තපචාලවජ්ඣමයෙ,
මහාරහෙ මහාථුනෙ සටකාදිං නිධාපිය.
620. දඬා තුලාදයො සෙසමඤ්ඤරඛෙහ නථෙව ව,
විටඛකවතලසිහාදි පනතියො'පි නථෙවති.
621. සාතකුමහමයානෙකවිනෙතති සාධු විනතිනං,
නිමමාය ගොපානසියො පකඛපාසෙ ව කණ්ණිකං.
622. සිඛතිනිකෙඛන සිඛගම ජදනිඤ්ඤමණිති ව,
සොණණකිඛකිණිමාලායො කණ්ණමාලාව මාපිය.

619. සපකු, ඊදිය, කුඹ, රත්ත; මණි, මිණිය; මුත්ත, මුතුය; පචාල, ප්‍රචාලය; වජ්ඣමයෙ, විදුරුය යන මෙයින් නිමවනලද්දවු; මහාරහෙ, මහාභිවු; මහාථුනෙ, මහ වැමද; සටකාදිං, කලසාදියද; නිධාපිය, පිහිටුවා:—

620. තථෙව, එසේම; සෙසමඤ්ඤරඛෙහ, සෙසු මැදුරු අව යවවු; තුලාදයො, තලාවන් ආදීන්ද; තථෙවති, එසේම; විට ඛකවතලසිහාදි, කොබෝගෙඩිවලලු හා වකු (රූප) සිංහ (රූප) ආදීන් සමඟ; පනතියො, පනතිද; දඬා, දී.

621. සාතකුමහමය, සාණ්ණමයවු; අනෙකවිනෙතති, නොයෙක් සිතියමින්; සාධු, මනාකොට; විනතිනං, සිතියම් කරණලද; කණ්ණිකං, කණිණිකාද; පකඛපාසෙ, පුවරුද; (නොහොත්) පියසිපයෙහි: ගොපානසියො, ගෝතූස්ද; නිමමාය, නිමිත්ත කොට.

622. සිඛතිනිකෙඛන, සිඛති සාණ්ණගෙන්; සිඛගම, (ප්‍රාසාද) ශාඛන (පහකොත්) ද; ඉඤ්ඤමණිති, ඉඤ්ඤිල්මිණින්; ජදනව, පියසිද; සොණණකිඛකිණිමාලායො ව, රත්රසු දල්මාලාද; කණ්ණමාලා ව, (ජදනාශ්‍රයන්හි එල්වනලද) කණ්ණමාලාද; මාපිය, මවා.

623. විත්තවිතානං ඛණ්ණිකා මුත්තොලබ්භි තභිං තභිං,
කඛාන ගඤ්ඤමෙහි පුප්ථදමෙහි සබ්බලං.
624. ඉද්ධිලමසං භූමිමරෙකි'නග්ග මහාසනං,
මාපෙසි පරිතො සෙසගිකුච්ඡනං ච සුභාසනෙ.
625. රතනෙනවාසස්සයෙ වෙදිකා ඵලිකාමයෙ,
මුත්තවාලකසබ්බිණ්ණං මාලකං ච මනොරමං.
626. සත්තරතනසමුදාන තොරණුපරිතොරණේ,
සහාරකුසුමානිණ්ණං භාවකාදිසමාකුලං.

623. විත්තවිතානං, විසිතුරු විසත් ; ඛණ්ණිකා, බැඳ ; තභිං, තභිං, තත්ති තත්ති ; මුත්තොලබ්භි, මුතුලැල්ද ; (ඛණ්ණිකා, බැඳ) ; ගඤ්ඤමෙහි, ගඳදමින් හා ; පුප්ථදමෙහි, මල්දමින්ද ; සබ්බලං, කචාන, ගැවසිගත්තක් කොට.

624. භූමිමරෙකි, (ගථොක්ත) භූමිමඛායෙහි ; අනග්ගං, අනගිවූ ; ඉද්ධිලමයං, ඉද්ධිල්මිණිමුවාවූ ; මහාසනං, මහත් අස්නක්ද ; පරිතො, (ඒ) භාවපස ; සෙසගිකුච්ඡනං, සෙසු හිකුච්ඡනට (යොග්‍යවූ) ; සුභාසනෙ ච, සොභනාසනයන්ද ; මාපෙසි, මැවි.

625. රතනෙහි ඵල, රුවනින්ම ; අපස්සයෙ, (අපාශ්‍රය) ; පාදකථිලිකාද ; වෙදිකාඵලිකාමයෙ, පලිගුමුවාවූ පිල්කඩද ; මනොරමං, මනොරමාවූ ; මුත්තවාලකා, මුතුලැල්ලෙන් ; සබ්බිණ්ණං, ගැවසුනු ; මාලකං ච, මල්වද ; (මාපෙසි, මැවි).

626. සත්තරතනසමුදාන, සත්රුවනින් නිපන් ; තොරණු පරිතොරණේ, තොරත් මතු තොරන්ද ; සහාරකුසුමානිණ්ණ, තැඹිලි මලින් ගැවසුනු ; භාවකාදී ; ස්වණ්ණාදිමයවූ ; සමාකුලං, (පුණ්ණ) සට (පඩකති) යෙන් ගැවසුනාවූ.

627. නෙකරුගබ්භානිණිණි විනානසමලබ්භානං,
දිපඬුපාලිසබ්භිණිණි ගබ්භපුඤ්ඤාසමාකුලං.
628. එවමාදිති නෙකෙති වණ්ණිති සමලබ්භානං,
මාපෙඤා මණ්ඩපං සෙඨං දෙවමණ්ඩපසනනිහං.
629. සිතවාලකසඤ්ජනනං මුදුපච්චරස්ථං,*
මාපෙඤා මහාමග්ගං සුරඤ්ජසමඤ්ජසං.
630. සඤ්චිණ්ඨාන නෙ නාගා ඛජ්ජගාජජඵලාඵලෙ,
දිබ්බනනපානෙ පචුරෙ පටිමග්ගං ගමුං තදු.

627. නෙකරුගබ්භානිණිණි, නානාවණ්ණිණිවරයෙන් ගැව
සිහත් ; විනානසමලබ්භානං, විශනින් මොනවට සැදුනාවූ ;
දිපඬුප, පහත් දුම් හා ; අලිසබ්භිණිණි, බිඟුපෙළින් ගැවසුනු ;
ගබ්භපුඤ්ඤා සමාකුලං, ගඳමලින් ගැවසුනාවූ.

628. දෙවමණ්ඩපසනනිහං, දිව්‍යමණ්ඩපයක් වැනිවූ ;
සෙඨං, අතිශයින් ප්‍රශස්තවූ ; මණ්ඩපං, මඩුවක් ; එවමාදිති,
මේ ආදීවූ ; අනෙකෙති වණ්ණිණි, අනෙකප්‍රකාරයෙන් ; සම
ලබ්භානං, සමලබ්භාන කොට ; මාපෙඤා, මවා.

629. සිතවාලකසඤ්ජනනං, සුදු වැල්ලෙන් වසනලද්දවූ ;
මුදු, මොලොක්කවූ ; පච්චරස්ථං, පසතුරුණු අතුලාවූ ; සුර
අජ්ජසමඤ්ජසං, දෙවිමග්ගක් බඳු මගක්වූ ; මහාමග්ගං, මහා
විථි මාග්ගය ; එවං, මෙසේ (සමාකුලාකාරයෙන්) ; මාපෙඤා,
මවා.

630. තදු, එකල්හි ; නෙ නාගා, ඒ නාගයෝ ; ඛජ්ජ, කැ
සුතු දෑද ; ගාජ්ජ, බුද්ධසුතු දෑද ; ඵලාඵලෙ, කුසු මගක් ඵල
යන්ද ; පචුරෙ, බොහෝවූ ; දිබ්බනනපානෙ, දිව්‍යභාරපාන
යන්ද ; සච්ඡිණ්ඨාන, රුක්කොට ; පටිමග්ගං, පෙරමගට ;
අගමුං, ගිසාහුසි.

* “මුදුපාදපච්චරස්ථං.”

631. නතොකාරුණිකොනාථොබ්බොධොභිමෙසමෙ,
වෙසාවුණ්ණමාසමති සහතිපාතිය සාවකෙ.
632. එඵඡ්ඡතිකඛවො ලබ්බං නාගානං'නුගගගාස හො,
මණිඅකඛිකො නිමනෙතසි පසනොනා බුබසාසනෙ.
633. සුඛාන වචනං තස්ස සමුඛස්ස සිරිමනො,
අසසවා පෙසලා හිකඛු පච්චසොසුං සමාහිතා.
634. සාරිපුතොනා නතො ථෙරො පඤ්ඤාසගගධුරකුරො,
පතතච්චරමාදා අගමා ජිත්තපනානිකං.

631. තතො, ඉක්ඛිති; කාරුණිකො, කරුණුපරවූ; නාථො, ලොකස්වාමීන්වහන්සේ; බොධිතො, සමාක්සමොධි යෙන්; අභිමෙ සමෙ, අටවැනි අවුරුද්දෙහි; වෙසාවුණ්ණ මාසමති, වෙසක් පුණ්ණ පොහොදිනෙයෙහි; සාවකෙ, ශ්‍රාවක යන්; සහතිපාතිය, රැස්කොට.

632. හො හිකඛවො, හවත් මහණෙනි; නාගානං අනුගග ගාස, නසිත්ව අනුග්‍රහ පිණිස, අඡ්ඡ, අද, ලබ්බං, ලක්දිවට (සනුපිණිස); එඵ, එව්; බුබසාසනෙ, බුදු සසුන්හි; පස නොනා, ප්‍රසන්නවූ; මණිඅකඛිකො, මිණිඅක් නසිදුනෙම; නිමනෙතසි, ආරාධනා කෙළේය.

633. අසසවා, සුවචූ; සමාහිතා, එකතවූ; පෙසලා හිකඛු, ප්‍රියශීලී හිසූහු; සිරිමනො, දෙහග්‍රියෙන් හා ඥානග්‍රියෙන් සුකතවූ; තස්ස සමුඛස්ස, ඒ සමාක්සමුඛයන්ගේ; වචනං, වචනය; සුඛාන, අසා; පච්චසොසුං, පිළිවදන් ඇස්සුහ.

634. තතො, ඉක්ඛිති; පඤ්ඤා, ප්‍රඥාවෙන්; අගගධුර කුරො, අග්‍රධුරය දරන්නාවූ; සාරිපුතො ථෙරො, සාරිපුත්‍රස්ථ විරතෙම; පතතච්චරං, පාසිවුරු; ආදා, රැගෙන; ජිත්තපනානි කං, බුදුන් සම්පයට; අගමා, වැඩිසේක.

635. මොග්ගලලානොමනාථෙගේදුතියොඅග්ගසාවකො,
පතතච්චරමාදය සොපාග ජිනසනතිකං.
636. ධුතපාපො ධුතඛගගො මහාකසුපනාමකො,
පතතච්චරමාදය අගමා ජිනසනතිකං.
637. සාසනෙ විනසඤ්ඤානමගොපාලිවගො සති,
පතතච්චරමාදය ජිනනතිකමුපාගමි.
638. දිබ්බවක්ඛුනමගො යො රුඛපාපාරිදප්පකො,
ථෙගේ'නුරුඛො චරදො සොපාග මුතිසනතිකං.

635. දුතියො අග්ගසාවකො, දෙවැනි අග්‍රත්‍යාවකවු ; මොග්ගලලානො, මුගලන් නම්වු ; යො මහාථෙගේ, ඒ මහා ස්ථිරතෙම ; පතතච්චරං, පාසිවුරු ; ආදය, රුගෙණ ; ජින සනතිකං, බුදුන් සමීපයට ; උපාග, එලැඹිසේක.

636. ධුතපාපො, නැසූ පච්ඡි ඇති ; ධුතඛගගො, අභිග ධරයන්ට අග්‍රවු ; මහාකසුපනාමකො, මහාකසුප නම් ස්ථිර යන්වහන්සේ ; පතතච්චරං ආදය, පාසිවුරු ගෙණ ; ජින සනතිකං, බුදුන් සමීපයට ; අගමා, වැඩිසේක.

637. සාසනෙ, බුදුසස්තෙහි ; විනසඤ්ඤානං, විනය දන්වුන් අතුරෙන් ; අගො, අග්‍රවු ; උපාලිවගො, උපාලි නම්වු ; සති, සති (ශ්‍රේෂ්ඨ)තෙම ; පතතච්චරං ආදය, පාසිවුරු ගෙණ ; ජිනනතිකං, බුදුන් කරු ; උපාගමි, එලැඹිසේක.

638. යො, යමෙක් ; දිබ්බවක්ඛුනං, දිවැස් ඇත්තවුන් අතු රෙන් ; අගො, අග්‍රද ; රුඛපාපාරිදප්පකො, වලහනලද පච්ඡි නැමැති සතුරුදස් ඇත්තේද ; චරදො, ආත්මාභිදය කවු ; අනුරුඛො, අනුරුඛ නම්වු ; යො ථෙගේ අපි, ඒ ස්ථිර තෙමේද ; මුතිසනතිකං, බුදුන් සමීපයට ; ආග, එලැඹිසේක.

639. මණ්ඩ කාමදෙ කාමවුපවානොති විසුතො,
ඤ්ඤා ගණ් දක්ඛණෙන ථෙරෙපාගජිනනිකං.
640. බකකුලො විමලො සිලසමාධාදිගුණකරො,
ආගතො සපරිකම්බොති කුචුභං සමිතිං නද.
641. බුබ්බසාසනධොරණො ථෙරො අභුලිමාලකො,
සහගනතුං මුනියෙදන සහනබො සහසාගතො.
642. සාසනොදසසෙලගෙහ සුරියො විස භාති සො,
සො'සං රුහුලථෙරො'පි ලුහුතා පිතු සනතිකං.

639. මණ්ඩ ඉව, (සිතු) මිණිරුවණක් මෙන් ; කාමං, එකානතයෙන් ; කාමදෙ, ඉථොඤ්ඤාසවය කරන්නාවූ ; ඤ්ඤා, නුවණැත්තාවූ ; ගණ්, (ආයු) ගණයා ඇත්තාවූ ; දක්ඛණ යෙක, දක්ඛණෙහිවූ ; උපවානොති විසුතො, උපවානයෙහි සුප්පි බවූ ; ථෙරො අපි, සථිවිරතෙමිද ; ජිනනිකං, බුදුන් සමීප යට ; ආග, පැමිණිසේක.

640. නද, එවෙලෙහි ; විමලො, නිමිලවූ ; සිලසමාධිආදි, ශීලසමාධිආදිවූ ; ගුණකරො, ගුණයන්ට ආකරවූ ; බකකුලො, බකකුල නම් සථිවිරතෙම ; සපරිකම්බො, (පාසිවිරු සබ්බකත) පිරිකර සහිතවූයේ ; කුචුභං, කිකුළුන්ගේ ; සමිතිං, සමාග මට ; ආගතො, අසේක.

641. බුබ්බසාසනධොරණො, බුදුසසුන් බුරුය උසුලන්නාවූ ; අභුලිමාලකො ථෙරො, අභුලිමාල නම් සථිවිරතෙම ; මුනියෙදන සහ, මුනිදුන් සමග ; සහනතුං, (ලක්දිව්) වඩන්ට ; සහන බො, සැරසුනේ ; සහසා, වහා ; ආගතො, අසේක.

642. යො, යමෙක් ; සාසන, බුදුසසුන් නැමැති ; උදයසෙ ලගෙහ, උදයපථිනාග්‍රයෙහි ; සුරියො විස, හිරු මෙන් ; භාති, බබලාද ; සො අයං, ඒ මේ ; රුහුලථෙරොපි, රුහුල නම් සථිවිරතෙමිද ; පිතුසනතිකං, පිතවූ බුදුන් සමීපයට ; ලුහු, වහා ; අගා, ගියසේක.

643. හදදුවාගේ හදදියවෙතා ථෙගේ හදදසටො විය,
පාකටො හුවනෙ සො'පි ගතො සමුඛසන්තිකං.
644. දෙවද්දුමො'ව ලොකස්ස සො දදුතිවජිතිවජිතං,*
ජිතොරසො'පි සෙලවෙතා ගතො සමුඛසන්තිකං.
645. යාමිනිසාමිකො'මානිහානි සො සාසනඛරෙ,
මහානාමමහාථෙගේ සොපාග මුනිසන්තිකං.
646. මනොසිලානලගගමිති ජුමහමානො'ව කෙසරි,
සුභුතිවහමහාථෙගේ බුබුසන්තිකමාගතො.

643. හදදුවාගේ, සුඤ්ඤාචාර ඇත්තාවූ; හදදසටො විය, බ්‍යුරුකලසක් මෙන්; හුවනෙ, ලොකයෙහි; පාකටො, ප්‍රකටවූ; හදදියවෙතා, හදදිය නම්වූ; සො ථෙගේ'පි, ඒ ස්ථිර තෙමේද; සමුඛසන්තිකං, බුදුන් සමීපයට; ගතො, ගියසේක.

644. සො, යමෙක්; දෙවද්දුමො ඉව, සුරතුරක් මෙන්; ලොකස්ස, ලොකයාහට; ඉවජිතඉවජිතං, කැමැති කැමැති දෙය; දදුති, දේද; ජිතොරසො, බුබුසුනු; සෙලවෙතා අපි, (ඒ) සෙලනම් ස්ථිරතෙමේද; සමුඛසන්තිකං, බුදුන් සමීපයට; ගතො, ගියසේක.

645. සො, යමෙක්; යාමිනිසාමිකො ඉව, වජ්‍යයා මෙන්; සාසනඛරෙ, බුදුසසුන් නැමැති අභස්හි; අතිහානි, අතිශයින් බබලාද; සො මහානාමමහාථෙගේ අපි, ඒ මහානාම නම්වූ මහාස්ථිරතෙමේද; මුනිසන්තිකං, බුදුන් සමීපයට අභූතමිණිසේක.

646. මනොසිලානලගගමිති, රත්ගල්තලා මතුයෙහි; ජුමහමානො, විරාමහමාන වන්නාවූ; කෙසරි ඉව, මාගෙසු යෙක් වැනිවූ; සුභුතිවහ මහාථෙගේ, සුභුති නම් මහාස්ථිර තෙමේද; බුබුසන්තිකං, බුදුන් සමීපයට; ආගතො, ආසේක.

* “සමුඛසන්තිකං.”

647. බ්‍රහ්මසාසනජද්දන්තසරසි සාරසො විය,
විසසුතො තිස්සසේනෙ'පි ගතො තිස්සසමාගමං.
648. ජිනසාසනසම්පුලසරසිරුගමජකිගො,
මධුබ්බතනිතො රුධසේනෙ'පි සහසා ගතො.
649. හඟු දබ්බාසසෙතො ව කොඛඤ්ඤාසප්පිවලී,
එතෙ ජිනත්‍රජා ථෙග් ගතාසුං මුනිසනතිකං.
650. කුමාරකස්සපොසුභේණොසොභොතිතරෙවතා
ථෙග්සෙතො අභිඤ්ඤාතා ගතාසුං සඤ්ඤාසනතිකං.
651. වහිසො සාගතො නඤ්ඤා භාරවාජො ගවමපති,
පතනවිවරමාදය ගතාසුං ජිනසනතිකං.

647. බ්‍රහ්මසාසන, බ්‍රහ්මසසුත් නැමැති; ජද්දන්තසරසි, ජද්දන්ත (සදත්) විලෙහි; සාරසො විය, මහාපදමයක් හෝ විල් ලිහිණියෙක් වැනිවූ; විසසුතො, පතලාවූ; තිස්සසේනෙ'පි, තිස්සසථවිරතෙමේද; තිස්සසමාගමං, තිස්සසමාගමයට; ගතො, ගියසේක.

648. ජිනසාසන, බ්‍රහ්මසාසනනැමැති; සම්පුලල, සුත්තපුලල, සරසිරුගමජකිගො, සහසුපත්‍රමධාගතවූ; මධුබ්බතනිතො, මධුකරයෙක් වැනිවූ; රුධසේනෙපි, රුධ නම් සථවිරතෙමේද; සහසා, වහා; ගතො, ගියසේක.

649. හඟු, හඟුය; දබ්බා, දබ්බය; උපසෙතො ව, උපසෙතය; කොඛඤ්ඤා, කොභිඤ්ඤා; අසප්, අසප්පි; සිවලී, සිවලිය (යන); ජිනත්‍රජා, බ්‍රහ්මත්‍රවූ; එතෙ ථෙග්, මේ සථවිරයන්වහන්සේලාද; මුනිසනතිකං, බ්‍රහ්ම සමිපයට; ගතාසුං, වැඩියාහුයි.

650. කුමාරකස්සපො, කුමාරකාශාපය; පුභේණො, පුභේණය; සොභො, සොභය; සොතිතරෙවතා, සොතිතය රෙවතය (යන); අභිඤ්ඤාතා, ප්‍රසිඛවූ; එතෙ ථෙග් අපි, මේ (යථොක්ත) සථවිරයන්වහන්සේලාද; සඤ්ඤාසනතිකං, ශාස්තෘන්වහන්සේ සමිපයට; ගතාසුං, වැඩියාහුයි.

651. වහිසො, වහිසය; සාගතො, සාගතය; නඤ්ඤා, නඤ්ඤය; භාරවාජො, භාරවාජය; ගවමපති, ගවමපතිය (යන සථවිරයන්වහන්සේලාද); පතනවිවරං, ආදය, පා සිවුරු ගෙණ; ජිනසනතිකං, බ්‍රහ්ම සමිපයට; ගතාසුං, වැඩියාහුයි.

652. එවමාදී මහානාගා පචසතජීනොරසා,
සමාගඤ්ජං සහාගතං* මුනිනා ලොකසාමිනා.
653. තභො සො ජගද්ගඤ්ජා කරුණාසාහිත්තිනො,
මෙරුං පරිකම්පනොච අනෙකඤ්ජනිවිජ්ජසා.
654. නිවාසෙධා සුඛරංසිවිසරනතරවාසකං,
තඤ්ඤපඨි ජිනො රතනං ඛණ්ඩො කාශබ්බිතං.
655. අවුග්ගතං මහාදුෂං වාරුචාමිකරඤ්ජනිං,
පටිච්ඡාදසමානොච රතනකම්ලකඤ්චුතා.
656. වණණ† නිග්‍රොධපක්කංච සුරතනං පංසුකුලිකං,
සඛ්ඤාපියා කපිධාන සගුණං උතතරිසකං.

652. එවමාදී, මේ ආදීවු ; මහානාගා, මහාඤ්චු ; පචසතජී නොරසා, පත්සියයක් පමණවු වුඛසුත්‍රයෝ ; ලොකසාමිනා, ලොකසාමිවු ; මුනිනා සහ, මුනිඤ්ජයන්වහන්සේ සමග ; ආගතානු, (ලක්දව්) වඩිත්ව ; සංආගඤ්ජං, ආහුසි (නොහොත්) රැස්වුවාහුසි.

653, 654. තභො, ඉක්කිති ; ජගද්ගඤ්ජා, ලෝකයන් පිණිවන්තාවු ; සො ජිනො, ඒ සඵලතෙම ; කරුණාසා, කුළුණින් ; අහිත්තිනො, ආරාධිතවුසේක් ; අනෙකඤ්ජනි, අනෙක දුකිමන්වු ; විජ්ජසා, විදුලියෙන් ; මෙරුං, මහමෙර ; පරිකම්පනොච, පරිකම්ප කරන්නාක් මෙන් (වටකරන්නාක් මෙන්).—සුඛරංසි, නිමිලරහමින්ගේ ; විසර, පැතිරීම් ඇති ; අනතරවාසකං, හඳුනා සිවුර ; නිවාසෙධා, හැඳ ; තඤ්ඤ, ඒ හඳුනායව ; උපරි, මතුයෙහි ; රතනං, රත්නවණිණවු ; කාශබ්බිතං, කහබහන ; ඛණ්ඩො, බැඳ.

655. අතිඋග්ගතං, ඉතා උස්වු ; වාරු, මනොඤ්චු ; චාමිකර ඤ්ජනිං, සමාගතවණිණප්‍රභා ඇත්තාවු ; මහාදුෂං, මහදුග්බක් ; රතනකම්ලකඤ්චුතා, රත්කම්ලි සැට්ටියකින් ; පටිච්ඡාදස මානො ඉව, වසාලන්නාක් මෙන්.

656. වණණ, වණිණයෙන් ; නිග්‍රොධපක්කං ඉව, නුගපල යක් බඳවු ; සුරතනං, අතිරතනවු ; පංසුකුලිකං, පංශුකුලිකවු ; උතතරිසකං, උතතරිසහය ; සඛ්ඤාපියා, සහල සිවුරහා ; සගුණං කපිධාන, සගුණ කොට (නොහොත්) එකට අල්ලා.

* “ආගඤ්ජං සහසා ගතං.” † “පක්කං.”

657. හුඩාන සුපට්ඨජනොනා පාරුපිඩාන සාධුක්ක,*
පතතඤ්ඤා පසාරෙසි ජාලාකුලකරං ජිනො.
658. ලොකනාථප්පසාලෙත නතො පතතමධුබ්බතො,
පාණිසරෙරුහස්සතො සමපතොසි නමගගති.
659. නතො සසිස්සකො නාථො උගගන්ධා ගගනබහනං,
නානාචණ්ණමුදෙ නඤ්ඤ මඤ්ඤතො ගගනමාරති.
660. නතො සමුඛදෙහස්සා නික්ඛන්තාසුං ඡ රංසියො,
ගෙමකණ්ණිකතො සාන මණ්ණොපානසි සථා.

657. ජිනො, සඵලතෙම; සාධුක්ක, මොනවට; පාරුපිඩාන, පොරවා; සුපට්ඨජනොනා හුඩාන, සුපිළිසත්ව; ජාලාකුලකරං, ජාලලක්ෂණයෙන් සුකතවූ හස්තය; පතතඤ්ඤා, පාත්‍රයපිණිස; පසාරෙසි, දිගුකලුසේක.

658. තතො, ඉක්ඛිති; ලොකනාථප්පසාලෙත, ලොකස්වාමීන්ගේ ප්‍රසාව (අනුභාව) යෙන්; පතතමධුබ්බතො, පාත්‍ර නැමැති හුමරතෙම; පාණිසරෙරුහස්ස, හස්තතලනැමැති පඬයාගේ; අතො, ඇතුලතව; සමපතොසි, පැමිණිය; තං, ඒ පාත්‍රය; අගගති, ග්‍රහණය කළසේක.

659. තතො, ඉක්ඛිති; සසිස්සකො, සිෂ්‍ය (ශ්‍රාවක) යන් සහිතවූ; නාථො, ලොකස්වාමීනෙම; ගගනගනං, ආකාශබහනයට; උගගන්ධා, පැණනැගී; නඤ්ඤ, එහි; නානාචණ්ණමුදෙ, තත්වන් වලාපවලයන්; මඤ්ඤතො, මඩිමිත්; ගගනං, වඩිත්ව; ආරති, පටන්ගත්සේක.

660. තතො, ඉක්ඛිති; ගෙමකණ්ණිකතො, රන්කැණිම බලකින්; සාන, නික්මුණු; මණ්ණොපානසි, මිණිගොනැස්; සථා, සම්පේද (එමෙන්); සමුඛදෙහස්සා, බුදුබදින්; ඡ රංසියො, හඬවණ්ණ (බුබු) රැගෙන; නික්ඛන්තාසුං, නික්මුණුහුය.

* “සාධු කං.”

661. බාණ්ඩුචරපුපෙඵති මෙවන්කුමණිති ව,
ඡාදෙනති විස නික්කන්තා නිලංසු මුඛිදෙහතො.
662. වච්ඡකුද්දලමාලාති හෙමවුණ්ණිමරෙති ව,
පුරසනති විසාසනා පිනංසු ජිනදෙහතො.
663. හඬිපුප්ඵකදබෙති ලොහිතඛකමණිති ව,
ලොහිතානා පසුරෙනති දිසා'නා මුඛිදෙහතො.
664. භාරමලලිකමාලාති සොමංසු එළිකාදිති,
පුරසනති විසාසනා ඛදානා මුඛිදෙහතො.
665. පිපුමජෙඨරුසිති පදුමානමණිති ව,
දිසං ඡාදයමානානා මඤ්ඤානා ජිනතො.

661. බාණ්ඩුචරපුපෙඵති, ගිරිනිල්ලතා නිලපුල්මලින්ද; මෙවකුමණිතිව, සැදැස්පිල් හා ඉදුනිල්මණියෙන්ද; ඡාදෙනතිවිස, වසාලන්තාක් මෙන් ; නිලංසු, නිල්රැස් ; මුඛිදෙහතො, බුබුදුරියෙන් ; නික්කන්තා, නික්මුණහ.

662. වච්ඡකුද්දලමාලාති, සපු හා ලෝල මල්දම්න්ද ; හෙමවුණ්ණිමරෙති ව, රත්සුණු හා රත්වතින්ද ; පුරසනති විස, (දිගුන්) පුරන්තියක්මෙන් ; පිනංසු, රත්වන්රැස් ; ජිනදෙහතො, බුදුබදින් ; ආසනා, එල්වුනහ.

663. හඬිපුප්ඵකදබෙති, වදමල්කලඹින්ද ; ලොහිතඛක මණිතිව, රත්මිණින්ද ; දිසා, දිගුන් ; පුරසනති ඉව, පුරවන්තියක් මෙන් ; ලොහිතානා, ලොහිත රත්තිය ; මුඛිදෙහතො, බුදුබදින් ; අනා, (නික්ම) ගියාය.

664. භාරමලලිකමාලාති ; මුකුතාභාර හා මාලනිමාලාවෙන්ද ; සොමංසුඑළිකාදිති, සදරැස් හා පලිගුආදියෙන්ද ; පුරසනතිවිස, (දිගුන්) පුරන්තියක්මෙන් ; ඛදානා, කෙටිතරණිහු ; මුඛිදෙහතො, බුදුබදින් ; ආසනා, දිසාගතවූහ.

665. පිපුමජෙඨරුසිති, පිතරකතවණ්ණ මදවරුසියෙන් හෝ රත්තිරියල් හා මදවරුසියයන මෙයින්ද ; පදුමානමණිතිව, පිපුමරුමණියෙන්ද ; දිසා, දිගුව ; ඡාදයමානා, වසාලමින් ; මඤ්ඤානා, මාඤ්ඤාප්පුහානොමෝ ; ජිනතො, බුදුබදින් ; අනා, (නික්ම) ගියහ.

666. නෙකීඤ්ඤාපකීණිං ව දිවසං රතනුප්පතං,
විහතපටං ව චූචනතං මිත්තාහානා ජිහගතො.
667. ගිරිකූචකූචාහාරමහතා ජබ්බිණ්ණරංසියො,
ආවෙලවෙලා ධාවනති දිපපමානෙතරෙනරි.
668. ගච්ඡමානාහනිකාන වක්කවාලසිලවවසෙ,
උග්ගතතො පරතො සනති නිරනිජකුරසනතිහා.
669. සමමුඛෙ සමමුඛෙ නායො රුක්ඛපබ්බතආදයො,
කාරසහතා සකං චණ්ණං ධාවනතා පිච සිංඛවො.
670. උඛමුග්ගතරංසිති රක්ඛිතා ජලද නදා,
නානාවණ්ණෙණ සුතෙව්ඤ්ඤානුතතො රවිමඛලො.

666. දිවසං, දිවසභාගය; නෙකඉඤ්ඤාපකකීණිණං ඉව, නොයෙක් ඉඳුසැවි ආකීණිණවූවාක් මෙන්ද; රතනුප්පතං ඉව, රුවන් අතුලාක් මෙන්ද; විහතපටං, සිතියම්පටක්; චූචනතං ඉව, දිගහරින්නාක් මෙන්ද; මිත්තාහා, මිත්‍ර (ප්‍රභාකර) රැකී; ජිහගතො, බුබුදෙහයෙන්; අහා, (නික්ම) ගියාහ.

667. ගිරිකූච, පළිතකූච හා; කූචාහාරමහතා, කුළුගෙවල් පමණවූ; ජබ්බිණ්ණරංසියො, සවණක්කඳු; දිපපමානා, දිලියෙන්නාහු; ඉතරඉතරි, මවුනොවුන්; ආවෙලවෙලා, සරළ සරළව; ධාවනති, දිවත්.

668. ගච්ඡමානා, යන්නාහු; වක්කවාලසිලවවසෙ, සක් වලගලෙකි; ආහනිකාන, හැපි (ඇති); උග්ගතතො, පැන නැගී; නිරනිජකුරසනතිහා, ජලනිජකුර සමානවූවාහු; පරතො, පිටත් (නොහොත්) බැහැර; සනති, යෙත්.

669. නායො, ඒ රැකිහු; සමමුඛෙසමමුඛෙ, හමුහමුඛ; රුක්ඛපබ්බතආදයො, වෘක්ඛපළිතාදීන්; සකංචණ්ණං, කඩිස වණිණිඇතිසේ; කාරසහතා, කරවමින්; අපිච, යලිත්; සිංඛවො, සමුද්‍රයන් කරු; ධාවනති, දිවත්.

670. තදා, එවිලෙකි; උඛං, උඛව; උග්ගතරංසිති, නැංගා වූරැසින්; ජලද, වලාවෙන්; රක්ඛිතා, රඳනලද්දහ; සුත, නැවත; නානාවණ්ණෙණ, නත්වන්වූ; රවිමඛලො, ගිරු මඬල; නුතනො එව ආසි, අභිනවම විය.

671. ජිනප්පසාපවාගෙසු නිමුග්ගා දෙවනා'ගනා,
පුරෙකුංච නිජතෙතති නානාවණණ සිසුං තද.
672. පවිඨා බුබරංසිනමනතරං දෙවසිතගෙ,
අසඤ්ජානිය මුසකිංසු මුහුතතා අතතතො ධවං.
673. සුරුසුරෙරගමුහමසිඛවිජ්ජාධන්දසො,
වාමරවජනතකෙතුති පුජසනතා ජිනනිඛං.
674. අග්ගිකාපනතියො කෙවි තොරණුපටිතොරණ,
ඝට්ඨිපාලියො තස්ස කරෙතති අහිතො'හිතො.
675. පාදපථෙ පඨරනති විතානනති විතානකෙ,
තනුපුපටි අනෙකානි කුසුමානොකිරනති ච.

671. තද, එවේලෙහි ; ආගතා, ආවාඩු ; දෙවනා, දෙවියෝ ; ජිනප්පසාපවාගෙසු, බුදුරැස්වතුරෙහි ; නිමුග්ගා, ගැලුනාහු ; නිජතෙතති, සාක්ෂියාත්මකාවයෙන් ; පුරෙකුං ඉව, පුදන්ට මෙන් ; නානාවණණ සිසුං, තත්වත් වූහ.

672. බුබරංසිනංඅනතරං, බුදුරැස්අතර ; පවිඨා, ප්‍රවීණවූ ; දෙවසිතගෙ, දිව්‍යබිනාතාවෝ ; අතතතො ධවං, සාක්ෂියවලල භයා ; අසඤ්ජානිය, නොහැදින ; මුහුතතා, මොහොතක් ; මුසකිංසු, මුලාවූහ.

673. සුර, දෙවිය ; අසුර, දූතවය ; උරග, නාගය ; බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්මය ; සිඛ, සිඛය ; විජ්ජාධර, විද්‍යාධරය ; ආදසො, යනමේ ආදිහු ; වාමර, සෙමරින්ද ; ජනත, සතින්ද ; කෙතුති, ධවර යෙන්ද ; ජිනං, බුදුන් ; පුජසනතා, පුදමින් ; අනිඛං, අනුව ගියාහුයි.

674. කෙවි, සමහරු ; තස්ස, එතන්හි ; අග්ගිකාඅග්ගිකො, භාත්පස භාත්පස ; අග්ගිකාපනතියො, ඇහැපනතින්ද ; තොරණුපටිතොරණ, තොරන්පිට තොරන්ද ; ඝට්ඨිපාලියො, පුත් කලස් හා වැටපෙලද ; කරෙතති, කෙරෙත්.

675. පාදපථෙ, පාපියවිළි ; පඨරනති, පතුරුවත් (නො හොත්) අතුරත් ; විතානකෙ, වියන් ; විතානනති, විශෙෂ යෙන් පතුරුවත් ; තස්ස, ඒ පාවිල්හි ; අනෙකානි කුසුමානිච, නොයෙක් පුෂ්පයන්ද ; ඔකිරනති, විසුරුවත්.

676. කතමං දෙවලොකනනු යාති ලොකගගනායකො,
යාති කිං බ්‍රහ්මලොකනනු අවහාකං භවනනනුරතා.
677. කතං හුබො දෙවදෙවො කසසානුගහනබ්‍රහ්මයා,
යාති'ති කබ්ඛිතා කෙවි සංසරනති ඉතොපිතො.
678. මාපෙඨො අභිතො මගෙන මඛපෙ රතනාමයෙ,
සසනාසනං පඤ්ඤපෙඨො කාපි තිඨනති දෙවතා.
679. නතිං නතිං පඨපෙගතා සුධනනමධුරොදකං,
යාවමානා ජිනං කෙවි තිඨනති ච මහනති ච.
680. එවං මහාමගෙ නාඨො වහනමානො අනුපමෙ,
ජලං සමුඛසිරියා නුතනො සුරියො විස.

676. ලොකගගනායකො, ලොකානුනායකවූ සඵලතෙම; කතමං දෙවලොකං, කවරනම් දෙවිලොවකට; යාතිනු, වඩනේදෝ හෝ; කිං, කිම, බ්‍රහ්මලොකං, බ්‍රහ්මලොවට, යාතිනු, වඩනේදෝ හෝ; අවහාකං, අපගේ; භවනං, භවනයට; යාතිනුබො, වඩනේදෝ හෝ.

677. කෙවි, ඇතැම් දෙවියෝ; දෙවදෙවො, දෙවැනිදෙව තෙම; කසස, කවරෙකුට; අනුගහනබ්‍රහ්මයා, අනුග්‍රහබ්‍රහ්මයෙන්; කතං යාතිනුබො ඉති, කොතැන්හි වඩනේදෝ හෝයි; කබ්ඛිතා, සබ්ඛිතවූවාහු; ඉතොපිතො, ඔබ්බතොබ; සංසරනති, හැසිරෙත්.

678. කාපි දෙවතා, ඇතැම් දෙවියෝ; මගෙන, මාග්ග යෙහි; අභිතො, හාත්පස; රතනාමයෙ මඛපෙ, රුවන්වූවා මවු; මාපෙඨො, මව; සසනාසනං, සෙනසුන්; පඤ්ඤපෙඨො, පණුවා; තිඨනති, සිටිත්.

679. කෙවි, සමහරු, තතිං තතිං, තත්ති තත්ති; සුධනන මධුරොදකං, දිවබොජුන් හා මිහිරි පැන්; පඨපෙගතා, පිළි යෙලු කොට තබන්නාහු; ජිනං, වූයින්; යාවමානා, යදිත් නාහු; තිඨනති ච, සිටිත්; මහනතිච, පුදත්.

680. නාඨො, සඵලතෙම; අනුපමෙ, අනුප්‍රාම; මහාමගෙ, මහත්වූ පුද; එවං, මෙසේ; වහනමානො, පවත්නා කල්හි; සමුඛසිරියා, සඵලෙහියෙන්; ජලං, දිලියෙනසේක්; නුතනො, අලුත්වූ; සුරියො විස, හිරු මෙන්ද.

681. බ්‍රහ්මසෙනාතිතොයාන බ්‍රහ්මාචාරී සහම්පති,
සුරසෙනාතිතොයාන සකොකාව සමලබ්‍හතො.
682. ගහාලිමිතිතොයාන ගහඩ්‍යාමණිසහතිතො,
ධතරඨබ්‍හිදෙද්‍රව හංසසෙනාලිපුබ්‍හතො.
683. අපෙතරුගදෙසෙති විතමොහෙති සබ්බසො,
පටිසම්භිද්දතාසම්පතා සාවකොති අනුගතො.
684. සෙසං සෙසං මනසීං සං යමනථි කිංකරි සංසං,
තොසං තං තං පණ්ණදෙනො දෙසනාස සුධාසිතං.
685. තත්ත තත්තානුරූපෙන පාරිභාරියකම්බුනා,
ලොකස්ස නසනාලි සො නොසසුසු නිමුජ්ජං.

681. බ්‍රහ්මසෙනාතිතොයාන, බ්‍රහ්මසෙන් පිරිවර යනලද ; බ්‍රහ්මා සහම්පති ඉව, සහම්පතිබ්‍රහ්මයා මෙන්ද ; අර්, නැවත ; සුරසෙනාතිතොයාන, සුරසෙන් පිරිවර යනලද ; සකොකා ඉව, ශක්‍රයා මෙන්ද ; සමලබ්‍හතො, සමලබ්‍හත සේස්.

682. ගහාලිමිතිතොයාන, තරුපෙල පිරිවර යනලද ; ගහඩ්‍යාමණිසහතිතො, ග්‍රහඩ්‍යාමාණිකා (වජ්‍රයා) මෙන්ද ; හංසසෙනාලිපුබ්‍හතො, හංසශ්‍රෙණින් පුළුගෙති යන්නාවූ ; ධතරඨබ්‍හිදෙද්‍රව, ධෘතරෂ්ට්‍ර නම් හංසරජයා මෙන්ද.

683. සබ්බසො, සඵාකාරයෙන් ; අපෙතරුගදෙසෙති, පහ කල රුගවෙස ඇත්තාවූ ; විතමොහෙති, දුරුකල මොහ ඇත්තාවූ ; පටිසම්භිද්දතාසම්පතා, (සිව්) පළිසිඹියාවට පැමිණියාවූ ; සාවකොති, සච්චන් විසින් ; අනුගතො, අනුව යනලද්දේ.

684. සෙසං සෙසං, යම් යම් අයහෝ ; මනසීං, සිත්ති ; සංසං, යම් යම් බඳුනු ; කිම්සංසං, කිසි සැකයක් ; අනථි, ඇද්ද ; තොසං සුධාසිතං, ඒ දෙවියන්ගේ ; තං තං, ඒ ඒ සැක ; අදසනාස, ධර්මදෙසනාවෙන් ; පණ්ණදෙනො, දුරලත්තේ.

685. සො, ඒ සඵඥතෙම ; තත්ත තත්ත, ඒ ඒ තත්ති ; අනුරූපෙන, සුදුසුවූ ; පාරිභාරියකම්බුනා, පෙලහැරකම්බුගෙන් ; ලොකස්ස, ලොකායාගේ ; නසනාලි, තෙත්විරෙජ්‍යන් ගෝ තෙත්‍රපතරින්, තොසසුසු, සතුටුකිසුලෙහි ; නිමුජ්ජං, නිමග්ග කරමින්.

686. සමපතෙතා 'ලබ්බතං ලබ්බමධාගු එණිතො තදා,
පටිමග්ගං කතෙන්නා නෙ තත්ථ තත්ථ මහාමහං.
687. උරගානමන්නරෙ දෙවා බ්‍රහ්මාසුං නෙසමන්නරෙ,
එවං සමමිසුංකො ලොකො බ්‍රහ්මලොකා පසුරසි.
688. සෙ පසුන්නි ජිනං තත්ථ සසිසුං සිරිසා ජලං,
සුලබා නෙති නෙත්තාති නෙසමකිති ලොවතා.
689. සෙ සුන්නි තදා ධම්මං ධම්මිසුරපභාවිතං,
සුලබානෙති සොතාති නෙසං සොතාති සොතකා.

686. අථ, ඉක්කිති ; අලබ්බතං, සරසනලද ; ලබ්බං, ලක්ඛ්‍යං ; සමපතෙතා, සමප්‍රාප්තවුණේ ; තදා, එවේලෙහි ; තො එණිතො, ඒ නාගයෝ ; තත්ථ තත්ථ, ඒ ඒ තත්ති ; මහාමහං, මහත්වු පුත්ත ; කතෙන්නා, කරමින් ; පටිමග්ගං, පෙරමගට ; අග්‍ර, අව්‍යාහුති.

687. උරගානං අනතරෙ, නසින් අතුරෙහි ; දෙවා අසුං, දෙවියෝ වූහ ; නෙසං, ඒ දෙවියන්ගේ ; අනතරෙ, අතුරෙහි ; බ්‍රහ්මා අසුං, බ්‍රහ්මයෝවූහ ; එවං, මෙසේ ; සමමිසුංකො, වෘත්ති ශ්‍රවු ; ලොකො, ලොකයනෙම ; බ්‍රහ්මලොකා, ධම්මලොව දක්වා ; පසුරසි, පිරිණි.

688. තත්ථ, එහි ; සිරිසාජලං, (බුබු) ශ්‍රියෙන් බබලන්නාවූ ; සසිසුං, ශ්‍රාවකයන් සහිතවූ ; ජිනං, බුදුන් ; සෙ, යමෙක් ; පසුන්නි, දක්දේ ; තෙති, ඔවුන් විසින් ; නෙත්තාති, නෙත්‍රයෝ ; සුලබා, මොනවට ලද්දහු ; නෙසං, ඔවුන්ගේ ; අකිති, ඇස් ; ලොවතා, ලොවන (ඇස්) නම් වෙත්.

689. තදා, එදවස ; සෙ, යමෙක් ; ධම්මිසුරපභාවිතං, බුදුන් විසින් විශේෂ භාවිතවූ (දෙසනලද) ; ධම්මං, ධම්මය ; සුන්නි, අසද්ද ; තෙති, ඔවුන් විසින් ; සොතාති, ශ්‍රෝත්‍රයෝ ; සුලබා, මොනවට ලද්දහු ; නෙසං, ඔවුන්ගේ ; සොතාති, කණ් ; සොතකා, කණ් (නම්) වෙත්.

690. සෙ ලපනති නද චුබගුණං හි ගුණතුසණ,
සුලබා තෙති වෙ ජිව්තා තෙසං ජිව්තා රසඤ්ඤකා.
691. සෙ වඤ්ඤනී ජිනං යනතං සසඛසං ගගනබ්ගණේ,
සුලබා තෙති හත්ථානි තෙසං සෙව ගුජා ගුජා."
692. නද තථාගතං දිස්වා සෙ සත්තුභා තථාගතා,
තථාගතානංසබ්බසංසොතොසොතොතුසබ්බදා.
693. ගගොකලාණිසංනාථොමගෙනෙතවංසදෙවකෙ,
තෙසං පුජාච්චානං කො චුබෙතෙකෙන භාසති.

690. නද, එසමයෙහි; චුබගුණං, චුද්‍රගුණ; ගුණතුසණ සද්ගුණයම ආභරණකොට ඇති; සෙ, යම් කෙණේක්; ලපනති, බෙණේද්ද; තෙති, ඔවුන් විසින්; වෙ, එකානන යෙන්; ජිව්තා, දිව්; සුලබා, මොනවට ලදහ; තෙසං, ඔවුන්ගේ; ජිව්තා, ජිව්තාවෝ, රසඤ්ඤකාහි, රසඤ (ජිව්තා) මවෙන්.

691. සෙ, යමෙක්; ගගනබ්ගණේ, ආකාශාබ්ගණයෙහි; යනතං, වඩනාවු; සසඛසං, ශ්‍රාවක සමූහයා සතිතවු; ජිනං, බුදුන්; වඤ්ඤනී, වදිද්ද; තෙති, ඔවුන් විසින්; හත්ථානි, අත්; සුලබා, මොනවට ලදහ; තෙසං, ඔවුන්ගේ; ගුජා එව, අත්ම; ගුජා, අත් නම් වෙත්.

692. නද, එසමයෙහි; සෙ තථාගතා, යම් සතියෝ; තථා ගතං දිස්වා, බුදුන් දැක; සත්තුභා, සතුටු වුද; සබ්බසං තථාගතානං, සියලු සතියන්ට; සො තොසො, ඒ සග්ගොත්තය; සබ්බදා, හැමකල්හි; භොතු, වේවා.

693. සදෙවකෙ, දෙවියන්සතිත ලොකයා; ඵ්වං, මෙසේ; මගෙනෙත, පුජකරණ කල්හි; නාථො, ලොකස්වාමිනෙම; කලාණිසං, කැලණියට; ගතො, වැඩිසේක; කො, කවරෙක්; තෙසං, ඔවුන්ගේ; පුජාච්චානං, පුජාවිධි; එකෙන චුබෙත, එක්වුවෙකින්; භාසති, කියාද; (නොකියාමැයි.)

694. නගනාගනාමනුඤ්ඤංතිසමපතනංනංසපුතතකං,
තරභිමුද්ධාතාති ගහෙනා වරණමුරෙ.
695. පාදෙ පක්ඛාලයි සමමා ඵෙණපුප්පභාරිකා,
තනොතනොතුංගණිතිධාඅකාදෙහසසුගහනං.
696. තනො සො යාපිතො සත්ථා නාගසංඛෙති වජ්ඣිස.
අගමා මඛපං රමමං මනොනන්දනමාවනං.
697. ගතො මඛපමජ්ඣමති බුධාරහමහාසනෙ,
තිසිද්ධොසං ආසා රවිව උදයාවලෙ.

694. තනො, ඉක්ඛිති; ගහා, කලාණිතිදිවොමෝ; මනුඤ්ඤං, මනොඤ්ඤ; සපුතතකං, ප්‍රාවකයන් සතිතව; සමපතනං, වැඩියාව; තං, ඒ බුදුන්; (දිසා, දක); තරභිමුද්ධාතාති, රලනැමැති මොලොක් අතින්; වරණමුරෙ, (උන්) පාපිසුම්; ගහෙනා, පිළිගෙණ.

695. පාදෙ, ප්‍රිපාදයන්; සමමා, මනාකොට; පක්ඛාලයි, ධොවනය කලාය; පෙණ පුප්පභාරිකා, පෙණ නැමැති අසෙනියමල් ඇත්ති; තනො තනො, ඒ ඒ දිගින්; උතුංගණිතිධා, සතුග්‍රහණය කොට; දෙහස, (උන්) සිරුරට; අනුගහනං අකා, අනුග්‍රහ කලාය.

696. තනො, ඉක්ඛිති; නාගසංඛෙති, නාග සමුහයන් විසින්; වජ්ඣිස, වැද; යාපිතො, අපදනලද; සො සත්ථා, ඒ ශාසනාත් වහන්සේ; මනොනන්දනමාවනං, සිත් සතුටු ඵලවන්තාව; රමමං මණ්ඩපං, රමාවූ මණ්ඩපයට; අගමා, වැඩිසේක.

697. ගතො, වැඩ; මණ්ඩපමජ්ඣමති, මණ්ඩපමධායෙහි (පණවනලද); බුධාරහමහාසනෙ, බුධාහි මහ අස්තෙහි; උදයාවලෙ, උදයපථිත මසකයෙහි (බලන); රවි ඉව, හිරු මෙන්; ආසා මහාසයං, දිගුත් බබුලවමින්; නිසිදි, වැඩ හුන්සේක.

698. තතො භික්ඛු නිසීදිංසු පත්තපත්තාසනෙ තද,
බහාස මඛපං තිව සරංව පදුමාකුලං.
699. ජනනෙත්තාලිනො ගමම වසි සොමමවුබවුජෙ,
පත්තනාකුසලාමොදෙගණනනාතිතතිනොගතා
700. තථා සතික්ඛුකා නාගා මුතීනො රූපසාගරෙ,
තෙතතිදුමණිනාචාති පාරං ගතං ත නෙ පඤ.*
701. තතො සසඛං සුගතං සජනො මණිඅකතිකො,
සකකචං සකගඤ්ඨති අගතපාතෙන නප්පසී.

698. තතො, ඉක්ඛිති; භික්ඛු, භික්ඛුහු; පත්තපත්ත
ආසනෙ, පත් පත් අසුන්ති; නිසීදිංසු, වැඩහුන්හ; තද, එක
ලිඟි; මඛපං, මවුච; පදුමාකුලං, පිසුමින් ගැවසුහු; සරං
ඉව, තඩාගසක් මෙන්; අතිව බහාස, අතිශයින්ම බැබළුසේල.

699. ජනනෙත්තාලිනො, ජනසන්ගේ තෙත් නැමැති
බඹරු; ආගමම, අවුත්; වසි, වසි (යනි) ත්ගේ; සොමමවුබ
වුජෙ, සොමමවු බුබු නැමැති පඤ්ඤෙති; පත්තනා, ගෙන්
නාහු; කුසලාමොදෙ, කුසල් නැමැති සුගතියන්; ගණනනා,
ගන්නාහු; තිතති, තැප්පියකට; නො ගතා, නොම ගියහ.

700. තථා, එසේම; සතික්ඛුකා, භික්ඛුන් සතිහවු; තෙ
නාගා, ඒ නාගයෝ; මුතීනො, වුදුන්ගේ; රූපසාගරෙ,
රූප නැමැති සමුද්‍රයෙහි; තෙතන, තෙත් නැමැති; ඉදුමණි
නාචාති, ඉදුනිල්මණි නැවින්; පාරං, පරතෙරට; ගතං,
යන්ට; න පඤ, නොපොහොසත් වූහ.

701. තතො, ඉක්ඛිති; සජනො, ජනසන් සමගවු; මණි
අකතිකො, මණිඅක් (නසිඳු) තෙම; සකගඤ්ඨති, සියතින්;
සසඛං, සහ සතිහවු; සුගතං, වුදුන්; අනතපාතෙන,
ආහාරපාත (වග්ග) යෙන්; සකකචං, සකස්කොට;
නප්පසී, සැතැප්පි.

* “තතෙපසු.”

702. අථො නිතපනතපාණි මච්චසිඛා තථාගතං,
හතතිනිතොතා නිමනෙතසි දෙසනස්සානුමොදනං.
703. තතො චුහමස්සරෙ සත්ථා නිවජරං චුහමසොසනං,
විඤ්ඤපෙනො ජනෙසබ්බෙ සකසදොදන දෙසනං.
704. දෙසෙසෙච්චං ජිනො ධම්මනිලාසනාදිනං,
පිතිපාමොජ්ජනනං නිබ්බාණමනමාවනං.
705. හො හො සුණ්ඨ භුජගා හවසාගරමති
පාපාරිනකකමකරකුලදුගගමමති,
මග්ගා ජනා ඛද්‍ර ලහනති කද පතිඨං
බහාස වුඛචිරසාරනපිං* විසාලං.

702. අථ, නැවත ; ඔනිතපනතපාණි, පාත්‍රයෙන් ඉවත් කළ අත් ඇති ; තථාගතං, තථාගතයන්වහන්සේ ; අච්චසිඛා, පුදු ; හතතිනිතොතා, හතතියෙන් නැමුනාවූ මිණිඅස්තසිදු තෙම ; අනුමොදනං, භුක්තානුමොදනාව ; දෙසනස්ස, දෙ සනුපිණිස ; නිමනෙතසි, ආරාධනා කෙළේය.

703. තතො, ඉක්බිති ; චුහමස්සරෙ, චුහමසිරඇති ; සත්ථා, ශාසනාතෙම ; චුහමසොසනං, බමුගොස ; නිවජරං, පතුරුව මින් ; සකසදොදන, සබ්බසංඝයන් ; දෙසනං, (ධම්ම) දෙ යනාව ; සබ්බෙ ජනෙ, සියලුදෙනාට ; විඤ්ඤපෙනො, ගත වමින්.

704. ජිනො, සඵලතෙම ; ඵචං, මෙසේ ; අනිලාසනාදි නං, නාගාදීන්ට ; පිතිපාමොජ්ජනනං, ප්‍රීතිප්‍රමොද්‍ය උපදවන් නාවූ ; අමනාවහං, අමා (සැප) එලවන්නාවූ ; නිබ්බාණං ධම්මං, නිච්ඡාණධම්මය ; (නොහොත්) නිබ්බාණමනමාවහං, නිච්ඡාණ සබ්බක අමා එලවන්නාවූ ; ධම්මං, ධම්මය ; දෙසෙසි, වදාළ සේකි.

705. හො හො, හවත් හවත් ; භුජගා, නාගසිනි ; සුණ්ඨ, (මාගේ වචනය) අසව් ; පාපාරිනකකමකර, පාපනැමැති සතු රු නකු මකරයන්ගෙන් ; ආකුල, ගැවසිගන්නාවූ ; දුග්ගාමමති, දුකසේ යායුතු වූ ; හවසාගරමති, සසර සසුරෙහිදී ; ජනා, ජනයෝ ; විසාලං, මහත් වූ ; වුඛ, සඵලනැමැති ; වීරසාර, සාරිසාරවූ ; තරිං, නොකාව ; විහාය, හැර ; මග්ගා, යන් නාහු ; ඛද්‍ර, එකානතයෙන් ; පතිඨං, පිහිටක් ; කද, කවර කලෙක්හි ; ලහනති, ලබද්ද (නොලබන්නැයි).

* “තරං.”

706. ලබාන දුලභතරං මුනිපාතුහුන
කාලං විරෙන හුජගා න පමාදසිත්,
ජාතිජගමරණදුක්ඛපපිද්දවා ච
සංසාරිකාසු න නතො'පගතාසු හොති.
707. තාරුඤ්ඤමමුජසිරිංච පටිත්තකාලං
පාණං තුසාරලව'සාරතරං ජනානං,
හොගං දඩාති ජලබිමති තරභහති
නිච්චං මනො දහති සොකසිතිති නානා.
708. කඩාන ගුහමිසසො'පි බගා දුපඤ්ඤ
පිරුපිනාරිකුසුමෙසුපි රුපගිබා,
පහතා'නසං බදු පුරෙ පටිතිතකානා
රුපෙ න රජ්ජථ නතො බදු සාමුපඤ්ඤ.

706. හුජගා, නාගසිති (තෙපි); දුලභතරං, අතිශයින් දුලභවූ; මුනිපාතුහුනකාලං, බුබුදුබාහුපාදකාලය; විරෙන, බොහෝකලකින්; ලබාන, ලැබ; නපාමාදසිත්, පමානො වළි; සංසාරිකාසු, සසර වසන්තාගට; ජාති, (ඒ ඒ සතනිකා යෙහි) ඉපදීමය; ජග, දිරිමය; මරණ, මියයාමය; දුක්ඛ, (කාසික වෛතසික) දු:ඛය; පපිද්දවා ච, පරිදෙවය යන මොසු (වෙන්); තතො, ඒ සසරින්; අපගතාසු, මුක්තයාගට; න හොති, (ඒ සංසාරික දු:ඛය ඇති) නොවේ.

707. ජනානං, සතයන්ගේ; තාරුඤ්ඤං, තරුණබව; අමුජසිරිංච, ඉව, පදමිත්රියක්මෙන්; පටිත්තකාලං, ස්වල්පකාලයක් ඇතිවේ; පහතං, සතයන්ගේ; පාණං, ප්‍රාණය; තුසාරලව, පිනිබිඳක්මෙන්; අසාරතරං, අතිශයින් නිසාරසි; හොගං, වසාව; ජලබිමති, සසුරෙහි; තරභහති, රලබිඳපීම; දඩාති, දරසි (සමානසි); මනො, සිත; නානාසොකසිතිති, අනෙකකො කාගතියෙන්; නිච්චං, නිතර; දහති, දසි.

708. පුරෙ, පෙර; බගා, ආකාශවාරිවූ; දුපඤ්ඤ, දුෂ්ප්‍රා ඥවූ; රුපගිබා, රුපයෙහි හිපු වූ; ඉසයො අපි, සෘෂිහුද; පිරුපි නාරිකුසුමෙසු අපි, සත්වරූපාකාරවූ නාරිලතාමල්හිදු; ගුහං ක ඩාන, ආලයකොට; පටිතිතකානා, පිරිහුනු බන්ධ ඇත්තාහු; බදු, එකානතයෙන්; අනසං, අක්‍රමයට (නොහොත්) වෘස නයට; පහතා, පැමිනියහ; තතො, එහෙයින්; සාමුපඤ්ඤ, යහපත්පැණැත්තෙහි (තෙපි); බදු, එකානතයෙන්; රුපෙ, රුපය කෙරෙහි; ත රජ්ජථ, නොඇලවේ.

709. සද්දානුගතමනුගොපි පුරෙ සිඛණ්ඩි
සුත්තාන මොට්ඨුරං ගිරමිඤ්ඤාදිනා,
වතධස්ස හත්ථමගමාසි හවෙසු නසමා
නගත්ථව සද්දසමදුක්ඛකරං ජනානං.
710. ඛතාය භෙනකකුසුමෙසු පරිගර්භං
මනෙතතකුමභමගමා මදගඤ්ඤාදිනා,
ගිඤ්ඤා පහගගනනුකො කාරිකණ්ණනාලා
නගත්ථව ගඤ්ඤාදිසං තිහවෙසු පාසං.
711. ගමහිරතීරධිතවො පවුරසනොපි
මවෙජා ගිලිඤ්ඤා බලිසං රසගෙධගෙනා,
පපෙසාති දුක්ඛමතුලං න රසෙසු සාන
මනජීති මහඤ්ඤා පජනාථ රසෙසු ගෙධං.

709. පුරෙ, පුච්ඡාලයෙහි; සිඛණ්ඩි, මසුරයෙක්; සද්දානුගතං, ගමනානුගතය; අනුගො අපි, අනුවගියේද; මොරි, මොණරියගේ; මධුරං ගිරං, මිහිරිනාදය; සුත්තාන, අසා, ඉඤ්ඤාදිනා, කමිහිතදෙහ ඇත්තේ; වතධස්ස, වැද්දුගේ; හත්ථං, ආගමාසි, හසනප්‍රාප්තවිස; හවෙසු, සසර; ජනානං, සනිගන්ට, සද්දසම, ගමනසමානවූ; දුක්ඛකරං, දුඛකාරිකාරණයක්; නගත්ථව, නැත්මැයි.

710. භිකූ, මධුකරතෙම; අනෙකකුසුමෙසු; නොයෙක් කුසුමිහි; පරිගර්භං, මුඛරදඇල්ම; ඛතාය, හැර; මදගඤ්ඤා, මදගඳු ගිජ්ඣයේ; මනෙතතකුමභං, මදකුන් කුමුතලට; අගමා, ගිය; (සො, හෙතෙම); කාරිකණ්ණනාලා, ඇත්කන්තලින්; පහගගනනුකො, ප්‍රකෘතියෙන් හිතන ගාත්‍ර ඇතිවිස; තිහවෙසු, හවුනුයෙහි; ගඤ්ඤාදිසං, ගඤ්ඤාසමානවූ; පාසං, මලපතක්; නජී ඵව, නැත්මැයි.

711. ගමහිර, ගැඹුරුවූ; තීරධිතවො, උද්ධිසමතවූ; මවෙජා, මතස්සතෙම; පවුරසනො අපි, බොහෝ ආකාරඇත්තේනමුදු; රසගෙධගෙනා; රසාස්වාදනය හෙතුකොටගෙණ; බලිසං, බලිය; ගිලිඤ්ඤා, ගිලි; අතුලං දුක්ඛං, අසමාන දුඛය; පපෙසාති, පැමිණේ; රසෙසු, රසයන්හි; සාන, සැපයක්; න අනජීති, නැතැයි; මනා, සිතා හෝ දන; රසෙසු, රස විඳගැත්මෙහි; ගෙධං, ආසාව, පජනාථ, දුරුකරවි.

712. හො බ්‍රහ්මලොකා'ගනසුඛසතො (23)
 බ්‍රහ්මතමෙව නිසතො අපි බොධිසතො,
 ඵසඛගමාස පරිභාසි සරජ්ජතො'පි
 තස්මා හි එසසදිසො අනසො නඛනී.
713. හෙරණ්ඩපෙලකකපුද්දකගෙතුතින
 සතතාපි දුතරුවිදුනමණ්පසභාවා,
 පතතාපවග්ගවරසාරපුරං. භුජඛතා
 සො නපද්දති ධනිකො සිවමෙසමානො.
714. පාලෙඨ සිලමමලං විසකණ්ඨිකාපි
 ඉඤ්ඤා නඤ්ඤවතෙ'සි පියා මහෙසි,
 තස්මා පසඤ්චිතං සදි පඤ්ඤවෙතා
 පාලෙඨ සිලමමලං ඛද්‍ර ජීවිතංව.

712. හො, හවත්ති; හි (යසමා), යම්හෙයකින්; බ්‍රහ්ම
 ලොකා, බ්‍රහ්මලොචිත්; ආගත, පැමිණියාවූ; සුඛසතො, පරි
 ශුඛ සතවූ; බොධිසතො, බෝසත්තෙම; බ්‍රහ්මතං එව,
 බුදුබවටම; නිසතො අපි, නිසතවූයේත්; සරජ්ජතො අපි,
 සමකීය රජ්‍යයෙහුද; ඵසඛගමාස, සත්‍රි සඛගමය කරණකොට
 ගෙණ; පරිභාසි, පිරිහිනිද; තස්මා, එහෙයින්; එසසදිසො,
 සපකීය සමානවූ; අනසො, ව්‍යසනයෙන්; නඛනී, නොමැති.

713. හෙරණ්ඩ, කැණිහිල්ය; පෙලක, සසකය; කපි,
 වදුරුය; උද්දක, ජලවිධාලය යන; ගෙතුතිනසතතා අපි,
 ත්‍රිගෙතු විගෙතු ප්‍රතිසංකීර්ණ සතියෝද; දුත, දිම් නැමැති;
 රුවිදුනමණ්පසභාවා, කැමැතිදේ ගෙණදෙන විනාශාණ්
 කතනුවයෙන්; අපවග්ගවර, උතුම් නිච්ඡාණ නැමැති; සාර
 පුරං, ශ්‍රේෂ්ඨපුරයට; පතතා, පැමිණියාග; භුජඛතා, නාග
 සිති; කො ධනිකො, කිනම් ධනවතෙක්; සිවං, නිච්ඡාණය;
 එසමානො, සොයන්නේ; (දුතං, දුතය); නපද්දති, නො
 දේද (දේමැයි).

714. විසකණ්ඨිකා අපි, කණකෙකිණ්ඨිද; අමලං, නිච්ඡ
 ලවූ; සිලං, ශීලය; පාලෙඨා, රැක; ඉඤ්ඤා, ශක්‍රියාගේ;
 නඤ්ඤවතෙ, නඤ්ඤයනෙහි; පියා, ප්‍රියවූ; මහෙසි ආසි,
 මෙහෙසියක් විය; තස්මා, එහෙයින්; පසඤ්චිතං, ශ්‍රේෂ්ඨ
 සම්පතතිය; සදි, ඉදින්; පඤ්ඤවෙතා, පතන්නව නම්;
 අමලං, නිච්ඡලවූ; සිලං, ශීලය; ජීවිතං ඉව, ප්‍රාණය මෙන්;
 ඛද්‍ර, එකානනයෙන්; පාලෙඨ, රකිවි.

715. සලකා විසාරදානාලසසම්පන්නො

සා නිපද 'මිපදසුරසුපදිසුපදබෙ බසා,

ප්‍රිලම්බ්‍රාජාකරවහාදිහි නාසුනියො

ସାହିତ୍ୟିକମାନଙ୍କ 'ମନ' 'ପିରକା' ରଖାଯାଏ.

716. නමහාපි හො රුචිරබ්‍රහ්මභික්ෂාසද්දාහි

රමුඛ, නූතනාපි මහිතං අමතං චරිතං,

හාසමාහතකාමනිරතා ජනනා සපඤ්ඤා

பாண்டிச்சேரியை சுதந்திரப் பிரதேசமாக்கும்.

715. සො සඟගා, ඒ සාධකයකම ; විසාල, මහත්වූ ; රත්නාලය, මිණිවුවාගෙයින් ; සමපකිණ්ණ, වෙසෙසින් ගැවසිය ; සාතන්ද, සතුටු සහිතවූ ; අමන්ද, බොහෝවූ ; සුර සුන්දරී, දෙවභවන්ගෙන් ; සුන්දරෙ, සොඳුරුය ; පුලල, පිපි යාවූ ; අභුජකරවතාදීහි, පද්මාකර හා උද්ගාදියෙන් ; නන්ද නියො, සිත්කළය ; තත්, ඒ සාධකයෙහි ; අමර, දෙවියෝ ; අමරවිය, නොමියන්නන් මෙන් ; අවිරතං, නිතර ; රමණි, රමණය කෙරෙහි.

716. හො, පිත්තක්නි; තමා අපි, ඊටත්වඩා; රුචිරබ්‍රහ්ම
නිකාය භූති, සිත්කළ බ්‍රහ්මනිකාය සමපතන්ය; රමමා, රමාසි;
තතො අපි, ඊටත්වඩා; අමතං, නිච්ඡිණ් (සමපතන්)ය; මහිතං,
පුජිතසි; වරිදං, අතිශයින් උතුම්; තස්මා, එහෙයින්; අතත
කාමභිරතා, ආත්මාභීයෙහි ඇලුනාවූ; සපඤ්ඤා, ප්‍රඥාසහිතවූ;
ජනතා, ජනසමූහයෙහි (තෙපි); තණ්හාකිංශාය, තාමණ්හ
සාය (නිච්ඡිණ්)ය පිණිස; සතතං, නිරන්තරයෙන්; විරිසං,
කෞරව, විශේෂ කරව.

717. එවං සබමමග්ගං වරමති සුගතො දෙසසී
පණ්ණගානං
සුඛා නෙ සමපහඨා මහමහමකරුං නිජ්ජර
දිති සබ්බං,
නෙසං චෙ දෙසනාසං සුරවිට්ඨසමා සානථිකා
නත්ථ ජානා
සො නාභො තඤ්ච ධම්මං හගවති තනසා (24)
නෙ ඩු වො පාලියනතු.

කලාණ්දෙසාගමනං.

718. නගාධිරුපේ සුමනාතිධානෙ
වසං සුමෙධො සුමනාතිධානො,
දෙවො නදගමම සපාරිසජ්ජො
කලාණ්දො නත්ථ එණිති සබ්බං.

717. වරමති, උතුම් ප්‍රඥතිශය ඇති ; සුගතො, සඵඤ්ජන් වහන්සේ ; එවං, මෙසේ ; අග්ගං, අග්‍රවූ ; සබමමං, සබමීය ; (නොහොත්) සබමමග්ගං, සබමී මාගීය ; පණ්ණගානං, නාගසීන්ට ; දෙසසී, දෙශනාකලසේක ; නෙ, ඒ නාගයෝ ; සුඛා, (ඒ ධර්මය) අසා ; සමපහඨා, මනාකොට ප්‍රමිතවූවාහු ; නිජ්ජරදිතිසබ්බං, දෙවියන් සමග ; මහාමහං, මහත් පුත් ; අකරුං, කලාසුය ; අසං දෙසනා, මේ දෙශනානොමෝ ; සුර විට්ඨසමා, කලාසුයක් බඳුවූවා ; තත්ථ, එහි ; නෙසං, ඔවුන්ට ; සානථිකා ජානා, සාධීකවූවාය ; සො නාභො, ඒ ලොකස්ථානී තෙමෙද ; තං ධම්මං ච, ඒ ධර්මයද ; හගවති තනසා, බුබුසුත්‍රයාවකයෝද ; තෙව, ඒ දෙවදීහුද ; වො, තොප ; පාලියනතු, රක්‍ෂාකෙරෙත්වා.

කලාණ්දෙසෙව වැඩි ගමනයි.

718. තද, එකල්හි ; සුමනාතිධානෙ, සුමනනම්ඵු ; නගාධිරුපේ, පඵතරු (සමනාකූට පඵත)යෙහි ; වසං, වාසය කරන්නාවූ ; සුමෙධො, යහපත් ප්‍රඥ ඇති ; සුමනාතිධානො, සුමන නම්ඵු ; දෙවො, දෙව් (රජ) තෙම ; සපාරිසජ්ජො, පාරි භද්‍රය සහිතවූයේ ; තත්ථ, එහි ; කලාණ්දො, කලාණ්දෙහි ; එණිතිසබ්බං, නාගසීන් සමග ; ආගමම, අවුත්.

719. දකුණු පවගහස් නිදනදනං
සුඛාන ධම්මං සුනිසිතිහුනං,
පහඨවිනොතා උපගමම බුඛං
නඛාන ඵලං කතපඤ්ඤිකො.
720. න ච ඵණ්ණං න පි මානුසානං
නාතිමිසානං න පිනාමහානං,
තිනස්මෙවාභිලෝකනාථා
ජායන්ති ලොකෙ කරුණුගුණගා.
721. අනෙතාගධා නුන මයමපි තුඤ්ඤං
දයාය නසමා ඵණ්ණං විමෙසං,
කරෙති මඤ්ඤං භවනමහි ධිරං
පාදං සුනා 'නිව පවිනතරුපං.

719. අපවගහස්, නිච්ඡාණය ; නිදනදනං, හෙතු වූ දන යක් ; දකුණු, දී ; සුනිසිතිහුනං, කණ්ට සිහිල්වූ ; ධම්මං, ධර්මයක් ; සුඛාන, අසා ; පහඨවිනොතා, පහවූයින් ඇත්තේ ; බුඛං උපගමම, බුදුන් කර ඵලම ; නඛා, වැද ; කතපඤ්ඤිකො, කරුණු ලද ඇදිලි ඇත්තේ ; ඵලං ආභ, මෙසේ කී.

720. කරුණුගුණගා, කුළුණුගුණින් අගතැන්පත්වූ ; අභිලෝකනාථා, සියලු ලෝක ස්වාමීන් ; ච, එකානන්තයෙන් ; ඵණ්ණං, (නුදෙක්) නාගයින්ට ; තිනස්ම ඵල, හිත (වැඩ) පිණිසම ; ලොකෙ, ලෝකයෙහි ; න ජයනාති, පහලනොවෙත් ; මානුසානං, මිනිසුන්ට (හිතපිණිසම) ; නපි (ජයනාති), නුපදිත් ; අතිමිසානං, දෙවියන්ට (හිතපිණිසම) ; න (ජයනාති), නුපදිත් ; පිනාමහානං, බ්‍රහ්මයන්ට (හිත පිණිසම) ; න (ජයනාති), නුපදිති—(සියල්ලන්ට හිත පිණිස උපදිතිසි සේසි).

721. තසම, එහෙයින් ; මයං අපි, අපි ; තුඤ්ඤං, නුඹ වහන්සේගේ ; දයාය, කරුණ (ජලයට) ; නුන, එකානන්තයෙන් ; අනෙතාගධා, ඇතුළත්වූ ; ධිරං, ධිරයන්වහන්ස ; ඉමෙසං ඵණ්ණං ඉව, මේ නාගයින්ට මෙන් ; මයං, මාගේ ; භවනමහි, භවනයෙහි ; පාදං සුනා, (ඔබවහන්සේගේ) ශ්‍රීපාද රක්ෂිතයෙන් ; අතිව, අතිශයින්ම ; පවිනතරුපං, පිවිතුරු සටහන් ; කරෙති, කළමැනවි.

722. යො'යං නගො දිස්සති'නො පුරස්ථ
භූමඛගනාමොලිසිදිං වහනොනා,
සමනනාකුටොති සමනනවක්ඛු
ජානාති ලොකො වසතිං මමෙතං.
723. යො නිලනානාවතරජිතජිනො
ආසාරධාරතිතිජිකරාකුලො,
ආපිනනිලාරුණපලලවාචලී
ජිමුනකුටො විස භාති උගගනො.
724. යො සිනුචාරිං උරසා පහෙජ්ජ
ආගමම නෙ පාදපණ්ණමහෙතු,
විජෙජානමානො විස චක්කපාණි
මහාතිකුඛගගගරාධරිකෙදු.

722. සමනතවක්ඛු, සමනතවක්ඛු වූ පුරුෂයන් වහන්ස ;
භූමඛගනා, මහිකානතාවගේ ; මොලිසිදිං, මොලිසිදිය ; වහ
නොනා, උසුලන්නාවූ ; යො අයං නගො, යම් මේ පථිතයෙක් ;
ඉතො, මෙයින් ; පුරස්ථ, පූර්විකායෙහි ; දිස්සති, පෙනේ ;
ලොකො, ලෝවැසියෙකු ; මම, මාගේ ; වසතිං, වාසස්ථාන
යවූ ; ඵතං, තෙලපථව ; සමනනකුටො ඉති, සමන්තුලයයි ;
ජානාති, දනී.

723. නිල, නිල්වූ ; නානාවතරජි, නොයෙක් වන රෙඛා
යෙන් ; රුජිතො, බබලනලද්දවූ ; ආසාර, වෙහෙවන්වූ ; ධාරු,
ජලධාරාවෙන්ද ; ගිරි, පථිතයෙන්ද ; නිජකර, ගඟලේ
ලෙන්ද ; ආකුලො, ගැවසුනාවූ ; ආපින, මිදරන්වන්වූද ;
නිල, නිල්වන්වූද ; අරුණ, අරුණුවන්වූද ; පලලවාචලී, ලපල
පෙලඇති ; යො, යම් පථිතයෙක් තෙම ; උගගනො, උස්වූ ;
ජිමුනකුටො විස, (මහ)මේකුලක් මෙන් ; භාති, බබලාද.

724. චක්කපාණි, විෂණුතෙම ; සිනුචාරිං, සාගරජලය ;
උරසා, ලයින් ; පහෙජ්ජ, පහර ; තෙ, නුඹවහන්සේගේ ;
පාදපණ්ණමහෙතු, පාදපිඤ්ඤාන හෙතෙමෙන් ; ආගමම, අවුත් ;
විජෙජානමානො විස, බබලන්නාක් මෙන් ; මහා, මහත්වූ ;
අතිකුඛගග, අතිශයින් උස්වූ අක්ඇති ; යො ධරාධරිකෙදු,
යම් පථිතරජයෙක් ; (භාති, බබලාද).

725. ගඩඟුවඩුකුටකිරිටබාරි
සාමනිනසෙලියවමුපතීමො,
සො'සං ධරාධාරමහාමහිපො
රරාජ ලබිතානගරඛණමහි.
726. පාරොහදනෙතා විනකුටකුමෙහා
අනෙකසොණ්ඩිකඛසවනතිනසො,
සො නිජකිරාසාරමදපපවාහො
ගපොතිවාහාති සුරාධිපසස.
727. සමුද්දලපුප්ඵලකානපනතා
සකිනතරනතඛකුරමොලිමාලා,
කතනාලනාලිඛිතිනඛකුරෙදහා
තිඨනති භූපාව සතිං කුජ්ඤ.

725. ගඩඟුවඩු, (මහවැලි ආදී) ගඩඟා නැමැති සත්ත්
ඇත්තාවූ; කුට, (පඵත) කුට නැමැති; කිරිටබාරි, කිරුළ
දරවූ; සාමනනසෙලිය, සමපවතීරී පඵතෙකු නැමැති; වමු
පතීමො, අමාත්‍ය සමුහයක් ඇත්තාවූ; සො අසං, යම් මේ;
ධරාධාර මහාමහිපො, පඵතරුජනැමැති මහත් පෘථිවිපාලයෙ
ක්තෙම; ලබිතානගරඛණමහි, ලබිතාවිජ නැමැති පුරඛණ
ණයෙහි; රරාජ, බැබළිද.

726. පාරෙහ, අරලු නැමැති; දනෙතා, දලඇති; වින,
(පුෂ්පාදියෙන්) ගහනවූ; කුට, පඵතකුට නැමැති; කුමෙහා,
කුමුත්තල ඇති; අනෙක, නොයෙක්; සොණ්ඩිකඛ, ගල් කෙමි
නැමැති ඇස් හා; සවනතිනසො, ගඩඟා නැමැති සොඛඇති;
නිජකිර, ගතුලැල් නැමැති; ආසාර, වෙගවත්වූ; මදපප
වාහො, මදවතුරු ඇත්තාවූ; සො, යම් පඵතයෙක් තෙම;
සුරාධිපසස, සුරෙකුසායෝ; ගපෙති වාහ, ඵෙතවණ හසරියා
මෙන්; ආහාති, බබලාද.

727. සමුද්දල, මනාව පිපියාවූ; පුප්ඵලක, පුෂ්පහවක
(මල්පොකුරු) නැමැති; ආතපනතා, ඡත්‍රඇති; සකිනත,
මොනවට දරණලද; රතනඛකුර, රකතාඛකුර නැමැති;
මොලිමාලා, කිරිටමාලා ඇති; කතනා, කානතා නැමැති;
ලනාආලිඛිත, ලියෙන් වලඳිනලද; ඛක, කඳ නැමැති;
දෙහා, ශරීර ඇත්තාවූ; කුජ්ඤ, වෘක්කරාජයෝ; භූපා ඉව,
රජුන් මෙන්; සතිං, යම් පඵත ප්‍රදේශයෙක්හි; තිඨනති,
සිටිද්ද.

728. සිඛඛතනාරතතපදමබ්‍රජාලී
සමභිගතහත්තාගරණාලියුතතා,
කෙකිකලාපුපලමාලමාලී
සිලාතලාකඤ්ජනි හනති යසං.

729. මඛතුරපාසීනසවඛකසිඛතු
ගෙහිවවුඤ්ජාමරපාචුසෙහි,
කුලීරනකකාදනිමෙසකෙහි
නිකිලිතං දග්ගරතතපෙහි,

730. නිවං නි සංගවච්ඡිනානං
බලාකකාදමකදමකකානං,
ආපානසාලා විස සාරසානං
හංසාලිනං මඛගලවාසගුනං.

728. සිඛඛතනා, සිද්ධතන්ගේ ; රතත, රතු වූ ; පාදබ්‍රජලී, පාදනමැති පද්මපඛතා ඇති ; සමභිගත, ප්‍රභේද වූ ; හත්තාගරණ, (ඉදුනිල්මිණි වැල් ආදී) හය්‍යාගරණ නැමැති ; අලියුතතා, භාසිගයන්ගෙන් සුකත වූ ; කෙකිකලාප, මසුරපිඤ්ජ නැමැති ; උපලමාලමාලී, උසුල්මල්පෙළ ඇති ; සිලාතලා ගල්තලානැමැති ; කඤ්ජනි, පද්මනිභූ ; යසං, යම් පථිත ප්‍රදේශයෙක්හි ; හනති, බබලද්ද.

729. මඛතුර, මතුරුය ; පාසීන, පෙටිය ; සවඛක, ලෙහෙලය ; සිඛතු, සුභය ; ගෙහිව, රෙහෙරුය ; වුඤ්ජ, මොදය ; අමර, කළුමහය ; පාචුසෙහි, ආප්‍රය යන මොවුන් විසින්ද ; කුලීර, කකුළුය ; නකකාදි, කැසුමුය යනාදී වූ ; අනිමෙසකෙහි, ජලවරයන් විසින්ද ; දග්ගර, මැඩිය ; රතතපෙහි, ජලෝකාය යන මොවුන් විසින්ද ; නිකිලිතං, (යම් පෙදෙසක්) නිරතතර ක්‍රිඩාකරණලද්ද.

730. සංගවච්ඡිනානං, රැවිපිලි රැවි ඇත්තාවූ ; බලාක, කොක්ක ; කාදමි, කාලහංසය ; කදමබ්‍රසානං, (යන මෙකී) සමුහයන්වද ; සාරසානං, විල්ලිහිණින්වද ; නිවං, නිත්‍යයෙන් ; ආපානසාලාවිස, පැත්තලක්මෙන් විද ; හංසාලිනං, හංසශ්‍රේණිත්ව ; මඛගලවාසගුනං, මඛගලවාසයක් විද.

731. නිරන්තරමොදමුදවගෙහි
සුපුලලකොකාසරවිඤ්ඤානි,
සොගනිකිඤ්චරකෙකරවෙහි
කිඤ්ඤානිකපනානිකානලෙහි විනාන.
732. සිතවස්සානොදකසමපුණ්ණ
සරොජ්ඣාලකනානුමිභාගො,
සො'සං පුරෙ භානි මනුඤ්ඤරූපො
සමනනාකුටො ස සමනනාකුටො.
733. දලිනවිපිනසණ්ඩා යත් සෙලෙ සමනනා
සමුපගනාපනානං විනානමොදයනි,
මධුකවටකරෙච්චොධිපමිඤ්ඤානලී
බද්ධසකදමො ඵලලසෙලසලාසා.

731. නිරන්තරං, අනවරතයෙන් ; ආමොද මුදවගෙහි, සුවදින් සතුටුඵලවන්නාවූ ; සුපුලල, සුත්තුලලවූ ; කොකාස, රත්පිසුමය ; අරවිඤ්ඤානි, ගෙලපිසුමය යන මෙයින්ද ; සොගනික, සුවදැත්තාවූ ; ඉඤ්චර, නිලපුල්ය ; කෙකරවෙහි, කෙකරවය යන මෙයින්ද (පතිතවූ) ; කිඤ්ඤානිකපනාන, පරාගයෙන් ප්‍රතිවෘත්තවූ ; අනුනානලෙහි, දියතෙලෙන් ; විනානං, විසිතුරුද.

732. සිත, සිහිල්වූ ; අවස්, ප්‍රසන්නාවූ ; සාත, සැපවූ ; උදක සමපුණ්ණ, දියෙන් පිරුණුවූ ; සරොජ්ඣ, පදමිනින් විසින්ද ; අලකිකත, සරසනලද ; භුමිභාගො, භුමිප්‍රදේශඇති ; මනුඤ්ඤරූපො, මනොඤ්ඤ ස්වභාව ඇති ; සමනනාකුටො, භාත්පසැ පැවති පච්ඡාද ඇති ; සො අයං, යම් මේ පච්චයක්තෙම ; පුරෙ, පෙරදිග ; භානි, බලලාද ; සො, ඒ පච්චය ; සමනනාකුටො, සමන්තුලසි.

733. යත් සෙලෙ, යම් පච්චයෙක්ති ; සමනනා, භාත්පසවූ ; මධුක, මිශ්‍ර ; වට, නුගය ; කරෙරි, ලුණුවරණය ; චොධි, චෝධ ; ජමිඤ්, දුශ්චය ; හලලී, බදුලය ; බද්ධ, කිහිරිය ; අභය, අරභය ; කදමො, කොලොමිගෝ බක්මියයන මොවුන් ඇත්තාවූ ; පුලල, පිපියාවූ ; සෙලල, ලොලය ; පලාසා, කැලය යන මොවුන් ඇත්තාවූද ; දලිත, පත්‍රයෙන් ගැවසුනාවූ ගෝදිපතිමත්වූ ; විපිනසණ්ඩා, වනලැහැබිහු ; සමුපගත, සම්පසූවූ ; පනානං, පනසන්ගේ ; විනානං, සිත, ආමොදයනති, සතුටුකෙරෙද්ද.

734. පණස'මනපිලකඛා කණ්ණවණ්ටකඛවිඤ්චා
ලවුජබද්ධිනිපා එඤ්ඤිවණ ව,
වකුලසනපිසාලා ගඤ්ඤණිකපුනා ව
කමුකසලලනිදු දුබ්බරමබසසකණණ.
735. පුනතාගවමපකදුමුපපද්ධිමා ව
බජ්ජුතිනාලනිදිමලිකසොකනාලා,
තිනනාලනාගනිවුලා සුගපනනනිඨ
සෙනමබ එරවනකාපිව කෙනකා ව.
736. සමුදුලලගණිසුමනජ්ජකසුචිකා ව
වාසනති විනතකජපා රවිමාලනී ව,
කුඤ්ඤසමාරකකුරණිකකිජපුර
සෙඵාලිකා ව තිණසුලසමරණ ව.

734. පණස, කොස්ස ; අමත, අමත (නෙල්ලි) ය ; පිලකඛා, පුලිලය යන මොහුද ; කණ්ණවණ්ට, පලොල්ය ; අකඛ, බුළුය ; විඤ්චා, සිනිඹලාය ; ලවුජ, දෙල්ය ; බද්ධි, බෙබරය ; නිපා, බක්මිය යන මොහුද ; එඤ්ඤ, කොලොමිය ; ඉඤ්ඤිවණ ව, ඇසලය යන මොහුද ; වකුල, මුනමල්ය ; අසන, පියාය ; පියාලා, පියල් (මොර) ය යන මොහුද ; ගඤ්ඤණික, නෙලැසවුය ; අජ්ජුනා ව, කුමුක්ය යන මොහුද ; කමුක, පුවක්ය ; සලල, හොරය ; තිදු, තිබ්බරිය ; උදුබර, දිබුල්ය ; දුබ්බ, අඹය ; අසසකණණ, සල් යන මොහුද.

735. පුනතාග, දෙඹය ; වමපක, සපුය ; දුමුපපද, කිණි හිරිය ; ද්ධිමා ව, දෙඵම් යන මොහුද ; බජ්ජුති, හිදිය ; නාල, තලය ; හිරිමලික, කෙලිඤ්ඤ ; අසොක, හොපලය ; නාලා, තල් යන මොහුද ; තිනනාල, කිතුල්ය ; නාග, නාය ; නිවුලා, මිදෙල්ලය යන මොහුද ; සුගපනති, කොබෝලිලය ; අර්ඨ, කොසඹය ; සෙනමබ, ඇටඹය ; එරවනකා, තාරය යන මොහුද ; අපිව, යළිත් ; කෙනකාව, වැටකේද.

736. සමුදුලල, සුපිපියාවූ ; ගණි, මහරිය ; සුමන, බදු වදය ; අජ්ජුක, හෙලඅඤ්ඤ ; සුචිකාව, සිනිද්ද යන මොහුද ; වාසනති, යොහොඹය ; විනතක, රත්තෙවුල්ය ; ජපා, වදය ; රවි, වරය ; මාලනීව, දසමන් යන මොහුද ; කුඤ්ඤ, කොඳය ; අසසමාරක, කණෙරුය ; කුරණික, කවුකරඹය ; විජපුර, ලජ්ජාරය ; සෙඵාලිකාව, එනම් ගස්ය යන මොහුද ; තිණ සුල, බෝලිද්දය ; සමරණ ව, සිනිත් පණිසය යන මොහුද.

737. වොචුචුක්ඛකහලිඤ්චිලඛිඛිඛි
නිලිවොතිවිසලාචුච නාභවලි,
වලිභසාරදපඤ්චිතවාරුසිඤ්ඤ
ඵලාදිනෙකවතඤ්චිතඤ්ඤො සො.
738. නිඛනති කෙචි තරවො සුරභිං කිරනනා
තසෙච කෙචි ඵලිනා මධුරපඵලානි,
අඤ්ඤාලිනා ඵලිතපලලිනා ලනායො
සකාරයං විටපජනතුසු භනති කෙචි.
739. සාමනනගෙ ජනගණේ සතනං දුමුඤ්ඤ
සමුපිණ්ණනති දලිනා ඵලිනො ව සසමිං,
නෙ අවහසනති විස ලොවනගොචරෙති
වානෙපිනෙති තරුණාරුණපලලවෙති.

737. වොච, ඇටකෙසෙල්ය ; උචුස්, උක්ය ; කිවක, රණ
බවය ; හලිඤ්ඤ, කසාය ; විලඛිති, වලභසාල්ය ; ඛිඛිඛි, කෙමිය ;
නිලි, බේරුය ; වො, වදකසාය ; අතිවිසා, අතිවිවයන්ය ; ලාචු
ච, ලචුය ; නාභවලි, නාලියය ; වලිභ, කොමචුය ; සාරදි,
ලියනගලය ; අපඤ්චිත, කටරෙඵය ; වාරි, හිරිවේරිය ;
උසිඤ්ඤ, සුවදකොචය යන මොහුය ; ඵලාදි, ඵත්සාල් අදිය
යනමෙයින් යුක්තාවු ; අනෙක, නොයෙක් ; වතඤ්චි, වතරෙ
බායෙන් ; සො, ඒ පඵතයනෙම ; විරජනො, බබලනලද්දෙන්

738. කෙචි තරවො, ඇතම් වාක්‍ෂයෝ ; සුරභිං, සුවද ;
කිරනනා, විසුරුවමින් ; නිඛනති, සිටිත් ; ඵලිනා, ඵලදරන්
නාවු ; කෙචි, සමහර වාක්‍ෂයෝ ; මධුරපඵලානි, මිනිරි පල ;
තසඵ ඵච, ඵනිම ; (කිරනති, විරුසුවත් ;) කෙචි, ඇතම් වාක්‍ෂ
යෝ ; අඤ්ඤාලිනා, (මාරුතයෙන්) පැදුනාහු ; ඵලිතපලල
විනා, ඵලපලලව ඇත්තාවු ; ලනායො, ලනාවන් ; විටප
ජනතුසු, වෙලෙප නැමති දසරුවෙහි ; සකාරයං, දරමින් ;
භනති, බමත්.

739. සසමිං, සම් පඵතයෙක්හි ; දලිනා, පත්‍රවත්වු ;
ඵලිනො, පලඇත්තාවු ; දුමුඤ්ඤ, වාක්‍ෂරජයෝ ; සාමනන
ගෙ, සම්පතනවු ; ජනගණේ, ජනසමූහයන් ; සතනං,
නිතර ; සමපිණ්ණනති, පිණ්වද්ද ; කෙ, ඒවාක්‍ෂයෝ ; ලොවන
ගොචරෙති, නෙත්‍රයන්ට ගොදුරුවු ; වානෙරිකෙති, වාන
යෙන්කම්පිතවු ; තරුණ, තරුණවු ; අරුණපලලවෙති, අරුණ
වන්ලපලයෙන් ; අවහසනතිවිස, (ජනයන්) කැඳවන්නවුන්
මෙන්වෙද්ද.

740. තසමිං වනෙ වනසුරු නිජසුඤ්චි
රමෙම සිලානලදගෙ සිකතානලෙ ව,
නව්වනති නනති තුරියාති ව වාදයනති
ගායනති මාලගරිතො සනතං පතීනා.
741. සිඛා ව සිඛවතීනාති තතිං තතිං නෙ
දිබ්බනති පුපථඵලපතතරසාතිනඤ්ඤි,
අවජනති තත්ථ ගිරිපාදපරමණේසො
යොගෙති සඛතමනා ඛතිනාපසාපි.
742. තසමිං වනෙ ගරිණ්ණගෙතිනපුණධරිත
ගොකණ්ණසලසසපමුක්ඛසුකර ව,
සාඛාමිගෙණ්මිගඛබ්බරුරුකුරුඛ
ගොධාචුපමපකකපිගවසා ව නෙකා.

740. තසමිං වනෙ, ඒ වෙතෙති; වනසුරු, වනදෙවතාවෝ; මාලගරිතො, මල්බර ඇත්තාහු; පතීනා, සනතුන්වූවාහු; නිජසුඤ්චි, ස්වකීය භාග්‍යවන් සමග; රමෙම, සිත්කළු; සිලානලදගෙ, ගල්තෙලෙහි හා විල්හිද; සිකතානලෙ ව, වැලිතෙලෙහිද; සනතං, නිරන්තරයෙන්; නව්වනති, නවත්; තනති, තනනුන්ද; තුරියාති ව, තුරියයන්ද; වාදයනති, වයන්; ගායනති, ගයන්.

741. නෙ සිඛා ව, ඒ සිඛයෝද; පුපථඵලපතතරස, මල්පල කොලරසින්; අතිනඤ්ඤි, අතිශයින් සතුටු වූවාහු; සිඛවතීනාති, සිද්ධතන් සමග; තතිං තතිං, තන්ති තන්ති; දිබ්බනති, ක්‍රීඩා කෙරෙත්; තත්ථ, එහි; ගිරිපාදප, පඵලයෙන් හා වාක්‍යයෙන්; රමණේසො, රමණයකටයුතු තන්ති; යොගෙති, යොගවලින්; සඛතමනා, සංයුක්ත සිත් ඇත්තාහු; ඛතිනා පසාපි, (සස්තෙන්) පිටත් තව්සෝද; අවජනති, හිඳිත්.

742. තසමිං වනෙ, ඒ වෙතෙති; අනෙකා, නොයෙක්; ගරිණ්ණ, මාගය; ගෙතිත, එනම් මාගය; පුණ්ඩරික, දිවිය; ගොකණ්ණ, ගෝන්තය; සලල, ඉත්තය; සස, භාගය; ජමුක්ඛ, සිවල්ය; සුකර ව; සුරුය යන මොහුද; සාඛාමිග, සාමුචය; එණ්මිග, එණ්මාගය; ඛබ්බ, විඩාලය; රුරු, එනම් මාගය; කුරුඛ, එනම් මුඛය; ගොධා, ගොසිය; අචු, මිය; පමපක, සුනපුප්ඵය; කපි, වදුරුය; ගවසා ව, ගවරුය යන මොහුද; (වසනති, මෙසෙන්).

743. නෙ වගභවගභවරිනො හසමාරකාදි
නානාවතුපදගණ මුදිනා වසනති,
පකඛිපි කොසිසකපොතකතිලගිව
ධඩකාවලාපපරපුඨමධුබ්බනා ව.
744. නිජ්චතදිදිහවකොරකසාලිකා ව
වකකවහකිරකුරග් කුලලාව කඩකා,
විත්තවජද මධුරකුපකතෙකපකඛි
සබ්බමම යත් නිවසනති මනුඤ්ඤරූපා.
745. නෙසං වනනනමථ නාටකමණ්ඩලංව
ගීතාලයං විස අහොසි ඩ ගායකානං,
ආපානභූමිසදිසං මිගපකඛිකානං
නිවුසාසං රතිකරං නසනාහිගමං.

743. හසමාරකාදි, මහිෂාදිවු; නෙ නානාවතුපදගණ, ඒ නොයෙක් සිව්පා සමූහයෝ; වගභවගභවරිනො, වග්ග වර්ගවාරිත්තු; මුදිනා, සතුටුවුවෝ; වසනති, වෙසෙත්; කොසිස, මහවත්ය; කපොතක, කොබෙවිය; නිලගිව, මසු රය; ධඩක, කවුඩුය; ආට, එනම පක්ෂිය; ලාප, කැටකිරිල්ය; පරපුඨ, කොවුල්ය; මධුබ්බනා ව, මමැසිය යන; පකඛිපි, පක්ෂි හුද; (මුදිනා, මුදිතවුවාහු; වසනති, වෙසෙත්).

744. නිජ්චත, වලිකුකුල්ය; දිදිහ, කිරල්ය; වකොරක, ඇටිකුකුල්ය; සාලිකා ව, සැලලිහිණිය යනමොහුද; වකකවහ, සක්වැලිහිණිය; කිර, ගිරය; කුරග්, කබරුස්ය යනමොහුද; කුලලාව, උකුස්සෝද; කඩකා, ලෝකුඩුවෝද (යන); විත්තවජද, විසිතුරු පියාපත් ඇති; මනුඤ්ඤරූපා, මනොඥ සිරුපඇති; මධුර, මිහිරිකොට; කුපක, නාදකරන්නාවූ; අනෙකපකඛි, නොයෙක් පක්ෂිහු; සබ්බමම, එකතුව; යත්, යම් පථිතවන යෙක්ති; නිවසනති, වෙසෙද්ද.

745. වනනං, වනන; නෙසං, මවුත්ත; නාටකමණ්ඩලං, ඉව, නළමවුක් වැන්න; අථ, යළි; ගායකානං, ගායනාකර න්නාවුත්ත; ගීතාලයං, විසව, ගීතිකා ගායකක් මෙන්ද; අහොසි, විස; මිගපකඛිකානං, මාගපක්ෂින්ව; ආපානභූමි සදිසං, ආපානමිභූයක් සමාහය; නිවුසාසං, නිවොක්කයව ඇත්තේ; රතිකරං, මනොරඤ්ඤත්වය කරන්නේය; නසනාහිගමං, නෙහාහිගමයි.

746. එවං විධො විපිනරජ්විනරජනෙති
කුටෙති නෙකසුරසුඤ්චිකිතෙති,
අනුච්චතිලසිඛිතිවසමානවණේණ
එසො සමන්තගිරි මෙ වසති මුනියු.
747. එවං පතිතමනසො සුමනාභිධානො
වඤාන නඤ්ඤසමං ගමනොපසුත්තං,
කාසාථ සොපි මුනි නස්ස වචං පටිච්ච
සබ්බිකඤ්ඤ නික්ඛමි ජිනො ගගනාසනමි.
748. නිච්චෙතනාපි ගිරිපාදපඤ්ඤොපි
නාහා සුපණ්ණමිගපකතිකගෙතුකාපි,
විජ්ජාධරමර'සුර වතුරණනාපි
සබ්බමම'කංසු සුමනා මගමබ්බතං නෙ.

746. මුනියු, මුනියුසත්වගන්ස; විපිනරජ්, වනරෙඛා
යෙන්; විරජනෙති, ගෙඛියාවූ; අනෙක සුරසුඤ්චි, නොයෙක්
සුරගනන්ගෙන්; චිකිතෙති, විභූෂිතවූ; කුටෙති, පටිකුළින්;
අතිලච්ච, ඉතා උස්වූ; නිලසිඛිතිවසමාන, නිල්මොණර කර
කව සමවූ; වණේණ, පැහැදැති; එසො සමන්තගිරි, මේ
සමන්තකූට පථිතගතෙම; එවං විධො, මෙබඳු වූයේ; මෙ,
මාගේ; වසති, වාසස්ථානයයි.

747. පතිතමනසො, සතුටුසිත් ඇති; සුමනාභිධානො,
සුමන නම්වූ දිව්‍යරජතෙම; එවං, මෙසේ; වඤාන, සැල
කොට; අසමං, අසමවූ වූයන්; නඤා, වැද; ගමනොපසු
ත්තං, (සමන්තකූට) වැඩිමෙහි ප්‍රසන්න වූවක්හු; අකාසි;
කෙළේය; අථ, ඉක්බිති; ජිනො, (පස්මරුන්) දිනු; සො
මුනි අපි, ඒ මුනියුතෙමේද; තස්ස, ඔහුගේ; වචං පටිච්ච, වච
නය සඳහා; සතිකඤ්ඤ, ශ්‍රාවකයන් සහිතවූයේත්; ගගනාස
නමිති, විසතපථයෙහි; නික්ඛමි, නික්ම වැඩිසේක.

748. නෙ, ඒ; නිච්චෙතනා, අවිඤ්ඤාණකවූ; ගිරිපාදප
ඤ්ඤොපි, පථිත වෘක්ෂාදීහුද; අගෙතුකා, අගෙතුකවූ;
නාහා අපි, එණිහුද; සුපණ්ණ, ගරුඛයෝද; භිග; ඔහ
යෝද; පකතිකාපි, පක්ෂිහුද; විජ්ජාධර, විජ්ජාධරයන් හා; අමර
අසුර, දෙවදනවයෝද; වතුරණනා අපි, බ්‍රහ්මයෝද; සබ්බ
මම, රැස්ව; සුමනා, සතුටු සිත් ඇත්තාහු; අබ්බතං, ආශ්ච
යීවූ; මහං, පුත්; අකංසු, කලාහුයි.

749. මුතියෙකු පසතෙහි සමිඛං තිලොකං
 ගිරිකුභිනකු, දුමිකු, පබ්බා,
 මිහිකු, සුතුභි, බහිකු, සුසුභි,
 පවුභි, මහිකු, පණභි, නිදුභි.
750. ගවජතෙහි ගගනාසතෙහි සුගතෙහි භානුසි
 සතෙහි නදු,
 වාරෙසුං සුරිසානපඤ්ච ජලදු සිඤ්චිංසු භූමික ජලං,
 මහාමහසුගතභිමුඛපවනො පාපෙහි සිතං සුඛං,
 දෙව්දාදි ධර්මකතවාරකත් පුරෙතති මානෙතති ව.
751. සහනිරිතනාලකසිඤ්ඤුග
 නාලමබසාලාදි මහිරුකිකු,
 නිඛනති තෙ වාරගතසාකාම
 පුරෙතති ජනෙනා ගගනඛතෙනොපි.

749. මුතියෙකු, මුතියුගත්වතත්තේ ; පසතෙහි, වඩින කල්හි ; තිලොකං, තුන්ලොව ; සමිඛං, සමාව විය ; ගිරිකු, පඵන රජයෝ ; අභිනකු, මනෝනාදිතවුහ ; දුමිකු, වාස රජයෝ ; පබ්බා, පුබ්බ වුහ ; මිහිකු, මාගරජයෝ ; සුතුභි, අතිශයින් සනතුභවුහ ; බහිකු, පඤ්ඤාජයෝ ; සුසුභි, විශේෂ ධර්ම පැවැත්වුහ ; මහිකු, මහියුගතම (පෘථිවිය) ; පවුභි, වස්තුවාද ; නිදුභි, සමීය ; පණභි, ප්‍රකෘතියෙන් නැවැත්විය.

750. නදු, ඵසමයෙහි ; සුගතෙ, සුගතවූ බුදුන් ; ගගනා සතෙහි, වියත්මගින් ; ගවජතෙහි, වඩින කල්හි ; භානු, භිරුතෙම ; සතෙහි ආසි, ශාන්තවිය ; ජලදු, මෙකයෝද ; සුරිසානපං, භිරු රැස් ; වාරෙසුං, ඇවුරුහ ; භූමික, මිති තෙලෙහි ; ජලං, ජලය ; සිඤ්චිංසු, විකිරණය කලහ ; මහා මහා, මදිත්මද ; සුගතභිමුඛපවනො, සුවදමුදු පවන ; සුඛං, සැපවූ ; සිතං, සිතගුණය ; පාපෙහි, පවුණුවසි ; දෙව්දාදි, දෙව බ්‍රහ්මාදීහු ; ධර්ම, ධර්මය ; ජනත, කුභය ; වාරගත, සෙමරය යන මේ ; කතු, ගත්තත් ඇත්තාහු ; පුරෙතති, පුදත් ; මානෙ තති ව, බුහුමන්ද කෙරෙත්.

751. සහනිර, තැබිලි හා ; හිනාලාග, කිතුල්ගස්ස ; සිඤ්ඤ, සිඤ්ඤ ; පුග, ක්‍රමකය ; නාල, තල්ය ; අභි, අභය ; සාලාදි, සල්ය යනාදීවූ ; තෙ මහිරුකිකු, ඒ දුරමෙයුයෝ ; වාරගතසාකා, ඉව, සෙමර ගත් අත්ඇත්තන් මෙන් ; නිඛනති, සිටිත් ; ගගනඛතෙනා අපි, ආකාශඛතයද ; පුරෙතති, මලින් ; ජනෙනා, ගැවසින.

752. අනෙත විධිනා ජගදෙකනාථො
පවත්තමානෙසු මහාමහෙසු,
දිසඤ්ච විදිසං පරිපුරයනෙනා
ජබ්බණ්ණරංසිති අගා නගිඤ්ඤං.
753. නසම් සමන්තනගමුඛති ලොකනාථො
ජබ්බණ්ණරංසිතිකරං දිසි පඤ්ඤානෙනා, (24)
භික්ඛුති සො පරිවුතො පරසාගරනතං
බලොකසං සීතිමකාසි අනොමවණේණ.*
754. ලබ්භාවබුසුමනකුටකිරිටකුටං
සපෙජසි'නග්ගජිනරජමණි මහනෙතා,
ඉච්ඡන්දං සිවදමපපටිමං තිලොකෙ
තං දුති හො හපථ සෙවථ සබ්බකාලං.

752. අනෙත විධිනා, මේ ආකාරයෙන්; මහාමහෙසු, මහත් පුජා; පවත්තමානෙසු, පවත්නා කල්හි; ජගදෙක නාථො, ලොකෙකකතායකවූ බුදුරජනෙම; ජබ්බණ්ණරංසිති, හඬවණ්ණරයමියෙන්; දිසං ව, දිශාද; විදිසං ව, විදිශාද; පරිපුරයනෙනා, භාත්පසින් පුරවමින්; නගිඤ්ඤං, (සමන්තකුට) පඵත රාජයාකර; අගා, වැඩසේක.

753. භික්ඛුති, භික්ඛුන් විසින්; පරිවුතො, පිරිවැරූ; සො ලොකනාථො, ඒ ලොකසාමිකයෙම; අනොමවණේණ, අලාමක වණ්ණ ඇතිසේක්; ජබ්බණ්ණරංසිතිකරං, හඬ වණ්ණ බුබුරුගමිකදමය; දිසි, දිශායෙහි; පඤ්ඤානෙනා, පතුරුවමින්; අපරසාගරනතං, අවරදිග සපුරු කොණ; බලොකසං, බලාවදුරමින්; නසම් සමන්තනගමුඛති, ඒ සමත් පව් මුදුන්හි; සීතිං අකාසි, සවිතිය කලසේක.

754. මහනෙතා, මහත්වූ; අනග්ග, අනගිවූ; ජිනරජ මණි, ජිනෙසු නැමැති මිණිරුවන; ලබ්භාවබු, ලබ්භනගේ; සුමනකුට, සමන්තුල නැමැති; කිරිටකුට, කිරුළකුල; සපෙජසි, සැදි; හො, හවත්නි; ඉදුති, දුන්; තිලොකෙ, තුන් ලෙවිති; ඉච්ඡන්දං, රිසිදු දෙන්නාවූ; සිවදං, නිවන් දෙන්නාවූ; අපපටිමං, අපදුගවූ; තං, ඒ (සුමනකුටාඛ්‍ය කිරිටකුටය); සබ්බකාලං, සියලු කල්හි; හපථ, හපනය කරව්; සෙවථ, සෙවනය කරව්.

* “සීතිමකාසමනොමවණේණ.”

755. කාසුං නද සුරවරං සුරසුන්දරිනි
ලබ්‍යාය සෙලසිබරෙසු මහාසමජ්ජං,
වජ්ජිංසු භෙරිවිකනී සසමෙව සබ්බා
භස්සිංසු දිබ්බකුසුමාභරණා නභමහා.
756. ලබ්‍යමබරං නිබ්බලමාසි ච ජනනජනනං
නානාවිරගඛපකෙතුසමාකුලඤ්ච,
නානාසුගඛකුසුමාදිදිසනතරුං*
නානභස්සිකාවලිවිත්ථනමගතලිකං.
757. තස්මිං දිනෙ'සි රතනං මණිකොරණෙති
දීපාලිපුණ්ණසංපන්නිති දස්සනිසං,
සමබ්බදෙහපටිතො ගනපප්පහාති
රතනං නභාවනිවරවරසබ්බදබ්බං.

755. නද, එසමයෙහි; සුරවර, දෙවොත්තමයෝ; සුරසුන්දරිනි, දෙවතනන් සමග; ලබ්‍යාය, ලක්දිවිහිවූ; සෙලසිබරෙසු, පළිහකුවියන්හි; මහාසමජ්ජං, මහොත්තම; කාසුං, කලහ; සබ්බා, සියලු, භෙරිවිකනී, බෙරවිගෙණයෝ; සසං එව, තුමුම; වජ්ජිංසු, වැසුහ; දිබ්බකුසුමාභරණ, දිව්‍යමාලාභරණයෝ; නභමහා, අභසින්; භස්සිංසු, (තුමුම) බැස්සාහ.

756. නිබ්බලං ලබ්‍යමබරං, සියලු ලබ්‍යාමබරය; ජනන ජනනං ච ආසි, ජත්‍රයෙන් වැසුනේද විය; නානාවිරග, අනෙකවර්ණවූ; ධජකෙතු, පතාකයෙන් හා කොඩියෙන්; සමාකුලං ච ආසි, ගැවසුනේද විය; නානාසුගඛකුසුමාදි, නොයෙක් සුවඳමල් ආදියෙන් (ගැවසුනු); දිසනතරුං, දිග නතර ඇති; අනාලිකං, අභස; නානාභස්සිකාවලි, නන් ඇඟැපෙළින්; විරුථතං, බෙලනලදි.

757. තස්මිං දිනෙ, එදවස්හි; රතනං, රත්නදීපය; මණිකොරණෙති, මණිකොරණින්ද; දීපාලි, පහන් වැටපෙළින්ද; පුණ්ණසංපන්නිති, පුන්කලස් පෙළින්ද; දස්සනිසං ආසි, දකුමකළු විය; සමබ්බදෙහ, බුබුදුරියාගේ; පටිතො, හාත් පසින්; ගත, නික්මුණවූ; ජප්පහාති, හඬවණින් ප්‍රහාරයෙන්; නභාවනි, අභස් පොලෝ දෙක්හි වූ; වරවර, ජඛගමාජඛග මවූ; සබ්බදබ්බං, සියලු දෙය; රතනං, රත්නදීප විය.

* "සනකතරුලං."

758. මාලාවතංසසමකා ගිරයො සමතනා
 හුයා නමනති ච හමනති සචෙනනාව,
 සබ්බෙපි නත්ත තරවො ච ලතාදයො ච
 නවෙනති දිබ්බතථකා විස ඛනනග්ගා.
759. එවං තද මහති විමහසපාටිගෙරෙ
 බුඩ්ධානුභාවජනිතො ඉධ වතතමානො,
 නත්තාන ධරවරණං සුමනො සුධාසි
 එවං චදි පරමපිතිමනො උදග්ගො.
760. යෙ තෙ මුදු කොමලරතනපාද,
 සුරතනමුලලමබුරුකොපමානා,
 චට්ඨානුසුඛිකාසනආඛුලිකා
 සුනම්බතුඩගග්ගනබාවලිකා.

758. සමතනා, හාත්පසැ වූ ; ගිරයො, පථිතයෝ ; මාලා
 වතංසසමකා හුයා, මල්මවුනු ඇත්තන් බඳුව ; සචෙනනා
 ඉව, සිත්ඇත්තන් මෙන් ; නමනති, නැමෙත් ; සචෙනනා ඉව,
 චෙනනා සහිතවූවන් මෙන් ; හමනතිව, කරකැවෙත්
 තත්, එහි ; සබ්බෙපි තරවො, සියලුම වාක්‍යයෝද ; ලතාද
 යො ව, ලියආදිසුද ; මතතග්ගා, නමනාග්‍ර ඇත්තාහු ; දිබ්බ
 නටකාවිස, දිවනඵවන් මෙන් ; නච්චනති, නවති.

759. තද, එසමයෙහි ; ඉධ, මේ ලක්දිවිහි ; බුඩ්ධානුභාව
 ජනිතො, බුඩ්ධානුභාවයෙන් උපන්නාවූ ; මහති, මහත්වූ ; විමහ
 සපාටිගෙරෙ, ආශ්වයා ප්‍රාතිභායායා ; එවං, මෙසේ ; වතත
 මානො, පවත්නාකල්හි ; සුමනො සුධාසි, සුමන නම්දෙව්තෙම ;
 උදග්ගො, මදවැඩියේ ; පරමපිතිමනො, අතිසයින් ප්‍රියමත්
 සිත් ඇත්තේ ; ධරවරණං, සඵල ශ්‍රීපාදය ; නත්තාන, වැද ;
 එවං, මෙසේ ; ආචදි, සැලකෙලේය.

760. තෙ, නුඹවහන්සේගේ ; මුදු, මාදු වූ ; කොමල, මො
 ලොක්වූ ; යෙ රතනපාද, යම් සුරතන පාදයෝ වෙද්ද ; (තෙ,
 ඒ ශ්‍රීපාදයෝ) ; සුරතන, අතිරකනවූ ; පුලල, පිපියාවූ ; අමු
 රුහලපමානා, පිසුම් බඳුන ; චට්ඨ, චට්ට ; අනුසුඛි, පිළිවෙ
 ලින් ; ආසන, දික්වූ ; අඛුලිකා, ඇහිලි ඇතිවෙන් ; සුතමි,
 ඉතා තමවන්වූ ; තුඩග, ප්‍රාඥවූ ; අග්ගනබාවලිකා, අක් නිස
 පෙල ඇතිවෙති.

761. සුවණ්ණකුමුග්ගනපාදපිඨි
නිගුලනගොප්ථාසනපණ්ණිකා,
සමවජ්ජාසං සකලං පනිඨිතා
න ලිමපතෙ සුවජ්ජිතා රජාදි.

762. සමමනතභෙදාසහංසසීහ
සමානලිලාස යතිං පසාති,
නිනනුනතතා හෙරිතලාව භූමි
ගොතාඨ පුජාදිසුමණ්ඩිතා ව.

763. අපෙතති මග්ගා සසමෙව ඛාණ්ණ
සකණ්ටමුලා කඨලා ව සබ්බ,
ගමිතීරනීයපගපබ්බදග්ගා
තිකා සභාවං රමණිසමෙතති.

761. සුවණ්ණකුමම, රත්ඉදිවූ බඳුනු ; උනාතපාදපිඨි,
උස්වූ පාපිටු ඇත්තාහ ; නිගුලන, සැහවුනාවූ ; ගොප්ථා, ගොස්
ඇත්තාහ ; ආසන, දික්වූ ; පණ්ණිකාහා, විලුම්පෙදෙස් ඇත්
තාහ ; සමවජ්ජාසං, සමබ්බමෙති ; සකලං, සම්ප්‍රකාරයෙන් ;
පනිඨිතා, පිහිටියාහ ; සුවජ්ජිතා, සුඤ්ඤ වූ ජි ඇති බැවින් ;
රජාදි, රජසාදිය ; නලිමපතෙ, නොතැවරෙයි.

762. සමමනත, මත්වූ ; හසී, ඇත්ත ; උසහ, ගවය ; හංස,
හංසය ; සීහ, සිංහය ; සමානලිලාස, යනමොවුන් වැඩිවූ ලිලා
(ගොහා) යෙන් ; යතිං, යම් පෙදෙසෙක්කි ; පසාති, වඩනේද ;
(ඒ පෙදෙස්කි) ; නිනනුනතතා භූමි, වලගොඩබිම් ; හෙරිතලා
ඉව, බෙරඇස් මෙන් ; ගොති, (සම) වේ ; අථ, ඉක්බිති ; පුජා
දිසුමණ්ඩිතාව, පුජාදියෙන් අලංකාරව වේ.

763. ඛාණ්ණ, කණුද ; සකණ්ටමුලා, කටුමුල් සහිතවූ ; සබ්බ
කඨලා ව, සියලු කැබ්ලිහිද ; සසමෙව, තුමුම ; මග්ගා,
මාගීයයෙන් ; අපෙතති, පහවෙත් ; ගමිතීරනීර, ගැඹුරුපලා
වාව හා ; ආපහ ; ගබ්හාස, පබ්බ, කඳිදිග යන ; දුග්ගා, දුග්ග
සානගෝ ; සභාවං තිකා, (නපුරු) සභාව හැර ; රමණියං,
සිත්කම්බවට ; එනම්, පැමිණෙත්.

764. වජ්‍යනී භූමිං ගිරයො පුරස්ථ
පසාරිතො පාදවරෙ ජිනස්ස,
තිබ්බාති අග්ගී නරකොදරෙපි
ගණනන් පාදෙ පද්මාදයො ව.

765. ඉදං හි නො පාදනලෙ යතිස්ස
සනාතිතෙමිසවික්ඛාලිති,
සුසණ්ඨිතං චාරසහස්සවනනං
සංඤ්ඤානො වක්ඛාමරං මහනතං.

766. නමෙව වක්ඛං පරිවාරසිංඛා
සිරිවච්ඡයොවනීවනංසක්ඛා ව,
පාසාදහද්‍රාසනපුණ්ණපාති
සිනාතපනතාසිමසුරහස්ථා.

764. ජිනස්ස, සඵලයන්වහන්සේගේ ; පාදවරෙ, උතුම්
ප්‍රිපාදන ; භූමිං පසාරිතො, බිමට දිගුකල කල්හි ; ගිරයො, පථි
තයෝ ; පුරස්ථ, ඉදිරියෙහි ; වජ්‍යනී, යෙන් ; නරකොදරෙපි,
නරකාභ්‍යන්තරයෙහිද ; අග්ගී, ගිනි ; තිබ්බාති, නිවේ ; පද්මා
දයො ව, පද්මාදිහුද ; පාදෙ ගණනන්, සිරිපා (පිළි) ගණන්.

765. යතිස්ස, යතිශ්‍රේෂ්ඨයන්වහන්ස ; නො, නුඹවහන්සේ
ගේ ; පාදනලෙ, සිරිපාතෙලෙහි ; සනාති, නැබසහිතවු ; නො
මිසවික්ඛාලිති, නිමි හා සරිකාපනතියෙන් සුක්ඛාව ; සුසණ්ඨි
තං, සුප්‍රතිෂ්ඨිතවු ; අරසහස්සවනනං, අර (දැව්) දහසක් ඇති ;
මහනතං, මහත්වු ; ඉදං හි වක්ඛාමරං ව, මේඋතුම් වක්‍රලක්ෂණ
යද ; සංඤ්ඤානො, පෙනේ.

766. නං ඵව වක්ඛං, ඒ වක්‍රලක්ෂණයම ; පරිවාරසිංඛා, පිරි
වැස, සිරිවච්ඡ, සිරිවැස (දෙක) ය ; සොවන්ථී, සෝවැති (දෙක)
ය ; අවතංසක්ඛාව, අවතංස (දෙක) ය යන මොහුද ; පාසාද,
ප්‍රාසාද (දෙක) ය ; හද්‍රාසන, හද්‍රපීඨ (දෙක) ය ; පුණ්ණපාති,
පුණ්ණපාත්‍ර (දෙක) ය ; සිනාතපනත, යෝගවච්ඡත්‍ර (දෙක) ය ;
අසි, බඩග (දෙක) ය ; මසුරහස්ථා, මසුරහසන (දෙක) යන
මොහුද.

767. නීලාදිතෙද, කමලපාලා ව
සමෙරු සතනද්දි මහාසමුද්ද,
සතනාසනා සතන මහාසන් ව
හිමාලයො වකතවාලද්දිකො ව.
768. වජ්‍රකතනාන් ව ජදෙවලොකා
පිතාමහාවාසමනුසලොකං,
සුවණ්ණනාවා සිවිකා ව සඛං
කෙලාසසෙලං ධජතොරණං ව.
769. විනාමණ්ණිකිසසවජබෙහු
මීනවයං වකතවනනී සසෙනො,
සිහසුමානබහවිසසන්ජා
හංසොසහො කිම්පුරිසො මයුරෙ.

767. නීලාදිතෙද, නීලාදි ප්‍රතෙදවු; කමලපාලා ව, කමලපුල්ද; සමෙරු, මහාමෙරුපඵ්‍යය සහිතවු; සතනද්දි, සතනකුලපඵ්‍යය; මහාසමුද්ද, සතනමහාසාගරය යන මොහුද; සතන ආපනා, සතනමහාගභයාවෝද; සතන මහාසන් ව, සතනමහාතභාගයෝද; හිමාලයො ව, හිමාලය පඵ්‍යයද; වකතවාලද්දිකො ව, වක්‍රවාට පඵ්‍යයද.

768. වජ්‍රකතනාන් ව, සදහිරුතරුද; ජදෙවලොකා, සදෙවිලෝද; පිතාමහාවාසං, බඹලොවද; මනුසලොකං, මිනිස්ලොවද; සුවණ්ණනාවා, සුවණ්ණනොකාද; සිවිකා ව, සිවිගේද; සඛං, හස්ද; කෙලාසසෙලං, කෙලෙස්කුලද; ධජතොරණං ව, දද හා තොරන්ද.

769. විනාමණ්ණි, සිදුමණිස; උණිකිස, උණිකිසපට්ටය; සවජ, වසුසහිතවු; බෙහු, දෙනය සන මොහුද; මීනවයං, මහාසුගලය; සසෙනො, සෙනාසහිතවු; වකතවනනී, සක්විතිරජය; සිහ, සිංහය; අසා, අභය; මානබහ, හස්තිය; විසග්ගරු, වාහුරුරය යන මොහුද; හංසො, හංසය; උසහො, වාහය, කිම්පුරිසො, කිනතරය; මයුරෙ, මොණරද.

770. කොඤ්චා ව ඵරවණ්හකර්ජා
සවකකවාකා මකර්දයො ව,
නානාමහාමධගලලකණ්ණො නෙ
විරොවමානා විලසනති නිවං.
771. ජානකකණේ සසා මහිං පහෙජ්ජ
විසාලසනතුද්දසපඛකජාති,
පටිගගහෙසුං වරණනි යාති
නෙ නාතිමානවජ්ජියාති ලොකෙ.
772. වජ්ජපනස්ථාසුපතීනකාලෙ
පිතුති නෙ දෙවලනාපසිද්දං,
පාදනි ගනඤාන ජවාසු නසා
ආසුං නවෙනඛිසුගං අහො හො.

770. කොඤ්චා ව, කොස්වාලිතිණ්ද; ඵරවණ්හකර්ජා, ඵරවණ්හ හසතිරජද; සවකකවාකා, වක්ඛවාකසතිතවු; විරොව මානා, දිත්තවත්තාවු; මකර්දයොව, මොර්දිහුද (යන); නෙ නානා මහාමධගලලකණ්ණ, ඒ නොයෙක් මහමඟුල්ලකණ්ණ; නිවං, සතතයෙන්; විලසනති, බිලිනත්.

771. සසා, සම් බෝසතත්ත; ජානකකණේ, උපත් කෙණේහි; මහිං, පෘථිවිය; පහෙජ්ජ, පලා(නැති); විසාල, මහත්වු; සනතුද්දසපඛකජාති, සත්වුමුපිසුම්; යාති වරණනි, යම් පාදයන්; පටිගගහෙසුං, පිළිගත්තාහුද; නෙ, නුඹවහන්සේගේ; නාති ඉමානි, ඒ මේ ශ්‍රීපාදයෝ; ලොකෙ, ලොකයෙහි; අහො, අභයානි, ආශ්වයානි (රූප) යෝසි.

772. නෙ, නුඹවහන්සේගේ; පිතුති, මවිපියත් විසින්; දෙවලනාපසිද්දං, දෙවලනාපසග්‍රෙෂ්ඨයා; වජ්ජපනස්ථාය, වත් දවනුපිණිස, උපතීතකාලෙ, (නුඹවහන්සේ) ඵලඛිවුකල්හි; පාදනි, ශ්‍රීපාදයෝ; ගනඤාන, ගොස්; නසා, ඒ තවුසානත්ගේ ජවාසු, දලමුළුල්ලෙහි; ආසුං, වූහ; හො, හවත්නි; නව, නුඹවහන්සේගේ; ඵතං අඛිසුගං, මේ ශ්‍රීපාදසුගමය; අහො, විසමයයි.

773. සුඛොදනවහස්ස නර්තිසස්ස
සනෙතාසනොයෙති පසුරිතස්ස,
සිරිභිසුඛච්චුරුතාකරස්ස
සග්රුතාසුං වරණානි තුස්සං.
774. යෙ වඩකමෙ වඩකමණ්වසානෙ
ඛනමම මෙරුදයපබ්බතීන්දු,
පටිගගගෙසුං වරණානි යානි
නෙ තානිමානවජ්ජියානි ලොකෙ.
775. යං වජ්ජමානො තිදිවාධිපො සො
යස්සානුභාවෙන ගතාසුකොපි,
සක්කිසානෙ'සි පුතාපි නෙ'වං
පාදමුච්ඡං ධිර මහානුභාවං.

773. තුස්සං, නුඛවහන්සේගේ; වරණානි, ශ්‍රීපාදයෝ; සනෙතාසනොයෙති; සතුටු (කදුලු) දියෙන්; පසුරිතස්ස, පිරුණු; සුඛොදනවහස්ස, ශුඛොදනනම්ම; නර්තිසස්ස, නර නිදන්ගේ; සිරිභිසුඛච්චුරුතාකරස්ස, ශීරස්තැමැති පරිශ්‍රව පඬිකරයාගේ; සග්රුතා අසුං, පදමයෝවුහ.

774. වඩකමෙ, (රතන) වඩ්ණුමණියෙහි; වඩකමණ්වසා නෙ, සක්මන්කෙලවර; යෙ, යම්; මෙරුදයපබ්බතීන්දු, මෙ රුදය යන පඵ්ගරජයෝ; ඛනමම, නැමී; යානි වරණානි, යම් පාදයන්; පටිගගගෙසුං, පිළිගත්තාහුද; නෙ, නුඛවහන් සේගේ; තානි ඉමානි, ඒ මේ ශ්‍රීපාදයෝ; ලොකෙ, ලොක යෙහි; අච්ඡරියානි, අශ්වසීයෝයි.

775. යං, යම් ශ්‍රීවරණයක්; වජ්ජමානො, වදනාවූ; සො ති දිවාධිපො, ඒ ශක්‍රදෙවෙඤ්ඤාමේ; ගතාසුකො අපි, ගෙවුනු අසු ඇත්තේ නමුත්; යස්ස, යම් ශ්‍රීවරණයකගේ; අනුභාවෙන, අනුභාවයෙන්; පුතාපි, තැවතත්; සක්කිසානෙ අපි, කෙකිස ස්ථානයෙහි විද; ධිර, ප්‍රාඥයින්වහන්ස; නෙ, නුඛවහන් සේගේ; පාදමුච්ඡං, පාපිසුම; ඵං, මහානුභාවං, මෙසේ මහත් අනුභාව ඇත්තේයි.

776. දෙතිනමගොසි නිසාකරි
මානුනනො සො සසිනසස තුඤ්ඤං,
පාදසස අනනමිති න සකඛි දඬුං
අවෙජ්ජරූපං ඉදමබ්බිකජං.
777. ගභාස ගභිකාපතිසන්නිධානෙ
නිරො නද නමමදජ්චගගසස,
පාදසස ලඤ්ඤං අකරි මුනිඤ
මය්කංසි හොතං කරුණා නවෙසා.
778. ආරාධනො සව්වකතාපසෙන
අකා තුවං සව්වකඛබසෙලෙ,
පාදසස ලඤ්ඤං ජගතො හිතාස
මය්කමිති හොතං නමනුගගනනො.

776. දෙතිනං, සත්තසත්තං ; අගොසා, (කසිත්) අගුලු ; මානුනනො, මානුනනනනනනනන ; සො නිසාකරි අපි, ඒ වජ්ජගුලු (රුහුණුරෙහු) තෙමේද ; සසිනසස, සසනසත්ත ; තුඤ්ඤං, නුඛවහන්සේගේ ; පාදසස, පාදසසගේ ; අනනං අපි, අනනසද ; දඬුං, දත්තං ; න සකඛි, නොහැකිවීම ; ඉදං, මේ ; අබ්බිකජං, (නුඛවහන්සේගේ) පාදපදමය ; අවෙජ්ජරූපං, (මෙසේ) ආශ්වයාඝරූපය.

777. තද, එකල්හි ; ගභාස, ගභාවහා ; ගභිකාපතිසන්නිධානෙ, මුහුදුඑකතු වූවන්හි ; නමමදජ්චගගසස නිරො, නමමදජ්චගගසස නිරො, නමමදජ්චගගසස නිරො ; පාදසස ලඤ්ඤං, සිරිපාලකුණ ; අකරි, (ලෝකත්තං හිතපිණිස) කලසේක්ද ; මුනිඤ, මුනිඤ්ඤාත්තත්ත ; තව, නුඛවහන්සේගේ ; එසා කරුණා ; මෙ කරුණාතොමෝ ; මය්කං අපි, මටද, හොතං, වේවා.

778. සව්වකතාපසෙන, සව්වකතවුසානන් විසින් ; ආරාධනො, ආරාධනා කරණලද්දවු ; තුවං, ඛබවහන්සේ ; ජගතො හිතාස, ලෝවැස්සට හිතපිණිස ; සව්වකඛබසෙලෙ, සව්වකඛපච්ඡිතයෙහි ; පාදසසලඤ්ඤං, පාදපාලකුණය ; අකා, කලසේක ; තෙ, නුඛවහන්සේගේ ; තං අනුගගතං, ඒ අනුගගතය ; මය්කං අපි, මටද ; හොතං, වේවා ; (හෙවත්) තං, ඒ සිරිපාලකුණ, මය්කං අපි, මටද ; අනුගගතං හොතං, අනුගගතානුගගතවේවා.

779. සුඛාන නාථො ගිරමෙනමස්ස
පස්සං මහාභූතිමනාගනෙසු,
ලොකස්ස ලොකෙති මහිසමානො
අකාසි වාමෙන පදෙන ලක්ෂං.
780. සමෙබ්බාධිතො අභිමසාරදස්මිං
වෙසාබමාසෙ මුනි පුණ්ණමායං,
පාදස්ස භික්ඛුස්ස මනාපරණේන
සදෙවකෙ සස්සමණේ මගෙනෙන.
781. පනඛිකා සිත්ථකමත්ථකමුනි
යථංකිනා බහනිසමුද්දිකාය,
ආසෙවමෙවං ජිනපාදලක්ෂං
සමනතකූටමහි නමස්සනිසං.

779. නාථො, ලොකස්වාමීවූ බුදුරජනෙම ; අස්ස, ඒ සමත්
දෙවිහුගේ ; එතං ගිරං, තෙලවදන් ; සුඛාන, අසා ; අනාග
තෙසු, මතුචතකාලයෙහි ; ලොකස්ස, ලොකයාට ; මහාභූතිං,
මහත් ඵෙසයී (සමපතනී) ය ; පස්සං, බලා වදාරණයෙන් ;
ලොකෙති, ලෝවැස්සන් විසින් ; මහිසමානො, පුදනුලබමින් ;
වාමෙන පදෙන, වාමපාදයෙන් ; ලක්ෂං අකාසි, ලාක්ෂ්‍යනය
(සලකුණු) කලයේක.

780. මුනි, සළඤ්ඤාතෙම ; සමෙබ්බාධිතො, සමාක්සමොධි
යෙන් (බුදුවීමෙන්) ; අභිමසාරදස්මිං, අටවෙනි අවුරුද්දෙහි ;
වෙසාබමාසෙ, වෙසක්මස ; පුණ්ණමායං, පෞණ්ණමාසී
යෙහි ; අපරණෙන, අපරගත (සංක්‍රාන්තාල) යෙහි ; සස්ස
මණේ, ශ්‍රමණයන් සහිතවූ ; සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිත
ලොකයා ; මගෙනෙන, පුදනකල්හි ; පාදස්ස, ශ්‍රීපාදයාගේ ;
භික්ඛුස්ස, විශෙෂයෙන් දැනගැනීම (සලකුණු) ; අකා,
කලයේක.

781. සිත්ථකමත්ථකමුනි, ඉටිමත්තෙහි ; පනඛිකා, එනම්
සුදුමස්සිකානොමෝ ; බහනිසමුද්දිකාය, සෘත්‍රියමුද්‍රිකායෙන් ;
යථං අබ්බිකා, යම්යෙ මුද්‍රණය (සලකුණු) කරණලද්දිද ; එවං
එව, එපරිදෙදැන්ම ; සමනතකූටමහි, සමනතකූට පථිතයෙහි ;
නමස්සනිසං, නමස්කාර කටයුතු වූ ; ජිනපාදලක්ෂං, බුදුන්
සිරිපාලකුණ ; අසි, වී.

782. අකාලමෙහෙව නතො පචස්සි
වස්සිංසු නානාරතනාති ඛමො,
තථා පරිතො* කුසුමමිරාති
සුවණ්ණවුණ්ණාති ජිනෙකවණ්ණා.

783. තතො පගනථො සුගතෙතගාමී
තස්මිං නිතමෙ ගිරිගබ්ගරාසං,
දිවාවිහාරාස නිසිදි යස්ස
සුපාකටං තං 'භගවාගුහා'ති.

784. තතො රහන්තා සුගතොරසා තෙ
ගඤ්ඤිනා සාධු මහෙත්ථ සබ්බෙ
වජ්ඣෙ කථාන පදකම්මනතං
තභං තභං කංසු දිවාවිහාරං.

782. තතො, ඉක්ඛිති; අකාලමෙහෙව, තොකල්වැස්සද; පචස්සි, වැස්සේස; ඛමො, අහසින්; නානාරතනාති, අනෙක රතනයෝ; වස්සිංසු, වැස්සාහ; තථා, එසේම; පරිතො, භාවපස; ජිනෙකවණ්ණා, බුදුන්සම වණ්ණ ඇති; කුසුමමිරාති, මල්සඵද; සුවණ්ණවුණ්ණාති, රත්සුණුද; (වස්සිංසු, වැස්සාහුයි).

783. තතො, ඉක්ඛිති; ඉහගාමී, ගජගාමීවු; සුගතො, සඵඤ්ඤෙම; පගනථො, වැඩ; තස්මිං නිතමෙ, ඒ පඵතප්‍රාගත යෙහි හෝ පාශ්චයෙහි; යස්ස ගිරිගබ්ගරාසං, යම් ගල්ගුහා වෙක්ති; දිවාවිහාරාස, දිවාවිහරණයට; නිසිදි, වැඩසුන් සේක්ද; තං, ඒ ගුහාස්ථානය; භගවාගුහා ඉති, "භගවාගුහා" යයි; සුපාකටං, අතිප්‍රකටයි.

784. තතො, ඉක්ඛිති; අරහන්තා, අහිත්වු; සබ්බෙ, සියලු; තෙ සුගතොරසා, ඒ සඵඤ්ඤාත්‍රයන් වහන්සේලා; ගඤ්ඤිනා, සුගඤ්ඤියෙන්; සාධු, මනාකොට; තං, උත්තම වන්සේ; මහෙත්ථ, පුද; වජ්ඣෙ, වැද; පදකම්මං කථාන, පැදකුණු කොට; තභං තභං, තත්ති තත්ති; දිවාවිහාරං, දිවාවිහරණය; අකංසු, කලාහුයි.

785. ලතඛනනායො විටපිඨවාන
මාලං සාඛාපුළුලංසපඤ්ඤා,
සුපුලලමඤ්ඤාකරමඤ්ඤා
නමස්සමානා ව සද්දනනග්ගා.
786. තිඨන්ති රුක්ඛා* නටකා ව තස්ස
සුපුලලසාඛාකරමුක්ඛිපිට්ඨා,
නමස්සමානා විස ඔනනග්ගා
වතනනතිමානච්ඡරියානි නිවං.
787. තථෙව උච්චාවචපබ්බතා ව
නමස්සමානා විස පාදලඤ්ඤා,
තිඨන්ති නිනනග්ගසිඛා සමනනා
ඉදංපි නිවබ්බතමෙව තස්ස.

785. ලතඛනනායො, ලියගතෝ; විටපිඨවානං, වාක්ඛ නැමැති හිමියන්ගේ; සාඛා, අතු නැමැති; පුළුල, පලල්වූ; අංසපඤ්ඤා, දසරූපස; සුපුලල, සුපිපියාවූ; මඤ්ඤා, මනෝඥාවූ; කරමඤ්ඤාරිති, අත් නැමැති මල්කැණිත්; ආලබ්බ, එල්ල ගෙණ; නමස්සමානා ඉව, (සිරිපාලකුණ) වදින්නියන් මෙන්; සද්ද, හැමකල්හි; ඔනනග්ගා, නැමුණු අත් ඇතිවෙන්.

786. තස්ස, එහි; රුක්ඛා, වෘක්ඛයෝ; සුපුලල, සුපිපියාවූ; සාඛාකරං, අතුඅත්; උකඛිපිට්ඨා, ඔසවාගෙණ; නටකා ඉව, නළුවන් මෙන්; තිඨන්ති, සිටිත්; ඔනනග්ගා, අවනතවූ අත් ඇත්තාහු; නමස්සමානා විස, (සිරිපාලකුණ) වදින්නවුන් මෙන් (සිටිත්); ඉමානි අවච්ඡරියානි, මේ ආශ්වයෂ්ඨයෝ; නිවං, නිතර; වතනනති, පවතිත්.

787. තථෙව, එසේම; නිනනග්ගසිඛා, නැමුණු අත්සිළු ඇති; උච්චාවචපබ්බතා ව, කුඳුමගත් පඵතයෝද; පාදලඤ්ඤා, සිරිපාලකුණ; නමස්සමානා විස, වදින්නවුන් මෙන්; සමනනා, හාත්පසැ; තිඨන්ති, සිටිත්; ඉදං අපි, මේද; තස්ස, එහි; නිව බ්බතං එව, නිතිපැවති විශ්වයමැයි.

788. නස්මිං නගෙ පාදවරඬිකිනස්මිං.
බලමණ්ඩලොක්කාසපදෙසමනෙත (26),
සමොසරනෙන ඛුකෙ ජනෙපි
හොනෙව ඛක්කාසමහො පදංකං.

789. සමොසරිතාන මහෙච්ච සනෙත
නික්ඛනනමනෙත ජලද්ද සමෙච්ච,
සොධෙනති මාලච්චුචහෙති සාඬු
ඉදං චිච්චබ්බතමෙව නස්මි.

790. පාදෙන පුඨස්ස සිලාතලස්ස
එතාදිසානවජරියාති හොනති,
ලොකෙක්කනාඨස්ස අනාසවස්ස
මහබ්බතං කොභු කථං භණ්ණො.

788. පාදවරඬිකිනස්මිං, ශ්‍රීපාදගෙන් විහරිතවූ; නස්මිං න
ගෙ, ඒ පථිවෙහි; බලමණ්ඩලොක්කාසපදෙසමනෙත, කල්පිටක්
පමණ අවකාසඇති පෙදෙසක්; ඛුකෙ ජනෙ, බොහෝවූ
ජනයා; සමොසරනෙනපි, රැස්වත්ම; ඛක්කාසං හොති එව,
අවකාසවේමය; පදංකං, වරණලක්ෂණය; අහො, විසමයයි.

789. සනෙත, සතියත්; සමොසරිතාන, රැස්ව; මහෙච්ච,
පුද්; නික්ඛනනමනෙත, නිෂක්‍රාන්තමාත්‍රයෙහි; ජලද්ද, මෙහ
යෝ; සමෙච්ච, කැටිව; අභුචහෙති, ජලවහීමෙන්; මාලං,
මල්ව; සොධෙනති, අඛකෙරෙන්; ඉදං අපි, මේද; නස්මි, එහි
පැවති; චිච්චබ්බතං එව, නිරන්තර විසමයමැයි.

790. පාදෙන පුඨස්ස, ශ්‍රීපාදගෙන් සපයීකරණලද; සිලාත
ලස්ස, ගල්තලප්‍රභේ; අවජරියාති, ආශ්‍රයකරයෝ; එතාදිසාති
හොනති, මෙබඳුවෙන්; අනාසවස්ස, ක්ෂීණශ්‍රවූ; ලොකෙක්ක
නාඨස්ස, ත්‍රේලොකෙක්කකස්සාමිත්වගන්සේගේ; මහබ්බ
තං, විපුල්විශාලය; කොභු, කවරෙක්නම්; කථං, කෙසේ;
භණ්ණො, කියාද හොකියාමැයි.

791. දිවාවිහාරං භගවා සසඛෙසා
කාඨාන නස්මිං පන කිච්ඤාලං,
මහියමානෙසු සදෙවකෙසු
නතො ගතො ගෙහණමඛරමනා.
792. නස්මිං සසඛෙසා මුනි දිඝවාපියං
ථූපස්ස ධානෙ පරමාය භූමියා,
ගරුං කරෙතොනා පන නං මහිනලං
නිරොධසාවෙන නිසිදි සත්‍රජො.
793. නතො'නුරුධං භගවා නභමනා
ගතොන බොධිච්ඡිනභූමියා ව,
ධානෙ මහාමහලචෙතියස්ස*
නථෙව අක්කනිකිනස්ස ධානෙ.

791. සසඛෙසා, ශ්‍රාවක සංඝයා සහිතවූ; භගවා, භාග්‍ය වතුන්වහන්සේ; නස්මිං, ඒ භගවාලෙකෙහි; කිච්ඤාලං, මදච්ඡ්‍රාවක්; දිවාවිහාරං කාඨාන, දිවාවිහරණයකොට; සදෙවකෙසු, දෙවියන් සහිත ලොකයා; මහියමානෙසු, පුදකරත්ම; නතො, එතනින් නික්ම; අඹරමනා, අහසින්; ගෙහණං, රුහුණු ජනපදයට; ගතො, වැඩිසේක.

792, 793. මුනි, සථිකයෙකු; සසඛෙසා, ශ්‍රාවක සංඝසහිතවූ සේක්; නස්මිං, එහිදී; දිඝවාපියං, දිගාවැටෙහි; ථූපස්ස ධානෙ, චෛත්‍යස්ථානයෙහි; පරමාය භූමියා, උතුම් බිමෙහි වූ; තං, පන මහිනලං, ඒ මහිනලය; ගරුං කරෙතොනා ගරුකර මින්; නිරොධසාවෙන, නිරොධ සමාපතියෙන්; නිසිදි, වැඩ හුන්සේක.—තතො, ඉක්බිති; සත්‍රජො, පුත්‍රයන් සහිතවූ; භගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; නභමනා, අහසින්, අනුරුධං ගතොන, අනුරුධපුරයට වැඩ; බොධිච්ඡිනභූමියා, සිරිමහ බෝ පිහිටි බිමකුගේ; ධානෙ ව, ස්ථානයෙහිද; මහාමහල චෙතියස්ස, මහමගුල්සෑ පිහිටි තන්හිද; නථෙව, එසේම; අක්කනිකිනස්ස ධානෙ, අකුද, තැන්පත්කල තන්හිද :—

794. නිසිදි පඤ්ඤා නිරෝධපිති.

සසාවකො පෙක්ඛනාගනාම,
පතිට්ඨිතා මෙ පන බොධිධාතු
කරොනති ලොකෙති ජනස්ස වුඛිං.

795. වුඤ්ඤා තුඤ්ඤා ගගවා නිරෝධා

ගතො සිලාඤ්ඤාපවරස්ස ධානං,
සීතො තතිං ධම්මෙඤ්ඤාසිධා*
ගතො නසා ජෙතවනං සුරමමං.

794. නිසිදි, හුත්ඤ්ඤා ; සසාවකො, ශ්‍රාවකයන් සතිතවු
ඤ්ඤා ; නිරෝධපිති, නිරෝධ සමාපතතිථ ප්‍රිති සැපයට ; පඤ්ඤා,
පැමින ; අනාගතාම, හවිෂ්ඨාත් කාලය ; පෙක්ඛං, බලන
ඤ්ඤා ; පතිට්ඨිතා පන, ප්‍රතිෂ්ඨිතවුම ; මෙ, මාගේ ; බොධි
ධාතු, බොධි හා ධාතුහු ; ලොකෙ, ලොව්හිවු ; ජනස්ස, ජන
යාට ; වුඛිං, අභිවෘද්ධිය ; කරොනති, කරත්යයි :—

795. තුඤ්ඤා, සතතුඤ්ඤාවු ; ගගවා, භාග්‍යවත්තෙම ;
නිරෝධා වුඤ්ඤා, නිරෝධ සමච්ඡිත් නැති ; සිලාඤ්ඤාපවරස්ස ධා
නං, උපාතම භෛරවෙත්‍ය ස්ථානයට ; ගතො, වැඩිඤ්ඤා ;
තතිං, එහි ; සීතො, වැඩිසිටිඤ්ඤා ; අථ, ඉක්කිති ; ධම්මං
උඤ්ඤා, දහම් දෙසා ; නසා, අහසින් ; සුරමමං, අති
රමාවු ; ජෙතවනං, ජෙතවන මහාවිහාරයට ; ගතො,
වැඩිඤ්ඤා.

* “ධම්මෙඤ්ඤාසිධා.”

796. එවං, සො ධම්මරජා ජනනිතවිතිනො විත
 දෙසාරිවග්ගො
 ලබ්භාත්මාස රමෙම සුමනතිරිසිරෙ'කාසි සං
 පාදලඤ්ඡං,
 තං වො සග්ගාපවග්ගං දදති මුනිසමං විතත
 මනෙත පසනෙන
 නාස්මා හො හො පහස්වා නමථ මහථ තං සාධු
 සාධුපසසස්ථං.
 ඉති සමනකාදිවර්ණනා නිවසීත.

796. එවං, මෙසේ ; සො ධම්මරජා, ඒ ධම්මරජයන්වහන්
 සේ ; ජනනිතවිතිනො, ජනසාකෙරෙහි කල හිතවැඩ ඇති
 සේක් ; විතදෙසාරිවග්ගො, පහකල වෙළ නැමැති ගනුවර්ගයා
 ඇතිසේක් ; ලබ්භාත්මාස, ලබ්භා ලක්ඛණයෙන් ; රමෙම, රමා
 ස්ථානවූ ; සුමනතිරිසිරෙ, සමන්පච්ඡුද්ධත්ති ; සං පාදලඤ්ඡං,
 සම් සිරිපා ලකුණක් ; අකා, (ස්ථාපනය) කලසේක්ද ; තං,
 ඒ ශ්‍රීපාද ලාඤ්ජනයනෙම ; විතතමනෙත, විතතමාත්‍රයක් ;
 පසනෙන, පහන්කල්හිම ; වො, සුභමතුන්ට ; මුනිසමං, මුනි
 දුත් මෙන් ; සග්ගාපවග්ගං, සඟ්ගාපවර්ග සැප ; දදති,
 දෙනසේක ; නාස්මා, එහෙයින් ; හො හො, හවත් හවත්ති ;
 පහස්වා, පහවූ වූවාහු ; සාධුපසසස්ථං, සජ්ජනයන් විසින් පසස්
 නාලද ; තං, ඒ වරණවිකධාතුට ; සාධු, මනාකොට ; නමථ,
 වදිවි ; මහථ, පුදවි.

මෙනෙයින් සමනකාදිවර්ණනා නම් මාග්ගි පද්‍යබන්ධන
 සමාපතයි.

ග්‍රන්ථසමාපතිය.

1. අනන්තරු සමන්තකාං සුමනද්දිසුවණ්ණනා,
තථෙව සාධුසංඛාප්පා තිප්පං පට්ඨානතු පාණිනා.
2. යො සාවිතො රඤ්ඤවාසි ගුණධාරසුඛිමනා,
රුහුලසේරනාමෙන විසසුතෙන මහිතලෙ
3. ගුවනොදරමහි පඤ්ඤතො රච්චමබරමණ්ඩලේ,
අරඤ්ඤරතනානන්ද මහාථෙරෙණ මහාගණී.
4. ජීවිතං විස යො සනුච්ඡාසනස්ස මහාකවි,
සාගෙ සුප්පට්ඨනනිසු සත්ථසාගරපාරගො.

1. අනන්තරු, පරසපර විලක්ෂණික රහිතවූ හෝ අවිද්‍යාද්‍රව්‍ය; අයං සුමනද්දිසුවණ්ණනා, මේ සමන්තකුට වංශිණියා නොමෝ; සමන්තා, (මෙතෙකින්) සමාපතියි; තථෙව, එසේම; පාණිනා, සනිසන්ගේ; සාධුසංඛාප්පා, යහපත් සංඛාරායෝ; තිප්පං, වහා; පට්ඨානතු, (මුද්‍රත්) පැමිණෙත්වා.

2. යො, යමෙක්තෙම; අරඤ්ඤවාසි, වනවාසිවූ; ගුණධාර, සද්ගුණයන්ට ආධාරවූ; සුඛිමනා, සුඤ්ඤා ප්‍රඥානිගය ඇති; මහිතලෙ, මිහිතලෙහි; විසසුතෙන, ප්‍රසිඛද; රුහුලසේරනාමෙන, රුහුලසේරයන්වහන්සේ විසින්; සාවිතො, (මේ පද්‍යබහුතය කරණුපිණිස) ආරාධනා කරණලද්දේද;—

3, 4. මහාගණී, මහත් ගණයා ඇත්තාවූ; යො අරඤ්ඤරතනානන්ද මහාථෙරෙණ, යම් වනරතනානන්දහිමාන මහා සථිථිතෙතනම කෙණෙක්; අඞ්ඞරමණ්ඩලෙ, නහෝ මණ්ඩලයෙහි; රච්ච, රච්චමෙන්; ගුවනොදරමහි, ලොකානානාරයෙහි; පඤ්ඤතො, ප්‍රසිඛද; සත්ථ සාසනස්ස, ශාසනාශාසනයාගේ; ජීවිතං විස, ජීවිතෙක්ඛිය බද්ද; මහාකවි, මහා පණ්ඩිතද; සුප්පට්ඨනනිසු, මනා පිළිවෙත්හි; සාගෙ, සාරද; සත්ථසාගරපාරගො, ශාස්ත්‍රාණිණිවයාගේ පාරප්‍රාප්තද;—

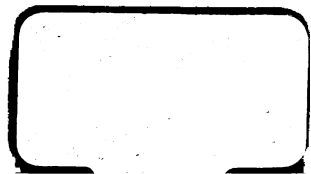
- නසස සිසෙසා'සි යො විපජගාමවංසෙකකෙතුකො,
 ඤානාගමො'රඤ්ඤවාසි සිලාදිගුණතුසණො.
6. යො'නා සිහලභාසාස සිහලං සද්දලකම්ණං,
 තෙන වෙදෙහපේරෙන කතායමපියසිලිනා.

සිඤ්ඤ.

5. නසස, උත්තරාත්මයේ; සියෙසා, සිසෙසා; විපජ
 ගාමවංසෙකකෙතුකො, බ්‍රාහ්මණවංශයට අවිනිශ්චිත
 වැනිවූ; ඤානාගමො, දන්තාරාද අගමගාසානු ඇති; අරඤ්ඤ
 වාසි, වනවාසිවූ; සිලාදිගුණතුසණො, සිලාදි සද්දගුණම අග
 රණකොට ඇති; යො ආසි, ගමෙක් වීද:—

6. යො, ගමෙක්තොම; සිහලභාසාස, ගෙලදිව් බසින්;
 සිහලං සද්දලකම්ණං, සිංහල ශබ්දලක්ෂණය; අකා, කෙළේද;
 පියසිලිනා, පියසිලිවූ; තෙන වෙදෙහපේරෙන, ඒ වෙදෙහ
 ස්වරයන්වගන්තේ වසින්; අයං, මේ සමන්තකුට වණ්ණනා
 තොමෝ; කතා, කරණලදි.

නිමිසි.

IndL 4119.13

Widener Library

003760705

3 2044 092 193 234